

Ioan Pînzar

Jurnal contemporan
Fluxul memoriei

*Prezenta lucrare este un pamflet publicistic
și trebuie tratată ca atare.*

Ioan Pînzar

Jurnal contemporan

Fluxul memoriei

Editura MUȘATINII
Suceava, 2015

Consiliul Județean Suceava
Președinte: *Ioan Cătălin NECHIFOR*
Vicepreședinți: *Ilie NIȚĂ, Alexandru RĂDULESCU*

Centrul Cultural „Bucovina“
Manager: *Viorel VARVAROI*

**Secția pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Suceava**
Director: *Călin BRĂTEANU*

Editura „Mușatinii”
Suceava, str. Tipografiei nr. 1,
Tel. 0230 523640, 0757 076885 (I.D.)
Director general: *Gheorghe DAVID*

Motto (*mamei*):

În ce vară? În ce an?

Anii trec ca apa.

El era drumeț sărman,

Muncitor cu sapa.

(George Topîrceanu)

În anii luminoși ai copilăriei mele, când s-a stins din viață tovarășul Iosif Vissarionovici Stalin, trăia la Costâna și mătușa mea, Ecaterina, abia ieșită din adolescență, cu o gropiță în obraji, cu părul roșu cârlionțat, de o blestemau flăcăii cu cântecul urban *Ecaterino, vede-te-aș moartă/ Cu dric la poartă/ Și cai mascați*. Mama era înnebunită s-o mărite cu un flăcău bogat. Ea nici să audă. Și-a găsit un tânăr chipeș, pe care l-a așteptat să facă armata, s-a măritat și a dus o lungă viață fericită, până ce s-a stins în anul 2012. Tânărul nu era bogat, dar hărnicia lor i-a îmbogățit cu timpul. Despre generalissimul Stalin nu se putea spune atunci că a murit. S-a stins, a plecat de lângă noi, mă rog, expresii elegante. Țăranii ar fi spus că a crăpat antihristul, nu credeau încă că va veni colhozul lui Stalin și la noi. Numai bătrânul Feodor Karamazov, amorezat împreună cu Dimitri, fiul lui, de aceeași fată frumoasă și nesperioasă, Grușenka, a strigat la moartea soției sale de-o viață, în fața porții, pe stradă: *a crăpat căteaua!* Cred că la fel ar fi strigat și genialul Tolstoi, dacă soția lui nu ar fi fost mai tânără cu 15 ani decât el. Holtei bătrân de 35 de ani, desfrânat și imoral, cum singur s-a descris, a făcut greșeala vieții lui, cum a mărturisit la adânci bătrâneți: „Nu trebuia să mă însor, dar m-am însurat. Ce să fac?“. Putea rămâne holtei până târziu. Bogat era, conac avea, fete la fel. Dar legile naturii biologice îi înfrâng și pe cei mai potrivnici ideii perpetuării speciei umane, după legile lui Moise și ale lui Darwin. Bătrânul Tolstoi, cu mintea lui sclipitoare, plină de înțelepciune, a fugit, pur și simplu, de acasă. Din cauza nevestei lui, o femeie cu simț practic, dar și cu bun-simț. Holteiul depravat de 35 de ani și-a găsit o tânără de 20 de ani, ceea ce n-a făcut Feodor Karamazov, personajul lui Dostoievski. Amândoi bătrânii, din motive diferite, își urau nevestele. La polul opus s-a situat căsnicia dintre fostul nostru președinte, Nicolae Ceaușescu, și consoarta lui, exemplu pozitiv pentru toată lumea.

Unii activiști nerușinați, care-i pupau mâna toată ziua, au bârfit-o josnic pe Elena Ceaușescu, după execuția în stil mafiot.

Revin la copilăria și la mama mea, care știa mai multe decât se autoincrimina ea că a făcut 7 ani în clasa întâi. Nu. A făcut 7 ani de școală încheiați. Intervenea de multe ori în lecturile mele și amintea de Caragiale, căruia îi spunea *Caragialu*, de Ion Creangă, de Ion Neculce. Îi poreclea pe cei cu păr lung, ultimii malagambiști, veniți în sat de nu știu unde, *Niculcea*. De votat, în 1946, am mai spus, a votat cu Frontul Plugarilor al lui Petru Groza, care semnase, împreună cu regele Mihai, titlurile de proprietate pentru văduve de război și alți oameni cu mai puțin pământ. Mai bine nu i-ar fi dat acel pământ, căci cotele erau mari și nu avea cu ce lucra cele vreo 8 loturi de pământ risipite pe câmpul satului. Cel mai îndepărtat nu era cel din capătul pădurii cu brazi, tăiați de colhoz, ci bucata mică de pământ de după deal.

Colhozul de tip sovietic a construit socialismul în România, mai bine zis a desăvârșit construcția începută practic în 1948, prin celebra naționalizare a mijloacelor de producție. Forțele de producție erau proletarii capitaliști, muncitorii cei superiori erau comuniști. Profesorii de economie politică capitalistă și socialistă, de socialism științific și materialism dialectic și istoric începeau de mici să ne îndoctineze pe noi, elevii. Țăranii, alfabetizați sau nu, așteptau colhozul ca pe o epidemie de ciumă sau lepră. N-am înțeles până acum de ce substantivul *lepră* are o atât de puternică conotație negativă pentru o categorie de oameni fără Dumnezeu, cum îi caracteriza mama. Când spuneai despre cineva că este o lepră, îi cumulai toate defectele moștenite sau devenite reflexe condiționate. Celebrul savant Pavlov, cel cu reflexele condiționate la câini, tremura prin 1930 de frig, uitat de tovarășul Stalin, într-un mic laborator. Era sărăcie, nu erau lemne, mușcici ardeau, ca moldovenii de la noi, bălegar uscat. De altfel, savanții istoriei sovietice spun demult că moldovenii au venit, de fapt, din stepele rusești. Mareșalul Antonescu spunea cam același lucru, când a întemeiat Transnistria, în 1941 toamna. Bine că n-a fost chemat să meargă la Moscova.

Anii copilăriei mele n-au fost chiar luminoși din cale-afară. Noi

trăiam încă ultima perioadă a capitalismului în putrefacție, cum scria maestrul Silviu Brucan, adică profesorul și marele maestru al combinațiilor de mai târziu. Tinerețea lui era de aur atunci, a lui și a tuturor proaspeților nomenclaturști. Noi trăiam nu ca în Congo de azi (din cauza luptelor permanente între triburi), ci ca în alte țări ale Europei de atunci. În fond, în 1938, România era la nivelul Belgiei, din punct de vedere economic, dar sentimental eram mai aproape de India cea incredibilă. India a dat multe civilizației noastre europene. Merită respectul nostru total. Matricea morală și economică era încă, în 1950, capitalistă, dar fără boier. Boierul nu te mai bătea cu biciul, ca în copilăria bunicii, dar nici nu te lăsa să treci pe vreo cărare de pe pământul lui. Sigur că țărani lucrau încă „în parte”, pe moșia lui, micșorată în 1922-1924, dar fără treabă nu treceai pe pământul lui. Nu vorbesc de conacul cu a lui curte franțuzească sau englezească. De fapt, curtea era mai frumoasă decât conacul, care a fost înghițit, după 1975, ca de o văduvă neagră, de spitalul seminebunilor adus de la Sasca. Nu toți erau bolnavi congenitali, ci s-au „scrântit”, vorba mamei, din cauza necazurilor. La colectivizare, mulți țărani din RPR au înnebunit pur și simplu, nu din cauza pământului, în special, ci, mai ales, când li s-a luat căruța, morișca, șîșcornița, caii, plugul, cu oticul, tăvălugul, până și coasa și sapele, plus vacile. Țăranul a rămas cu fundul gol sau, după cum zicea clar, în curul gol. În tinerețea mea, Harry Belafonte cânta: *cu curu cu cu*, sau celebra melodie a bananei. Mult mai târziu, când generalul negru Powell era ministrul de externe al lui George W. Bush și a prezentat la ONU o sticlă cu armele de distrugere în masă ale lui Saddam, Harry i-a spus: „Generale, ești sclav în interiorul conacului, noi suntem în afară”.

Gândurile răzlețe mă aduc în 2012, când a murit marele scriitor mexican Carlos Fuentes (care merita un premiu Nobel) și primul președinte al Algeriei, după cei peste 6 ani ai războiului de eliberare de sub francezi, Ahmed Ben Bella. Frontul Național de Eliberare a Algeriei l-a avut ca prim conducător, prin 1953-1955. Francezii l-au prins și l-au băgat în pușcărie, unde a stat până după acordurile de la Evian, din 1964. Patru ani a căutat generalul De Gaulle o soluție militară sau civilă și a ajuns la concluzia acordării independenței. Francezii înșiși au făcut un film despre

atrocitățile demne de lagărele naziste ale autorităților franceze, cel puțin până la De Gaulle, dar și în timpul lui. A autorizat și el metode teroriste, pentru menținerea imperiului. Câte a mai suferit generalul după 1964! Peste 30 de atentate, răscoala armatei din Algeria, condusă de generalii Zeller, Massu și alții, înființarea unei organizații teroriste, OAS, compusă din reprezentanții celor peste un milion de francezi care au trebuit să plece în Franța, în special militari. OAS era condusă de colaboratori apropiați ai lui De Gaulle din timpul războiului: generalul Salan, un fost ministru și alții. Toți voiau moartea generalului care a salvat onoarea Franței după înfrângerea rușinoasă din iunie 1940, un nou Sedan al francezilor. Bun diplomat, disprețuit de președintele Roosevelt, dar sprijinit de Churchill și Stalin, generalul a adus Franța în Consiliul de Securitate al ONU, cu statut permanent și a obținut, spre indignarea generalilor lui Hitler, o zonă de ocupație în Germania învinsă. Franța a devenit una dintre cele patru mari puteri ale lumii, China revenind după 1972, odată cu retragerea Taiwanului. De la Napoleon Franța nu a mai avut un politician de talia generalului De Gaulle. Era direct și tranșant în probleme internaționale. A recunoscut China comunistă, în 1964. După 1965, s-a retras din structura militară a NATO, refuzând să mai găzduiască sediul acestei organizații militare la Paris, aceasta mutându-se la Bruxelles. S-a opus profetic intrării Marii Britanii în fosta Piață Comună. A intuit că ea nu se va putea integra în organizație, datorită legăturilor ei semicoloniale și a celor speciale cu America. Am mai vorbit de Canada, unde a pronunțat, în Québec, celebra propoziție *Vive le Québec libre!* A sprijinit și dreptul tribului Ibo de a se despărți de Nigeria, în timpul cumplitelui război de secesiune. Zona secesionistă se numea Biafra. Imaginile cu copiii Biafrei erau cutremurătoare în acei ani, 1965-1967. La noi era deja o expresie populară despre răul absolut: *parcă ești din Biafra*. Generalul De Gaulle s-a mai supărat pe sovietici, e adevărat, nu mult, când aceștia au recunoscut FLN-ul din Algeria. Evident că și atunci luptătorii pentru independență din colonii foloseau AK47, armă universală, după războiul din Coreea. În fine, cu toate necazurile lui interne, inclusiv puciul militar și OAS din Algeria, care amenința cu debarcarea în Franța, omul politic francez a stopat un transport de armament în Israel.

Vaporul, plin, era în Marsilia. Israelienii l-au furat într-o noapte și dus a fost. Probabil era plătit armamentul și alte materiale militare mai deosebite. Generalul s-a enervat din nou și istoria a reținut doar propoziția: „evreii sunt un popor dominator”. În 1968, revolta studențească a fost condusă de comuniști și studenții francezi de altă naționalitate, ceea ce constituția franceză nu admite. Președintele Ceaușescu, onorat în mai 1968 de vizita generalului, nu a prea admirat revoltele din Franța. Acesta a dispărut atunci un timp din palatul Élysée. A fost în vizită la comandamentul francez din Germania Federală. De multe ori, se retrăgea la castelul Rambouillet, trecut în inventarul republicii de la regii trecuți.

*

O contribuție originală a gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea învățăturii marxist-leniniste este cea privind comunismul final, care, ca în comuna primitivă, aplică principiul *de la fiecare după posibilități, fiecăruia tot ce are nevoie*. Dar aceste baliverne neclare nu l-au deranjat pe secretarul general al PCR. Comunism final înseamnă dispariția partidului și statului. Un fior i-a ars măruntaiele președintelui RSR. Cum, să dispară partidul, secretarul general, secretariatul, CEPEX, primii secretari, secretarii cu propaganda, cabinetele de partid, BOB-urile, Academia „Ștefan Gheorghiu”? Să dispară și Guvernul, cu miniștrii lui, cu primviceprim miniștrii? Și cine să conducă societatea comunistă? Societatea însăși? Omul nou multilateral dezvoltat? Să dispară toată administrația centrală și locală? Oricât de *om nou* vom construi, nu putem lăsa totul în seama lui. E prea mult, l-ar depăși, tovarăși! Lenin a murit din cauza sifilisului, au răspândit vestea secțiile de propagandă, ceea ce nu era adevărat. *Un sifilitic gândește aiurea*, medita gânditorul din Carpați. *Să nu mai aud de el, un fel de rus asiatic, jumătate khazar! Și-l mai țin în mausoleu!...* Și deci, care a fost teza genială a secretarului nostru general (al nostru, membrii de partid)? Simplu: societatea socialistă multilateral dezvoltată, care va fi construită timp de o mie de ani de *omul nou*. Nou, nou, dar partidul conduce, tovarăși, omul nostru nou, făurit de munca politico-ideologică, trebuie să fie devotat până la sacrificiul suprem secretarului

nostru general, cum au semnat membrii de partid în jurământul solemn. *Ce naiba, ne-am scris toți cu mâna noastră numele, să rămână pe veci în istorie*, ar fi completat secretarul județean cu propaganda. *Activiștii de la cabinetul de partid să pregătească un set de materiale în acest sens. Munca de la om la om este baza propagandei noastre.*

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, actualmente în iad, sau poate în purgatoriu, după Dante, a perfecționat nu după primii trei dascăli ai proletariului, Marx, Engels și Lenin, ci și după al patrulea, care încheia șirul celor patru mari apostoli ai comunismului, adică Iosif Stalin, cum semna scrisorile către Roosevelt și Churchill privind situația Poloniei în 1945, care, în treacăt fie spus, dacă doamne ferește câștiga Hitler războiul, dispărea pentru o mie de ani de pe hartă. Așa, datorită Armatei Roșii, a fost pusă în noi granițe cu Ucraina și Germania, cu deschidere la tot litoralul Mării Baltice și suportând comunismul doar 45 de ani. Dacă am fi cinici, am spune că acesta e un noroc istoric. Dar fiecare popor cu destinul lui, după cum spun istoricii, care, neavând multe dovezi materiale pentru perioada medievală, scriu despre epoca fierului, bronzului și pietrei, în ordinea inversă. Tovarășul Ceaușescu l-a imitat pe Stalin, transformând natura, cu canale, transfăgărășan, dar și muntele diavolului Călimani, plus câte altele, pe care micii activiști și uteciști de atunci le-au pus, cu toată frumoasa Românie, pe butuci, conform unei vechi practici de pedepsire a cuiva. Adică au furat tot ce se putea fura, restul mărunț rămas urmând. Au venit regi prusaci și prinți bizantini, preoți, arhiepiscopi și grecotei cu nas subțire și ne-au luat munții cu tot cu păduri. Au venit și vor veni și alți corbi și vor mai lua. *Cine ne-a adus străinii/ Mânca-i-ar inima câinii*, blestema Eminescu în anul nebuniei sale. Nebun, dar genial. O inimă genială.

Dar, totuși, cum a mai dezvoltat Ceaușescu gândirea marxist-leninistă? Inventând epoca de aur, teoretizând-o precum Platon și Kant, în multe volume de opere complete. Epoca de aur a adus pe noi culmi banala minciună, o caracteristică umană binecunoscută. Noi, românii, împreună cu naționalitățile conlocuitoare, suntem maeștri în acest sens. S-ar putea să ni se tragă de la arcul carpatic, unde se întâlnesc plăci tectonice care ne aduc cutremure mai mici sau mai mari, ce produc mutații în lanțul ADN

creat în apa oceanului primordial de mama natură. Dumnezeu nu joacă zaruri, spunea Einstein, geniul suprem al fizicii. Ne-a explicat acest lucru prin formule matematice. Acum, că savanții par să fi găsit bosonul lui Higgs, particula lui Dumnezeu, după atei pioși, multe se vor complica și mai mult în interiorul nucleului fiecărui atom. De fapt, în interiorul protonilor din fiecare atom.

Minciuna e o formă de adaptare la existență, în cadrul evoluției darwiniste a omului. Nicolae Ceaușescu, șef suprem, dictator, tiran după Emil Bobu și ceilalți activiști, prin minciună construia marile obiective socialiste: canal, poduri, transfăgărășan, metrou, blocuri și mii de fabrici, unde să lucreze întregul popor. CAP-urile trebuiau să obțină rezultate tot mai mari, în luptă cu natura. În Bărăganul cu ciulini și dropii (mama ne spunea *ce, vreți să mâncați ciulini?*) a pus la punct sistemele de irigații, în timp ce viitorii romi stăteau cumiți în cuiburile lor, iar românii țigani (după toți europenii) nu furau decât de-ale mâncării. Fostul activist Ion Dincă, ajuns mare capitalist după amnistia iliesciană, înmormântat, de altfel, cu onoruri militare ca fost general, avea dreptate când spunea că el căuta hoții mari și era în general dur cu șefii puși de partid.

Construirea sau formarea *omului nou* nu era un obiectiv preluat de la dr. Goebbels. Un *om nou* s-ar construi fără ajutorul creatorului suprem, prin mutații genetice în lanțul dublu ADN. Un mic grup de savanți ar face așa ceva, dar cu câțiva oameni doar. Restul sunt creaturi care n-au ajuns încă de la *Homo Erectus* la nivelul ciorilor, cele mai inteligente păsări. Dar asta-i altă poveste...

Dacă românii noștri țigani, ei și celelalte naționalități, au putut construi Casa Poporului și sondele pierdute în marea cea mare, acum oare n-ar putea construi o autostradă suspendată? Nu în București, ci din târgul Siret până la Constanța. Nu știm, și e mai bine așa.

Minciuna stă cu regele la masă, spunea atât de frumos Al. Vlahuță, poet uitat. Mincinoșii au nasul lung, spune folclorul european. Noi, românii, țigani unici în Europa, avem în folclor multe expresii de jurăminți. Până și prima poezie pe care o învață copiii la grădiniță e cea a cățelului hoț și mincinos. Cea mai folosită expresie de jurământ a țaranului român era

„să-mi sară ochii”, o invocație care ne amintește de complexul oedipian. Țiganiile noștri romi, dacă nu erau dezrobiți de Mihail Kogălniceanu, un mare muieratic patriot, pe deasupra și miop, puteau rămâne până astăzi robi ai noilor boieri, foști activiști, securiști, informatori și alți urmași ai legiunilor romane, iuți de mână. Așa, au ajuns azi și mulți dintre ei boieri, capitaliști, politicieni, înalți demnitari etc. Tovarășul Ceaușescu i-ar fi folosit la construirea metroului, care nu s-ar mai fi terminat. Era vorba de materiale. Noroc că trăiau Ion Dincă și Emil Bobu al nostru, mai exigent decât răposatul lui coleg. Țăranii foloseau hiperurbanismul *repauzat*. Poate că era mai curat etimologic.

Dar cum se jură, sau se jurau țiganiile de dinainte de 1989: *să-mi moară mama*. După care adăugau: *mânca-ți-aș*, fără să adauge ce. Oltenii noștri din fosta mică Românie se supără foc dacă-i înjuri de mamă. Despre sudălmi, înjurături, imprecății mai mult sau mai puțin folclorice, am vorbit puțin la tema înjurăturilor la români, jumătate religioase, jumătate licențioase, cu teme sexuale sau chiar de perversiune sexuală, ceea ce n-am înțeles eu, din punct de vedere lingvistic, decât mai târziu.

Mama avea o mare slăbiciune pentru graiul muntenesc, îndeosebi cel din București, considerat superior. Când veneau domnul Jean sau fiul lui de la București la vecina noastră Domnica Goian, mama asculta cu plăcere spusele lor cu *pă* și *dă*. *Se vede că sunt deștepți, nu ca noi*, comenta ea. Bunica, care a stat mulți ani în București în tinerețe, nu vorbea decât rar de capitala regatului român. Avea ea motivele ei. În general, cei din Costâna îi tratau cu superioritate pe cei din vechiul Regat. *Regățeni mincinoși*, spuneau mulți. Noi am avut doar un învățător regățean.

Din gândirea creatoare a președintelui Nicolae Ceaușescu face parte și teoria nu prea originală a *războiului întregului popor* cu Armata Roșie și, eventual, trupe ale țărilor prietene și frățești din Tratatul de la Varșovia, ca în 1968, în Cehoslovacia. *Războiul întregului popor* însemna înarmarea tuturor locuitorilor patriei noastre, de la 1 la 80 de ani, bărbați și femei. Alți dictatori au mobilizat bărbați doar între 16 și 60 de ani. Dar n-a fost să fie, să ajungă conducătorul nostru iubit mare comandant de oști, precum Iosif Stalin sau Napoleon. Și acum sunt țări mici, precum Elveția, dar și Israel

sau chiar Suedia, unde mobilizarea militară este foarte riguroasă, bărbați și femei, după serviciul militar efectuându-se stagii de mobilizare în fiecare an, de la soldați la ofițeri în rezervă. Noi, aici, la poalele Carpaților, nu mai avem nevoie nici de armată, stând liniștiți sub umbrela nucleară a NATO. Și totuși, perfidul Albion, vorba lui Napoleon Bonaparte, ne-a vândut două fregate casate și ultraruginite, iar imperialiștii americani vor să ne vândă avioane și ele casate și ruginite. La așa țară, așa armament. Și instinctul nostru patriotic nu se manifestă în niciun fel. Nici n-are cum, dacă-l recitim pe interpolatorul cronicii marelui patriot Grigore Ureche, Simion Dascălul. Cuza a știut el ce a știut că i-a trimis pe călugării greci și români la muncă. Așa au făcut și bolșevicii, în 1959. Dar dacă marele nostru domnitor (mai bine era ales președinte) Al. I. Cuza nu seculariza averile mănăstirești? Nu veneau acum grecii, în baza legii 10/2000, *restitutio in integrum*, să ne ia jumătate de țară? Și când te gândești că un perfid președinte bolșevic a speriat un întreg popor că vine regele cu boierii și capitaliștii vechi, să ne ia toate averile, conform dictonului latin. Și tot acest bolșevic, în 2002, a aprobat senin legea cu *restitutio in integrum* și poporul nu a înțeles nimic, fiind deștept ca oaia, vorba țăranului român. Așa ne trebuie! După spusele mamei, mai avem de îndurat păcatele strămoșilor. Aici, devin mistic și cred în soroc și noroc.

*

Tineretea mea nerevoluționară s-a oprit la 20 de ani în Botoșanii lui Eminescu și al armenilor. Mâncam pâine neagră fără nimic altceva. În copilărie, când cineva ne-a adus o bucată de pâine neagră, veche, acră, de bucurie am început s-o mănânc cu mămăligă. Nu că nu mai mâncasem pâine albă făcută acasă de sărbători. Veșnicul rahat turcesc cumpărat cu 1-2 ouă, îl mâncam cu mămăligă rece, ca și marmelada. Unde mai este marmeladă? Suceava avea, în Burdujeni, o fabrică de marmeladă. Evident că merele erau puse laolaltă, cele cu viermi și cele fără. La școală, dimineața, ne dădeau pâine cu o felie de marmeladă și o ceașcă de ceai. Porția de pâine era următoarea: jumătate din o pâine mare, standard, costa 2 lei. Ea se tăia în bucătărie de elevul de serviciu în fiecare zi în 5

porții. Evident că eu aș fi mâncat toate cele 5 porții dacă mi le-ar fi dat. Dar, obișnuit cu foamea de mic, nu mă gândeam prea mult. La Botoșani, mâncam totuși dimineața la fabrică un sfert de pâine mare și o sută de grame de telemea. Totul costa cam 3 lei. Sigur că nu chiar totdeauna. Am mai spus ce făceam uneori la prânz, la cantina sfatului popular, numită la Suceava, când era, *cantina săracilor*, deși aceasta există și acum, fiindcă există un fel de lege internațională în acest sens, ca în cazul orbilor și surdo-mușilor. Asociația se numește numai *a surzilor* astăzi. Mușii s-ar fi supărat, ca și orbii. Genialul scriitor argentinian Ernesto Sábato, în romanele *Tunelul* și *Despre eroi și morminte*, a descris un fel de organizație internațională a orbilor, care executau fel de fel de misiuni, care pe mine mă fascinau când le citeam, dar mă și speriau. Nu a primit Premiul Nobel de la orbii din comitetul Academiei Suedeze.

Eram eu atunci supărat pe comunism? Eram. La 23 de ani, când am plecat de la unitatea unde lucram, i-am spus directorului, repet din nou: *aici se lucrează ca în sclavagism*. Am spus-o de față cu martori, fără frică, cu gura mea, în deplinătatea facultăților mintale și nesilit de nimeni. A fost o declarație ca la miliția populară. Ce a urmat, am mai povestit...

La 20 de ani, tăceam. Tăceam și citeam toate ziarele și revistele cumpărate cu banii pentru mâncare și pâine. Citeam ca prostul, tot în deplinătatea facultăților mintale, toate balivernele, inclusiv cele din revistele *Teatru* și *Cinema*, cam scumpe atunci. Singura lectură pe care nu o regret este cea a revistei sovietice *Timpuri noi*, în rusă *Novoe vremia*. Mă rog, citeam și romane, Dostoievski în continuare și Balzac. Evident, citeam și cuvântările tovarășului Gheorghiu-Dej și rapoartele la congresele partidului nostru muncitoresc. Atunci nu se numea comunist. Partidul muncii era în Albania, în Anglia (laburiștii), în Israel și prin alte țări. Al nostru, însă, era superbolșevic. În Israel, printre fondatori, se găsea și actualul președinte, Shimon Peres; în Anglia, șef al guvernului laburist era Harold Wilson, care avea probleme cu Rhodesia de Sud, azi Zimbabwe, unde colonistul Jan Smith a proclamat independența. Acum, țara condusă de negri e în ruină, în frunte cu președintele etern Robert Mugabe.

Suceava anilor 1950-1970 era plină de poeți care cântau partidul

iubit în ziarul *Zori noi* și în alte broșuri sau reviste efemere. Culegerile de folclor contrafăcut de metodiștii *Casei regionale a creației populare* era pus în gura unor țărani speriați de Securitate, dacă ar fi refuzat să semneze cu numele lor. Regiunea era plină de poeți țărani care chiuiau de fericire când s-au făcut criminalele colhozuri, lăsând țăranii cu fundul gol. Întâi i-au bătut securiștii și milițienii. În Bosanci și alte localități au fost adevărate răscoale. Onor parlamentul informatorilor, securiștilor și activiștilor nu a dat o lege de pedepsire a celor care i-au împușcat pe țărani sau au dat ordine. Mai trăiesc încă câțiva din cei care au luat bătaie în acei ani. Tac ca după trecerea tătarilor, turcilor și fanarioților, pecenegilor și cumanilor. Nu numai că tac, dar bătrâni cum sunt, mai merg să-l voteze pe tovarășul Ion Iliescu. Scriitorii suceveni erau poeți, prozatori și dramaturgi. Ultimii erau activiști de partid care compuneau brigăzi artistice. Marii scriitori bolșevici suceveni erau Platon Pardău, Pantelimon Solcan, Eusebiu Camilar, academician corespondent la București, fostul legionar, conform actelor procuraturii militare, Teofil Coștiug, cu pseudonimul Dumbrăveanu, despre al cărui proces din 1971 am mai scris și care cânta și el partidul, poate-l uită. Cum să uite partidul? Securitatea a fost atent informată de primii informatori cine era fost legionar. În această categorie intrau, evident, toate partidele burheze exploatare.

Au trecut ani până să-mi „pice fisa” că toți cei care au făcut așa-zisa revoluție de la 22 decembrie 1989 au fost, în primul rând, informatori ai securității, securiști și activiști PCR. Cei mai periculoși au fost informatorii, chiar situându-se în top înaintea securiștilor și activiștilor. Aproape toți cei din TV și de la sediul CC erau, în primul rând, informatori.

Folclorul nou era împărțit pe zone din jurul orașelor. Baliverne enorme umpleau paginile unor cărți cu titluri mai poetice, precum *Bujorel crescut în soare*, sau, simplu, *Folclor din Ținutul Dornelor* sau *Humorului* etc. În acest timp, țăranii erau colectivizați cu bâta, cu gloanțe, cu amenințări și presiuni, iar copiii ajunși în școli erau trimiși să-și lămurească părinții. Până și pe mama au întrebat-o de mai multe ori unde e fiul ei. *Nu știu*, spunea ea, *poate e cu Ilie a vecinei Domnica la Hunedoara*. *Hai, lele, semnează, că ai să fii fericită*, spunea un domn de la oraș, trimis de

partid cu un învățător. I-a tot refuzat ea, de mai multe ori, deși nu avea ce pierde decât lanțurile proletarului lui Marx. O parte din pământ era dat surorii mele la măritiș, mai mult decât trebuia, iar ea și-a oprit exact o falce, adică un hectar. Cât chin a tras cu aratul și căratul recoltei de pe întreg pământul, fără bărbat, fără cai, plug, căruță, morișcă, care a fost furată la vremea războiului, când trupele sovietice eliberatoare ne-au dus peste râul Suceava, în primăvara lui 1944, și când mareșalul Antonescu îl asigura pe Hitler că va merge până la victoria finală. Și a mers lângă un stâlp, în fortul Jilava, unde un pluton de execuție format din soldați de nu se știe ce naționalitate au tras în el cu puștile germane Mauser. De mine știa învățătorul care venise la mama să caute cărțile pe care eu le-am luat de la biblioteca școlii și a căminului cultural și nu le-am dus înapoi. Nu știam, eu credeam că-s gratuite. Era vorba de Bălcescu, *Opere*, un volum gros, cu tot cu scrisori, *Evgheni Oneghin*, din care puteam recita cred că aproape zece la sută, *Poezii* de Pușkin, apoi Gogol, Slavici, Eminescu, Creangă și Coșbuc, ale cărui poezii le recitam la serbările școlare. Pe unele le-am pierdut eu, pe altele le-a pus mama pe foc, când îl aprindea și lemnele erau verzi. În copilărie, am citit singura carte de Sadoveanu, un volum de evocări, minunând-o pe mama cu lampa pe care o mutam în apropierea cuptorului, unde mă retrăgeam pentru somn. Cuptorul iarna era rece, evident. Se mai încălzea puțin soba, unde mă jucam cu sora mea când eram mici cu soldățeii de plumb aduși de o mătușă de la București. La moară, cum am mai spus undeva, mă uitam ca la o expoziție cu afișe făcute în epocă, caricaturi ale călăului Tito cu barda însângărată.

Orașul străvechi Suceava era la 12 km de noi, direct prin pădure, Mihoveni, Șcheia și dealul Zamca, golaș, cu iarbă, pe care pășteau vara oile șcheienilor. Pe la 8-9 ani am mers prima dată cu mama la târg. Apoi, când ea mergea singură cu câte ceva de vândut, o așteptam să vină cu bunătăți, dar ea avea nevoie de bani. Mai târziu, pe la 12 ani, am mâncat prima bomboană. Era și normal, bomboanele erau burgheze, mânca numai domnul Goe, plus dulceața pe care n-am văzut-o decât mult mai târziu. Cine mai face acum dulceață? De mâncat n-am prea, vorba lui Creangă. Uneori, la Botoșani, îmi cumpăram câte un borcan de șerbet, rețetă veche

turcească. Dulceață făcea și mama, uneori, din prune verzi fierte, plus puțin zahăr. Era o dulceață acrișoară, chiar acră, dar cu mămăligă rece era grozavă. Și din cireșele amare aduse de pe câmp, din foste livezi cu arbori fructiferi, părăsite de secole, poate. În pădure, erau și câțiva cireși sălbatici, gigantici pentru un copil. Nu puteai ajunge la vârful cu frunze și cireșe, nu putea nici vecinul meu, Ilie, care se urca în fagi netezi câte 20 de metri, până la craci uscați, cățărându-se precum cei ce reparau pe stâlpi liniile telefonice. Oare mai există rețelele telefonice? Cred că da, e vorba de un obiectiv militar în caz de război, *doamne ferește*, spunea mama, *a murit tatăl meu în primul, a murit tatăl tău în al doilea, oare o să mergi și tu la război?* mă întreba ea îngrijorată, prin 1960-1965, când se împlinea sorocul de 20 de ani de la cel de-al doilea. Și chiar era să înceapă un război nuclear pe atunci. Mama știa demult de bomba atomică, era deja în folclor, ca DDT-ul, moartea păduchilor și ploșnițelor, fără de care ne mâncau aceste lighioane chiar dacă se fierbeau rufele cu leșie și se dădea cu gaz pe grinzile tavanului. Bunica se întreba cum rezistă puii de păduchi, *lindenii*, numiți oarecum domnește, în cenușa clocotită în care se dizolva totul ca în soda caustică, care și ea se folosea degeaba. *Vin de sub piele*, spunea vecina noastră Domnica Goian, și ea văduvă de război, adică cu un bărbat dat dispărut. Putea veni peste 10 ani, dacă mai trăia în URSS, dar un om din Costâna l-a văzut bolnav prin Basarabia, unde mânca coceni de varză. *Avea dizinterie*, preciza el, folosind cuvântul orășenesc, *cred că a murit, Dumnezeu să-l ierte!* Lița Domnica plânga ce plânga, apoi mergea la treabă. În acei ani luminoși ai socialismului, partidul începuse construirea canalului Dunăre-Marea Neagră. Gheorghiu-Dej l-a oprit și, cu toate crimele comise de partid, a murit în patul lui, adică în vila de la Snagov, adus de la spital. Ciroza l-a dat gata la 65 de ani. Trăise destul, în fond. Dacă mai trăia, cine știe cine-l mai urma, prin 1975-1980 chiar, poate nu Nicolae Ceaușescu, blestemul nostru național, care a făcut totul, adică canalul, Transfăgărășanul, Porțile de Fier, metroul, uzinele și fabricile glorioase, pistoale mitralieră sub licență, TAB-uri de producție proprie, sondele din Marea Neagră, dispărute demult. A inaugurat epoca de aur și a hrănit românul cu mâncare călugărească, ca la hindușii de lângă râul

sfânt Gange. Și acum avem 6 milioane de pensionari vânjoși și rumeni, care mănâncă și joacă șah sau table în orașele patriei, în parcuri. Țăranii, cu îmbrăcămintea nemțească de după colectivizare, muncesc până vine moartea după ei, pe câmp, pe drum, la moară, la crâșmă etc. Nimeni nu-i mai plânge. Îngropați mai repede hoitul, spun unele babe sensibile la mirosuri, *Dumnezeu să-l odihnească! Nu să-l ierte*, țăranul de-abia mort se odihnește, fără nicio pauză de pensionar. *Ce pensionar?* mă întreba râzând unchiul meu Nicolae, cu peste 20 de ani în urmă. Acum are peste 90 de ani, l-au întărit șuieratul *katiușelor* la Cotul Donului, unde l-a văzut chiar pe Antonescu, după cum povestea. *Poate era Hitler*, îl lua peste picior unii în tinerețe. *Hicler a murit demult*, completa altul.

Tinerețea mea revoluționară de la 20 de ani de la Botoșani, raionul Botoșani, regiunea Suceava, se desfășura paralel cu lupta pentru colectivizarea agriculturii, cum am văzut. Primul secretar al regiunii de partid, tov. Ene Țurcanu, colabora strâns cu președintele Sfatului popular regional, tov. Emil Bobu, destul de tânăr pe atunci, promovat din procuror militar cu curs scurt (cacofonie admisă) de științe juridice la Iași, la care majoritatea cursanților erau luați de la șaibă. Pe atunci, activa la Comitetul regional de partid un tovarăș Pînzaru, străin de satul meu, care a locuit în vila de pe str. Vasile Bumbac de lângă fostul sediu al Cabinetului de partid, sfințit de un tovarăș arhiepiscop, care și-a mutat acolo locul de muncă, pe care-l putea ocupa și înainte de 1989.

Am mai scris despre noua nomenclatură post bolșevică, din prezent. Fii, nepoți, strănepoți de activiști, securiști, procurori militari, onor comandanți și gardieni din închisorile infernale din vremea copilăriei mele, unde a fost distrusă elita civilă și militară a României, inclusiv cea științifică, artistică și literară, aceștia sunt politicienii care conduc azi scumpa noastră patrie. Ce au făcut bolșevicii nomenclaturiști, de toate naționalitățile, între 1945-1964, cel puțin? Au masacrat totul, nepoții lui Iuliu Maniu au ajuns la pușcărie, cred că și șoferii sau servitorii tuturor politicienilor burghezi, dușmani ai poporului. Cei care scăpau, cu noroc sau din neatenția autorităților bolșevice, sau nu erau pârâți de primii odioși informatori, care mulți sunt în vârful ierarhiei politice și economice

acum, ajungeau în dosarele de cadre ale urmașilor. La noi, în Costâna, era un cetățean fost polițist nu știu unde. Țăranii îi ziceau *polițariu*, ăsta era supranumele lui. E adevărat că umbla îmbrăcat nemțește, adică domnește. *Polițariul* nostru din Costâna din copilăria mea era un mic funcționar la cooperativa de achiziții de produse necerealiere, sau porumb și cartofi, care mergeau multe la cotele obligatorii. El achiziționa pentru clasa muncitoare fasole, ouă și legume care nu se alterau. Scria pe chitanțiere cu creion chimic, pentru care avea un capac de tablă, cum sunt cele de la pixuri, pentru care îl invidiam eu. Nu îi știam nici atunci numele de familie. Fata lui, îmbrăcată oarecum orășenește, umbla încălțată vara și nu avea cămașă de cânepă, ca toate celelalte fete, când mergeau la prășit. Dacă învăța mai multe clase decât trenul, cum făceau aproape toți țăranii, adică două treimi, cât cerea legea învățământului atunci, s-ar fi oprit la problema cu dosarul tatălui său, fost, de altfel, subofițer pe undeva. Nu știu dacă între 1944 și 1949, când l-am văzut prima dată, nu a avut necazuri cu noile autorități bolșevice. Problema este că bolșevicii cominterniști au scos din fosta poliție absolut toți salariații. Cei cu grade mari (ofițerii) au ajuns la pușcărie, ceilalți pe drumuri. La muncă, tovarăși!

Ei bine, așa trebuia să se întâmple și după 1989. Toți ofițerii milițieni, securiști sau militari de la justiție (ceilalți au făcut agricultură, canale, drumuri, Casa Poporului etc.) trebuiau băgați simplu la pușcărie, printr-un decret revoluționar semnat de Corneliu Coposu, pentru 16 ani. În 2006 ar fi fost eliberați, câți mai trăiau. Asta conform Sfintei Scripturi, vorba mamei: *ochi pentru ochi, dinte pentru dinte*.

Dar acest popor nefericit și greu de cap, vorba lui Ion Creangă, l-a votat pe bolșevicul Ion Iliescu, *soarele răsare, Iliescu-apare*. Și a apărut și i-a salvat pe toți torționarii comunismului, la ordinul lui Silviu Brucan, cel mai deștept român din toate timpurile. Și așa am ajuns un popor civilizat, harnic, cinstit și prosper, precum țările nordice, unde frigul a produs mutații genetice, conform teoriei lui Darwin. Toți europenii ne numesc țigani, ungurii foști servitori etc. Nouă nu ne pasă!

*

Vrând-nevrând, după Freud, încep cu copilăria. Cei 7 ani de acasă, plus cei 7 ani de școală și acasă. Uniunea Sovietică și țările de democrație populară luptau împotriva ațățătorilor la război: nemernicii de imperialiști, cu bandiții lor milionari Rockefeller, Du Pont de Nemours și Morgan (acum numele celei mai mari bănci din SUA). Miliardari au ajuns mai târziu. Europa imperialistă și revanșarzii vest-germani nu aveau încă milionari care să sugă sângele poparelor din colonii. În Costâna, tocmai atunci, în fosta clădire a pazei conacului boierului de la poartă, în camera din fund, s-a repus în funcțiune dinamul și s-a adus lumina electrică a lui Edison, nu a lui Ilici, cum spuneau tovarășii învățători și profesori.

Țăranii trăiau și lucrau ca în anii 1920-1940, sau ca în timpul lui Creangă, zic eu. Comunism, necomunism, cooperativa de consum, al cărei membru era fiecare țăran, chiar cu cotizație, aducea toate felurile de otrăvuri pentru animale și, eventual, oameni. Regimul lor nu era strict controlat. Bomboana cu otravă pentru câini o puteam mânca și eu, așa de frumos mirosea. Am mai spus că la început, prin 1952, când imperialiștii americani ne-au trimis DDT-ul, evident, contra cost, mie îmi venea să-l ling, așa de frumos mirosea, un pic cam înțepător, e adevărat. Moartea păduchilor, ploșnițelor și puricilor omora și muștele. Mama puneă o farfurioară cu lapte în care era dizolvat DDT, pentru nimicirea lor. În cooperativă, unde lăzile cu marmeladă, rahat și alte produse dulci erau dezvelite, se întindeau fâșiile de hârtie cu lipici pe care se prindeau muștele. Târziu, prin 1980, mă luptam cu roiurile de muște din casă la Costâna, în vacanță, cu fel de fel de instrumente, pentru a le scoate afară. Satele erau pline de muște. DDT-ul nu le-a făcut decât un rău mic. Sunt sigur că și-ar fi dezvoltat un sistem imunitar puternic, cu timpul. Numai țânțarii nu ne deranjau ziua, ci doar pe înserate și în apropierea bălților. Țăranii știau că aduc tifosul, dar nu se prea deranjau. Mama și bunica făceau săpun de casă cu sodă caustică (NaOH), o substanță toxică. Se vindea la cooperativă în orice cantitate. Nu știu ce fel de grăsimi foloseau la săpun, dar trebuie să fi fost slănină

alterată, căci altceva nu văd ce ar fi putut fi. Poate seu, dacă murea o oaie, dar oile erau slabe. Am mai amintit, altădată, că pe la 10-11 ani am primit un săpun de față, care desfăcut din hârtie mirosea ca o floare. Primul meu impuls a fost să-l mănânc, dar m-a oprit sora mea și ne-am dus la pârau să ne spălăm pe mâini și pe față. Pentru picioare, vara foloseam niște pietre speciale care rodeau rapănul, adică murdăria presată în timp. Exact ca în fluviul sfânt, Gange. Anticorpii erau adevărații dușmani ai bolilor. În fond, strămoșii noștri din peșteri se spălau cu săpun? Singurul animal pe care îl spălăm vara era vaca. Vaca țaranului era sfântă, tot ca în India. Sigur că unii o mai băteau, o puneau și la plug, dar nimeni nu tăia vaca sau vițelul să le mănânce. *E păcat*, spunea bunica, *vaca ne dă lapte*. Când mureau, erau duse în groapa lor comună, fără să se atingă nimeni de cadavrul lor. Meritau chiar să fie duse cu preotul la fântâna din beton, cu capac din fier, unde se aruncau leșurile. E adevărat că mai mureau mâțe, deși foarte greu, și câini, pe care țaranii nu-i îngropau, ci-i aruncau prin gropi, unde apăreau muștele.

Ce-am mai vrut să beau eu? Laptele cu DDT, pus pentru muște, avea un miros îmbietor. Dar știam că pot să mă otrăvesc, ca muștele, așa că numai miroseam produsul toxic. Laptele mai diminua otrava DDT-ului, care nu era chiar așa de otrăvă. Folosit ca tratament împotriva dăunătorilor agricoli, după colectivizare, nu a otrăvit țaranii sau clasa muncitoare, care mânca pâinea, ci șerpilor, brotăceii, iepurii, pitpalacii și alte zeci de specii de animale care trăiau pe câmp, *lăsate de Dumnezeu*, cum spunea bunica, care omora, însă, fără să ezite, un șarpe în pădure sau un șobolan pe câmp, lăsați și ei de Dumnezeu. Numai râie n-am avut. În *Amintiri din copilărie* sunt descrise lecurile tradiționale. Le știa și bunica. Mama, când se enerva tare dintr-o cauză oarecare, spunea că o să fiarbă o tufă de strigoaie, să termine odată cu necazurile. Câteva tufe de strigoaie păstra bunica în cămară, sub streșină. Vindeca și boli, când era preparată în mod special. Stalin, Iosif Vissarionovici, ne-a lăsat fără ajutorul american din Planul Marshall. DDT-ul a fost un fel de penicilină pentru toate gângăniile care sugeau sângele oamenilor. Ne-a scăpat de păduchi, îndeosebi, și noi îi înjuram pe imperialiștii americani, adică *Scânțtea cea bătrână*, unde scriau

de zor mulți din cei scăpați de păduchi. Și pe ei i-a dat Dumnezeu, spunea mama, punând eventual rufe cu păduchi la spălat cu leșie. Celebra leșie era și un fel de DDT. Compusă din cenușă de lemne și apă fiartă, suferea un proces chimic care o făcea corozivă și chiar otrăvitoare. Dacă țineai mâna mult în leșie chiar te trezeai cu epiderma atacată, roasă, oricât de groasă era pielea mâinii de țăran. Rezista aproape la orice, mai ales partea cu care era apucat orice, de la mămăligă la sârmă ghimpată.

În același timp, pușcăriile erau pline de fostele clase burghezo-moșierești exploatare a omului de către om. Dar puteau fi numiți oameni bandiții dușmani ai poporului? Era om, oare, călăul Tito, cel cu barda plină de sângele poporului iugoslav? Printre dușmanii poporului român muncitor, de orice naționalitate, *proletari din toate țările, uniți-vă!* striga partidul, *exploatorii trebuie lichidați*, exact așa scria *Scânteia cea bătrână*. Printre acei dușmani din pușcării erau și tineri, inclusiv din satul meu natal, atestat de documente încă din timpul lui Ștefan cel Mare. Erau unii foști membri ai partidelor burgheze, numiți generic legionari, alții rude cu marii călăi ai poporului, chiar de gradul patru. În fine, după 1964, mulți tineri care au rezistat au lucrat pe șantierul comunismului, fiecare după profesie, unii completându-și studiile în numele umanismului socialist. Contactul lor cu securitatea era legal, nu erau informatori, fiindcă legea care i-a eliberat i-a obligat să spună apărătorilor cuceririlor revoluționare cum trăiau, ce aveau pe stradă, nu la *Europa liberă*, doamne ferește! Acești oameni, în frunte cu Corneliu Coposu, trebuiau să ia puterea în 1990, cu sprijinul poporului, care să strige „Soarele răsare/ Coposu apare”. Acesta, al doilea președinte anticomunist sută la sută, se putea alia cu generalul Militaru, care deja plănuia să pună mitraliera pe foștii activiști și securiști, supărat că l-au bârfit și ținut sub observație pentru că avusese relații bune cu KGB-ul sovietic, garantul, alături de Armata Roșie, al comunismului românesc, al tuturor profitorilor comunismului, care, evident, trebuiau să aibă aceeași soartă cu președintele Ceaușescu, cel care ne-a ținut în frig, dar cu regimul lui alimentat strict și elementar a salvat pe mulți de probleme de circulație, obezitate etc., făcându-ne și metroul pentru țigăniții români valahi din București și Casa Poporului pentru mârlandii de ieri și de azi.

Ei bine, nu s-a întâmplat așa. Au mai țipat *trăiască democrația* câțiva țărâniști și liberali, dintre care mulți s-au dus definitiv, dar câțiva bătrâni liberali mai trăiesc ca vechii patriarhi și, mai ales, sunt la fel de porniți împotriva imperialismului anglo-american, a revanșarzilor și neocoloniștilor germani, călăii omenirii, exact cum scriau românii de altă naționalitate în *Scânteia cea bătrână*, între anii 1950-1960, când eu trăiam aidoma urmașilor străvechii civilizații de lângă râul Gange. Ea ne-a dat cifrele, de la 0 la 9, aduse de arabi, fără de care nu s-ar fi făcut nici bomba atomică și plecarea pe Lună. Ne-a dat *Mahabharata* și *Ramayana*, limba sanscrită și toate celelalte limbi numite indo-europene. L-a dat lumii pe Buddha, un mare filozof și creator de religie. Așa că să fim mândri de conaționalii noștri de origine hindusă, chiar dacă mai fură fier vechi. Fierul nou de la Galați știm cine îl produce. Ce, noi, românii verzi, vorba nu-știu-cui, nu suntem urmașii hoților din legiunile romane din Dacia, cum scria Simion Dascălul? Bravii soldați, sirieni și hoți... Evident, nu cei de astăzi, ci aceia din timpul lui Saul din Tars, care nu a mai ajuns la Damasc...

În altă ordine de idei, am mai amintit odată cum prin anii 1970, în Bucureștiul cel frumos de dinainte de cutremur și de viitoarele șantiere trăia un scriitor, pe numele lui Teodor Mazilu, care era foarte timid, deși bețiv notoriu. Sensibil, fragil, boem, la filmarea unui documentar s-a întors cu spatele, din cauza timidității, cum a explicat redactorul TV. Teodor Mazilu scria cronici sportive la partide de fotbal, stând în timpul desfășurării lor la restaurantul Berlin. E adevărat, veneau unii fotbaliști care îl mai informau despre unele episoade. Eugen Barbu, un mare suporter al Rapidului, numit de el Real Giulești, semna și el o cronică sportivă, evident, fiind de față la meciul respectiv. Dar scriitorul Teodor Mazilu a scris și el în epocă un roman, numit *Bariera*, oarecum în stilul *Gropii* lui Eugen Barbu. *Bariera* însemna mahalaua bucureșteană, plină și atunci de urmașii unor triburi indiene. Scriitorul cel timid a mai scris și niște piese de teatru, dar nu în spiritul realismului socialist, cel puțin în parte. Trebuia să bea și el și ciupea bani de pe unde putea. Piesa lui, cu cel mai frumos titlu din dramaturgia românească, se numea „Proștii sub clar de lună”. Parcă am văzut-o odată la TV, căci s-a jucat cu succes în multe teatre. Cine erau proștii?

Aici cenzura și secretarii de partid și directorii de teatru nu ar fi avut ce răspunde întrebărilor unor organelor de protecție a poporului. *Cine sunt proști, tovarășe? Muncitorii noștri, care construiesc socialismul? Niciun cetățean al republicii noastre nu este prost. Niște bețivi, ar fi zis tovarășul Panaitiu, scriitorii ăștia mai spun și adevărul. Cine-i prost? Uitați-vă la inspectorul ăsta general umflat și încrezut. Nu dau 100 de muncitori pe el. Uite cu ce vine el în Cântarea României, niște copii cu învățătorii lor, care lălăie, dumnezeii...*

Dar piesa cu titlul cel frumos s-ar putea juca și acum. Autorul ei timid a murit tot timid, dar cu ficatul distrus de acea vodcă rusească de 60 de grade, care se numea Kreпкаia. Prima înghițitură te ardea pe gâtiță, vorba țăranului. El nu a învățat la școală despre esofag. Ei bine, când suta de grame ajungea în stomac simțai o arsură binefăcătoare.

Hindușii au un festival dedicat creării Universului. Iată ceva care depășește toată gândirea creștină, dar și pe cele musulmană și budistă. Hindușii din râul sfânt Gange sunt marii filozofi ai lumii contemporane. Cred că în comunism ar fi fost considerați progresiști, lipsiți de obscurantism, adevărați oameni ai muncii.

Freud acordă o importanță deosebită alăptării copilului mic. Atunci se pun bazele unor complexe viitoare. Atracția sexuală a sânilor femeilor e explicată de constatările lui Freud. Dar putem merge și la Darwin. Mamelele mici ale bărbaților n-au apărut degeaba. În procesul evoluției, e posibil ca cei doi parteneri să fi hrănit cu lapte copiii. E adevărat că maimuțele au depășit această fază.

Trecând de savanți, îmi amintesc că mama știa povestea celebrului hoț lipovean Terente, care intrase în folclor, în anii '30. Mulți ani mama și bunica, dar și alte femei credeau că crenvurștii, numiți de ele mititei, aveau pielița din intestine subțiri de om. Terente, haiducul stufului din Deltă, era un fel de hoț de fete, mai mult decât de bani. Sigur că toți țăranii încă mai credeau, în acea jumătate de deceniu dintre cei 10 și 15 ani ai mei de la Costâna, între 1950 și 1955, în minunea ciobanului de la Maglavit, care s-a întâlnit în persoană, precum Moise, cu însuși Dumnezeu, căruia el îi spunea Moșul. Comuniștii l-au vindecat, în cadrul colhozului, de

toate vedeniile. Devenise, prin 1970, chiar colectivist fruntaș. La viitorul canal Dunăre-Marea Neagră muncitorii fruntași, adică doctorii, generalii, miniștrii și avocații dușmani ai poporului trasau axa canalului. Așa scria *Scânteia* partidului, cu o fotografie în cadrul textului scris de un ziarist comunist dedicat. Nu i-am reținut numele. Pe atunci, ca și mai târziu, citeam *Scânteia* rând cu rând, pagină cu pagină, adică toate balivernele. Nu știu pe la câți ani am ajuns perfect convins că toate sunt baliverne, poate că pe la 12, dar le-am mai citit încă cel puțin 10 ani în totalitate. Mai târziu, mă opream mai ales la mica publicitate din *România liberă*.

*

În tinerețea noastră cea măreață, precum scumpa noastră patrie în frunte cu iubitul secretar general al PCR, zăboveam ades la cârciumile sau barurile proiectate ca la Paris de genialul arhitect Porumbescu, în care, după primele sute de grame de vodcă, începeam să-i bârfim și să-i înjurăm pe distinșii noștri șefi de partid și de stat, directori și secretari BOB. *Niște boi*, striga pictorul de altă naționalitate, *să mă pupe...*, continua el românește, cam licențios, adică porcos, pe limba țăranului român analfabet. *Taci!* striga un fel de inspector la cultură, *o să audă tov. Panaitiu*. Îl bag în..., sărea ca ars pictorul și graficianul, *piticul dracului, se pricepe el la artă ca porcul*. Se făcea o scurtă pauză, în timp ce se bea încă o sută de vodcă, apoi se ajungea mai sus, la nivelul județului. La un moment dat, cineva, după ce se uita în jur, la mesele vecine, avertiza aproape în șoaptă: *vreți să vă audă securitatea? Să ne pupe...*, adăuga alt bețiv. Dar se făcea, totuși, liniște, și toți se concentrau pe băutură, sporovăind doi câte doi, până când dispăream unul după altul, încercând să trecem printre mesele aproape goale. Nu erau, oare, informatori printre noi? Aveam de multe ori dovada că a doua zi secretarul județean cu propaganda știa despre ce vorbisem. Dar nu și securitatea, pentru că toți își pierdeau memoria până acasă și până dimineața. A doua zi, la serviciu, ne salutam cu respect, unii chiar se pupau, *ce mai faci, ești bine, sănătos? să trăiți tovarășe președinte!*, care și el trecuse prin aceeași stare ca și noi în seara trecută, în altă parte. *La ora 9 ședință! Aiurea, ce să raportăm?* ne întrebam din

priviri, *am văzut cămine culturale, case de cultură, repetițiile formațiilor artistice*, vorba vine, nu stăteam noi până seara, când se mai adunau tineri învățători cu elevi, să încropească un dans popular. Dar obligatorii erau montajele literar-muzicale și brigăzile artistice. Noi începeam de dimineața cu băutura, în respectivele instituții. Îndrumare și control făcea, în primul rând, partidul, cu activiștii lui, uteciștii, cu inspectori școlari, inspectori PSI etc. După activiștii de partid, cel mai bine priviți erau redactorii ziarului *Zori noi*. Toți șefii locali se temeau să nu fie criticați, căci ajungeau astfel în gura tovarășilor Bobu, Panaitiu, Găină și a celor care le-au urmat. Munca de documentare se făcea totuși diferit față de cea a scriitorilor ultrabolșevici, care din când în când făceau câte o echipă și mergeau în mari unități socialiste, pentru a vedea viitoarele lor personaje, eroii muncii socialiste. De fapt, toți fiind bețiivi, și femei, și bărbați, o țineau într-un chef continuu, în general la Mogoșoaia, Pelișor, Neptun și alte case de creație. Doctorul Aurel Baranga, un fel de Caragiale bolșevic, evident, la degetul mic al maestrului, scria de zor. *Sfântul Mitică Blajinul*, care l-a derutat și pe tovarășul de la cenzură. *Cum sfântul Mitică? Ce, e tâmpit Baranga, vrea să ne pierdem pâinea, că pe el îl cumpără cu dolari?*

Dar ce făceau, oare, informatorii securității de la cultură, în zilele și nopțile fermecătoare ale Cântării României și epocii de aur? Informau, cum era normal. Interesant este că noi știam de atunci cine sunt și după 1990 s-a dovedit că ei erau, fără să le vedem dosarele. Doar un fost pușcăriaș l-a găsit în dosare pe cel care i-a analizat poeziile, pline de cuvinte subversive, ascunse mișelește în așa-zise metafore. *Cristoșii mamii lor de poezi!*, spunea apăsător securistul de serviciu. *Să nu umble banditul cu metafore care ponegresc marile realizări ale patriei noastre socialiste!* Am mai spus că nimeni nu putea raporta că cineva nu-l iubește pe tovarășul Ceaușescu. Nu se putea, chiar la nebuni dacă era trimis individul, se spunea că este schizofrenic din naștere, suferă de demență congenitală și nu știe ce spune. Medicii repetau în fișele medicale diagnosticul ofițerului care, în fond, aparținea de Ministerul de Interne. Informatorii, actualii senatori, miniștri, revoluționari, luptători anticomuniști, au acum câte patru apartamente, trei vile de vacanță, patru mașini BMW, eventual un hotel și 10000 de hectare

de pământ, după munca depusă ascultând cu atenție fie la birou, fie la crâșmă, mai ales la gospodăria de partid, căci și acolo mergeau bețivi care începeau să înjure șefii, după o sticlă de vodcă. Era informat și secretarul județean cu propaganda, care înjura, evident, arghezian: *dumnezeii mamii lor de bețivi, acum spurcă și clădirile partidului!* Un poet a vomitat chiar la intrarea în restaurant. Activiștii de meserie erau ascunși, pe atunci, în separeuri. Ei veneau la bufet după ce șeful pleca, adică secretarul județean respectiv. Bătrâni și înrăiți în epoca capitalismului construit tot de ei, putred de bogați ei sau fiii lor, tot nu pot uita poziția privilegiată din comunism. Erau noua aristocrație roșie. Toți îi priveau cu frică, toți li se ploconeau, cum făceau țaranii cu boierul, pe vremea bunicii și mamei mele, la Costâna.

Dar din tinerețea noastră cea limpede și pură ca cristalul, vorba lui Creangă, s-a ales praful și bacteriile i-au mâncat pe mulți. N-au ajuns țărână, o credință populară venită din Biblie. Cadavrele dispar mâncate de bacterii. Nu știu dacă și de viermi. *Nu i-ar putrezi ciolanele!* era un fel de blestem popular, sau *nu l-ar primi pământul!* Pământul nostru primește toate viețuitoarele, lui îi este indiferent dacă sunt oameni, hipopotami sau furnici. Un dictator a socotit civilizația furnicilor superioară celei a oamenilor. Activiștii uteciști, azi împovărați mulți de demnități publice, de societăți înscrise pe numele părinților și nepoților, duceau pe atunci o viață de vis. Un sediu al lor pentru mult timp a fost hotelul *Parc*, din 1988 preluat de biblioteca publică. La subsol erau activiștii pionierilor, ierarhic inferiori. Dar cine vedea un activist în crâșmele Sucevei? Nimeni, ei erau pe teren propriu sau pe teren. La Iacobeni era clubul minerilor, cu director plătit. Avea și o masă de biliard. La Frasin era alt club muncitoresc, cu o bibliotecă proprie. Principala formă de conducere a activității politice în toți anii construcției socialiste erau, evident, brigăzile mixte de îndrumare și control. Zile și nopți de băutură pentru unii, control la planurile de muncă pentru alții. Planul de muncă al fiecărei unități cultural-artistice și politico-educative era la nivelul ședințelor de partid. Activiștii cu talent artistic creau bancuri cu Bulă, dar care trimiteau la șeful suprem, ca la Radio Erevan. Mulți informatori erau autorizați de securiști să spună bancuri cu diverse ocazii. Era un mod de a sonda opinia publică. Noi știam cine

erau informatorii care spuneau bancuri și ei știau și securiștii știau că noi știm. Asta ca în judecata lui Solomon, pe care am auzit-o prima dată de la Alfred Bernstein, care povestea cu voioșie multe bancuri cu evrei. Mai ales prin anii 1950-1960 se spuneau multe bancuri cu evrei. Evident că nu se supăra nimeni. Românul Bulă a apărut mai târziu. Tovarășul Ceaușescu tot critica antisemitismul, dar s-a opus căsătoriei unui fiu al său cu o fată evreică. Dacă era rusoaică? Și mai rău, o cataloga drept agent KGB. El, care a făcut cursul scurt la Academia Frunze, pe care nu l-a absolvit nici marele Stalin, ajuns generalisim, nici mareșalul Jukov.

Este evident că după sutele de vodcă de pe teren pentru toți făuritorii omului nou, constructor conștient al socialismului, acesta chiar era frumos. Oamenii noi lucrau în fabrici și pe ogoare, iar o pătură de birocrați, putregai burghez prin 1950, mâncau banii statului cu salarii bine calculate pentru profesori, care mai dădeau meditații, doctori, care aveau dulapurile pline cu cafea, Kent și whisky, activiști, care mâncau ce le aduceau secretarii de partid de la sate, tovarășul Bobu, a cărui slujnică primea în antreu ce aduceau înșiși primii secretari din Suceava noastră frumoasă. Contabilii erau priviți de sus de activiștii de partid și de directori. *Nu-mi semnează contabilul-șef, tovarășe secretar, nu pot face carul alegoric. Boii ăștia cu ochelari de cal s-o lase mai moale cu legea, noi facem legile, ce dracu! Să caute soluții legale, dumnezeii...!* Sau: *Hai, dă-o naibii, nea Grigore, te conduce contabila? Ce știe ea ce-i munca politică? Să meargă două zile pe teren, să mai lase cifrele, că îmbătrânește prea repede!* Uteciștii au făcut ce-au făcut cu contabila lor șefă, care le deconta zile duble pe teren și altele, inclusiv berea Radeberger, că a ajuns să se sinucidă când a venit, în cele din urmă, controlul gospodăriei de partid. A fost un moment de răscruce în viața politică a județului nostru. Însuși tovarășul Gârba, treaz fiind, a chemat biroul județean și a pus problema respectării disciplinei financiare. Dar, nu peste mult timp, a uitat și a luat câteva costume de la magazinul *Bucovina*, uitând să meargă pe la casă, pe unde a trecut și a plătit directorul. Disciplina financiară era cumplită prin 1960. O lipsă în gestiune de o mie, două de lei te costa 1-2 ani de pușcărie. Banii îi puneai la loc a doua zi. La 100000 de lei vedeai Kalașnikovul cu gloanțele de 7,62 mm.

Toate hoțiile oamenilor muncii, șefi, maiștri, ingineri, tehnicieni și muncitori, erau date în final în rubrica contabilicească *costuri*. Adică dispăreau în procesul de producție. Se făceau hârtie, mobilă, salam, treninguri cu culori americane, vândute la export, conserve de carne – *hamurile* de la Șcheia, după care erau înnebuniți polonezii cei de dinainte și de după lovitura de stat, adică starea de război a generalului Jaruzelski, *fără armatele pactului nostru, tovarășe Brejnev, să trăiți, tovarășe mareșal, rezolvăm noi problema!* Brejnev a fost făcut mareșal în rezervă și a primit atâtea decorații câte avea Ghiorgi Jukov, de patru ori erou al Uniunii Sovietice, plus Ordinul *Victoria*.

Tineretea noastră, în anii de până la începutul Cântării României, după 1971, nu a plâns la moartea lui Gheorghiu-Dej, dar s-a bucurat la apariția viitorului tiran, încă tânărul Nicolae Ceaușescu, la 46 de ani, exact cât a trăit J. F. Kennedy. La 25 de ani, cel de 45 oricum îți pare un bătrân. Pe cei de peste 50 de ani îi priveam ca pe niște monștri preistorici, iar pe cei mai în vârstă îi vedeam cu ochii minții și sufletului cum îi caută moartea acasă. *Suflet..., care suflet, tovarăși?* ar fi intervenit nu secretarul UTC, care era beat și el, ci cel de partid. *Terminați odată cu misticismul vostru, sunteți membri ai brigăzilor științifice, în cadrul comisiei pentru răspândirea cunoștințelor ateist-științifice!* Și eram, într-adevăr, membrii infamei comisii, pe care n-o ascultau nici copiii în căminele culturale, ba chiar râdeau acasă, *mamă, au venit niște domni să ne spună că nu există Dumnezeu, dar am fugit toți afară. Arză-i-ar focul iadului, antihriștii!* spunea mama, după ce mă întreba dacă sunt comunist și nu cred în Dumnezeu. Și când nu eram, și când eram, tot nu spuneam nimic. Mama, prin anii '50, cânta cântecele mării artiste populare Elena Constantinescu, care a povestit la TV cum în 1950, la un mare spectacol în cinstea stahanoviștilor, i-a cântat un cântec lui Stalin, după ce i-a dat cineva versurile. Pe urmă a cântat, însă, și *Marioară de la munte*, melodie pe care o cânta și mama și nu știu de unde a auzit-o. Pe vremea aia nu avea radio cu 30 de baterii dreptunghiulare decât noul cămin cultural, aflat într-o odaie, fostă cârciumă, în casa unui evreu, cumpărată după război de Ion a lui Iordache, pe nume Grigoraș, dintr-o familie de chiaburi, în epoca

dinaintea celei de aur.

*

În anii de demult, când troienele erau un prilej de mândrie patriotică, doar în București a murit îngropat în nămeți un om din altă lume, cea burgheză a exploataților: scriitorul Ionel Teodoreanu, cel cu romanul *La Medeleni*, pe care nu-l mai citește nimeni demult. În toată republica populară oamenii muncii, conduși de partid, mânuiau cu dexteritate lopetile, precum soldații sovietici țișările sub râurile forțate în drum spre Berlin. Tovarășul Iosif Stalin, cu o mână ușor imobilă, conducea cu înțelepciune lagărul socialist.

Regiunea noastră Suceava avea, pe lângă eminenții conducători de partid, în frunte cu Ene Țurcanu, și câteva personalități emblematice, un fel de stahanoviști ai muncii în folosul poporului. Eremia Pardău era simbolul falnic de munte al omului nou înnobilit de partid din simplu țăran. Era exemplul dat în școli tinerilor utemiști, care cântau în rusește celebra *Katiușa*. Munca politică în rândul femeilor se desfășura din plin. Tovarășa Aspazia Pricop era o asemenea emblema a avântului revoluționar al femeilor patriei. Președintă a Consiliului Regional al Femeilor, membră în organele de conducere județene ale partidului și chiar deputat în parlamentul condus inițial de maestrul Sadoveanu și de academicianul Parhon. Am amintit, anterior, cum tâmplarul nostru mașinist de la școala de meserii, potlogar și afemeiat, Max Rosenblat, a adaptat (poate că era deja în folclor) imnul femeilor democrate: *Noi, femei cu c... goi/ Noi vrem pace, nu război...* Era vorba, apoi, și de virilitatea ciobanilor români, ajunși celebri în lume datorită teoriei unor savanți maghiari. În acele vremuri de demult, parcă biblice, s-au pus, neparadoxal, conform teoriei lui Darwin, bazele noului capitalism de după 1990, anul împușcării primului președinte al României de după Alexandru Ioan Cuza care, dacă devenea președinte, ar fi fost reales și scăpam de șleahța de regi care au supt sângele poporului și-l sug și acum. Ori ne place, ori nu, de foștii regi nu scăpăm ușor. Ca și de urmașii tuturor popoarelor migratoare, cum au susținut oficial istoricii bolșevici, cei care cu resturi de pietre au demonstrat fără comentarii

originea noastră strictă daco-romană. De la Traian la Aurelian, în circa 170 de ani, s-a născut iubitul nostru popor. A venit apoi epoca viețuirii în pădurile munților, timp de 1000 de ani. Un miracol în istorie. Au trecut avarii, pecenegii, tătarii, alanii și slavii și chiar celții au trecut prin spațiul mioritic, ca să nu vorbim de vizigoții care au uitat *Cloșca cu puii de aur*. Unde-au dispărut, oare, toate popoarele migratoare? Câți or fi rămas pe la noi, pe actualul teritoriu al scumpei noastre țări? Au rămas mulți, de fapt noi suntem și urmașii vizigoților și alanilor și avarilor și slavilor și chiar agatârșilor, un trib misterios, precum eroicul nostru popor. Și ca să nu ne mai facă tot Occidentul țigani pe noi, românii, nu pe zișii romi de la râul Gange, să le spunem mai răspicat, evident, poate exagerând puțin: suntem și noi urmașii goților și vizigoților și chiar a puținilor celți care au trecut pe aici, să tacă odată din gură acele popoare nordice rasiste. Ar trebui să dăm în judecată la tribunalul de la Haga aproape întreaga Uniune Europeană pentru rasism. Vor să facă cu noi ceea ce au făcut în trecut cu alte neamuri? Grecii, care vin de la Homer și care s-au bătut și cu nemții și cu britanicii în al doilea război mondial, strigă și acum când văd un german *nazistule!*, iar perfizilor englezi, *dați-ne frizele furate de pe Acropole, hoților!* Și au dreptate. Ce au furat englezii din comorile Greciei antice valorează cam 500 de miliarde de euro, cât să le ajungă pe zece ani, să trăiască în liniște și pace. Numai Eminescu îi ura pe grecii fanarioți, dar asta fiindcă trebuia o rimă frumoasă în capodopera *Doină*.

Să ne pupe-n c..., glăsuiau țăranii români analfabeți celor care-i făceau *mârlani*. O pedeapsă grea, e adevărat, dar mulți șefi de dinainte de fanarioți, domnitori și boieri, regi și miniștri, activiști și securiști, dintotdeauna ar fi trebuit pedepsiți la o asemenea osândă, de fapt atât de blândă. Pupau, în fond, talpa țării noastre dragi. Merita.

Regretaul cărturar sucevean Nicolai Moscaliuc, cel care a scris câteva volume despre istoria orașului nostru drag, fără false pretenții de așa-zisă rigurozitate științifică, pe care le emit cei ce trec prin fabrica de diplome de doctor, copiind de pe unde pot, a locuit în copilărie pe fosta stradă Sfânta Maria, desființată cu numele și cu amplasamentul de construcția Liceului industrial nr. 2 (acum fost industrial), al CPL. Am amintit fugar,

unde, cum prin 1950 o mașină mare a securității din Bacău a venit în vizită la familia Moscaliuc, tatăl fiind administrator la Liceul „Ștefan cel Mare”, și fără „bună ziua” sau alte politețuri sau încheieri de acte au luat toată biblioteca acestui mic funcționar, numit înainte *pedel*. Proprietarii, pe moment dușmani de clasă, au cărat și ei cărțile, care unele aveau, e drept, poze ale câte unui rege al iubitei noastre României, cei mai mari exploatare ai poporului român. Mă rog, antimonarhist sunt și eu. Dar cărțile erau cărți, de fapt erau și ele dușmani sau dușmance ale poporului. Pentru casă, grădină și un pământ pe malul Sucevei Nicolai Moscaliuc, rămas singur în Suceava, sora murind tânără iar un frate fiind stabilit la Galați, a primit un apartament cu două camere pe Alea Nucului. Nu era supărat pe nimeni, cum să fii supărat pe partid și securitate? Atât mai trebuia, înfundai pușcăria. În copilărie, în primăvara lui 1944, el a văzut cum treceau pe fostul pod de fier de la Ițcani celebrele tancuri sovietice, aducând și unii cetățeni ai Sucevei duși de criminalul de război Ion Antonescu în Transnistria. Pe unii mi i-a arătat mai târziu, dar nu i-am băgat în seamă, pe atunci fiind un admirator al frumoaselor baruri sucevene, proiectate de arhitectul Nicolae Porumbescu, ctitorul noii Suceve, de până la tovarășul prim-secretar Gârba, care, cu prim-vicepreședinții consiliului popular județean Nicolae Moraru și Ion Siminiceanu au distrus orașul vechi, cât era autentic, începând cu Hanul Langer de pe Ștefan cel Mare. Nicolai Moscaliuc, pensionar, a mai făcut multe după 1990. A adunat câteva sute de kilograme de bronz și a scos din podul Liceului „Ștefan cel Mare” bustul în ghips al lui Eminescu realizat de sculptorul sucevean Ion Cârdei. Cu *pilele* unui doctor țărănist a ajuns cu el la directorul etern, ing. Nemțișor, cu autentice gusturi artistice, și ca muncă voluntară, cum se spunea pe vremuri, au turnat statuia lui Mihai Eminescu de lângă biserica Sf. Nicolae. Cine mai știe acum? Atunci, foști cântăreți în versuri ai partidului l-au criticat cu indignare proletar bolșevică „pentru că se bagă unde nu trebuie”. Nicolai Moscaliuc era și poet și au rămas mai multe manuscrise cu poezii de la el. Unele i-au fost tipărite la tipografia Mănăstirii Sf. Ioan cel Nou de la Suceava.

Spitalul de Urgență, unitate științifică în fond, ar trebui să poarte numele fostului chirurg eminent Vasile Andriu. Eu am spus, eu am auzit, evident.

*

Si tu, Brutus, fiul meu?, spunea plângând fostul asistent universitar de la Cernăuți Vasile Ignătescu, mutat în primii ani ai comunismului la școala elementară din Costâna, după ce fusese și la Mihoveni. Între mârlandii de copii, unul mai mârlan decât toți striga, în același timp, *ghiba!* și toată clasa începea să râdă. Profesorul avea *ghibă* sau ghebă din naștere. Mai era un sătean cu ghebă, croitor în Suceava. În rest, unii bătrâni ajungeau gheboși din cauza muncii, mai ales. Aceiași mârlandi de copii, printre care și eu, râdeau și aruncau cu bulgări în ei, ascunși după garduri. Răutatea copiilor a fost ilustrată de scriitorul William Golding, premiat cu Nobel, deși nu merita, în romanul *Împăratul muștelor*.

Și tu, Brutus, fiul meu, dai în mine?, ne-a tradus profesorul nostru eminent, pe înțelesul nostru, cuvintele atribuite lui Caesar. Numai că micii mârlandi țărani l-au insultat. *Nu fi, măi, țăran prost!*, auzeam permanent pe drum. *Neam prost*, expresia a pătruns și la oraș.

Părăsind satul, coasa, sapa, coada vacii și celelalte, de voie, de nevoie, am ajuns în Suceava, cea atât de misterioasă, de pe dealul golaș Zamca, cu mănăstirea armenilor și cetatea lui Ștefan. În rest, orașul era urât, era mai urât decât oricare altul de atunci din fosta regiune Suceava. Dacă nu mi-a plăcut, era și din cauza școlii de meserii. Mai târziu, după colectivizare, mama mi-a spus: *Mai bine te ascultam și te țineam la liceu, vindeam cele 20 de prăjini de pe „Tihăraie”, lângă pădure, unui om din Mihoveni. Dar atunci era o rușine să vinzi pământ. Nu credeam că o să vină colhozul, când am plâns mult după pământ, dar acum nici nu vreau să mai aud de el. Mi-a mâncat și mie viața, să-l tot ar și să-l semăn și toamna să aduc pe ulița noastră plină de glod, cu căruțe plătite cu greu, ceea ce adunam de pe toate ogoarele. Și nu aveam mult gunoi de grajd și pământul era slab, mai ales la coastă, „La Plop”, la pădure și după deal. Mai bune erau ogoarele din „Agrală” și „Stuf”. Așa îmi spunea mama, liniștită, prin 1970-1980 și chiar 1989. Bucuria ei era lotul și pensia de văduvă de război, redată de Ceaușescu, la a cărei moarte a plâns. De ce l-au omorât? Pe Antonescu, când l-au omorât, m-am bucurat, Dumnezeu*

să mă ierte! Eu n-am plâns după Ceaușescu, Dumnezeu să nu mă ierte! Mă rog, n-au plâns nici activiștii, nici securiștii, care primeau pachete cu alimente în epoca de aur, nu a plâns nimeni. Soțiile unor activiști se întrebau reciproc ce au primit. Era o ierarhie a produselor. Primul secretar primea și Kent, și whisky, pe lângă mâncare, portocale și cafea. Asta primeau toți bandiții de activiști, iar totul era cumpărat cu banii din cotizațiile noastre, ale celor peste patru milioane de membri PCR, pe care i-a numărat și Ion Iliescu. Un vechi coleg și prieten din Botoșaniul calvarului meu din tinerețe (din punct de vedere material, spiritual și moral, dar altfel splendid pentru tinerețea mea, chiar tristă, cum era) îmi spunea recent, la telefon, că e singur și plânge după cele două soții pe care le-a înmormântat. În glumă, i-aș fi zis să fi încercat și cu o a treia, sau i-aș fi amintit de bătrânul Feodor Karamazov, care a strigat în stradă, la moartea nevastei: *a crăpat, căjeaua!* L-aș fi supărat prea mult.

După cum spun unii sociologi, cam 50% dintre inteligenții cetățeni ai patriei noastre cred că Soarele se învârte în jurul Pământului. Așa credeau și mama, și bunica, și am crezut și eu până pe la 10 ani. De fapt, nu rețin să-mi fi spus direct așa ceva, mai ales bunica, care cunoștea poziția Stelei Polare, a constelației numită popular „Calul cu oiștea”, și îmi arăta Luceafărul de Ziuă, petele din Lună și, mai ales, Calea Lactee, galaxia noastră. În nopțile noastre întunecoase cu cer senin admiram cu bunica, în ogradă, Calea Laptelui, cum îi spuneau țărani. Bunica nu-mi vorbea de religie, precum mama. Eu cred că, de fapt, de la bunica am învățat cel mai mult în cei 7 sau 14 ani din cei 15 ani de acasă, că în unul ea a stat în Părhăuții vecini. Am mai spus, cândva, că ea stătea la o nepoată, al cărui soț nu prea era țăran, se învârtea și el pe la primărie și era secretarul comunal de partid. Socrul, care locuia separat în aceeași ogradă, în fosta bucătărie, îi spunea *Bolșovicul*. Se numea Loghin. Moșul Loghin, pe care l-am văzut fugitiv o dată. Dar poate că Soarele chiar se învârte în jurul Pământului nostru, sau s-a învârtit cu miliarde și miliarde de ani ai noștri în urmă. Cine știe... Dacă atomul e gol, înseamnă logic că nu există materie în Univers. S-a încercat la CERN, în Elveția, să se demonstreze existența bosonului Higgs, care se pare că s-a descoperit. S-a dat și premiul Nobel pentru asta. Ceea

ce-i și mai frumos pentru inteligența națiunii noastre este că 80% dintre membrii ei nu cred în teoria lui Darwin, adică că nu am evoluat dintr-o ființă oarecare, deși genetic suntem 98% identici cu cimpanzeii. Se poate trăi bine și așa, unii chiar cu avioane private, iahturi, milioane de euro și câte 10 vile și 10 mașini. Cu cât mai tâmpiți unii oameni, unii, repet, devin mai bogați. Legea lui Darwin, în care ei nu cred, i-a selecționat.

Cel mai frecvent jurământ al poporului nostru țărănesc a fost „să-mi sară ochii”, indienii noștri spun „să-mi moară mama” etc. Comuniștii au jurat să apere cu prețul vieții socialismul din România, partidul și secretarul lui general. Cum am mai amintit anterior, jurământul era scris și semnat de fiecare membru de partid. Asta prin 1988, când bătea vântul *perestroicii* lui Gorbaciov. Aici, la porțile Orientului, cum se plângea încă Ienăchiță Văcărescu, jurămintele nu valorează nimic. Ceaușescu, descendent de turco-tătar românizat, a distrus domeniul Văcăreștilor cu o furie medievală. Dacă cel mai iubit fiu al poporului român era oltean get-beget (expresie turcă), nu făcea nimic în scumpa noastră patrie: nici metrou, nici Canal, nici Transfăgărașan, nici Casa Poporului, nici sutele de mii de blocuri în orașe, nici miile de fabrici și uzine. Oltenii noștri, români autentici, singurii, cum spunea Arghezi, sunt buni de gură, mincinoși, superficiali, hoți etc., ca noi toți, de altfel, dar ei sunt și geniali, precum Brâncuși, Bălcescu și Maria Lătărețu. Le-a plăcut și le place să fie șefi și devin cruzi, uneori, cum s-a întâmplat în armata lui Antonescu, în care era permisă bătaia, cum mi-a tot spus unchiul meu de 91 de ani care a fost și la Cotul Donului: *ne băteau ofițerii olteni cu pumnii și cu picioarele, dar stăteau în urma plutonului. că altfel îi împușcam*. Jandarmii olteni trimiși să-i bată pe basarabeni în perioada interbelică nu sunt uitați nici astăzi, *jandarmii fasciști*, nu olteni sau români. Așa s-a pierdut sufletul basarabenilor pentru mult timp. Dacă, printr-o minune istorică, s-ar uni cele două țări, jandarmii olteni ar face la fel. Și tot ne plângem metafizic că suntem răi, necivilizați, murdari, mârłani, hoți, mincinoși, fără cuvânt, dar șmecheri, în frunte cu aceiași olteni. *Sunt ai noștri, să-i iertăm*, spunea cineva chiar în timpul când am făcut și eu armata. Tata, țaran autentic, a scris pe o fotografie, în 1933, când își îndeplinea stagiul militar: *Mi-am făcut datoria față de patrie*. Nu știu

câte clase primare avea, oricum, cu ciclul complet, mai ales că era primul din cei 9 frați și surori. Doar doi au rămas analfabeți și ei trăiesc și acum, la peste 90 de ani, după ce au fost oaspeți la Cotul Donului și în munții Tatra, cum am mai spus. Și acum avem un popor semialfabetizat, mulți chiar cu 7-8-9 clase elementare făcute. Alfabetizarea e bună doar pentru cei dotați, 5-10% din omenire, conform legilor lui Darwin. *Cine se naște prost, prost moare*, spune un proverb românesc.

Cum am amintit mai sus, dacă Ceaușescu era oltean, adică român și nu turco-tătar, nu făcea nimic. Dacă mai rezista 5 ani și investea cele 2 miliarde de dolari în autostrăzi, făcea 1500 de kilometri, cu armata, cu uteciștii, cu pușcăriașii, cu muncitorii noștri harnici, fără Bechtel și alți hoți străini și autohtoni, activiști și securiști. Ce a făcut Ceaușescu în 25 de ani și ce au făcut activiștii și securiștii lui tot în 25 de ani se vede. Pune șefi olteni adevărați și se duce țărișoara noastră de râpă. Tiranul, vorba lui Bobu, trebuia judecat concret pentru morții de la colectivizare și femeile moarte în urma avorturilor clandestine. Aceste două capete de acuzare îl trimiteau direct în bătaia kalașnikovului. Dar Silviu Brucan avea alte idei atunci. El se temea efectiv de Corneliu Coposu, dar nu pentru soarta lui, ci a altora, a bătrânilor cominterniști și a urmașilor lor. De poporul român prost îl durea în cot, pe bună dreptate. El a adus comunismul, el l-a menținut fără Ceaușescu, cu reformele democratice de rigoare, care s-au văzut. A apărut PNȚCD, plin de securiști și activiști, și a dispărut odată cu Emil Constantinescu, cel învins de securitate.

*

Clasa muncitoare a dispărut de pe scena industriei românești postcomuniste. Au mai rămas puțini muncitori calificați, mulți în fabricile capitaliștilor străini, puțini în cele ale capitaliștilor români. Ieșiți buimăciți din comunism, cetățenii scumpei noastre patrii au luat mulți, milioane chiar, calea pribegiei. Probabil că unii vor reveni, dar nu și cei tineri, duși definitiv în Canada sau Australia, mai puțin cei din Europa, care vor reveni, Europă ce primește mai degrabă turci și arabi sau africani, decât români. Țiganii, sau indienii noștri, cei cu frumoasele

Carmen și Gina Lollobrigida în *Cocoșatul de la Notre-Dame*, dar și cu *Voievodul ȝiganilor* și ȝiganiada lui Budai Deleanu, se duc și ei, dar revin pe acest pământ, pe care îl iubesc mai mult decât noi, cei care ne zicem români etnici și majoritari în scumpa noastră patrie. Ce-ar fi spus, oare, Eminescu dacă ar fi văzut străinii luându-ne munții, *mânca-le-ar inima câinii*, vorba lui genială în versuri? Marele poet nu era xenofob, cum spun mulți, el a spus că trebuie pedepsiți de câini cei care i-au adus pe străini, adică românii noștri frumoși, harnici, dar și hoți și mincinoși, cum ne apreciază popoarele civilizate.

Istoria nu se uită. În 1919, trupele române au cucerit Budapesta, alungând guvernul comunist al lui Béla Kun, ungur de altă naționalitate, dar și arborând pe superbul palat al Parlamentului steagul României și o opincă autentică. Eu am văzut în copilărie mulți țărani bătrâni cu opinci, iarna, evident. Îi priveam cum își înfășurau obielele din bucăți de pânză sau își puneau și ciorapi de lână. Celebrele nojițe erau lungi și prindeau și bernevecii, izmene groase bătute la puiă. Ca în *Peneș Curcanul*.

Gândurile mele răzlețe mă duc, iarăși, la Ivan Karamazov, ateul lui Dostoievski, și la Marilyn Monroe, care l-a citit pe genialul scriitor, surprinzător pentru unii. Ar fi vrut s-o joace pe Grușenka, cel mai celebru personaj feminin al lui Dostoievski. Cine n-a citit romanul *Frații Karamazov* ar fi bine să nu-l citească. În general, sunt mai fericiți cei care n-au citit nimic din Dostoievski. Sigur că cei mai fericiți erau activiștii și securiștii și alți oameni ai muncii din ultimii 50 de ani, care n-au citit în comunism decât *Sportul popular*, iar acum tot un ziar asemănător. Așa fac capitaliștii noștri actuali, miniștrii și prim-miniștrii, de la Nicolae Văcăroiu încoace. Fiii generalilor de securitate citeau totuși mai mult. Ei ajungeau doctori, ingineri, mai puțin profesori, dar nu securiști. Știau ce știau căpitani și maiorii de pe atunci. Generali ajungeau pe la 45 de ani. Președintele Ceaușescu era zgârcit, ca în tot ce făcea, cu gradele militare. Comandanții de regimente trebuiau să fie colonei plini, dar toți erau menținuți cu gradul de locotenent-colonel. Era vorba de sporul de la soldă și secretarul general al PCR făcea economii și la bugetul armatei. A început fabricarea unui tanc autohton și a unui avion de vânătoare, împreună cu iugoslavii. Dar a venit

Târgovișteaua, vorba cântecului popular. Acum toată lumea în România se teme de război și face inventarul armatei. Armament, ioc! Cel puțin dacă făceau cei din sectorul nuclear câteva bombe cu hidrogen! Tot mai circulă povestea cu un laser militar care putea opri tancurile sovietice. Povești!

Cine face o scurtă trecere în revistă a istoriei umane își dă seama că un al treilea război mondial este inevitabil. N-au făcut oamenii, mânați de diavol, după pocăiți, care evident că conduce lumea de pe infimul nostru Pământ, atât armament fără să-l folosească, mai ales că s-au înmulțit în mod înfrorător, peste 7 miliarde, și natura, nu diavolul, are legile ei compensatorii. Până se vor uni iarăși continentele sau ne va lovi un meteorit uriaș, va fi un nou război nuclear total. Vor mai rămâne cel puțin un miliard de oameni care se vor adapta și vor evolua în sus sau în jos, spre maimuțe. Am citit așa ceva încă în tinerețe, în scrierile filozofului german Marcuse.

Mama s-a mirat mult că nu a mai prins un nou război în care să fi murit eu, Doamne ferește! În primul, i-a murit tatăl, în al doilea, soțul, iar în al treilea ar fi trebuit să moară fiul. Acum trebuie să gândesc și eu ca ea, având un fiu. Cât timp a existat echilibrul terorii nucleare, lumea a scăpat. Și acum echilibrul este același, dar un partener nu-l mai consideră egal pe celălalt și face numai el pe jandarmul mondial, cu războaie, lovituri de stat etc. E periculos pentru omenire să nu-și respecte partenerul actual, până se ridică unul mai mare ca amândoi.

Foștii pușcăriași din comunism, câți mai trăiesc, mai scriu câte o carte. Mulți menționează că securiștii și torționarii din lagăre erau și români, dar și mulți cominterniști, care erau de o duritate deosebită. Cu legionarii, cominterniștii s-au luptat până în 1989, după episodul 1964, și se mai luptă și azi unii. Scriitorul româno-israelian Teșu Solomovici este de o probitate profesională deosebită, ca și călugărul ortodox evreu Nicu Steinhardt, cu al său celebru *Jurnal al fericirii* de pușcăriaș între 1959 și 1964. Dar scriitorul evreu pe care-l apreciez cel mai mult nu e Saul Bellow, american, laureat al premiului Nobel, ci azi de toți uitatul I. Ludo (un pseudonim), care a scris o serie de romane satirice despre lumea politică românească interbelică, incluzându-i și pe conducătorii evrei, cu un talent deosebit. Sunt asemănătoare celor două romane ale lui Ilf și Petrov. Am tot spus că ar

trebui reeditate. Avantajul lui era că a știut să treacă de cenzura comunistă condusă tot de cominterniști. Dacă un român rostea atunci numele unui rege, ajungea la pușcărie. La fel și mai ales, cel al lui Antonescu.

Nikita Sergheevici Hrușciiov era rus și nu ucrainean, cum se crede. Stalin l-a trimis prim-secretar la Kiev, în Ucraina, fiindcă se născuse acolo, dar într-o familie rusă. Naționalismul ucrainean era și atunci prezent. În 1954, Nikita Hrușciiov, îmbrăcat cu o cămașă tradițională ucraineană, înflorată, din postul lui de conducător al URSS, dar fără să pună Sovietul Suprem să aducă o modificare Constituției lui Stalin, a trecut Crimeea la Ucraina, ca unitate administrativă, pentru a-l sărbători pe hatmanul Bogdan Hmelnițki, care, după răscoala împotriva stăpânirii polone, a cerut unirea cu Rusia moscovită. Fiul lui Hmelnițki, un bandit și un ucigaș, Timuș, a dat o raită și prin Bucovina actuală, jefuind vechile biserici și mănăstiri. A fost ucis la Cetatea de Scaun din Suceava. Dacă Nikita Hrușciiov ar fi presimțit că URSS-ul se va destrăma, după ce a învins în război, s-ar fi spânzurat, cu siguranță. Occidentul, care iubește acum Ucraina, tremura de frica celor 40000 de tancuri sovietice în timpul lui Brejnev. Europa occidentală, o arată istoria, e bine să știe de frica cuiva, fie a americanilor, fie a rușilor. Americanii nu s-ar aventura într-un război clasic în Europa, decât dacă ar trebui ocupată înaintea rușilor. Viitorul ne poate rezerva orice surpriză. O nouă debarcare americană pură în Normandia nu e exclusă.

S-a vorbit mult de raportul secret al lui Hrușciiov la Congresul al XX-lea al PCUS. A fost secret poate un an, fiindcă eu l-am citit integral în *Scânteia cea bătrână* la Școala de Meserii din Suceava, în curtea cantinei și a internatului, pe Dragoș vodă nr. 11, acum Palatul Copiilor, lângă gardul care ne despărțea de grădina vilei tovarășului prim-secretar Ene Țurcanu, fiu de onoare al comunei Adâncata astăzi. El l-a adus de pe la Pașcanii maestrului Sadoveanu pe acest fost ceferist, Emil Bobu, tânăr procuror militar cu studii scurte, precum cursul scurt de istorie a PCUS, pe care nu l-am citit, deși era obligatoriu. Dar știam din ziare și filme toată istoria PCUS. Luam 10 la orice examen de marxism-leninism.

Era la modă în adolescența mea o carte celebră rusească, nu sovietică: *Sevastopol, km. 4*. Nu-i mai știu autorul. Nu mai țin minte nici

dacă se referea la războiul din 1854-1856 sau la al doilea război mondial, în care a luptat celebra eroină Katiușa, cu două titluri de Erou al URSS, după care au fost numite cântecul frumos și lansatoarele de rachete, numite și *orgile lui Stalin*. Katiușa, bătrână, mai trăia, ca orice rus, mujic sau nu, foarte modest, după 1990.

Există o falie religioasă între catolici și protestanți și ortodocși, la fel ca și între islamism și creștinism. Religiile, evident, băgate în capul deștept al urmașilor maimuțelor, sunt tot atât de periculoase ca bombele termonucleare. Drumul evoluției darwiniste, în sens invers, este de milioane de ori mai scurt. Asta o spun savanții din documentarele BBC, în Anglia cea încă imperialistă, care nu cedează Gibraltarul, insulele Malvine, chiar și insula Sf. Elena sau Bermuda. Multe insule le-a cedat de nevoie, după război, americanilor, care au urât imperialismele europene, dar și pe cel japonez. Prin Pacific au cam luat majoritatea insulelor, uitând de arhipelagul Polineziei, cu Tahiti-ul francez. Noua Guinee a devenit stat independent prin 1966. Americanii au luat și atolul nuclear Bikini, unde băștinașii purtau strămoșii chiloților născuți apoi în Hawaii, care a fost ocupat de SUA prin ultimatum pur imperialist, pentru ca apoi să devină al 50-lea stat federal.

Și, până la urmă, toate actualele și fostele imperialisme urâsc și demască un ultim imperiu, primul pe axa răului a defunctului președinte Reagan: Federația Rusă. De ce? Simplu, pentru că are tot atâtea arme și rachete ca SUA și aliații ei și nu se lasă bombardată ca micuța Serbie, pe care Clinton nu o găsea pe hartă în timpul scandalului sexual cu agenta Monica Lewinsky. Agentă rusă? Nu. Tony Blair, prim-ministru britanic, iubitor de pace, l-a rugat două săptămâni pe Clinton să bombardeze Serbia. *Bombardați-o voi!*, i-ar fi spus președintele american. *Noi nu putem*, i-a răspuns șmecherește Blair, *la comanda supremă a NATO e un general american. Puneți avioanele voastre sub comanda unui general european? Ferească Dumnezeu!*, a răspuns Clinton, *ar fi mai grav cu Congresul decât povestea asta cu fata pe care am angajat-o ca un tâmpit și s-a luat pur și simplu după mine când eram singur în birou, mă rog, în alt birou, nu în cel oval. Dar ce-a făcut Serbia, până la urmă? Îi masacrează pe*

albanezii din provincia Kosovo, săracii, sunt musulmani. Tot musulmani și ei, nu destul avem de lucru cu Gaddafi și alții? Și, până la urmă, China a luat avionul invizibil doborât în Serbia și l-a copiat sută la sută, iar azi îl plimbă pe lângă insulele disputate cu japonezii din Marea Chinei de Sud.

România capitalistă de azi, condusă tot de cominterniști prin fiii și nepoții lor, se pregătește din nou să se lupte cu Armata Roșie. Visul lui Ceaușescu continuă. Brava armată română e o mică adunătură de Moși Teacă, cu două fregate ruginite, vândute de Tony Blair pe bani mulți, cu amiralul lor Moș Teacă, cu câteva avioane aranjate de israelieni cu sisteme noi de ochire, MIG-uri 21, spaima Occidentului prin 1960, care acum cad ca frunzele toamna, și alte vechituri bune la deszăpeziri. Singura armă bună este Kalașnikovul. Americanii șmecheri și-au recreat inamicul etern, Rusia, și le cer europenilor să cumpere armamentul lor de antepenultimă generație, care stă în depozitele marilor uzine de armament. Ce fac în estimp vechii dușmani ai umanității din anii 1950? Sug în continuare, cu lăcomie, sângele popoarelor. Bătrânul Churchill trasa în 1946 Cortina de Fier, pusă de el pe hârtie în 1943 în fața mareșalului Iosif Stalin, care a spus atunci că a reținut tot și poate fi arsă.

Și, acum, neoimperialismul american, după bombardarea sârbilor oriunde se aflau și crearea unui stat artificial, Kosovo, pe locul vechii Câmpii a Mierlei, unde a luptat și Mircea cel Bătrân, a început să iubească Ucraina. Românii politici au uitat subit de unirea Bucovinei de nord cu România, de Insula Șerpilor și de ținutul Herței, pe care le-au plâns timp de 25 de ani, criticându-l pe Emil, președintele, pentru tratatul lui cu Ucraina, cea urâtă atunci și iubită acum. Noi tot țigani fasciști am rămas în mintea urmașilor lui Bandera și ai tătucului Mahno. Paradoxurile istoriei!

Președintele Ceaușescu nu a fost împușcat degeaba... A murit liniștit, cântând *Internaționala... sculați voi, oropsiți ai vieții, voi, osândiți la foame, sus, să crească-n inimi fericirea, să-nceapă al vieții vechi apus...*

*

Istoria noastră națională a uitat de eroi slăviți încă înainte de lcomunism, dar mai ponderat: Gheorghe Doja, Horia, Cloșca și

Crișan, Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, Al. I. Cuza. După, începea monarhia instituită de „Monstruoasa Coaliție” care l-a înlăturat pe Cuza. Secularizarea averilor mănăstirești a fost cea mai revoluționară operă a lui Cuza, plus împrăștierea țăranilor, chiar limitată, dar monstruoasă, precum coaliția, pentru boierii veniți toți din Fanar. Țăranul român, șerb, moșnean, liber, sau cum îl mai prezentau cărțile bolșevice, nu putea ajunge boier? Era și analfabet. Fenomenul a fost analizat cel mai clar de Eminescu: au venit străinii, *mânca-le-ar inima câinii*, grecotei, bulgari, armeni, grofi maghiari, chiar și machedonii noștri, care au ajuns boieri demult. Urmașii detestaților fanarioți, domnitorii, își spun demult prinți. Au și venit împreună cu corbi așa-ziși regali pentru a fura bucăți din scumpa noastră țară. Activiștii și securiștii au fost de acord. Jumătate voi, jumătate noi, adică 70 la sută noi și 30 la sută voi, ceea ce pare echitabil. Dar au luat și vor lua și alți corbi, din țări bogate. *Ban la ban trage și păduche la păduche, crucea mă-sii!* filozofa țăranul român sărac și analfabet.

Țigani noștri dragi, care-și spun romi, nu indieni, enervează bătrâna noastră Europă. Cine a văzut filmul *Pisica albă, pisica neagră* al celebrului Kusturica îi poate înțelege pe acești superinteligenti locuitori ai tuturor patriilor, de la Atlantic la Urali, vorba generalului De Gaulle. Să mergem puțin în istoria noastră glorioasă din timpul lui Ștefan cel Mare, dintre ai cărui descendenți face parte și tovarășul Voronin, care dacă reunește Moldova smulgând-o imperiașmului român, ultimul în Europa, va fixa capitala la Putna. După o victorie fraternală împotriva domnitorului valah Radu cel Frumos, pe lângă nevasta pe care i-a luat-o, pentru asta și altele fiind declarat sfânt azi, a mai luat și un număr de țigani robi, un fel de etalon aur al acelor timpuri. Este evident că țigani ne sunt superiori nouă, urmașilor daco-geților și cumanilor. Cerșitul este o formă superioară de existență, metafizică. În procesul evoluției darwiniste ei au avansat mai repede decât alții. Au trăit în condiții vitrege mult timp, cei mai mulți. Eu am impresia că ei sunt adevărații oameni noi făuriți de propaganda comunistă. Având meserii diverse în comunism, de la securiști la activiști de partid și membri ai CEPEX, tovarăși apropiați ai președintelui dintâi, precum Gogu Rădulescu, Gheorghe Pană, conform lui Vadim Tudor, în București elita lor

cultural-artistică ocupa aproape toate locurile în instituțiile de stat, precum teatre, filarmonici, operă și operetă, TV și toate cârciumile, iar astăzi practic ea s-a dublat. Iată, în prezent, putem afirma cu mândrie că cei mai mulți multimilionari în euro, sau chiar și miliardari, Dumnezeu să-i țină cât mai mulți ani spre fericirea patriei comune, adică patriilor comune, România și Europa, sunt indo-europeni, ca noi toți!

Așa-zișii torționari comuniști, care i-au ucis în pușcării prin deciziile lor directe pe oamenii politici, intelectualii, generalii și, în general, toată elita unei națiuni (să nu-i uităm pe avocați și scriitori), au fost uitați de informatorii și informatoarele securității care au filmat vechi temnițe în ruină, plângând și jeluindu-se, spre satisfacția omniprezentei securități. Nu s-au găsit criminalii prin 1990-2000, pensionari atunci, colonei și generali, integrați în armată de Ion Iliescu, cel cu soarele răsare, suprema tâmpenie a poporului român. Atunci trebuiau judecați și tratați precum Ceaușescu. Acei bandiți de peste 80 de ani trăiesc azi pe bulevardul Primăverii, cu pensii de peste 6000 de lei, dacă nu mai mult. Cine încearcă să-i judece? Tot informatorii securității, sau foștii milițieni ajunși magistrați la înalte curți de apel sau avocați cu robă neagră, personaje sinistre precum înaintașii lor din inchiziția europeană, mai puțin din lumea ortodoxă, trebuie să recunoaștem. Acum aceste figuri decrepite sunt tot agresive, genetic ei sunt născuți criminali. Poate că cea mai adecvată pedeapsă ar fi arderea pe rug, sau spânzurătoarea, care nu-s în Constituție. Sau lapidarea, precum au sfârșit primii creștini, în frunte cu Sf. Ștefan. Dacă ar fi iad, *dar nu-i*, vorba postului de radio Erevan, ar trebui, cel puțin, să ajungă în cazanele cu smoală. Dar de unde smoală în iad, de unde petrol, rafinării etc.? Și unde să fie amplasate? Pe o altă planetă? Totul e posibil, în eternul haos din Univers. Faptul că Pământul nostru se învârtă pe o traiectorie ultrafixă, cu viteză constantă, acum, într-un moment cât o secundă la puterea minus șapte mii de miliarde, nu înseamnă că în alt moment nu se va duce și el în hăul cosmosului, nevăzut de nimeni. O miliardime de miliardime dintr-un fir de praf. Și aici trăim noi și ne ucidem, precum toate ființele, adică mai rău ca ele, conform legilor lui Darwin. Și torționarii vor fi duși cu onoruri militare după ce vor crăpa, vorba țaranului român analfabet.

România noastră cea frumoasă și bogată ar trebui curățată cu câteva milioane de tone de DDT. Dar cine mai fabrică acel praf, care ne-a scăpat de păduchii și ploșnițele milenare. Și ni l-au trimis atunci, în 1950, marii bandiți imperialiști, în frunte cu Truman și cu cei care sugeau de zor sângele popoarelor, trioul Morgan, DuPont, Rockefeller. Imperialiștii englezi ne-au vindecat cu penicilina de sifilis, tuberculoză și alte mii de infecții. Și le-am mulțumit? Le-a mulțumit, oare, generalissimul Stalin sau Ana Pauker? Dar ea a fost scoasă la pensie în 1952. Gheorghiu-Dej trebuia să-i mulțumească lui Ion Antonescu că nu l-a trimis pe front, în linia întâi, precum pe tatăl meu, țăran de 30 de ani, cu doi copii mici, cu oasele rămase în apropierea Odessei. Bătrânii torționari bolșevici au trecut cu fruntea sus din comunism în capitalism, condus tot de ei. Parcă-mi amintesc de romanul lui Ernesto Sábato, *Tunelul*, în care era prezentată o organizație mondială malefică a orbilor. Aceste reptile subumane s-ar putea să se întâlnească într-un fel de confrerie și să decidă mersul greoi al scumpei noastre țări în Europa, visul lui Enăchiță Văcărescu. Trebuia să se rezolve totul în ianuarie 1990, când tâmpitul nostru popor, scuzați expresia lui Cioran, striga în cor *nu ne vindem țara, sus Iliescu, sus minerii, moarte lui Coposu și Rațiu, vechii dușmani ai poporului!* Și a venit la putere în 1996 un fost pușcăriaș de la Râmnicu-Sărat, Ion Diaconescu, cu președintele lui, și nu a adunat aceste bestii. N-a făcut o singură plângere la poliția condusă tot de ei, milițieni și securiști, procurori militari și judecători, celebrii gardieni sfărâmători de oase. Atunci s-au și stabilit pensiile lor, regimul lor special de ofițeri superiori ai armatei române, prin decretul unui fost tânăr secretar prim al UTM și UTC, omul nefericirii noastre, născut comunist parcă din anii ocupației romane, prin strămoșii săi.

Dar, oare, ce se mai aude de ocupația romană, de la 106 la 274 e.n. când, după iluștrii noștri istorici, s-a format poporul român, în aproape 200 de ani, ca acela moldovenesc în Basarabia ocupată de țarul Alexandru în 1812, când se pornea Napoleon spre Moscova. Poporul american s-a autofăurit tot în două sute de ani. Grecii, cu mileniile lor, au ajuns să vândă mici insule. Pentru 500 de miliarde de dolari ar putea vinde și Partenonul, să-l ia americanii și să-l instaleze la Las Vegas. Au marmură, au atâtea

coloane în insule și în vechea Troie, că s-ar putea pune ușor la loc altul. *Hristosul mă-tii!*, clasică înjurătură torționară, a ieșit din gura hârbului născut pentru a ucide. Cineva, glumind, ca și în cazul torționarilor naziști, a spus cândva că asemenea specimene nu trebuie mângâiate cu ștreangul sau celebrul 7,62, ci tăiați cu lama mărunț, după un ritual păgân din Tahiti, unde Gauguin era să fie mâncat de gazdele sale. O altă pedeapsă ar fi cea a aruncării hoitului unor animale de pradă flămânde, după modelul civilizației romane. Strămoșii noștri romani erau, evident, civilizați și rafinați în arta pedepselor. I-au copiat atâția în războaie religioase și nereligioase. *Omul, o gânganie abjectă*, spunea un filozof care a înnebunit, trăiește și el într-un Univers haotic, conform teoriilor noi.

Odioșii torționari erau de diferite naționalități. Jigodiile care mai trăiesc spun printre înjurături că și-au făcut datoria, *cristoșii mă-tii*, nu *mă-sii*. Țăranii foloseau cuvântul jigodie pentru câini slabi, bolnavi, dar și pentru cei care, fără să latre, te mușcau aproape zâmbind câinește. Mulți călăi, egali cu cei pe care i-a vânat Simon Wiesenthal, se apără cu un argument simplu: ne-am făcut datoria, am servit partidul și țara.

Istoria noastră națională nu consemnează încă cât e cuantumul pensiei foștilor membri CEPEX, CC, a foștilor prim-secretari, secretari și activiști. Tovarășul Emil Bobu ar fi trebuit să apară la un post TV și să spună cinstit ce pensie are și dacă i-a fost calculată corect. Unii generali de paie MAN și unii securiști cer din an în an recalcularea pensiilor, chiar dacă nu mai beau sutele de vodcă zilnică, ca pe vremuri. Tovarășul fost contabil-șef la CC al UTC, pe timpul tovarășului Nicu, apoi mâna dreaptă a ilustrului politician Adrian Năstase a făcut o biserică și nu a terminat un pod în satul de baștină. Din pensia cinstită. Reptile bolșevice mai mici din județul nostru au construit câte o bisericuță pe lângă vilele, restaurantele și pensiunile construite cu salarii cinstite de 3-4-5000 de lei. Dosarele penale au toate NUP-uri, *ardă-i-ar focul*, vorba mamei.

*

În comunismul nostru frumos aveam și o expresie pur slavă: *İslujba-i slujbă, drujba-i drujbă*. Slujbă însemna serviciu, dar

și ceea ce fac preoții în biserică. Acum se folosește englezul *job*. Limba noastră adoptă repede neologisme. Nici nu-i rău, în fond. Și eu am făcut slujbă opt ore pe zi, șase zile pe săptămână. Asta în tinerețea mea, îndeosebi. Apoi nu prea am făcut câte opt ore fix, la cultura noastră socialistă, pe teren, dar și la sediu, ci chiar 12-18 ore, sau zile întregi pe teren. Mulți oameni ai muncii lucrau în trei schimburi, în al treilea de la 10 seara până la 6 dimineața. Duminica se lucra pentru depășirea sau realizarea planului doar în unele unități, dar munceau și cei care făceau pâine sau alte produse alimentare, CFR-ul și transportul în comun. Sculându-mă zilnic la ora 5, în multe perioade ale tinereții, ca în armată, așteptam evident ziua sfântă de duminică, să stau toată ziua în parc sau pe străzi, de obicei singur. Cu cine mă întâlneam duminica? Cu unii colegi, destul de rar. Duminica era oaza de purificare a trecutei mele singurătăți. Mai târziu, stăteam ore și chiar zile întregi în frumoasele cârciumi din Suceava, Iași și București, când mergeam la *reciclare*, unde la cursuri nu ajungeam aproape deloc. Nimeni nu făcea prezența. Dar oamenii noi ai socialismului munceau cu sârg. Până prin 1960, aveam și noi stahanoviști, adică cei care depășeau planul propriu de muncă. Un miner rus, Stahanov, a lucrat cât doi muncitori ani de zile într-o mină de cărbuni. Era sănătos, tânăr, voinic și harnic și, mai ales, iubea socialismul și ideile mărețe ale lui Marx, Engels, Lenin și Stalin. Hrușciiov a uitat în 1956 că fără Stalin rămânea mujic, adică țăran, sub alt țar, eventual. Noi, românii, am luat cuvântul *mujic*, care înseamnă țăran în rusă, și i-am transformat sensul într-unul infamant, pronunțându-l *mojic*, tot în acei ani glorioși ai socialismului. Îndeosebi femeile îi gratulau pe unii bărbați cu acest epitet, *mojic*, adică mârlan pe românește. Celebrii birjari erau în București de origine rusă, moscalii mojici, care înjurau de li s-a dus faima, în perioada interbelică, până prin 1960. De ce înjurau birjarii? În fond, ei vorbeau cu ai lor cai de la trăsurile frumos drapate, aproape ca cele ce duceau morții. Caii birjarilor aveau câte doi canafi din lână roșie, de o parte și de alta a capului, ca să nu fie deocheați. Toată lumea pe atunci credea în deochi, mai puțin unii tineri intelectuali, precum Emil Cioran. Și acum poporul nostru inteligent crede în farmece. O melodie de aur despre farmece a cântat Maria Tănase. Unele persoane de altă naționalitate au un

fel de dar natural pentru a dezlega de farmece, cu celebrul ghioc. Șoferii de toate categoriile au moștenit înjurăturile birjarilor, amplificându-le chiar. Limba noastră țărănească era mult mai bogată și plastică decât cea de la orașe, unde intelectualii și funcționarii foloseau limba literară standard, cu accentele specifice graiurilor din vechile țări românești. Existau foarte multe cuvinte care nu au intrat în vocabularul limbii literare. Dicționarul-tezaur al limbii române, început încă de Hasdeu și continuat în glorioasa epocă socialistă, culmea culmilor, dar pe fascicule, a înregistrat în general toate vocabulele populare, cum spun lingviștii. A fost continuat după ce au scos din pușcării, în 1964, intelectualii care au fentat moartea, cu toată osteneala directorilor și gardienilor care acum au pensii de peste 50 de milioane de lei vechi și grade în rezervă de colonei și generali. Trebuia pusă mitraliera pe ei, vorba unui dictator urât de mine, evident, cu procese curate și cinstite precum cel al marelui bărbat al poporului nostru, fostul președinte Nicolae Ceaușescu. Vechile expresii suburbane, adică cele de la periferii, din mahalale, nu aparțineau nici civilizației urbane, nici celei rurale. Țăranul român a trăit secole și milenii în bordeie de pământ, cu o fereștrică acoperită cu bășica porcului tăiat, cum a descris-o Creangă și cu care și eu m-am jucat, parcă într-un timp antediluvian, adică prin 1950, la începutul construcției socialismului. Atunci, pe pereții sălilor de clasă erau portretele membrilor biroului politic al CC al PMR: Gheorghe Gheorghiu Dej, Ana Pauker, Vasile Luca, Gheorghe Apostol, români și români de altă naționalitate, precum Chișinevschi, Teohari Georgescu, Petre Porilă și însuși avocatul Ion Gheorghe Maurer, plus alții, precum Nicolski și Pantiușa, fără naționalitate, fără Dumnezeu, fără nimic, decât principii revoluționare, precum băta, ranga și pistolul Makarov sovietic. Aceștia, ultimii, nu erau pe pereți, dar au fost alții ca ei, precum Al. Drăghici și Al. Moghioroș. În alți ani, cei ai capitalismului securist și informatoristic, dar și pecerist, eșaloanele 2, 3, 4 și 5, noi am fost din nou contemporani cu sus-pomeniții Pantiușa și Nicolski, generali ai armatei române, conform ordinului semnat de Ion Iliescu, în deplinătatea facultăților mintale. În loc de un proces tip Ceaușescu plus AK47, au trăit și poate mai trăiesc veșnic, arde-i-ar focul și nu i-ar primi pământul, conform blestemelor țăranului

român analfabet. Marea revoluție anticomunistă din decembrie, adică anticeaușistă, fiindcă comuniștii de frunte au rezistat gloanțelor care erau trase spre trecători imprudenți sau alți așa-zii teroriști, care de fapt erau niște aparate moderne de prostire a inamicului prost din naștere. Aici e vorba de cei de după 22 decembrie. Odiosul dictator și tiran a ucis 60000 de oameni ai muncii din Timișoara și București, scria Silviu Brucan în actul de acuzare citit de stalinistul procuror militar. Ceaușescu nu trebuia să fie mirat că sentința a fost executată fără drept de apel, apelându-se însă la sârmă. Așa au fost judecați și țărani care s-au opus primei revoluții agrare, colectivizarea, condusă de însuși secretarul CC al PMR cu probleme organizatorice, N. Ceaușescu. La începutul construirii celei mai drepte orânduirii sociale, visul de aur al omenirii, comunismul, au cam murit uciși în închisori și la interogatoriile organelor cominterniste peste o sută de mii de români dușmani ai poporului: membrii partidelor burgheze cu șefii lor, ofițerii armatei cu șefii lor, polițiștii cu șefii lor, agenții de siguranță cu șefii lor, până și avocații cu șefii lor, boierii care n-au fugit la Paris, academicieni, profesori universitari etc. Toți erau numiți de cominterniștii veniți cu T34 legionari fasciști. Asta până după 1989. În 1967, am auzit această expresie chiar eu, cu urechile mele, adresată mie, în deplinătatea facultăților mintale.

Slujba-i slujbă, druja-i drujbă. Invenție a oamenilor muncii sovietici, pentru a tăia mai ușor pădurile scumpei noastre patrii, în contul datoriilor de război. România, ca stat agresor, alături de Germania hitleristă, a trebuit să plătească datoriile de război, conform convențiilor internaționale. Prusia lui Bismarck, după ce l-a învins în primul război fulger german pe împăratul francezilor Napoleon al III-lea, sau *cel mic* (față de vitejia unchiului său), a fixat datoria de război a țării care l-a declarat, adică Franța. Hitler a făcut la fel. Prin 1960, în revista sovietică *Timपुरi noi* era publicată o caricatură cu ocazia întâlnirilor dintre președintele De Gaulle și cancelarul Adenauer, care au semnat un tratat de prietenie și reconciliere. Și acum președinții Franței și cancelarii germani se întâlnesc obligatoriu de două ori pe an. În acea caricatură, în mintea celor doi politicieni erau teme care trebuiau citate. La De Gaulle, Berlin, Bonn, Friedland, Leipzig,

Eylau ș.a., iar la Adenauer Paris 1871 și 1941, războaie fulger. Luptele de la Verdun și de pe Somme erau uitate, ca și Berlin 1945, când francezii s-au prezentat pentru capitularea necondiționată, ceea ce i-a uimit pe mareșalii și generalii germani, care-i știau învinși din 1941. Mareșalul Keitel s-a prezentat special în fața mareșalului rus Jukov, pentru a semna cu onoare de învins, în tradiția militarilor prusaci, documentele de capitulare necondiționată. Un război se câștigă sau se pierde. Președintele Roosevelt, la întâlnirea cu Churchill de la Casablanca, din 1943, a lansat această formulă de încheiere a unui război pentru învinși: capitulare necondiționată. De mii de ani oamenii s-au războit, dar nimeni nu a capitulat necondiționat. Chiar în Biblie, vechii evrei au cucerit țara Canaanului, trecându-i pe toți locuitorii prin tăișul sabiei. Era poruncă de la însuși Dumnezeu, dată lui Moise. De altfel, în antichitate se cam decima câte un întreg popor mai mic. Germania și Japonia au fost primele țări considerate agresoare care au capitulat necondiționat. Italienii au scăpat mai ușor, trecând de partea Aliaților după înlăturarea lui Mussolini. În ultimii 60 de ani au fost multe războaie. Singurii pedepsiți aproape cu o capitulare necondiționată au fost sârbii, cărora li s-a luat o parte din țară, Kosovo, și au fost și bombardați. Agresorii erau aliații noștri strategici, adică imperialiștii americani, cei setoși de sânge încă din 1950, cum strigau în versuri poeții vestiți Maria Banuș, Nina Cassian etc., români bravi de altă naționalitate. Prietenii noștri americani au fost învinși de Vietnamul de Nord și cel de Sud în final, dar nu li s-a aplicat capitularea necondiționată. Un singur război au pierdut imperialiștii americani în istoria lor, cel cu vietnamezii. Mexicului i-au luat aproape jumătate din teritoriu, chiar și Canadei au încercat în 1812, plus cumpărarea Alaskăi, plus puzderia de insule din Pacific, după ultimul război mondial. Cuba au cucerit-o o singură dată. A doua oară s-a opus Nikita Sergheevici Hrușciiov, care a rezolvat o problemă cu simpaticul președinte Kennedy: retragerea rachetelor nucleare americane din Turcia și neatacarea și ocuparea Cubei. Ceea ce americanii au respectat. Așa că nu văd de ce Hrușciiov nu este considerat câștigătorul crizei rachetelor din Cuba din 1962. Eu eram atunci informat prompt de revista sovietică *Timpuri noi*. Propaganda comunistă a prins oarecum și la noi în sat prin

1950. Țăranii alfabetizați sau nu foloseau în glumă expresia: *mințiți ca o gazetă americană*. Sigur că la noi, în RPR, nu a ajuns atunci și nici mai târziu vreo gazetă americană. Țăranii știau multă politică, cum a scris Marin Preda în primul volum din *Moromeții*, carte remarcabilă. Ministrul de externe al epocii de aur, un om care acum pozează în intelectual, a fost un pupincurist odios și ultraservil. El, cum s-a mai spus, la o ședință CEPEX din decembrie 1989, a sărit speriat când a auzit că fiul cel iubit, tiranul de acum, a spus că demisionează. Ar fi fost mintea cea de pe urmă a lui Ceaușescu. La începutul lui 1990, toți se așteptau să se întâlnească cu gloanțele calibrul 7,62. Ar fi meritat să se întâlnească. Și totuși, cine mințea ca o gazetă americană? Țăranul român a trecut victorios prin colhozul comunist și acum îl doare în cot de pământ. S-a judecat cu vecinii pentru câțiva metri pătrați de gard pus strâmb, pentru cărări etc., conform tradiției istorice. Și mai ales pentru moșteniri. Și totuși țăranul român a stat iarnă și vară în bordeie cu paie deasupra, cu 5-10 copii. Ca în epoca de piatră... Cum?

*

În constituția Republicii Franceze scrie clar că statul recunoaște toate cultele religioase (nu cred că și ultimele venite de peste ocean), dar nu le finanțează. Idee care vine direct de la Marea Revoluție Franceză. Cultele religioase trebuie să sprijine statul financiar, așa ar trebui să se scrie în constituția noastră ce va să fie. N-ar mai trebui noi taxe, pe care guvernele le tot pun în buna tradiție fanariotă, când se inventase *fumăritul*, după cum am învățat la școală. *Mucarerul mare* și *mucarerul mic*, două biruri pentru Poarta otomană stăpânitoare, dar și pentru boieri. Degeaba îi critică mulți pe mârłanii de țărani (cum l-a catalogat un semi-țigan pe președintele republicii), că ei au construit canale și transfăgărășane, uzine și metrouri, asta după ce li s-a luat totul la colhoz. Ei au plătit mucarerul mare și mucarerul mic, așa tâmpiți cum erau. Câte răskoale au făcut? Puține, după mine, care nu am putut duce mai departe tradiția înaintașilor mei analfabeți. Dacă nu s-a putut, nu s-a putut... Nu pot spune, ca fiul preotului din Ciucea, talentatul poet Octavian Goga: *De ce m-ați dus de lângă voi,/*

De ce m-ați dus de-acasă?/ Puteam să fi rămas la boi... Care boi? Aveam noi boi, car, cai, sanie etc.? Nu aveam decât o vacă sau două, pentru scurte perioade de timp. Cu tată, cu căruță cu doi cai, ca ai unchiului Ion, fratele mamei, în anii '50, în precolhoz, așa fi stat și cu boi, dacă aveam, și la casă, dacă trebuia. Condiția era să am tată. De aceea fugeam când puteam la sfatul popular și stăteam în preajma *domnilor*: președinte, secretar, notar, președintele cooperației, Gheorghe Goian, fostul președinte al sfatului popular, Gheorghe Căjvănean, contabil la cooperație, care umbla îmbrăcat național, cum am mai spus, cu izmene și cămașă înflorată de bumbac, ca studenții.

Dacă Kogălniceanu cel muieratic nu dezroba țigani, ce-ar fi fost ei acum? Tot robi, ai noilor boieri? Numai că boierii îi puneau la treabă. La prășit, la cosit, la îngrijit animalele, la alte treburi. Dar, oare, robii țigani chiar mergeau cu coasa la fân sau la cereale? Am întrebat-o, în copilărie, pe bunica. A râs. Vechilul sau chelarul mergea cu harapnicul în urma tuturor țăranilor care lucrau pe moșie. Boierul trecea pe drum, tot cu harapnicul, și-l pocnea pe orice țăran întâlnit în cale. Și el nu era dintre vechii armeni Cârste, ci urmaș de machedon fugit de turci. Cărauși fiind, machedonii au făcut bani și au cumpărat aici pământ, devenind boieri. Cel din Costâna de pe la 1800 avea casă mare în Cernăuți, nu în Suceava. Conacul era în Costâna. Așa a ajuns și George Becali boier, cu palat în București și conac la Pipera. Paradoxal este că și foști robi țigani au ajuns boieri, și încă mari. Și, în viitor, vor fi cei mai mari moșieri și capitaliști, iar românii, minoritate națională, ar putea deveni ei, țăranii, șerbi pe moșia boierului. Cam așa ne vede Occidentul acum. Ei spun că noi, urmașii tracilor cei hoți, după Herodot, suntem de fapt adevărații țigani. Romii sunt, deci, un popor european, sau chiar mondial, deși sunt asiatici.

Rândurile mele urmează un fel de „dicteu automat”, termen folosit de critica literară, pe vremuri. Amintirile au și ele regulile lor, în cazul memoriilor unor personalități, pe care acum le citesc cu plăcere. Eu scriu crâmpeie jurnalistice, bazându-mă pe ceea ce se numește *fluxul memoriei*, fără note, însemnări vechi, dicționare etc. Baza notațiilor mele vine din copilărie. O copilărie și o adolescență care mă duc din nou la Kogălniceanu

și la dezrobirea lui. Mai bine dezrobea țărani români. Când a venit batoza pentru treierat grâul în sat, prin 1951, cred, eram prezent acolo, lângă motorul care mirosea a motorină, deși butoaiele din groapă erau cu benzină. Așa scria pe o draniță bătută în cuie pe un copac. Activiști, împreună cu secretarul de partid, Nicuță Butnar, și președintele sfatului (oamenii îi spuneau, totuși, primar) stăteau la punctul de propagandă, unde erau ziare și reviste și unde mai stătea și câte un elev de liceu sau student. Dar peste un an-doi, mi-a venit și mie rândul, alături de mama, să lucrez la batoză toată ziua, pentru circa 10 kg de grâu, în cea mai bună zi. Șef de arie era Nicolae Butnar al lui Vladimir, care mă pune la început în spatele batozei, unde curgeau paiele, pleava, și era un praf dens, de nu vedeai când veneau caii să ia paiele. Ordinul era clar: *Du-te, azi, la curul mașinii!* A doua zi, *du-te la stogurile de paie!*, pe care după o zi-două, țărani le luau. Acolo era mai frumos, aer curat. Cota de grâu se lua acolo direct, uiumul mașinii, plata mecanicilor, a șefului de arie și atât, fiindcă pompierii și propagandiștii erau voluntari. Între doi stâlpi era întinsă o lozincă mare: *Trăiască prietenia româno-sovietică!* Pe toate gheretele din lemn, inclusiv magazia de grâu și cântarul, erau lozinci mai mici. *Trăiască Partidul Muncitoresc Român! Trăiască scumpa noastră patrie, Republica Populară Română!*

Tot prin acei ani, torționarii de azi, cei doi de la TV, au primit probabil, ca tineri locotenenți, locuințe de la ministrul Teohari Georgescu, cel de dinaintea lui Al. Drăghici. Erau tineri și frumoși și au condus cu mândrie revoluționară comunistă lagărele care adăposteau dușmanii poporului, tocmai pentru a-i feri de pedeapsa acestuia. Și vin acum niște derbedei cu microfoane, *hristoșii mamii voastre!*, și-i întreabă ce-au făcut. Dar dacă ar fi fost paznici la Majdanek? Acum erau trecuți în lumea sfinților demult, de foarte mult timp. Noi, creștini de toate felurile, întoarcem obrazul pentru a primi și al doilea pumn, eventual cel mortal. Așa a spus, după evangheliști, însuși Iisus Hristos. Mai bine am aplica cealaltă prescripție din Biblie: ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Dacă nu, să lăsăm Vechiul Testament celor în drept. Cu Noul Testament și cu Miorița, vorba lui Petre Țuțea, ne scuiă și ne fac toți țigani. Ură de rasă mai crasă cum nu se poate din partea Europei Occidentale și a poporului lui Hitler.

Ce dacă suntem țigani români sau români țigani, suntem inferiori rasial? Suntem degenerați? Doamne ferește! Romii, indieni veritabili, stau liniștiți. India a trimis acum o rachetă spre Marte. Cei care se închină râului sfânt Gange își văd de treaba lor. Cei mai mulți savanți din SUA sunt indieni, un popor cu o civilizație de 8000 de ani. Așa se explică de ce romii noștri ne sunt superiori la IQ și alte calități intelectuale și de altă natură. Cine poate ghici viitorul? Mama a mers la o țigancă cu ghioc să-i ghicească nu știu ce. Bunica nu credea în superstiții, de altfel nici nu am prea văzut-o rugându-se în genunchi cu fața la icoana Maicii Domnului de deasupra ușii, aflată la răsărit, precum catapeteasma bisericilor, cuvânt drag mareșalului Antonescu sau lui Ică Antonescu. Catapeteasma neamului la răscruce de veacuri l-a adus pe salvatorul României, Ion Antonescu, la Jilava cu pălăria în mână. Ceaușescu nu a putut beneficia de o așa de frumoasă metaforă.

Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Vasile Luca, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Iosif Chișinevski, Teohari Georgescu, Dumitru Coliu, Al. Moghioroș și, apoi, Ion Gheorghe Maurer și Alexandru Drăghici erau și ei români țigani, sau țigani fasciști, cum ne face marele popor rus, după ce am trecut ca tâmpiții Nistrul în război? Atunci trebuia arestat Antonescu. N-ar fi murit tata în fața Odessei, în satul german Gudendorf. Am citit cu ochii mei de copil actele originale trimise de pe front, cu o decorație. Ce făceau, în acel timp, tovarășii viitori conducători comuniști? Erau în vacanță la Tg. Jiu. Așa i-a tratat Antonescu și a fost împușcat, pe bună dreptate. Criminal de război. Nu știa el că, de sute de ani, urmașii traco-geților au pierdut toate războaiele? Ultimul l-a pierdut Ionel I. C. Brătianu, și e considerat cel mai mare politician român din istorie, el, bulgăroi cu ceafa groasă, vorba lui Eminescu, și nu Al. I. Cuza, româno-grec, dar nu fanariot. Ca și Iorga, de altfel. Caragiale, deși aromân sau megleno-român sau machedon, își căuta originea în Grecia. E adevărat că grecii, din cauza turcilor, au asimilat forțat toate naționalitățile.

Dar eu revin tot la vechiul birou politic, primul se pare, pe care l-am văzut pe peretele din dreapta al clasei a doua. Un personaj de altă naționalitate, pe lângă vreo alți șase (Pauker, Luca, Teohari, Chișinevski, Coliu, Moghioroș, cel pe care îl cinstesc bucureștenii și azi prin piața și

strada ce-i poartă numele), era și Maurer. Rămâneau doi români, Dej și Stoica, apoi și Ceaușescu, până după 1965. Ceaușescu, cu ascendența lui turco-tătară, putea fi trecut la alte naționalități. De fapt, și oltenii pot fi trecuți la alte naționalități, românii autentici, după Tudor Arghezi. Sigur, cu indienii lor.

M-am tot întrebat din 1952 până azi ce a putut să facă grupul deviaționiștilor de dreapta, în frunte cu tovarășa Ana Pauker, cu Iosif Chișinevschi, Teohari Georgescu și chiar Moghioroș, dar și, evident, cu Vasile Luca, care a ajuns direct în pușcărie, ei fiind nomenclaturiști crescuți și educați de Jdanov. Unde ducea dreapta lor? La Suceava nu a fost niciun deviaționist de dreapta, deși cominterniștii erau șefi peste tot. Din 1945, până cel puțin în 1964, securitatea cominternistă s-a luptat, pe lângă dușmanii (capitaliști și moșieri) ai poporului, cu rămășițele legionarilor. Oricine putea fi legionar, dacă decretau securiștii. Crimele individuale și colective de atunci au fost trecute în contul revoluției, iar tortionarii care înjură și azi, unii, iar alții fac pe sfinții, au, pentru vindecarea rănilor și traumelor morale prilejuite de anii de slujbă la temniță, câte 60-100 de milioane de lei vechi pensie. În fond, și ei au stat zi de zi în temniță cu iubiții lor deținuți. Nu era ușor să bați zilnic și să înjuri de toți sfinții creștini, numai sfinții, nu și Creatorul, un bun universal. Și totuși, ei și-ar fi fi făcut datoria și la Majdanek, dacă le-o cerea partidul lui Lenin și Stalin.

Nikita Hrușciov, la doi ani de la moartea marelui Stalin, a numit echipa Malenkov, Kaganovici, Molotov etc. grup fracționist antipartinic. Nici de dreapta, nici de stânga. Grăsuliul prim-secretar Hrușciov, care avea propriul lui buton nuclear, a fost în timpul războiului comisar politic cu grad de general. Comanda însă era unică, la militari. După o bătălie pierdută la Harkov, Stalin l-a criticat violent. Mareșalul Voroșilov, cel din războiul civil, a avut dreptate cerând retragerea unei armate, care ulterior a fost luată prizonieră. Stalin s-a supărat pe el și l-a abandonat, ca și pe cavaleristul Budionai, punând la comandă mareșali precum Jukov, Șapoșnikov, Konev, Vasilevski, Timoșenko, toți cu vârste între 40-50 ani. Hitler, ulterior, după atentatul de la 20 iulie 1944, l-a apreciat pentru asta. În timpul războiului, Stalin a golit toate pușcăriile (gulagurile) și i-a trimis

pe toți deținuții, fie ei dezertori, politici, bandiți, criminali, violatori, hoți etc. pe front în prima linie. Avea nevoie de loc în lagăre pentru prizonierii germani, români, italieni, maghiari. Și Stalin a fost un fel de geniu, evident, al răului, spun toți cei care nu vor să asimileze crimele comunismului cu cele ale nazismului. Așa se explică și situația unui comandant de lagăr de la Aiud, în comparație cu cea a unuia de la Majdanek. Cineva are grijă de cei de la Aiud și din toată țara, din anii 1945-1964. *Torționari din toate țările, uniți-vă!*, iată lozincă socialiștilor europeni, bolșevici până în vârful unghiilor. Mai ales cei din Franța, care l-au alungat de la putere pe bătrânul general De Gaulle în 1969, începând cu revoluția studenților comuniști din 1968.

*

Lozincile au fost o emblemă distinctă a comunismului. În primii ani ai construcției socialiste, inclusiv în perioada alegerilor parlamentare din 1946 și apoi 1949, textul lor, stabilit de primii activiști cominterniști de la organele superioare, de regulă, anunțau țaranului prost și orășeanului așijderea că trebuie să citească, dacă pot, pe garduri la țară, pe clădiri confiscate, tot la țară, dar și la orașe, texte precum: *Trăiască generalissimul Stalin, eliberatorul omenirii de fascism! Trăiască marele luptător pentru pace I. V. Stalin!* Aceste lozinci trebuiau scrise frumos și corect, cu vopsea, fiind păzite apoi de activiști să nu se murdărească din varii motive. *Trăiască în veci prietenia româno-sovietică! Trăiască Armata Roșie eliberatoare! URSS – bastion al păcii este! Jos imperialismul anglo-american, ațâțător la război! Adevărul este că Adenauer, cancelarul RFG, chiar ațâța la război, pentru a recupera teritoriile ocupate de Polonia, Cehoslovacia și URSS. Germanii, cu generali de-ai lui Hitler în conducerea NATO, voiau frontierele din 1938, dinaintea acordului de la München.*

Alte lozinci erau interne: *Trăiască Republica Populară Română! Trăiască Partidul Muncitoresc Român! Trăiască eroica noastră clasă muncitoare! Trăiască alianța de nezdrunțat dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare! Trăiască alianța româno-sovietică! Slavă brigadierilor de la Salva-Vișeu! Slavă constructorilor canalului Dunăre*

- *Marea Neagră!* Slavă torționarilor de atunci și de azi (am adăuga noi)! *Moarte dușmanilor regimului democrat-popular!* Cu lozinca asta pot merge la tribunal, în apărare, torționarii.

Specialiștii sovietici autentici, și ei cominterniști, au trecut la forma scrisă pe pânză și pe alte materiale începând de prin 1950, pentru defilările de 1 mai, 7 noiembrie și 23 august. Până prin 1955 s-a sărbătorit în mod special și ziua de naștere a lui I. V. Stalin, 30 decembrie. În 1956 eu cântam la Suceava *Marșul partizanilor*, *Katiușa*, *Comsomoliștii* și imnul de stat al URSS, valabil și azi. Am învățat și două melodii de muzică ușoară sovietice: *Serile de lângă Moscova* de Soloviov-Sedoi și *Chernoe More*, evident, în limba rusă. *Internaționala* și *Marșul partizanilor* se cântau cu toată școala. Am învățat și imnul de stat al RPR, asta încă prin clasa a III-a. Cum am mai spus, până la sfârșitul clasei a patra am cântat la începutul orelor cu învățătorul Sofian, fost legionar, numai *Marșul lui Tudor* (*Vladimirescu*), un fel de imn al legionarilor. Boala l-a salvat peste un an pe domnul Sofian de pușcăria până în 1964, peste 10 ani. A fost reținut doar puțin, sub un an. Era epileptic. Torționarii nu l-ar fi iertat, îi puneau pielea pe băț repede, cum spunea țăranul român cu școală primară. Dar a scăpat, totuși. De ce învățătorul Sofian nu a făcut multă pușcărie rămâne încă un mister. Îi consultau medical torționarii pe legionari? Ei s-ar fi distrat cu acești deținuți, cu boala lor. Mureau mai ușor, bandiții. Cineva din sat, un țăran, vorbind despre cearta dintre preot și învățător, care l-a dus pe acesta din urmă la pușcărie, a explicat că ea a avut drept cauză unele conflicte don-juanești. Gura lumii...

În fond, dacă nu putea sta în pușcărie învățătorul, atunci puteam fi luați noi, copiii din clasa a IV-a. Stăteam la *cremenal*, cum spuneau țăranii ca în Caragiale, până în 1964. Oricum, la armată tot ne lua, dar fără armă, ci cu lopată.

În acel an, 1951, când cântam *Marșul lui Tudor*, am văzut în *Scânteia partidului muncitoresc român* o poză, cu câteva rânduri dedesubt: În Valea Carasu, primii oameni trasează axa Canalului. Cine trasau? Foștii prim-miniștri, generali, academicieni, doctori, avocați, boieri etc., toți mari bandiți, dușmani ai poporului. Am vorbit atunci despre aceste evenimente,

când eram cu bunica pe câmp. Actualul canal a urmat, oare, traseul prin Valea Carasu? Se știa că cei care au trasat canalul au fost judecați și trimiși la pușcărie de Gheorghe Dej, cum îi spuneau țăranii.

În acei luminoși ani ai copilăriei mele, cuvintele însele erau dușmani ai poporului. Numele Ion Antonescu, cele ale regilor burghezo-moșierești, Iuliu Maniu, Ion I. C. Brătianu etc. erau scoase din uz, din cărți, de oriunde. Cine le scria sau le spunea în public, mic sau mai mare, era dus la pușcărie. Condamnările erau de închisoare pe viață, de cele mai multe ori.

Multe cuvinte sau obiceiuri burgheze s-au păstrat în comunism, la țară, până spre 1970. De exemplu, balul elevilor, studenților și domnilor de la țară. Flăcăii țărani aveau hora lor de duminică după-amiază, de la hram și de la alte sărbători. Balul se organiza seara, la Căminul Cultural, inițial în sala Primăriei. În anii 1980 ai epocii de aur, tineri strungari, tractoriști, frezori, zidari, dar și țărani-țărani, organizau și ei baluri seara. Uteciștii organizau joia seara în diverse săli din școli, case de cultură, cămine culturale, petreceri numite *chermeze*. Evident că folclorul murise demult. Alt obicei burghez păstrat era banchetul absolvenților de liceu sau de facultate. Activiștii uteciști nu-și planificau, în programul lor de baliverne, asemenea manifestări.

Dar să revin, a câta oară, la anii de început ai comunismului nostru victorios până în ziua de azi. Mama, în toamna lui 1948, refuza să mă trimită la școală, după suprimarea pensiei de văduvă de război, când i-a spus activistului de la Suceava că au venit comuniștii și i-au luat pensia. Și ce ți-a mai zis? o întrebam eu ulterior. *M-au amenințat că dacă spun ce nu trebuie nu-mi mai cresc copiii*, zicea ea. Oricum, mă pregătea pentru o viață de țăran analfabet. Până și vecina noastră, Domnica Goian, a spus să-mi coase bunica ceva pentru iarnă, din petice vechi, și să merg cu Ilie al ei, care repeta clasa întâi. Mama mă voia, însă, țăran analfabet, ca toți vecinii noștri. M-a dus la școală, totuși, la învățătorul Sofian, pe care-l cunoștea, și eu am mers în urma ei până la colțul grădinii școlii, cu gândul să fug acasă. Apoi s-a oprit pe imaș și mi-a făcut cu mâna. Eu am înțeles că trebuia să rămân și am rămas. Dacă fugeam după ea, cred că nu mai reveneam la școală. La 14 ani, am nimerit în orașul de munte Câmpulung

Moldovenesc, parcă într-un loc de pe altă planetă. Nu mi-au plăcut de la început munții și nu-mi plac nici acum. Să treci pe acolo vara, câteva zile, e una, așa cum am făcut eu *teren* de-a lungul anilor, dar să locuiești e cu totul altceva. Am nimerit atunci la altă școală, nu la cea de feșteri, adică de brigadieri silvici, care fusese desființată. Era o școală de construcții și am dat examen cu încă un coleg. Am nimerit la secția de zidari. Cât eram eu de copil țăran, dar a fi zidar era rușinea rușinilor. Am fugit acasă, luându-mi și colegul, spre supărarea tatălui său. Mama nu s-a supărat. *Rămâi țăran sau mergi, peste un an, la Hunedoara, cu Ilie, prietenul și vecinul tău.* Peste o săptămână, am primit o scrisoare semnată de directorul Ionel Dârdală, prin care eram chemat la școală, urmând să-mi aleg o altă meserie. Parcă mi-ar fi ghicit gândurile. Meseriile erau de mozaicar și de fierar-betonist, parcă mai înspăimântătoare decât zidăria, ai cărei practicanți erau egali, pentru țărani, cu măturătorii de stradă și împingătorii de vagoane. Eu luasem o notă mare la admitere și am tot primit până la Anul Nou scrisori de la școală să mă întorc. Le citeam și, apoi, mama aprindea focul cu ele, ca și cu cărțile împrumutate de la Căminul Cultural. Și în al doilea an eram pe punctul de a rata la Suceava, din cauza lipsei examenului medical, pe cel de admitere la Școala de Meserii, care oferea și ea gratuit mâncare și cazare, plus salopete, pufoaică de iarnă și o pereche de pantofi, toate ca un fel de cadou. Tâmplăria de mobilă nu-mi plăcea deloc, evident. În anul doi am încercat, împreună cu un coleg, să ne înscriem la liceu, la seral, dar nu ne-a aprobat directoarea Mihăescu. Nu înțeleg, însă, de ce a aprobat unui elev mai în vârstă ca noi, venit în anul întâi la școala transformată în una de patru ani, fără gratuități, totuși. Cu vecinul nostru de cantină și de internat, tovarășul prim-secretar Turcanu, conviețuiam bine. Soția lui, casnică, ținea găini și se ocupa de legumicultură. Comunismul se construia biruitor și în Suceava, un oraș urât, pe care nu l-am iubit niciodată și acum regret că nu am rămas la Botoșani, de unde aș fi putut ajunge chiar la București, după cum mi-a spus peste ani Aron Eugen, fostul președinte de la Cultură prin 1969.

Să revin, totuși, la lozinci. Pe la 1840, Ion Ghica ne-a dat într-o scrisoare către Vasile Alecsandri trei exemplare din epocă: *Golescu*

golește, Bellu belește, Manu jupuiește. Aceștia erau boierii români de etnie veche greacă, care au străbătut veacurile până la activiștii de partid, și ei boieri bolșevici, dar fără pământ, care au lansat un set de lozinci în epoca de aur, de dinaintea lui Popescu-Dumnezeu, aproape de Leonte Jdanov Răutu. Ele sunt simple ca acelea ale lui Ion Ghica (culegător): *Ceaușescu și poporul*. Nimic mai clar și mobilizator. *Partidul, Ceaușescu, România*, partidul fiind primul, înaintea marelui cârmaci (recte A. Păunescu), ceea ce nu era adevărat. *Stima noastră și mândria, Ceaușescu – România*. Prin anii 1950, dacă cineva spunea simplu, România, și nu Republica Populară Română, era demascat într-o ședință publică și trimis la pușcărie. Țăranii din Costâna știau de o pușcărie vestită între cele două războaie: Sărata. Era și un cântec, pe versurile unui pușcăriaș. Unde e Sărata? În Basarabia? Acolo, cominterniștii pregăteau căderea imperiului român, așa numea scumpa noastră Românie partidul comunist din ilegalitate, în vizită la Moscova. Tătari, calmuci și cerchezi, pe care-i cânta Eminescu în poezia *Doina*, evident, și alte neamuri cominterniste, împreună cu bunicii și părinții lui Vladimir Voronin, așteptau cu sufletul la gură destrămarea unui imperiu care amenința URSS. Tratatul de la Paris din 1858, privind unirea principatelor dunărene, trebuia abrogat, Moldova trecând la Moldova lui Leonid Ilici Brejnev, atunci pregătit pentru viitorul post de prim-secretar de după război, Valahia, cu România Mică, adică Oltenia, fără Dobrogea, să rămână țara ȝiganilor, iar celelalte provincii să se ducă în cele patru vânturi, duse de cei patru cavaleri ai apocalipsului.

Foștii prim-secretari UTC prin 1989, puși în funcție chiar în acel an, cel al Congresului al XIV-lea al PCR, ultimul neconsemnat din istorie, conduc azi ministere și au zeci și zeci de firme capitaliste. Ei au făcut pe stadioane Cântarea României. Cu trupurile lor de adolescenți, scriau numele președintelui Ceaușescu, al partidului și al țării. Ei deveneau lozinci vii, sub ochii marelui cârmaci și al Elenei Ceaușescu, care savura totul cu plăcere. Secretarul general privea totul glacial, ca și ultimul lui miting, când striga mirat: *tovarăși, așezați-vă!* Unde să se așeze? În piața sediului PCR, pe jos, pe piatra cubică. *Ceaușescu și poporul* era lozinca din fața secretarului general, până când cel mai iubit fiu al poporului român a început să fie

părăsit de mulțimea de constructori conștienți și devotați ai comunismului (conform lozincilor din *Opere*, vol. I-XXXV), care s-au speriat ca niște nebuni de un zgomet aranjat de agenturile străine. *Mi-au făcut-o, bandiții*, a spus în gând ilustrul vorbitor întrerupt de la balconul fostului și actualului minister de interne. Cine a ales ca el să devină sediul CC al PMR în 1948? Ana Pauker, ea care a fost prinsă ca spion sovietic, debarcată clandestin, ca și Bodnaraș, amândoi cetățeni români fugiți la Moscova. Carol al II-lea i-a schimbat cu nu știu ce spioni români din URSS. Aiurea. Ce român a ajuns spion într-o țară străină, de-a lungul veacurilor? Niciunul. Toți erau români de origine necunoscută, urmașii pecenegilor, cumanilor, evreilor, tătarilor și calmâcilor, pe care genialul Eminescu, nebun ca orice geniu, i-a imortalizat în capodopera totală a literaturii române, *Doina*. Când au venit la noi urdiile tătare și calmuce? Nimeni nu spune nimic astăzi, când absolvenții școlii profesionale „Ștefan Gheorghiu” sunt miniștri.

*

Ședințele de partid din trecutul comunist și de astăzi se aseamănă în multe puncte, dar și diferă în altele, semănând mai ales cu cele din epoca de glorie a lui Ceaușescu. Prin anii 1960-1970, deși nu eram încă membru de partid, știu din celebra *Scânție* a partidului și de la TV cum se desfășurau unele plenare sau congrese la nivel central. Oricum, o ședință o începea secretarul BOB din întreprinderi și instituții, prim-secretarii de județ sau secretarii generali, care au fost trei: Gheorghiu-Dej, Ceaușescu și, pentru puțin timp, Gheorghe Apostol, de altă naționalitate. Se propunea ordinea de zi, în cazul în care ne interesează, adică de alegeri în noile organe de partid. Sigur că totul era regizat. Conducătorul ședinței propunea înființarea mai multor comisii: de redactare a procesului verbal, de centralizare a propunerilor pentru noile cadre de conducere, de numărare a voturilor și, mai ales, de propunere a desărcinării organului de partid are și-a încheiat madatul. Aici, în timpul lui Gheorghiu-Dej, dar și în primii ani ai lui Ceaușescu, după citirea rapoartelor, după încheierea discuțiilor propuse de un comunist devotat, pregătit special, conducătorul ședinței, care era desemnat și el de șeful care citise raportul, propunea desărcinarea

organului care și-a încheiat mandatul și dădea cuvântul președintelui comisiei care făcea propuneri pentru noii șefi, care de regulă erau tot cei vechi. La anumite nivele de organizare a PCR se făceau propuneri dirijate direct din sală. Dar exista un moment psihologic. Cred că și Gheorghiu-Dej și Ceaușescu, până prin 1970, au avut o scurtă perioadă de fior... Pentru câteva minute, sau chiar zeci de minute, nu mai erau șefi. Dacă congresul sau plenarele, în timpul lui Gheorghiu-Dej, ar fi avut câteva momente bune de nebunie și ar fi propus alți conducători? Stalin a pățit asta prin 1930 sau 1934, când secretar general al PCUS a fost ales Kirov. Stalin a propus renumărarea. Evident, în timp, toți membrii au fost trimiși în Siberia. Congresul nu a fost anulat, ci doar rezultatul votului, adică a fost inversat, ca la alegerile noastre parlamentare din 1946. De atunci datează celebra lui zicală: *nu e important cum se votează, ci cum se numără voturile*. În scurt timp, și comisia de inversare și membrii congresului au ajuns în Siberia, adică pe lumea cealaltă, după credința creștină. La nivel înalt, încă din 1946 Gheorghiu-Dej a folosit metoda democratică a alegerii secretarului general de către Comitetul Central al partidului. El, inițial, era ales membru simplu al CC. Sigur că trecea un timp până se întrunea CC-ul și se alegea secretariatul, biroul politic, comisia de revizie etc., dar în primul rând secretarul general. Ceaușescu n-a mai avut încredere în CC după 1970, mai ales după înființarea funcției de președinte al republicii de către Marea Adunare Națională. El a schimbat și statutul PCR. Secretarul general se alegea direct de către Congresul PCR, separat de Comitetul Central. Evident că de la început sala striga *Ceaușescu reales* din 5 în 5 minute, cât el citea raportul, timp de peste 3 ore. Nu se mai făcea desărcinarea vechiului organ și, evident, și a secretarului general. Nicio secundă partidul nu era lipsit de secretarul general. Comisia de redactare a procesului verbal nota clar: tovarășul N.C. a fost reales în unanimitate de întregul congres, prin urale repetate într-un singur glas: *Ceaușescu reales secretar general!* A trecut și episodul cu Pârvulescu și Ceaușescu a devenit și mai bănuitor. *Dacă vreun cretin precum Mizil, Verdeț, Mănescu, chiar Bobu, își pierde mințile și propune pe altcineva? Dacă KGB-ul montează plenul congresului contra mea?* Ei bine, a luat după 1985, mi

se pare, ultima măsură: realegerea să se facă de către fiecare organizație de partid, apoi ierarhic în plenaryle județene, rezultatul fiind doar comunicat la congres și apoi publicat în toate ziarele și revistele. Comisia de proces verbal primea toate hotărârile centralizate din țară și nota clar: tovarășul N. C. a fost reales secretar general al PCR. Dar dacă, în nebunia ei, comisia scria că secretar general a fost ales tovarășul Emil Bobu, sau tovarășa Elena Ceaușescu? Procesul verbal era înmânat noului secretar general să-l citească, membrii comisiei așteptând. Apoi, toate hârtiile se puneau într-o mapă din piele și, după publicarea în *Scânteia*, stăteau în seiful din biroul secretarului general, sau la tovarășa Ceaușescu, sau la Emil Bobu, care se ocupau cu probleme de cadre. Dar actele plenarelor și congreselor ar fi trebuit să stea la o fantomatică comisie de revizie, ultimul ei președinte fiind Ilie Verdeț. De-a lungul anilor, birocrații activiști din ea erau mici în grad, președintele fiind doar membru în CC al PCR. Și județele aveau comisii de revizie, unde ajungeau activiștii retrogradați.

Partidele de azi vin toate din PCR, precum literatura rusă din celebra nuvelă *Mantaua* de Gogol, cu un personaj birocratic imobil și necăjit. A spus-o Dostoievski. Bătrânii activiști care n-au crăpat, vorba țăranului român analfabet, și-au vărsat duhul lugubru asupra moștenitorilor lor tineri, până la a cincea spiță, care întâi au furat totul, cu alte categorii de hoți patentati, la caritasuri și bănci, la milioanele de dolari rămase de la ilustrul împușcat cu gloanțe calibrul 7,62 mm, comune tuturor statelor socialiste din Tratatul de la Varșovia, de care se temea Ceaușescu, până la 21 decembrie 1989. Atunci și-a adus aminte cum armatele tratatului au salvat comunismul în Cehoslovacia, în 1968, acțiune pe care el, tâmpitul, a criticat-o. Degeaba s-a adresat lui Gorbaciov, *niet* a spus acesta, URSS-ul care încă era și-a luat mâna de pe capul tuturor țărilor frățești. Adică tancurile și avioanele. Descurțați-vă cum știți, le-a spus Gorbaciov, care peste puțin timp ar fi avut și el nevoie de armatele Tratatului de la Varșovia, fiindcă Armata Roșie dispăruse ca prin farmec. Puciul mareșalilor și KGB-ului a sfârșit lamentabil. Tancurile erau oprite în Moscova, care se întreba dacă nu cumva au reușit în sfârșit germanii s-o ocupe. Un rus din Siberia, bețiv și depresiv, s-a suit pe un tanc părăsit și a desfînțat puciul, iar ulterior

și URSS-ul. Lenin a menținut, până la urmă, întregul imperiu țarist, Stalin l-a mai mărit, iar Elțin l-a desființat.

Partidele noastre politice pline de informatori, milițieni și securiști, plus unii fii de activiști, s-au aliat cu imperialiștii americani, după cum zic liberalii, cu oculta mondială, cum strigă amatorii teoriei conspirației, cu marii hoți europeni, cum se plâng securiștii, au o mare lipsă: politica de cadre, abandonată voluntar de securiștii care au fondat partidul lui Corneliu Coposu, Dumnezeu să-l ierte! Dacă bătrânul pușcăriaș țărănist Coposu nu era naiv de tot, se prindea. Dar a fost de naivitate medie. Dacă s-ar fi ocupat de cadre, ar fi văzut cum în partid vin informatorii, securiștii de meserie și activiștii de partid de meserie. Dar lucrurile au evoluat și s-au simplificat. S-a instituit sistemul de cadre de trib african, pe bază de rudenie, afaceri, hoții etc.

Experiența istorică a scumpei noastre patrii arată că populația băștinașă pe aceste meleaguri, de origine necunoscută după unii savanți străini, care, spunea Arghezi olteanul, a fost pizmuită că e un neam blagoslovit (vorba vine, cred că asta a fost una dintre glumele maestrului trecut la comunism), a fost condusă după domniile fanariote de turci sau de ruși, cu domnii noștri, boieri de viță veche, adică vechi greci (afară de Gheorghe Bibescu, neaș get-beget), dar apoi și-a unit cele două principate, l-a ales pe Cuza (puțin grec și el), reformator veritabil, dar înlăturat de politicieni aidoma celor de azi, care aveau complexul superiorității nemților și credeau că trebuie să ne conducă. L-au adus pe Carol I, care n-a spus-o deschis în scris, dar ne considera țigani, cum ne consideră orice neamț autentic. Socrul meu, tot neamț vechi, trăitor aici, o spunea și el mai pe ocolite, în prezența mea, dar eu înțelegeam. Asta nu înseamnă că nu vom fura în continuare cot la cot cu toate minoritățile naționale și în viitor. Ne mai lipsește râul sfânt Gange. De fapt, suntem o țară de naționalități conlocuitoare, vorba lui Eminescu: *bulgăroi cu ceața groasă, grecotei cu nas subțire*. Și mai veneau cetele tătare și calmăce, *că nici dracul nu-i mai duce*. Dracul i-a dus, totuși. Poetul nostru național, genial ca Van Gogh, este singurul român adevărat și cinstit. Și rușii ne zic țigani. Evident, și ucrainenii, și gărarii, ca să nu mai vorbesc de cei din

vestul Europei. Problema este că nu ne putem conduce singuri mult timp, cum scria Budai-Deleanu.

Distinsul nostru popor, în viziunea istoricilor marxiști-leniniști, și aici nu greșesc, are o mare capacitate de a româniza toate naționalitățile. Suntem noi hoți, excluzându-i cu respect pe cei veniți din valea Gangelui odată cu tătarii la 1240, sunt și maghiarii și germanii noștri hoți. De altfel, asta s-a observat și la foștii noștri regi. Primul, cu afacerea Strousberg a căilor ferate, unde ne-a furat Bismarck, al doilea timid și naiv, al treilea hoț la drumul mare, iar al patrulea încă trăiește în mijlocul bogăției strânse cu sudoarea și sângele poporului român, după cum bine scria *Scânțeia* în ianuarie 1948. Noi asimilăm lingvistic totul. Toate firmele capitaliștilor noștri au nume englezești. În București, în fosta Piață a Unirii, mai exista clădirea unde scria mare pe perete *La vulturul de mare/ cu peștele în gheare*. În general, românii negustori de atunci își dădeau numele firmei: *La Ionescu*, *La Capșa* etc. În Suceava, era un mic bufet numit oficial *Dorna*, care era cunoscut de bețivii din mahalale drept *La trei păduchi*. Și asta în anii victorioși ai socialismului, până ce tovarășul prim secretar Traian Gârba, treaz și în deplinătatea facultăților mintale, l-a ras de pe vechiul sol al Sucevei, împreună cu toată strada Karl Marx și o bucată din Ștefan cel Mare, unde locuiau urmașii unei naționalități care venise odată cu legiunile romane. Adică cu noi.

Un fost poet de curte, un sinistru pupincurist de serviciu în revistele literare bolșevice la aniversări ale tovarășului Ceaușescu sau alte ședințe cântate în lozinci penibile, cu un poster încă la librăria *Mihai Eminescu* din Suceava, face comentarii la o antenă TV, unde se adună securiștii. Cinstita vorbă a marelui Eminescu, din versurile atât de actuale: *Au de patrie, virtute, nu vorbește liberalul/ De ai crede că viața-i e curată ca cristalul?* Informatorii sunt și revoluționari, oameni care merită să fie scuipați de distinsul popor român până la adânci bătrâneți. Dacă Simion Dascălul a avut dreptate? În fond, nu-i nicio rușine, se putea și mai rău.

Istoria noastră națională a fost defăimată, au spus politrucii de dinainte și de după epoca de aur, chiar din secolul al XIX-lea, când toți ne contestau caracterul de popor. Întâi istoricul roman Dio Cassius, la un

secol după cucerirea Daciei, a menționat că toți locuitorii noii provincii de la nord de Dunăre au fost exterminați, cum se făcea în mod curent atunci, începând de la Iosua, urmașul lui Moise. Unde-s hitiții? Pe urmă, în secolul al V-lea, un got, Iordanes, a scris că Aurelian, la 274, a retras toți cetățenii din provincia Dacia nord-dunăreană în sudul Dunării, într-un teritoriu căruia i-a zis tot Dacia. Deși după Dio Cassius dacii au fost exterminați până la unul, romanii au păstrat, totuși, numele provinciei. Secole au trecut, un mileniu „negru”, au spus unii, fără niciun cuvânt despre noi, daco-romani. S-au trezit în secolele XVIII și XIX trei bandiți de istorici germani, Schultzer, Engel și cel mai rău, Roesler, care s-au ocupat și de istoria țăratelor româno-bulgare, conduse de frații valahi din provincia mare numită apoi Romania sud-dunăreană. Acest țărat, după cei trei istorici, a învins în două războaie regatul maghiar, lucru care a permis o migrație masivă spre nord a populației valahe trăitoare în triunghiul geografic Sofia-Skoplje-Nis, lângă Albania, de unde celebrele lor cuvinte prezente în limba română de azi. După un timp, un istoric român de naționalitate engleză a combătut aceste „basne”, accentuând, ca în epoca de aur, că românii au trăit o mie de ani în codri, în munți, cu oile, în dreapta și în stânga Dunării, dar au avut mereu un loc al lor, actuala scumpa noastră patrie. Ungurii au preluat toate „basnele” și ne-au făcut venetici și hoți. Germanii, cum am mai spus, ne fac și azi țigani. Mie, personal, nu-mi plac germanii, chiar dacă vizigoții au ascuns la Pietroasa celebrul tezaur. Generalul Antonescu și legionarii au făcut o alegere catastrofală aliindu-se cu Hitler. Regele pușlama, Carol al II-lea, dacă rămânea pe tron, neutru în război, cu toate tratatele impuse de Hitler, venea în 1945 în coaliția Aliaților. Dar asta e o istorie pierdută. Vina a fost, la început, a lui Carol al II-lea, care l-a asasinat pe conducătorul legionar Corneliu Codreanu, cu mamă germană și tată polonez, dar român xenofob. În 1940, Mișcarea Legionară, care avea o largă audiență, îndeosebi în rândul tineretului, a învățătorilor, preoților, studenților, dar și a militarilor, până la generalul Cantacuzino-Grănicerul și alți ofițeri. Legionarii l-au împins în față pe Antonescu în septembrie 1940, care a luat puterea în numele lor. Dacă după rebeliunea legionară din ianuarie 1941 generalul Antonescu urma linia lui Carol al II-lea, cu

toate tratatele economice încheiate de acesta cu Germania și nu se angaja (pur și simplu verbal) în războiul antisovietic, rămânând neutru (și putea, Hitler neavând nevoie de armata lui amărâtă), în 1945 stătea alături de învingători. Trebuia, pur și simplu, să ia exemplul primului război și a coalițiilor de atunci. Eu tot repet aceste evenimente care au fost posibile, gândindu-mă la moartea tatălui meu în fața Odessei.

Cine a ținut sub teroare iubitul nostru popor, în anii neglorioși ai socialismului? Partidul comunist sau securitatea, procurorii și judecătorii militari, toți egali în grad cu informatorii? Toți la un loc, dar organul special îl știm noi, pentru că el și-a servit și iubit țara, numai țara noastră cea străbună, nu dușmanii de clasă. Iubitul nostru neam, cuvânt reacționar în copilăria mea, burghez, folosit de Iorga și alți legionari, scoborător din legiunile romano-siriene, după călugărul certat de Miron Costin, a învățat democrația burgheză pe de rost. Respectă cu sfințenie dreptul la vot. E vorba de cam 50% din totalul cetățenilor patriei, tinerii fiind departe de conștiința civică (și bine fac!). Decât să voteze hoți și mârłani, vorba unui pensionar hătru cu 700 de lei noi pensie, care totuși îl votează pe Iliescu și pe urmașii lui cu sfințenie, acești tineri care nici armată nu mai fac, nici școală, decât cu bani pentru examene, acești tineri sunt mai fericiți decât cei care, ca mine, erau triști când împlineau 20 de ani.

*

Membrii CC al PCR sau ai fostului birou politic rebotezat de Ceaușescu în CEPEX, bolșevici care trebuiau judecați de vigilenții procurori militari, împreună cu secretarul general, în baza legii Silviu Brucan, semnată de cel de-al doilea președinte al României, fără sceptru, Ion Iliescu, își scriu memoriile pe post de dizidenți, iar Dumitru Popescu scrie în continuare romane. Vilă are, pensie mare are, afaceri probabil are, și nu mici, precum Ion Dincă, proprietar unic, timp de câțiva ani, până a crăpat, al hotelului Dorobanți. Se răsuțește Ceaușescu în mormânt. Dacă știa, i-ar fi trimis în pușcărie sau la casa de nebuni. Să fure ei bunurile poporului!

La județe, activiștii, între două vodci, conduceau poporul în

ședințe, în care transmiteau directive și instrucțiuni. Tovarășul secretar cu propaganda Ștefan Panaitiu, despre care am tot amintit, îmbrăcat toamna și iarna cu celebrul pardesiș din piele de bivoliță, lung până spre călcâie, tip Goebbels, a avut, după cum se știe, două obiecții partinice principale la o primă audiență a unor formații artistice: cu privire la dansatorii în opinci de la Cajvana, deveniți celebri, după 1990, și cu privire la cei din Dărmănești, urmași ai lui Taras Bulba. Aceștia au venit în costumul național, cu șalvării roșii, fetele având o costumație chiar frumoasă, cu cizme roșii, evident. Nimeni nu bănuia că secretarul Panaitiu moștenește parcă o genă a bivolițelor de pretutindeni: aversiunea față de culoarea roșie, deși era culoarea steagului partidului. *Să se termine*, a glăsuț el după jumătate de audiență, *cu șalvării ăștia, dumnezeii mă-sii, ce dracu, suntem români cu suman și ițari, ca Peneș Curcanul! Dar sunt naționalitate conlocuitoare, ucraineni*, a riscat un șef de la Cultură, în bune relații cu el. *Ce ucraineni, sunt români, noi stabilim cine sunt naționalități. Partidul conduce, să nu mai văd așa ceva! Aruncați dracului șalvării, ce dracu, tovarășe director! Da, să trăiți, avem costume românești, suntem români, să trăiți!* continua directorul căminului cultural. Opincile de la Cajvana erau o ofensă adusă socialismului victorios, ne aminteau de 1907.

O celebră poetă cominternistă avea o poezie, *Lui Stalin, slavă, slavă-i cântăm*, în manualul de clasa a V-a la școala din Costâna, în care clasici, pe lângă Nina Cassian, mai erau A. Toma (academician), Marcel Breslașu, Maria Banuș, cominterniști și chiar ilegaliști bolșevici. Eu, la 10 ani, eram revoltat de acele lozinci penibile. Și acum, în anul de grație 2013, cine reapare în poezia românească, material de studiu la liceu? Nina Cassian. Plecată să petreacă mulți ani în țara imperialismului american, legal, cinstit, cu aprobările de rigoare ale securității și partidului, Nina Cassian a devenit un adept al teoriei lui Maiorescu, reacționarul, *artă pentru artă*. Părintele lor spiritual mai vechi era Dobrogeanu-Gherea, dar pe primul plan era marele Stalin.

Dar de ce oare puteau merge în SUA, pe lângă sectanți, *biserica mamei lor*, vorba colonelului Dimitriu, și corifeii realismului socialist? De ce n-a mers și maestrul Sadoveanu? N-a mers maestrul, în afară de

URSS și China. Clasicii realismului socialist erau în cărțile copilăriei mele școlare, pe care mama nu a prea agreat-o, dar m-a lăsat să merg la ore, cu haine încropite de bunica, așa încât treceam iarna cu urechile degerate, care se desprindeau în bucăți, cu degetele de la picioare și mâini la fel de degerate, plus că dimineața nu prea aveam ce mânca, atenția specială acordându-se vacii, oilor, porcului, chiar și amărâtului de câine, atât timp cât l-am avut. Eu mâncam, sau sugeam pe post de bomboane, din care nu gustasem până la 12 ani, țințuri de gheață de pe streășina casei. Cam așa trăiam noi, copiii țăranilor mijlocași și săraci. Chiaburii cu mult pământ le mai dădeau de mâncare dimineața copiilor, dar nu în mod special. Ei aveau multe vaci, cai, oi, porci, de care, evident, se ocupau de pe la orele 5-6 dimineața. Copiii căutau singuri, în general, mămăliga rege și, dacă găseau brânză de oi sau lapte acru, chișleag, sau chiar un cartof rămas de seara, era bine. Clasicii amintiți trăiau în București, scriau balivernele lor în case de creație, la Mogoșoaia sau castelul Pelișor, plus palatele din București, din stațiunea Vasile Roaită de pe litoral și de pe unde a mai înțărcat dracul copiii. Acuma vin iarăși unii sau unele, care n-au crăpat, vorba țăranului analfabet și otrăvesc conștiința tinerilor elevi, care, evident, nu se prea omoară cu învățătura. Eu știam pe de rost toate poeziile din manuale, inclusiv *Luceafărul* și *Minerii din Maramureș*, mai puțin *Silvester Andrei salvează abatajul*. Și așa s-a construit socialismul, cea mai dreaptă și avansată orânduire socială, ultima, după Marx, după ea urmând să vină, în consecință, potopul. Mama, autoarea celebrei lozinci *stomacul n-are oglindă*, spunea clar vara: *copiii, cu măligă rece, să mânânce în straturile cu legume*. Codițe de ceapă, usturoi, uneori scoteam și morcovi. Castraveți, roșii sau pătlăgele nu mâncam. Și scotea bunica niște pătlăgele mari și roșii, dar nu mergeau cu mămăligă. Sarea era de bază, usturoiul pisat la fel. Fructele erau mâncate de mici cu bucurie de copii. Pe câmp, când mergeam cu vaca, mâncam frunze de măcriș, cot la cot cu animalul. Alături erau tufe de strigoaie sau beladonă, pe care nu le mânca nici vaca, nici dacă ajungeau uscate în fân, iarna. Știe vaca ce știe...

Probabil că și tovarășul Bobu și tovarășul prim-secretar Țurcanu, în acei ani sau mai înainte, la Văculești și Adâncata, mâncau frunze de

măcriș, împreună cu vacile. Și ei i-au citit pe Eugen Frunză și Nina Cassian (pseudonime, evident). Marii proletcultiști aveau cu toții pseudonime. Ca și Arghezi, mistic, reacționar, dar care a scris poezia pamflet *Baroane*, adresată lui von Killinger, nu Kissinger. Mareșalul, furios, l-a trimis la Târgu-Jiu. Dar maestrul Arghezi a mai făcut pușcărie, prin 1920, împreună cu Ioan Slavici, care a scris *Închisorile mele*. Amândoi susținuseră ocupația germano-bulgaro-turcă de la sfârșitul dezastruosului război din 1916. Românii, de la daco-sciți sau sarmați, până la Stalingrad, au dus războaie pierdute, cu excepțiile lui Ștefan, Mircea și Mihai, care au mai obținut și victorii. Chiar și Vlad Țepeș. Cei doi scriitori voiau să cam dispară România. Arghezi voia ca nemții să ne facă harnici, curați, cinstiți, oameni de cuvânt, ca ei. După 1955 s-a vândut total comuniștilor. Slavici voia Ardealul realipit nu Ungariei, e adevărat, ci direct Austriei. Dar ADN-ul acestui neam misterios a acționat implacabil: a câștigat războiul, întâi la Paris, apoi a câștigat ce se putea, în 1947, tot la Paris, cu acordul generalisimului Stalin, și a rămas o țară destul de mare pe harta răsăritului Europei, un imperiu, spune Vladimir Voronin. Dar, mai ales, a asimilat toate neamurile venetice, vorba lui Eminescu, sau aproape toate. Cei ce s-au dus în timpul comunismului vin înapoi, cu excepția basarabeanului Paul Goma, un român adevărat, totuși. Așa se face că au venit și clasici ai realismului socialist, din țările imperialiste de peste ocean și din alte țări calde. România e frumoasă, mai are copaci, cam la jumătate față de 1988, anul de referință neagră al epocii de aur.

Primarul nostru de până în 1952-1953, Gheorghe Goian, cum am spus demult, a stricat două treimi din grajdurile boierului reacționar și, mai ales, depozitul de cereale din câmp, pe care eu încă îl vedeam din colțul șopronului în care trăiau porcul și oile noastre. Tot pe atunci, și-au făcut și el și alții case din cărămidă. Dar cărămida recuperată, în marea majoritate, a fost dusă în altă parte, în altă localitate, poate în Suceava, unde se reconstruia fabrica de la Ițcani. A mai stricat, inutil, și turnul de apă al conacului. Mama îi spunea *curtea boierului*. Evident că boierul n-a prea fost iubit de țăranii din comună. Poate cu excepția chiaburilor. Deja mama le spunea *burjui*, nu știu pe unde auzise acest nou nume revoluționar

rusesc. În acel timp, tovarășul Nicolae Ceaușescu era la Moscova. La toate școlile și în cărți se scria, atunci, Moscova și Dostoievski. Era o tendință de românizare a limbii ruse, doar strămoașa ei a dat multe cuvinte limbii române, încă din secolele VI-VIII, când s-a format, cum spun savanții. Noua Academie a RPR avea, în sfârșit, drept membru și o femeie, Raluca Rîpan, din Cluj. Nimeni nu știa ce descoperise. Mai târziu, a urmat-o Ana Aslan, cu leacurile ei, Gerovital H3, băbești și inutile. Trata boșorogi politici din țară și străinătate, care aveau nevoie de leacuri din strigoaie.

Mă tot întreb de ce în acei ani și mai înainte nu a dat bacilul Koch și în tovarășii Ceaușescu, Gheorghiu-Dej și toți membrii biroului politic, cei cu portretele pe peretele din dreapta al clasei a doua. Și de ce oare mureau de tuberculoză doar tineri elevi în ultimele clase ale liceului din Suceava? Flăcării desculți, cu cămeșe și izmene din cânepă, nu aveau nimic. A murit, în acei ani, o fată din vecini. Despre unii țărani răi și proști, chiar de pe ulița noastră, nu prea am vorbit. Doi m-au insultat așa de tare că nu-i pot uita nici acum... Unul mi-a spus, râzând, în casa unchilor mei, că sunt un *pui de ...* Era o expresie mârłănească, iar mârłanul a crăpat cosind iarba, după puțin timp. Altul m-a înjurat o seară întreagă, în drum spre Costâna de la Cajvana, unde fusesem la moară cu căruța vecinului Ion Sava, zis Împăratul, zis *Ghica*.

Să revin, fără mare plăcere, la subiectul vechi: ce mai scriu foștii membri ai CC, ai secretariatului CC etc.? Diferite gunoaie bolșevice scriu memorii în care se dau drept dizidenți, dând vina mai ales pe Elena Ceaușescu, ceea ce e nedrept. Cei din generația mea, inclusiv foștii pușcăriași politici (eu am fost membru PCR 20 de ani – atenție la cotizația mea, pe unde o fi oare?), nu admit că în 1990 trebuia folosit AK-ul 47 făcut la Cugir. O armă perfectă, supremă, cum spun americanii. De fapt, s-a folosit AK-47 în mod tragic, parte din prostie, parte datorită regiei agenturilor străine necunoscute, și numai în București au murit peste 1000 de tineri, îndeosebi. Niciun membru al CC al PCR, din cele câteva sute, doar vreo 20 de milițieni la Sibiu plus timișorenii.

N-a murit de tuberculoză, în anii 1950-1960, niciun scriitor realist socialist, clasic în viață. A murit, cu un secol în urmă, marele Bălcescu,

cel mai pur patriot român, alături de Eminescu și Avram Iancu, asta după cuvintele drepte ale unui alt gunoi bolșevic, Geo Bogza. Sper că nu mai e în cărțile școlare de acum. Bolșevicii ilegaliști nu prea au murit de TBC, inclusiv enigmaticul Vasile Roaită. Nikos Beloianis, Bernat Andrei, Donca Simo și alte nume de străzi din toate orașele. Ce făceau ilegaliștii? Luptau împotriva exploatarei poporului muncitor. Nu mai puteau ei de viața grea a proletariatului. Aveau, totuși, un microb, nu cel descoperit de Koch. După 1950, activiștii aveau penicilină de la imperialiști, avea întregul popor, am avut și eu, mulțumită lui Alexander Fleming. Un alt medicament al activiștilor și torționarilor securiști de atunci era țuica românească, rachiul în sticle *monopol*, apoi vodca. Au crăpat mulți, mai târziu, de ciroză. Dacă Corneliu Coposu a spus că-i iartă pe torționari, atunci de ce nu a fost primit în guvernul Petre Roman, de ce se temea Silviu Brucan, părintele revoluției române, în mersul ei bălcescian? Și cum i-au făcut partid *seniorului* Coposu, securist lângă informator, activist lângă milițian, procuror militar lângă câțiva foști pușcăriși? Și a venit vremea să citim cărțile lui Niculescu-Mizil, Silviu Curticeanu, Ștefan Andrei, romanele lui Dumitru Popescu și *Niște țărani*, de nu știu ce politruc, care au trecut pe la Banca Religiilor, ei, ateii declarați, pușlamalele! În ianuarie 1990 nu s-au întâlnit cu AK-47. Așa a fost să fie, poporul român își duce în continuare crucea, venerând oasele purtate de preasfințiții părinți ajunși sfinți.

*

*R*estitutio in integrum, această maximă moștenită de la strămoșii noștri romani, cum spun toți istoricii României dintotdeauna, mai puțin maghiarii și Vladimir Voronin, a fost lozinca neobolșevică cu care tovarășul Ion Iliescu a câștigat alegerile din 1990 și 1992, la scoruri mari de tot. Râsul lui mefistofelic a vrăjit un popor plin de frig și foame, de altfel factori care, în timp, i-au întărit rezistența la atacurile bolilor de tot felul. Răposatul Silviu Brucan a pregătit trecutul, prezentul și viitorul României noastre dragi, singura noastră patrie pe lumea asta. A noastră, urmașii geto-traco-dacilor și legiunilor romane din zona Dunării multimilenare. Numai că noi avem și cetățeni cu două patrii, adică cu două cetățenii, care-s la fel

de fericiți sau nefericiți ca noi. Unii sunt mult mai fericiți. Noi, românii, suntem legal ȱiganii Europei. Cînd se caută un hoț pe undeva, primul suspect e un român. Cerșitul e subiect de emisiuni televizate. Cerșesc chiar și cei de altă etnie, afară de romi, care au venit din incredibila Indie, de unde a învățat și un derbedeu precum șeful MISA tehnica yoghină, adică corupere de minori pe limba noastră. India este patria de unde s-au inspirat toți obsedații sexual care au făcut secte religioase în lume, cu mult timp în urmă. Acum sunt în iad, doar pe unul l-a făcut sfânt răposatul papă Ioan Paul al II-lea. Dar mai sunt râuri sfinte în lume, în afară de Gange.

Din nou la *restitutio in integrum*, pe care a făcut-o însuși bolșevicul ce a speriat poporul muncitor: de la vechiul, la noul comunism sau capitalism activisto-securistic-informatoristic. De ce nu sunt duși în fața justiției paznicii înfiorătoarelor închisori comuniste, conduse de cominterniști, cum fac alții în cazul crimelor naziste? De ce nu a fost condamnat comunismul cu ștreangul, precum la procesul naziștilor de frunte din 1946? Nu știm, spun vechii torționari, noi am îndeplinit ordinele partidului și am distrus dușmanul de clasă, indiferent de naționalitate, sex, religie etc. Întrebați-i pe tovarășii procurori și judecători, spun vechii securiști. Puteau să-i achite, ce ne deranja pe noi? Și așa luptam prin munți cu dușmanii tînărului stat socialist al nostru, eliberat de fasciști de glorioasa Armată Roșie.

Cine a salvat, oare, comunismul, cu toate crimele lui, comparabile cu cele naziste? Stau și mă întreb ca prostul, adică ca românul ȱigan al Uniunii Europene. În URSS s-a salvat singur, cu un Gorbaciov marcat cu stea în frunte. Fostul campion mondial Kasparov și rusul de origine necunoscută Boris Nemțov organizează periodic demonstrații de protest împotriva conducerii superioare a tuturor Rusiilor, cum se intitulau și țarii. Și noi am avut doi țari, Ioniță și Asan, în imperiul româno-bulgar din secolele XII-XIV. Știe ce știe Vladimir Voronin. N-a fost președinte de colhoz. Cineva, totuși, a planificat minuțios, după venirea lui Gorbaciov, cu sau fără știrea lui, salvarea comunismului prin implozie controlată. În România a fost și o mică explozie, și ea controlată. A plătit pentru toți Ceaușescu. Singur, precum Mussolini. Bravul popor italian a devenit automat antifascist în 1943, iar ilustrul Silviu Brucan a găsit poporul

român la fel de deștept cum a fost dintotdeauna, adică ca oaia, înțeleapta vorbă a țăranului. Un singur securist a jucat la două capete, după Brucan, Iulian Vlad, care a făcut 2-3 ani de pușcărie, împreună cu lotul CEPEX, care trebuiau condamnați pe viață la muncă silnică, cu confiscarea averii. Toți au fost grațiați de colegul lor din tinerețe, Ion Iliescu. Și, între timp, ce făcea maestrul tuturor combinațiilor? Ghicea, duminică de duminică, încălțat cu teniși, la TV, prezentul și viitorul scumpei lui patrii.

Procesul comunismului? *Care proces, tovarăși?* ar fi rostit indignat secretarul județean de partid, dacă ar fi trăit câțiva ani buni după 1990. *Ce i-au făcut secretarului nostru general? L-au împușcat ca pe un câine*, a răspuns peste alți ani Mihail Gorbaciov, cel care legal stătea cu valiza nucleară în Crimeea, la celebrul puci eșuat din 1991. Halal KGB! Cu cine se lupta Ceaușescu! Cine să-l apere? KGB? Armata Roșie, pe care au oprit-o moscoviții pe stradă, iar Boris Elțin, încă mahmur, a fost suit pe un tanc și a strigat: s-a încălcat constituția? Atât, trei cuvinte, precum Lenin. Amândoi erau din neamul rușilor asiatici, după fizionomie.

Și, totuși, când va fi judecat comunismul? Când o face popul pere și răchita micșunele, a răspuns președintele Ceaușescu în vara anului 1989. Și a avut dreptate. Cât timp nu e pus pe picior de egalitate cu nazismul, nu va fi judecat niciodată. Motivele sunt multiple și doar parțial cunoscute. Cu toate crimele din perioada lui Stalin, a lui Mao în China, a Anei Pauker și a lui Gheorghiu-Dej în România, ideea călăuzitoare a propagandei a fost clară: proletarii din toate țările sunt egali, exploatorii și reacționarii, naziștii și fasciștii sunt, de asemenea, egali, indiferent de etnie, limbă, sex, religie etc. Asta a spus părintele Marx. În general, e adevărat că bolșevicii nu afirmă că există rase, popoare, etnii etc. inferioare sau superioare genetic. Stalin a dus în fundul Siberiei ucraineni, ruși, tătari, ceceni, georgieni etc., pentru că au colaborat cu naziștii în timpul războiului. Epurările din anii 1930 și distrugerea fizică a țăranilor chiaburi s-a făcut în numele luptei de clasă. Noi, românii de azi, suntem priviți în Europa cea unită drept un fel de rasă inferioară. Hoți, leneși, mincinoși, murdari etc. Jignesc un popor nobil, eliberat de Mihail Kogălniceanu cel afemeiat din robia seculară, numindu-ne țigani pe noi. Evident, și lor tot țigani le spun, deși în public

strigă la noi, țiganii români, să-i integrăm în societate, să le dăm case (cu excepția maneliștilor și celor cu palate), mâncare, băutură, locuri de muncă adecvate. Ei au venit de la râul sfânt Gange din India, uitând asta, acolo unde și astăzi nu se muncește, ci se stă și se meditează la reîncarnările viitoare și la sutele de zei, în frunte cu Shiva dansând, cum era reprezentat și în cartea de istorie a civilizațiilor antice. Buddha, cel mai mare înțelept al umanității, creator de religie, a fost un fiu al poporului indian. Dar, și în cazul lui, s-a aplicat zicala cu cel care nu e profet în țara lui. Țările din jur i-au adoptat învățăturile religioase. La noi, savanții de dinainte de comunism și din epoca de aur au afirmat că acest brav popor dintre Carpați și Marea Neagră s-a născut creștin, printr-o mutație genetică, deci, conform teoriei lui Darwin. Propaganda comunistă, de la Marx citire, spunea: existența determină conștiința. Dacă ești sărac, ești cinstit, curat, harnic, devotat partidului, dacă ești bogat ești derbedeu, dușman al poporului, hoț, imoral etc. Ei bine, aici propaganda noastră are dreptate. Cei bogați sunt dușmanii poporului. Asta-i bun în socialism, dar în capitalism, care se bazează pe capital: bani, marfă, bani? Bani cât mai mulți, furați de cei cu 4-8 apartamente în țară și străinătate, 7-8 case, sute și mii de hectare din pământul patriei, sume mari în bănci străine. Adică cei luați de la Bancorex, Banca Agricolă, Dacia Felix etc., plus fondurile de investiții. Plus cea mai celebră, egală cu banca Vaticanului, adică Banca Internațională a Religiiilor, toate curate și furate de activiști, milițieni, securiști, informatori, foști șefi de restaurante și mari fabrici în comunism etc.

S-a ales praful de proprietatea întregului popor, chiar și în țări comuniste, precum China, Cuba, Vietnam, mai puțin Coreea de Nord. Pământul, munții, apele, subsolul scumpei noastre patrii vor fi vândute cetățenilor români și celor străini. Iubita noastră patrie va rămâne în fundul gol, vorba țăranului român analfabet. Vivat *restitutio in integrum*! Cine a strigat că noi nu ne vindem țara? Enigmaticul popor român, în 1990 și mai târziu, dar, peste ani, Ion Iliescu a schimbat foaia, cum se spune la oraș. Noi ne vindem țara, s-a spus răspicat după anul apocalipsei, 2000.

Pământul nostru, de mărimea unui neutrino, în spațiul vizibil, cu peste 100 de miliarde de galaxii, e proprietatea comună a tuturor ființelor

vii, de la microbi și bacterii, până la elefanți, iar ultimii pe listă, cu voia Creatorului darwinian, noi, oamenii, ființele cele mai deosebite, cum spun filozofii.

După atâtea acolade, reiau întrebarea: când va fi condamnat comunismul? Când o face plopul pere, vorba țăranului român analfabet și alfabetizat, preluată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel comparat de poezii curții comuniste cu un falnic stejar. *Din stejar, stejar răsare*, spunea, la beție, un prieten din tinerețe, la nașterea fiului său. A murit de ciroză, peste câțiva ani.

*

Mai tare decât comunismul s-a dovedit a fi reforma administrativ-teritorială efectuată în 1968, în martie, cred. Legea a fost votată de Marea Adunare Națională, parlamentul unicameral al RSR. Pentru prima dată după 20 de ani a fost folosit din nou cuvântul *județ*. Prin 1950, rostit prin viu grai și ajuns la urechea autorităților, acest cuvânt ducea la pușcărie. Dacă mergeai pe drum la țară sau pe trotuar la oraș și vorbeai singur, cu voce tare, rememorând rudele din județul Fălciu, erai dus la beciul securității, și rămâneai eventual până în 1964, sau ajungeai în groapa comună din cimitirul orașului, care era strict secretă, acoperită cu frunze, noaptea la lumina lunii. În 1968 județele au fost reduse față de cele din anii regimului burghezo-moșieresc, apărând și unele cu nume noi. În actele oficiale, orașele erau denumite în trecut comune, inclusiv Bucureștiul. Primăria comunei Suceava scria pe foile cu antet până în 1950, la prima împărțire teritorială comunistă, după modelul sovietic, cu regiuni și raioane. Ceaușescu a devenit antisovietic din neregunoștință, așa zice, fiindcă fără Armata Roșie victorioasă ar fi stat prin pușcării și la periferia societății, după 1945. De ce n-o fi iubit Ceaușescu URSS-ul, unde a făcut studii „superioare” la Academia militară „Frunze”, botezată după un erou al războiului civil? Avea antecedentele schimbării multor conducători de partid din țările frățești, de Stalin și urmașii lui. De asta se temea Ceaușescu, să nu fie schimbat de celebrul birou politic al CC al PCUS. Plecând de aici, instinctiv a devenit mai catolic decât papa, adică

mai bolșevic decât Brejnev, să spunem.

În fine, să revin la reforma administrativ-teritorială din 1968, când au reapărut cuvintele „pușcăriabile” județ și primar. În Moldova noastră veche, mai mică însă decât Basarabia dintre 1918–1940, au fost evitate numele fostelor județe Fălciu și Covurlui (în ultimul a fost demnitar și Al. I. Cuza). Au apărut doar județele Vaslui și Galați, care înglobează un alt județ vechi, Huși. În sud, a dispărut numele unui județ precum Vlaşca, lângă Teleorman. Au fost create județele Ialomița și Dâmbovița, iar din Oltenia a dispărut fostul județ Romanați. În Ardeal s-au făcut multe modificări, dispărând județele vechi Trei Scaune, Ciuc, Făgăraș, Oradea Mare, Timiș-Torontal și altele. În total, au fost create 41 de județe, iar astăzi sunt 42, sectorul agricol Ilfov redevenind județ (cum a și fost, în perioada interbelică), cu aceeași denumire, după 1990. Dintre comune, au dispărut în 1968 cam jumătate din numărul lor interbelic. La noi, după acea reformă, au dispărut raioanele (foste județe interbelice): Baia (Fălticeni), Dorohoi, Câmpulung Moldovenesc, Rădăuți și Siret. Evident, nu era o tragedie, conducerea înțeleaptă a partidului a gândit aici bine, dovadă rezistența fără egal în istoria modernă a României a reformei administrativ-teritoriale din martie 1968. Din Suceava au fost trimiși la noul județ Botoșani, renăscut, în general cadre care nu erau agreate aici, la fostul centru al regiunii, mulți bețivi, potlogari, fără „pile” etc. Ei au întemeiat administrația județului Botoșani, păstrând o îndelungată ură fostului centru regional de la Suceava. Parcă erau două state din Africa, *regătenii* și *bucovinenii*.

Și eu am plecat, de bunăvoie și nesilit de nimeni, în deplinătatea facultăților mintale, la Comitetul de Cultură și Artă al județului Botoșani. Cântarea României era începută de atunci. Președintele Eugen Aron, armean, doctor în teatrologie la Moscova, a făcut pe regizorul câțiva ani la Teatrul „Mihai Eminescu”, unde juca o echipă bună, o clasă de actorie a profesorului regizor Ion Șahidian. Am amintit, de altfel, mai înainte, de starea arhitectonică a Botoșaniului de atunci: identică cu cea interbelică, poate și cu cea din timpul lui Eminescu. Orașul m-a fermecat în 1959, când am venit la Liceul „A. T. Laurian” și la fabrica „Flamura roșie”. Am amintit și de adjunctul ministrului învățământului de atunci, Constantin Prâsnea,

fiu de zidar. Sediul județean al partidului era în actualul local al bibliotecii publice, dacă nu cumva s-a mutat. Tovarășul Bratu Păun sau Păun Bratu, valah de origine, era secretar cu propaganda. Era tânăr, simpatic, nu cu ciudățeniile tov. Panaitiu de la Suceava, o persoană complexă, dură uneori, cu umor și cu înțelegere alteori, răzbunător în puține cazuri, înjurător artistic etc. Tov. Păun Bratu avea un *fâș* de plastic de culoare verde. Majoritatea erau albastre. O generație întreagă a abandonat vechile balonzaide (frânzuzești) din bumbac sau în, cum purtau pe atunci Yves Montand, chiar Alain Delon, până să fi venit cu cojocelul care a făcut epocă în Europa și în România, dar și în SUA. Până și mama știa, adică nu știa să pronunțe și prenumele, dar știa de Delon. Cei de la țară, colhoznicii, își vopseau și ei cojoacele scurte, mintenele albe de pe timpuri, cu roșu, să aibă și ei *Deloane*, mai ales că așa țineau și la ploaie.

Nu știu nici acum care era numele și care prenumele tovarășului Bratu Păun. Noi, cei de la Cultură, așa îi spuneam. Tot pe atunci, am văzut Hamlet cu Laurence Olivier, ajuns *sir*. Mi-a plăcut scena trimiterii Ofeliei la mănăstire. Eram și eu puțin misogin, chiar mai mult poate. Aveam motivele mele. La Hamlet, psihanalistii lui Freud au văzut complexul lui Oedip. Într-adevăr, m-a deranjat scena cu sărutul mamei pe gură. Nu am crezut și nu cred că actorul Shakespeare a fost autorul atâtor capodopere, ci filozoful Francis Bacon. Dar problema a rămas nesoluționată. Tovarășul Păun Bratu a ajuns apoi prorector al „Academiei” „Ștefan Gheorghiu”, rector fiind însuși Dumitru Popescu Dumnezeu, care scrie și acum romane, dar scriu și Dinu Săraru, și Dumitru Radu Popescu (DRP), bolșevici sută la sută, și alți membri ai înaltului CC al PCR. *La mănăstire, Ofelia! Care mănăstire, tovarăși, ce mănăstire, doar am terminat prin 1960 cu trântorii de călugări? Dumnezeii mă-sii, ce naiba, noi nu avem piese de teatru despre omul nou al socialismului, care să bea apă direct din izvor* (cum va spune mai târziu tovarășul Nicolae Ceaușescu)? Din izvoarele de pe câmpul din Costâna, mai ales cel din zona deluroasă de lângă pădure luam apă aplecat direct, cu șerpii pe aproape, la soare, și cu lipitorile cele nesuferite în izvorul de sub dealul Bereznice, toponim slav în biata noastră comună Costâna, care atunci, în 1968, a devenit un amărât de sat, în componența comunei

Todirești, căreia noi îi spuneam *Cheatroasa*. Aveau un deal cu pietre mari. Reforma administrativă din 1968 pare a fi veșnică. *Veșnicia s-a născut la sat*, scria Blaga, care totuși n-a umblat desculț între martie și noiembrie sau decembrie, pe drumuri, pe miriște, prin iarba mare cu șerpi, prin ogoarele cu mohor, care ascundea cioclejii ascuțiți ca o sabie de secera țăranului.

Engels a scris undeva, pe marginea teoriei lui Darwin, că funcția creează organul, sau că maimuța a dispărut când s-a ridicat în două picioare. Problema, din punct de vedere biologic sau genetic, pare a fi mai complicată. Activiștii vechi de partid, bătrâni fiind acum, mulți ajunși în fundul iadului, își publică în prezent textele brigăzilor artistice de pe vremuri, dar nu încă și cuvântările din ședințe, unde oficiau ca episcopii sau arhiepiscopii. Județele României comuniste rezistă cu succes capitalismului comunist românesc. Este o operă supremă a secretarului general Nicolae Ceaușescu, alături de metrou, canal, transfăgărășan, Casa poporului și blocurile care vor mai rezista, probabil, în parte, viitorului cutremur, planificat de mama natură se pare că în direcția Moldovei noastre natale, soră bună cu Republica Moldova actuală, cu care e aproape egală ca suprafață. Trebuiau și trebuie să recunoască toți istoricii, inclusiv Nicolae Iorga, că nu numai unii boieri moldoveni s-au opus unirii cu Valahia în 1859, încercând mai apoi, în 1866 și 1870 și chiar mai târziu manifestări secesioniste, ci și mulți intelectuali și chiar țărani moldoveni. Valahia era văzută ca o provincie grecească, cu excepția Olteniei, căminul tribului de bază al românismului, evident, alături de ardeleni, alt trib de bază. Totuși, după cum spunea unchiul meu Nicolae Pînzari (așa era trecut în acte), cel mai bine au luptat dincolo de Nistru moldovenii, asta până la Stalingrad, unde Armata Roșie a distrus două armate românești. Bătălia pentru Odessa, între români și sovietici, a fost un dezastru. Vinovați erau oltenii, îmi spunea al meu unchi cu mulți ani în urmă. El analiza războiul nu ca un soldat analfabet, dar bine instruit, ci ca un fel de specialist militar. Știa calibrele proiectilelor tancurilor, artileriei și katiușelor sovietice după zgomotul făcut de frecarea cu aerul. *Obuzul aista trece peste noi*, îi spunea el camaradului care stătea cu capul în pământ. *Aista se oprește înaintea noastră*, semnaliza el, *iar aista vine direct la noi, hai să fugim mai în față*,

că înapoi nu era voie. Mareșalul Antonescu dăduse ordinul categoric: nicio palmă de pământ cedată inamicului, parcă frontul era la Mărășești, nu lângă Stalingrad. Documentele militare germane, amintirile celor din anturajul lui Hitler, nu pomenesc decât de necesitatea cuceririi Rusiei. De fapt, Rusia singură a luptat, cum a spus însuși Stalin, celelalte republici unionale au cam trecut de partea agresorilor germani. Stalin și poporul rus... Hitler nu voia să ajungă până la Vladivostok, în Kamceatka, alături de partenerul din Pactul anticomintern, Japonia, ci dorea să se oprească pe linia Arhanghelsk - Volga. N-am înțeles de ce o alianță militară avea o denumire ideologică. Antonescu a bățut și o medalie, *Cruciada împotriva comunismului*.

Fluxul memoriei mă poartă în timpuri diferite, dovadă digresiunile permanente de la o idee care pare centrală. Împărțirea teritorial-administrativă din 1968 pare a fi opera cea mai durabilă a societății socialiste multilateral dezvoltate.

*

Spălarea creierului este definiția unui proces cu mai multe necunoscute. Ca în algebră. Biologic, creierul se poate spăla în cazul unor intervenții chirurgicale. Dar funcțiile lui pot rămâne intacte, conform numărului de neuroni, a conexiunilor dintre ei și, în esență, a planificării genetice. Dar accepțiunea curentă a noțiunii ține de celebra propagandă de partid și de stat, de diverse religii, de întregul proces de învățământ, conform diferitelor tipuri de conducere a statelor. Cardinalul Richelieu, vestit politician francez, spunea din când în când: „calomniază, calomniază, că tot va rămâne ceva”. La fel spunea și Talleyrand, ministrul lui Napoleon. Religiiile repetă de secole și milenii aceleași texte și ele sunt ascultate cu plăcere de credincioși. Marx a lansat lozinca: *Proletari din toate țările, uniți-vă!* Și nu s-au unit. Lenin a spus: *Învățați, învățați, învățați!* și nu a învățat nimeni. Doctorul Goebbels a spus mereu, spălând efectiv creiere, că imperiul german va dura o mie de ani. Și nu a durat. Maestrul spălării creierelor a fost inițial Mussolini. El nu spunea nimic, ci doar își înălța bărbia și aplica salutul roman. Și a sfârșit cum a sfârșit.

Generalissimul Stalin a construit comunismul cu mitraliera. Propaganda de partid spăla creierele mujicilor tâmpiți. Și tot așa până la cel mai iubit fiu al poporului român, Nicolae Ceaușescu.

Buddha, un mare filozof, creator de religie, s-a născut în India, dar nu a ajuns profet în țara lui. Mahomed, Moise și Iisus sunt considerați creatori de religii. Karl Marx a inventat comunismul și chiar ateismul, pe care îl promova propaganda comunistă. Asta când nu erau beți activiști. În tinerețe și în restul vieții mele în comunism nu am auzit de spălarea creierului. Se făceau unele referiri în cărțile care condamnau fascismul, cu simbolistica vechilor romani preluată de excentricul Mussolini. *Noi nu spălăm creiere, tovarăși*, ar fi răspuns tovarășul secretar județean, dacă cineva ar fi pus problema într-o discuție mai particulară, *ce dracu, poporul nostru e deștept, el aprofundează operele tovarășului Nicolae Ceaușescu și documentele de partid! Ce reacționar legionar a venit cu ideea asta, s-o pună chiar în carte, ce dacă se referă la hitleriști? Să scoateți spălarea creierului din carte și din ziar, dumnezeii lor de bandiți!* Activiștii mai mici, adică cenzura care a funcționat până când marele cârmaci a spus *gata, cine vorbește de cenzură în societatea noastră multilateral dezvoltată?*, activiștii cenzurii cereau aprobarea secretarilor de toate gradele, înainte de a tipări cuvintele *spălarea creierelor*.

Educația politico-ideologică începea fix în 1945, după conferința națională a PCR care l-a ales formal pe Gheorghiu-Dej ca secretar general. Adevăratul șef era Ana Pauker, român de-al nostru din Moldova, de altă naționalitate. Adevărata spălare a creierelor a început în închisorile patriei, cu șefi și gardieni în general de altă naționalitate, mai umani, mai blânzi, dovadă că n-au murit decât cei bătrâni și bolnavii, conform selecției naturale teoretizate de Charles Darwin. Corneliu Coposu, tânăr supraponderal, a rezistat peste 16 ani, apoi a lucrat pe șantierele construcției socialiste. Spălarea creierelor se făcea cu ranga, patul puștii și alte obiecte contondente, cu mâncarea făcută din loboda cultivată în grădina de legume a stabilimentului. Deținuților li se oferea spre lectură *Scânteia* partidului, cu articole scrise de tânărul mare maestru Silviu Brucan. Educația politică a prins-o și pe mama care în 1946 primea încă pensia

de văduvă de război, când a mers la Iași cu trenul să-l asculte pe Petru Groza, fostul moșier devenit bolșevic. Educația ei politică a luat sfârșit în 1948, când i s-a luat pensia de văduvă de război. Țăranii anticomuniști de până la colectivizare, veniți în orașe, au fost o materie primă excelentă pentru spălarea creierelor. Cu un simț milenar de supraviețuire, țăranii s-au adaptat, devenind muncitori de nădejde pe șantiere și chiar în fabrici mai pretențioase. Omul nou visat de Ceaușescu îl vedem abia acum, la mult timp după evenimentele din 1989. Pensionarilor înrăiți din timpul când stăteau la cozi le spală creierul acum foștii și noii activiști și securiști, mai profund decât o făcea Ceaușescu. Sigur că babele de oriunde ar fi cred în primul rând în minciuni, fie spuse de preoți, de primari, televiziuni etc.

Spălarea creierelor mai mari sau mai mici ale iubitorilor noștri concetățeni, mai inteligenți decât strămoșii daci și romani, conform istoriei oficiale a patriei, a fost făcută de bolșevici cum am văzut. Ce i-a spus partidul ilustrului nostru popor prin onorabila propagandă și educație marxist-leninistă, apoi ceașistă? I-a spus că e deștept, harnic, dovadă cincinalul în patru ani și jumătate, canalul, metroul, Casa Poporului, orașele noastre învechite și pline de păduchi, purici, ploșnițe și șobolani, care au fost rase cu buldozerul și pe locul gol, curat, dezinfectat, s-au construit blocurile în care locuiește mai mult de jumătate din poporul român. I-a mai spus partidul națiunii noastre socialiste, indiferent de limbă, etnie, adică naționalitate, religie (aici activiștii scrâșneau din dinții lor galbeni de vodcă și tutun), că este mai presus de toate națiunile libere din Africa și America Latină.

Spălarea creierelor unor ființe umane prin repetarea unor minciuni este un aspect al evoluției darwiniste. Și altor ființe, dresate, li se spală creierul. Circurile au animale cu creierul spălate. Se pare că spălarea e mai reușită acolo unde sunt mai puține circumvoluțiuni. Propaganda de partid și de stat a avut succes în îndoctrinarea oamenilor muncii. A funcționat, însă, ideea lui Marx precum că existența materială determină conștiința, idee abandonată de PCR. Țăranii ajunși proletari în fabrici, uzine, pe șantiere și-au transformat conștiința. Locuința la bloc l-a transformat pe țăran. În apartamentele unde mânca și-și făcea nevoile firești, ceea ce era

de neimaginat la țară, i s-a spălat creierul. Pentru intelectuali, funcționa o echipă de propagandiști bolșevici de altă naționalitate, între care s-au numărat Nestor Ignat, Leonte Răutu, C. I. Gulian, N. Tertulian, Sergiu Fărcășan, Nicolae Moraru și Mihail Roller, care s-a sinucis spre binele public. Cum să judeci comunismul românesc dacă corifeii lui erau indivizi de altă naționalitate? *Nu se poate, tovarăși, dă-i dracului, noi nu suntem rasiști, dumnezeii mării mă-sii!* ar fi spus secretarul județean. Însuși secretarul general a înjurat birjărește, în propriul birou, cu tabloul cu Mihai Viteazul în spate. Analizându-l freudian, putem conchide că instalarea lângă ușa a mesei de lucru a iubitului conducător nu denota tendințele de tiran, conform lui Emil Bobu, omul lui cel mai de încredere. Și după Târgoviște, în palatul poporului, în biroul masiv tip mussolinian, perfect dictatorial, s-au instalat niște trădători mărunți, activiști și securiști de mână a șaptea, derbedeii! Activiștii de partid și de stat erau născuți cu creierele spălate fiindcă, vorba unui fost și actual coleg, aveau creierul neted, fără protuberanțe, ca la oaie, ce merge în prăpastie după prima din fruntea turmei.

Spălarea creierului distinșilor cetățeni ai patriei noastre a atins apogeul în timpul realizării unei adevărate minuni economice, care merita premiul Nobel: cincinalul în patru ani și jumătate. *Cincinalul* era planul pe cinci ani elaborat științific de cele mai ascuțite minți ale poporului de la Consiliul de Stat al Planificării, condus mulți ani de Gheorghe Ion Marin, pseudonimul unui activist cominternist. Franco-germanul cu același prenume, Ion Gheorghe Maurer, era vânător de frunte, după însuși primul președinte și vânător al țării, Nicolae Ceaușescu. Vânătorii umani, și ei fiare ca toate celelalte, conform legii lui Darwin, ucid alte ființe pentru hrană, conform sfintei Biblie, în care străvechii șmecheri au scris că omul trebuie să ucidă totul, mai puțin șarpele și porcul, cel mai inteligent animal după om.

În anul de grație 1955, când poporul român construia de zor socialismul, colectivizarea mergea din greu, în unele regiuni și raioane chiaburii unelteau împotriva țăranilor săraci, după cum scria în articolele din *Scânteia* partidului. Comuniștii trebuiau să facă niște cooperative agricole, dar cu păstrarea proprietății țăranilor și a inventarului agricol.

Începând industrializarea, sporul de tineri de la sate se ducea oricum în fabrici și pe șantiere. Revin aici din nou și mă întreb ce s-a făcut cu producția peste plan din cincinalul în patru ani și jumătate.

În 1962, ascultam la difuzor pe Calea Națională din Botoșani, unul pus discret într-un colț de clădire, finala campionatului de fotbal din Chile, între Brazilia și Cehoslovacia, care avea o tactică specială, numită *ulița cehă*, cu jucători precum Populhar, Puskal și alții uitați. De la brazilieni, pe lângă Pele, fundașul Djalma Santos, l-am reținut, atenție, pe cel mai bun: Garrincha, cel cu un picior mai scurt, inter dreapta. După 1970, când Pele s-a îmbogățit la clubul Cosmos din New York, Garrincha a fost abandonat de echipa națională și a murit bețiv și sărac, într-un șanț, exact ce visam noi, tinerii băutori, că este gestul suprem al bețivului. Dar partidul veghea. Tineretul creștea sănătos și viguros, *la muncă, golanilor!*, vorba muncitoarei Maricica de la *Flamura roșie* din Botoșani.

Partidul i-a pus la muncă și pe țigani. La noi, la Verești, erau mari meșteri în confecționarea uneltelor din oțel-carbon special. Din când în când, mai făceau câte un scandal, odată au furat și niște puști, *doamne ferește, puteau ajunge la un nebun care să-l împuște pe secretarul general! Mergeți în mijlocul țiganilor, dumnezeii mă-sii, eu nu sunt rasist, dar trebuie și ei educați*. Dacă mergeai în mijlocul lor, ieșea gol în mijlocul drumului. Cine să poată spăla creierul lor? Nici cu tot râul Gange cel sfânt nu s-ar putea. Oricum, istețimea și instinctul de supraviețuire sunt superioare la această naționalitate românească hindusă.

*

Numele Sucevei este încă dezbătut de istorici și de filologi. Iorga, celebrul Iorga, a propus o ipoteză naivă: a pornit de la arbustul soc, care are fructe negre necomestibile, dar din care se făcea o frumoasă vopsea naturală. La țară, din bobitele de soc se putea face cerneală. Dar noi, copiii care ne făceam singuri jucării, foloseam bucăți de arbust, cu un miez moale, ce putea fi scobit, ca țeavă, iar un alt lemn, de esență tare, cu diametrul cam de un centimetru, ca piston, cu un mâner din aceeași esență tare, pentru a face o „pușcă” de soc. Din câlți umeziți

faceam două „gloante”, unul care era expulzat, celălalt fiind împins în același timp spre marginea țevii. Proiectilul împins de aerul comprimat zbura mulți metri, cu un zgomot specific. Dacă erai lovit de aproape, mai ales în față, putea fi primejdios, în special pentru ochi. Socul lui Iorga nu duce, însă, la nimic, în ceea ce privește numele Sucevei. Cuvântul *szűcs* (*suci*) este maghiar și înseamnă cojocar. Avem nume proprii derivate, precum Suci, care par a fi, paradoxal, maghiari românizați. Dar cum noi am românizat zeci de neamuri, chiar și cu ei se putea face operațiunea. Suci => Suceava... Terminația -ava, chipurile dacică, au folosit-o unii ultrapatrioți, care derivau numele din Sucidava. Problema este dacă orașul a luat numele râului sau invers. Unii spun pur și simplu că e un nume slav. Sigur că orice e posibil. Orașul a apărut încet, încet, sub dealul cetății, în vechiul cartier spre cetate și râu, care se lega, făcând cotul spre sud, de Țăncanii Vechi. Acesta este situat pe partea dreaptă a străzii Cernăuților, cu biserica lui veche, cu cimitir, cu multe străduțe dintre care cele de pe locul Liceului nr. 2 au dispărut. Curtea domnească s-a zidit pe marginea drumului și atunci european, cel puțin pentru polonezi. Apoi au urcat armenii în sus, până deasupra dealului Șcheia.

Din anii atât de vechi, facem un popas temporar în trecutul mult mai apropiat al unei ierni precum cea din 1954, pe care am cunoscut-o bine și direct la Costâna, având atunci 13 ani. Troienele de zăpadă de câțiva metri le-am parcurs în fiecare zi spre școală, pe ulița noastră neumblată. Știam deja tehnica testării zăpezii viscolite, care era întărită, și mergeam cu bucurie deasupra ei și a gardurilor. Până la prânz, bunica aranja cărările în ogradă până la grajd, coteț, stogurile cu fân și paie, cocenii din grădină. Era aranjată și cărarea până la fântâna vecinei noastre. Pentru drumul mare, primăria avea și un plug din lemn, de fapt un triunghi făcut din scânduri, tras de cai, pe care se așezau unii băieți. Evident, nimeni n-a murit de foame, de sete sau de frig. Pentru copii era o mare bucurie să plonjeze în locuri cu zăpadă afânată. Dar, cum majoritatea zăpezii fusese viscolită, era tare, ținea și oamenii mari.

Suceava noastră cea iubită, cum am mai amintit cândva, era înconjurată atunci de dealuri golașe. Dealul Zamca (nume polonez care

înseamnă cetate, păstrat din timpul lui Ioan Sobieski, regele polon care și-a încartiruit o parte din trupe în mănăstirea armenească) era fără niciun arbust măcar. Ciobanii cu oile din Șcheia se instalau vara pe deal, în timp ce mulți dușmani ai poporului din pușcărie lucrau la linia ferată, abandonată ulterior, din care au făcut o lungă porțiune, cu un viaduct în valea fostei cetăți Șcheia. Elevii și alți oameni ai muncii din oraș au plantat atunci puietși pentru pădurea de azi, sub comanda primului secretar Ene Țurcanu. Parcul din centru era ca o micuță pădure, cu alei mici cu pietriș și bănci din lemn. Prima dată l-a distrus prim-vicele consiliului județean N. Moraru, tăind mulți copaci și turnând asfalt pe aleile lărgite, iar în prezent e mutilat complet, rămânând din el aproape jumătate din cât fusese. Adio parcului central al Sucevei! Tovarășul secretar Panaitiu era, o spun cu sinceritate, cu trei clase deasupra actualilor edili ai Sucevei. Chiar și tovarășul Ion Siminiceanu, fost primar care a acoperit Cacaina, a amenajat parcul dendrologic și a împădurit versantul cimitirului și al cetății.

Nu știu când s-au plantat brazii din parcul numit *La brădet*, lângă fosta uzină electrică. Erau și acolo câteva bănci și alei, în partea de jos. Duminica dimineața, uneori, când fugeam de la școală, altfel având program de meditații, adică de pregătit temele în clase, mă opream la câte o bancă de la *Brădet*, dar și din parcul central, care în general nu prea avea vizitatori. Rețin doar doi tineri, un băiat și o fată, care se așezau într-un anumit loc. Ce făceau sucevenii duminica dimineața? Multe. Femeile făceau mâncare, unii mergeau la baia publică, mai ales cei care lucraseră sâmbăta după-amiaza. Vizitele la baia publică le făceam cu clasa, la Suceava, împreună cu locuitori ai orașului. Mi-l amintesc pe profesorul de română Ștefănescu de la liceu, care ne vorbea uneori în sala de mese despre Eminescu. M-am simțit deranjat și rușinat văzându-l gol la aburi, sau pe scaune, cu nelipsita găleată de lemn cu apă rece. Nu știu câte familii aveau pe atunci, în casele mai frumoase, duș cu apă caldă. Până și în internatul nostru din vila de pe strada Dragoș Vodă nr. 11 nu existau duș sau baie, în afara closetelor turcești și a chiuvetelor cu apă rece. Closetele școlii și ale internatului erau cam în genul celor de la gară, adică oribile. Adevărul este că toți copiii, sau aproape toți, veneau de la gară, unde closetele erau

în fundul grădinii, sau nu erau deloc. La internat, cele cu canalizare erau mereu înfundate. La școală erau simple, mari, fără canalizare. Acolo ne simțeam mai bine. Igiena la țară era aproximativă. Vara făceam baie în pârâu și în apa Sucevei, dar picioarele le „spălăm” răzându-le cu pietre. În sâmbăta paștilor, după-amiaza, bunica umplea ciubărul cu apă caldă și treceam pe rând la spălat, noi, copiii, dispărând afară. Mama spunea câteodată în glumă: *pe mine m-or spăla bine când voi muri*. Ceea ce s-a și întâmplat, în 1993, cred că tot în acel ciubăr mare. În fond, la țară trăiam cam ca indienii hinduși de lângă fluviul sfânt Gange. Vecinii noștri Seliuc, fără fântână, cea mică din luncă înghețând iarna, beau atunci apa din pârâu. Vara, acesta era ca Gangele. Se spălau animalele, se făcea baie, se spălau haine și pânzeturi.

Câți dintre simpaticii și distinșii noștri suceveni își mai reamintesc de trenurile de altă dată? Cu locomotivele cu aburi, care aveau mecanic și fochist, ce arunca cu lopata cărbuni în focarul cazanului în care fierbea apa, transformând-o în abur ce împingea pistoanele ce puneau în mișcare roțile. Cu mulți ani în urmă exista depoul de reparat locomotive în Ițcani, pe câteva linii secundare fiind garate zeci de locomotive. Și în Burdujeni era un atelier de reparat material rulant. Tot în Ițcani, mai era și uzina de impregnat traverse din stejar. S-au dus toți/ s-au dus cu toate, vorba poetului. Dar cine-și mai amintește ce scria sub ferestrele de pe culoarele vagoanelor? În trei limbi: română, italiană și rusă. Românește scria *Nu vă aplecați în afară!* Simplu, adică în cadrul geamului deschis. În italiană: *E pericoloso sporgersi*. Simplu și aici, numai că nu știu să traduc, deși știam în tinerețe. Avertizarea în limba rusă, în transcriere liberă, era: *Ne zacrîti iz ovna!* Expresia în românește am examinat-o la școală, la un seminar. Era corect în afară? Nu se putea spune *nu vă plecați pe fereastră?* Sau *afară?* Și totuși, a conchis profesorul de atunci, era corect, deși puțin forțat. Mă rog, cefereul n-avea lingviști în schema de personal.

Marele poet Nichita Stănescu folosea în conversație expresia populară, *chefereu*. El mergea din când în când cu trenul în Ploieștiul lui natal. În restaurantul gării Ploiești am mâncat și eu odată, mai ales pentru că aparținuse lui Caragiale. Sau lui Dobrogeanu-Gherea? Restaurantul

gării Ițcani, prin 1968, era elegant și curat, cum am mai spus.

Mai există, oare, cantoanele cu cantonieri, care verificau la pas kilometri întregi de linie, pentru a depista eventualele avarii sau altceva? Cred că da, sau există camere de luat vederi, astea în gări și la triaje, de unde fură hoții noștri cabluri. Fochiștii erau murdari de funingine din cap până în picioare. Satul Costâna avea doar unul, care venea așa înnegrit acasă. Mai avea, prin 1950, un mecanic de locomotivă, un șef de tren, vecinul nostru, conductori vreo doi-trei și alți lucrători la C.F.R. Când nu era podul peste apa Sucevei, care fusese demolat și refăcut în 1952-1953, oamenii mergeau spre gara din Dărmănești vara prin vadul Sucevei, iar iarna pe gheață. Cât ținea, sau până ajungeau la podul din fier feroviar.

Linia ferată Ițcani-Vatra Dornei a fost făcută de austrieci, cu specialiști și muncitori italieni. De atunci se zice că au rămas unii italieni la noi, deși nu prea cred, chiar dacă au avut și un deputat. Sunt în București câțiva italieni. Aceștia au plecat masiv în secolul XIX în America de Nord și de Sud, dar și în Australia. Cei din afara Italiei sunt în număr de circa 30 de milioane. Mussolini, sifilitic cum era, a trimis vreo 200000 de soldați să lupte în Rusia. Majoritatea au pierit la Stalingrad și Kursk. Prin 1960, Nikita Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al URSS a vizitat Italia, zâmbitor ca întotdeauna. Italienii l-au întrebat dacă mai sunt prizonieri în URSS din timpul războiului. Hrușciov a răspuns că în principiu nu, dar poate că unii s-au adaptat și stabilit în unele regiuni. Italienii au făcut un film cu Marcello Mastroianni devenit rus, undeva prin Siberia. Cu asta, s-au încheiat toate urmările războiului. Comuniștii români n-au îndrăznit să întrebe de prizonieri. Ultimii au venit prin 1950, mulți intrând în pușcăriile patriei, fiind considerați legionari de conducătorii luminați ai cominterniștilor de altă naționalitate, vorba lui Ceaușescu. Alții au ajuns la canalul Dunăre-Marea Neagră. Erau ofițeri superiori, adică colonei, generali și maiori, dar și de la căpitani în jos. Ofițerii superiori proveneau din rândul marilor moșieri și burghezi. Îi acompaniau profesori universitari, doctori de vază, capitaliști, bancheri, proprietari, legionari, foști politicieni, crema dușmanilor poporului muncitor, care a dansat în București după plecarea unui fost prieten al lui Stalin: fostul rege Mihai I, detronat la 3

ani, în 1930, de însuși tatăl său, altfel un tip destul de inteligent. Asta până în 1938, când l-a ucis pe Zelea Codreanu. Legionarii aveau o mișcare de masă și ei l-au detronat pe Carol al II-lea, și nu Antonescu. În ianuarie 1941 generalul Antonescu a dat un fel de lovitură de stat, masacrându-i pe legionari, cât s-a putut, băgându-i în pușcării și apoi în prima linie, pe front. Aici unii memorialiști ai lor au dreptate. Cauza lor externă era însă dezastruoasă, ca și cea a lui Antonescu. Alianța cu Hitler. N-au avut simțul politic al lui Carol al II-lea, care știa că Anglia va fi apărată de SUA și se va alia cu URSS, ca în primul război. Era ceva atât de simplu... În primul rând, Roosevelt ura toate imperiile europene care s-au războit vreme de aproape 1000 de ani. Prefera un partener postbelic în persoana lui Stalin. Rusia era pe două continente și se ducea să-i bată și pe japonezi, dacă trebuia. Și chiar au învins o armată japoneză în Manciuria. Americanii s-au alarmat, știind că Stalin va sacrifica un milion de ruși pentru ocuparea Japoniei, pe care apoi o vor comuniza. Astea sunt motivele principale pentru detonarea celor două bombe atomice. Și încă acesta nu este adevărul istoric integral.

*

După cum am mai scris, România socialistă sprijinea material toate mișcările de eliberare națională de sub colonialism și imperialism. Era o îndatorire internaționalistă a partidului. Începutul a fost făcut mai discret, în limita sferelor de influență stabilite de Churchill și înmânate lui Stalin, care, de altfel, i-a dat hârtia înapoi, dar a reținut conținutul. Începutul a fost făcut, deci, cu Grecia. Comuniștii luptau cu trupele britanice și armata guvernului instalat de acestea. Nici armament nu permitea Stalin să li se trimită comuniștilor. Nici el nu le-a dat, deși ar fi făcut-o cu bucurie, dar Iosif Vissarionovici respecta înțelegerile și tratatele postbelice, mai puțin acolo unde comuniștii cominterniști nu aveau răbdare să construiască socialismul în toate țările ocupate de Armata Roșie. Mai puțin Finlanda, unde nu existau mulți comuniști și nici cominterniști de altă naționalitate. Dar ce am făcut noi pentru comuniștii greci? După ce au pierdut războiul civil și cel dus cu englezii, în 1949, țara noastră ospitalieră a primit un mare număr de refugiați. O nouă generație

de fanarioți. Orașul nostru glorios, Suceava, nu a primit refugiați greci, probabil fiindcă nu avea unde să-i cazeze. Toate casele erau pline în 1950 cu români, evrei, mai puțini germani și polonezi, un număr de ruși lipoveni. Mulți cominterniști au putut fi cazați în diverse locuințe părăsite de nemți și chiar unguri, dar și refugiați din Bucovina de nord. Orașele „regățene” Fălticeni și Botoșani au primit mici colonii de greci. Sigur că mulți au fost primiți și în alte orașe ale țării. Operațiunea s-a repetat în 1973 cu chilienii lui Salvador Allende. În războiul din Coreea RPR a trimis medicamente și chiar alimente, din puținul nostru, raționalizat cu cotele. *Scânteia* scria zilnic despre ajutorul primit din partea Uniunii Sovietice, prietenesc și dezinteresat. A venit apoi contrarevoluția din Ungaria, cum scriau toate ziarele noastre bolșevice. S-a publicat și o broșură specială. Generoasă ca întotdeauna, patria noastră socialistă a permis cu bucurie trecerea trupelor sovietice conduse de mareșalul Tolbuhin în Republica Populară Ungară, care au zdrobit contrarevoluția cu tancurile T34 de la Stalingrad și Kursk. Partidul Muncitoresc Român l-a primit pe refugiatul Imre Nagy, un comunist care a vrut ieșirea Ungariei din Tratatul de la Varșovia. Fiind mai aproape granița noastră, Imre Nagy s-a refugiat la noi, în Ardeal, unde a fost primit cu brațele deschise și apoi adus la Snagov, unde l-a interogat Valter Roman, om de bază al securității comuniste, tatăl unui român ardelean care a ajuns mai târziu șef mare, după împușcarea dictatorului. Tovarășul Ceaușescu, ocupat cu propaganda în armată, nu a protestat ca în 1968. Risca să fie retrimis ca secretar cu agricultura la regionala de partid Dobrogea.

De ce oare onorabilii politicieni șmecheri de azi, strănepoții lui Traian, de fapt ai lui Nicolae Ceaușescu, oltean sută la sută, nu refac regiunile din 1950 ale bolșevicilor de atunci? Cred ei oare că sunt mai deștepți decât Ana Pauker, Gheorghiu Dej, Vasile Luca, Emil Bodnaraș, Iosif Chișinevski, Leonte Răutu, Dumitru Coliu, Alexandru Moghioroș (cel cu piața în București), Ion Gheorghe Maurer, toți români unul și unul, urmași ai pecenegilor și cumanilor, vorba unui venerabil istoric ajuns la vârsta patriarhilor biblici. Ai noștri pleacă mai repede, spre bucuria mitropoliților de la Iași.

Să mai adaug că gloriosul nostru partid muncitoresc condus de

Gheorghiu Dej l-a retrimis cu onoruri pe Imre Nagy la Budapesta, pentru a fi spânzurat ca toți dușmanii de clasă. Cardinalul Mindszenty, scos de contrarevoluționari de la pușcărie și ajuns câteva ore prim-ministru, a fentat Armata Roșie și a ajuns la ambasada americană, unde a stat 15 ani în liniște și pace. Imre Nagy a greșit ambasadele, alegând-o pe cea a Iugoslaviei mareșalului Tito, care l-a fentat la cererea lui Hrușciiov și l-a trimis în republica noastră dragă. Internaționalismul proletar ne-a obligat să ajutăm și luptătorii algerieni pentru libertate și independență (generalul De Gaulle a uitat asta în 1968).

PCR era forța politică conducătoare în RSR, cum scria la art. 3 din Constituție, anulându-i toate capitolele cu drepturile și libertățile individuale și colective, copiate de secretarul general după *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* din 1789. Partidul nostru iubit și stimat era generos cu toate forțele progresiste din lume, inclusiv cu președintele și apoi împăratul Bokassa din Africa Centrală, care s-a dovedit a fi canibal dar, după puciul militar, a revenit la proces și a fost declarat nevinovat. Nimeni nu a văzut că mânca carne de om, sau nimeni nu a recunoscut. Celor 7 miliarde de oameni de pe planeta noastră le-ar trebui trei zile după ce vor fi mâncat pe toate animalele sălbatice și domestice să se mănânce între ei. Între oamenii cavernelor darwiniene și cei de acum este o pojghiță atât de subțire de civilizație, că s-ar spulbera în fața foamei omului, ca animal omnivor. Noroc că mai suntem și omnivori! Putem mânca rădăcini, frunze, la o adică, iarbă etc., cum s-a întâmplat în războaie.

Foștii securiști îl omagiază în prezent pe Corneliu Coposu. După ce l-au hăituit prin 1990-1992 ca pe un hoț de cai. Astăzi mai periculoși sunt hoții de materiale feroviare, care ar trebui condamnați la moarte în codul penal modificat, întrucât sunt pasibili de crimă cu premeditare gen genocid, ca la președintele Ceaușescu, la Timișoara. Avocatul lui, spășit, general, fost procuror militar, nu știe de ce nu l-a apărât. L-a întrecut pe procurorul acuzator. Dar pe Ceaușescu nimeni nu l-a apărât, în primul rând membrii CEPEX, MAN, CC al PCR, organele de stat vigilente, care încă nu-și cunoșteau soarta lor viitoare. După ei țărani și muncitorii au strigat din rărunchi *Jos Coposu, boșorogul dracului, n-a mâncat salam cu soia,*

a trăit la Paris, banditul dușman al poporului! Ce dacă a făcut pușcărie? Vor să-l aducă pe rege, dușmanul declarat al poporului român. Președintele de atunci își râdea în barbă și l-a adus el pe rege, după 10 ani. Acesta a primit toate cadourile date monarhiei de poporul român țărănesc, în care au tras cu tunul în 1907 generalul Averescu și căpitanul Ion Antonescu.

Și acum, din nou la forțele progresiste de pretutindeni, pe care le ajuta tovarășul Nicolae Ceaușescu cu banii munciți de harnicul nostru popor, care n-a murit de foame în epoca de aur. Care foame? Stăteau zi și noapte la cozi chiar în centru, pe bulevardul Magheru, strada Cosmonauților, calea Dorobanți, pe unde venea și mergea la serviciu ilustrul fiu al națiunii. Cozile erau prezente, dar președintele se făcea că nu le vede, stând alături de sofer, pe „locul mortului”, cu cotul pe geamul deschis. Nici să mănânce în grabă ceva nu putea, fiindcă era așteptat de arhitecți și de alți secretari PCR, CC, miniștri etc., să vadă cum merg lucrările la Casa Poporului, ajuns sediu al mârlanilor din Parlament, vorba lui Paul Everac, înainte de obștescul sfârșit. Marele dramaturg, fost contabil la sovhozul din Mălini în timpul lui Dej, a scăpat de pușcărie, și el, și șefii lui, care au fost cumpărați cu dolari americani și duși într-o țară caldă. Capodopera autorului dramatic Everac a fost piesa *Un fluture pe lampă*, jucată la aproape toate teatrele din țară, de factură post-protocronistă, curat realist-socialistă.

Românii noștri voioși au expresiile lor, croite în frumoasa limbă maternă. care a asimilat tot, sau aproape tot, ca o limbă de mare cultură, conform învățăturii marxiste. *Care e culmea culmilor?* se întrebau hâtrii români în epoca de aur. Răspunsurile erau diverse, gen Radio Erevan. Un frizer genial, în ziua de 19 decembrie 1989, recita în pragul atelierului său, cu voce normală, parafrazându-l pe *ucigă-l toaca!*, vorba mamei, pe care n-am înțeles-o niciodată: „plânge corabia, râde cârmaciul”. În limbajul tinerilor postmalagambiști târzii, de prin anul 1960, culmea culmilor suna cam așa: *când o sta pisica-n coadă și motanu-n vârful* Era, evident, un cuvânt licențios, pe care nici TV-urile de azi nu-l folosesc încă.

România noastră socialistă i-a ajutat pe toți luptătorii pentru libertate, cum au făcut și SUA în Afganistan în timpul invaziei sovietice. Noi, cel puțin, n-am pățit ca americanii la 11 septembrie 2001. Nu aveam în

București două turnuri gemene. Cu ce ne-am ales? Cu banii pe care trebuia să ni-i dea Saddam Hussein, pe care americanii i-au șters ca datorie, din solidaritate cu NATO și cu banii furați, adică scoși cu parolă din bănci străine de onorabila famiglia, cu membri de drept și informatori.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, șeful statului român comunist, spre cinstea lui, a cerut în permanență desființarea *apartheid*-ului în Africa de Sud și eliberarea lui Nelson Mandela, care a avut loc la puțin timp după execuția de la Târgoviște. Orașul a fost a doua sau a treia capitală a Valahiei noastre străbune, despre care cronicarii moldoveni au spus că toți, și ei, și noi, și ardelenii, de la Râm ne tragem, cu mult înaintea preoților cărturari greco-catolici ai Școlii Ardelene. În treacăt fie spus, prima școală din Valahia a făcut-o ardeleanul Gheorghe Lazăr. La noi, domnitorul Mihail Sturza a făcut o academie, școală superioară, la Iași. Moldovenii, spunea tovarășul Voronin din Basarabia, adresându-se fasciștilor români, pot să se reunifice doar cu provincia vestică, până la Carpați și Milcov, cu capitala la Iași. Valahii și ardelenii fie români sau nu, dacă vor!

Revin la tovarășul Ceaușescu și prietenii lui care luptau împotriva colonialismului și imperialismului. În afară de bani, mâncare și medicamente, protagoniștii veșnicelor războaie civile din Africa, cei considerați progresiști, firește, primeau mari cantități de AK47, arma ajunsă pe stema Mozambicului, dar și a altor țări, cea care-l însoțea în permanență și pe Osama bin Laden. El a abandonat-o însă, într-o seară, când l-a biruit contracandidata M16, evident americană. Ceaușescu l-a tratat omeneste până și pe celebrul Carlos „Șacalul”, un vechi terorist închis acum în Franța. Americanii au un sistem simplu de a rezolva problema teroriștilor. Îi lichidează urgent, pentru a nu obosi justiția cu asemenea criminali. Teroristul numărul 1 al Europei, Anders Breivik, cel care a ucis aproape 90 de oameni nevinovați în Norvegia cea regală, a fost tratat corect de poliție, plimbându-l pe la spitale și în justiție. Ei puteau rezolva totul cu câteva gloanțe acolo, la locul faptei. În SUA, vestita sectă a dravidienilor, peste 80 de suflete, care au ucis patru agenți FBI, au ars de vii cu toții, focul fiind pus din patru locuri de polițiști.

*

În anul de grație 1967, când tovarășul Nicolae Ceaușescu era de doi ani secretar general al PCR, rebotezat de el din PMR, cu numărul congreselor începând din 1921, cu încă mulți cominterniști de altă naționalitate alături, trăiam din plin scurta perioadă de liberalizare. Poporul nostru inteligent chiar îl iubea pe acel încă tânăr comunist, un fel de Kennedy al nostru. Crâșmele, elegante în Suceava ca la Paris, aveau toate sortimentele de băuturi autohtone și străine. Mâncare pe alete, salamuri de firmă, *italian, rusesc, de Sibiu* și alte soiuri românești, costiță afumată, mușchi filé și țigănesc, slănină afumată și cu boia, *parizerul* pentru săraci, *krakauer* pentru toți, roți cât roata de la roabe de cașcaval și șvaițer etc. Țigările erau la alegere, după pungă: Kent, care va deveni valută națională, Pall Mall, Marlboro, Royale, Favorit, Aroma, Carpați și Naționale pentru mujici. Eu, cu ani în urmă, am început cu Naționale. În 1967 continua războiul din Vietnam și se desfășura, în exact 6 zile, războiul israelienilor cu arabii. Luați prin surprindere, egiptenii au pierdut aviația, artileria și majoritatea tancurilor. Evreii erau antrenați de ofițeri care făcuseră războiul în Europa sau care se antrenaseră singuri, ca Moshe Dayan, cel cu „potlogul” la ochi, ca amiralul Nelson. Este evident că experiența din Europa le-a prins bine. Foloseau și armament adunat în general din Germania învinsă. Stalin a fost de acord la ONU cu formarea a două state: cel israelian și cel palestinian. Dar arabii din jur au respins rezoluția ONU și au atacat noul stat israelian, proclamat în mai 1948. Au fost înfrânți, evident, și au barat astfel formarea statului palestinian. Iordania a ocupat actuala Cisiordanie, iar Egiptul fâșia Gaza. A trecut timpul și israelienii au mai învins Egiptul în 1956, retrăgându-se doar la ordinul președintelui Eisenhower, ca și Franța și Anglia. Fostul general era ascultat de toți atunci, mai puțin, firește, de comuniștii din lume. Dar israelienii au mai făcut un război, în 1967, și i-au învins iarăși, cum am amintit, pe arabi, fiind conduși de generalul Dayan. S-a mai ivit o ocazie de a se forma statul palestinian, votat în hotărârea ONU din 1947. Primul ministru Golda Meir a făcut celebra ei propunere: teritoriile ocupate în schimbul păcii. Arabii au

refuzat din nou și după alte războaie palestinienii au rămas până azi fără un stat. A încercat să-l creeze Sadat, prin recunoașterea Israelului, dar n-a reușit. A încercat premierul israelian Rabin, în convorbirile din SUA cu Arafat, dar la puțin timp a fost ucis de un extremist evreu, oarecum sub ochii agenților de pază. S-a mai încercat o dată, prin medierea președintelui Clinton, dar totul a eșuat, ulterior Casa Albă a angajat o stagiară, Monica Lewinsky, care l-a ademenit pe Bill cel afemeiat, unii spunând că a fost trimisă de un serviciu secret.

Anul 1967 a fost, în fond, un an normal, în care eu am avut de dus multe bătălii pentru a evita plecarea la țară, ca profesor, conform repartiției pe care am rupt-o și aruncat-o. Plecat de 12 ani din satul Costâna, mă îngrozea ideea să ajung undeva unde să fac baie în ciubăr, cum i-am spus unui coleg de școală elementară, care fără multe studii stătea foarte elegant în oraș. Chiar și foarte mulți țărani tineri, deveniți muncitori, locuiau în blocuri. Glodul, ciubărul, colhozul, munca culturală a cadrelor didactice erau pentru mine de neacceptat. Și le-am evitat, până la urmă. Se puteau evita și atunci legile, *noi le-am făcut, noi le aplicăm sau nu*, preciza tovarășul secretar al comitetului județean. Partidul conduce. În acel an, România socialistă a făcut doi pași de politică externă: stabilirea de relații diplomatice cu RFG, deși atunci numai URSS luase această măsură politică, și menținerea relațiilor diplomatice cu Israelul, după Războiul de 6 zile (în fond, în 6 zile și Creatorul a făcut lumea și toate celelalte). URSS și celelalte țări socialiste mari au rupt relațiile diplomatice cu o țară, e adevărat, mică teritorial, care a dus un război de agresiune, ziceau ei. Israelul a răspuns că războiul era preventiv, mai ales după închiderea Strâmtoării Tiran din Marea Roșie de către Egipt. Israelienii au făcut ce au făcut și au blocat Canalul de Suez până prin 1974, după războiul preventiv al egiptenilor și sirienilor, pierdut și el de arabi, deși președintele Nixon l-a pregătit cu președintele Egiptului și chiar cu Israelul, pentru a debloca canalul. America și Europa duceau petrolul saudit pe la Capul Bunei Speranțe din Africa de Sud. Prețul era enorm. Nixon dorea ca Egiptul să câștige practic războiul, oprindu-se. evident, în Podișul Sinai. De aceea a amânat trimiterea de armament în Israelul rămas fără muniții și avioane,

dar cu bombe atomice. Comanda au luat-o într-o seară Henry Kissinger și alți politicieni, președintele dormind precum Hitler la 6 iunie 1944, și au format un pod aerian din America via Anglia și Spania spre Israel. Așa s-a terminat și acest război, o jucărie față de cele mondiale din Europa, sau cele de 100 și 30 de ani, tot de pe bătrânul nostru continent, așa-zis civilizat. Care civilizat? Cu războaie religioase, cruciade, inchiziție etc. Până a venit cetățeanul Maximilien Robespierre și a declanșat marea revoluție din Franța. Un alt cetățean, Guillotin, a inventat aparatul ce-i poartă numele, care a funcționat în Franța până în 1977.

În 1953, anul morții marelui Stalin, în Marea Britanie era încoronată tânăra regină Elisabeta a II-a. Evident că la noi a fost condamnat dur, cu această ocazie, imperialismul anglo-american. În Marea Britanie era atunci prim-ministru tot marele bețiv și dușman înverșunat al comunismului Winston Churchill, cel care prin 1946, într-un discurs ținut la Fulton, în America, a marcat declanșarea războiului rece. El a vorbit pentru prima dată de *cortina de fier* din centrul Europei, între capitalism și comunism. Deși în deplinătatea facultăților mintale și nesilit de nimeni, la Teheran în 1943 a făcut celebra împărțire a Europei de Est și Centrale, păstrând pentru imperiul britanic singura țară care iubea cel mai mult comunismul, Grecia, care și azi îl iubește. După terminarea războiului a întezet un război civil acolo, între comuniști și soldații englezi, în general, cu puținii greci capitaliști. Bătrânul politician era revoltat că Stalin nu s-a retras eventual până la Volga, cum doreau și germanii lui Hitler. Om politic al secolului al XIX-lea, Churchill a trecut războinic prin secolul al XX-lea, fără nicio realizare majoră pentru iubitul lui imperiu, care s-a destrămat începând cu India în 1947. Prin 1952, a încercat o nouă înțelegere cu Stalin, după întâlnirea cu Eisenhower în Bermuda. Dar noi, în anul morții lui Stalin, construim socialismul. Dușmanii poporului începuseră canalul Dunăre-Marea Neagră, aplicând versurile Marșului partizanilor: înfruntând furtuni/ spargem munți-n pumni. Ei sfărâmau pietre în Valea Carasu din Dobrogea cea frumoasă, unde a domnit bulgarul Dobrotici. Țăranii noștri din Costâna umblau îmbrăcați în cămăși și izmene țesute din cânepă, care te „rezolvau” de orice mâncărime pe piele. Și mai dădeau și cotele obligatorii

la produse agricole. Chiaburii, cu peste 5 hectare de pământ și cu utilaje agricole complete lucrau zi și noapte pe ogoarele lor. Mai apelau și la unii săraci. Mama lucra cu ziua, care valora atunci 15 lei, pentru a plăti aratul, semănatul etc. Mai rău nici că se putea. Fără bărbat, fără pensie de război, cu cele 2,5 hectare era la coada țăranilor mijlocași, pe care partidul îi trata cu precauție. El se sprijinea în totalitate pe cei săraci. Cu cât mai sărac, cu atât mai devotat cauzei partidului. *Pe săraci ne sprijinim, pe mijlocași îi stimulăm, iar pe chiaburi îi atacăm.* În anul de grație 1959, o plenară a CC al PMR a aprobat trecerea chiaburilor la mijlocași, lăsându-li-se numai 2 hectare, restul trecând la GAS, adică gospodăriile agricole de stat, pământuri care au fost comasate și au rămas la GOSTAT-urile viitoare, până în 1990. Deci chiaburii au fost înfrânți, încă în 1959, odată cu călugării disponibilizați de la mănăstiri, cărora le-au fost luate terenurile peste cele 2 hectare lăsate. Până și preoții de la țară au pierdut zeci de hectare, constituite demult drept sesii de 12 hectare, la reforma agrară din 1922-1924. Preoții au așteptat în liniște să officieze cât mai multe decese, cununii și botezuri. Au fost fixate taxe obligatorii pentru sprijinirea bisericii, pentru fiecare gospodărie, cu votul consiliului parohial. Mama era nemulțumită, eu eram revoltat când am auzit, fiind încă de pe atunci darwinist.

*

Stadionul actual din iubitul nostru oraș, cu cetatea în refacere, cum s-a promis președintele Ceaușescu înainte de cutremurul din 1977, exista în 1955, când am ajuns la Școala de meserii. Era și parcul Arini și mai multe clădiri vechi, pe locul cărora s-a construit fabrica de tricotaje „Zimbrul”, pe care a inaugurat-o tot tovarășul Ceaușescu. În acele clădiri vechi, unele chiar frumoase, erau instalați pompierii militari. Suceveanul get-beget (vorba turcului) Nicolae Moscaliuc, iubitor de cultură și istorie locală, mai înfrumuseța unele evenimente. El susținea că în acele clădiri sau pe locul lor ar fi existat în timpul domnitorului nostru cel mai viteaz niște arene militare, cum aveau romanii, străbunii noștri, dovadă grădina de vară din București numită *Arenele romane*, acum uitată sau furată de un fost activist, cu banii de la Bancorex și celelalte bănci celebre din timpul

parcă imemorial când țara era condusă de Ion Iliescu, după masacrul de la Târgoviște. Stadionul Arini a fost dotat pe timpuri cu bănci pe beton, chiar cu potcoavă, ca acela din Giulești, înainte de primul-secretar Gârba, care mergea la meciuri cu întreg secretariatul județean PCR. Se puteau mânca semințe preparate la gospodăria de partid de tovarășul Horodnic, stropite cu bere eventual Pilsen. Numai în București, la restaurantul Berlin se putea bea bere Radeberger, asta până în epoca de aur. Stadionul nostru străvechi are și pistă de atletism. Acolo făceau sport și studenții suceveni pe timpuri, cu prof. Sprânceană.

Distinsele autorități locale instalate în clădirea fostei filiale a Băncii Agricole au cam pus ochii pe stadion, adică pe terenul pe care e construit, că e persoană juridică, încă proprietate a Ministerului Tineretului și Sportului. Partidul de la putere îl poate da definitiv sucevenilor. Fiecare cu proprietatea lui. Oare cine a furat total fosta Bancă Agricolă, în acei ani imemoriali din timpul primilor doi președinți ai țării noastre postcomuniste? Unul era ateu, spre cinstea lui, altul îl întreba dacă crede în Dumnezeuul vechilor seminții semitice. Poate fi întrebat acest lucru și mult prea fericitul patriarh și mitropolit al Ungrovlahiei, cum se numea pe vremuri unul dintre principatele dunărene. Unii răutăcioși spun „înfiorător de fericitul” patriarh. Fericitul Augustin, filozof al Bisericii din primele timpuri ale creștinismului a spus sincer: *cred pentru că e absurd*. Și a demonstrat existența lui Dumnezeu, după ce și-a povestit cu talent viața destrăbălată din tinerețe.

Cine oare a fixat locul fabricii „Zimbrul”? Tot tovarășul Ceaușescu. Peste drum au construit un cămin pentru tinerele muncitoare nefamiliste. Aveau, evident, și cantină, ca la CCH. Sucevenii noștri din trecutul îndepărtat mergeau cu bucurie la meciurile de fotbal din divizia B, de pe timpuri, luând la intrare, pe lângă bilet, și un cornet din hârtie plin cu semințe de dovleac, bomboane agricole sărate de țigani cu propria lor urină, după cum au recunoscut la un anume proces de divorț, lucru rar la ei. Evident, n-a murit nimeni, urina conține cele mai puține bacterii din corpul uman. Primul-secretar Gârba, microbist cum se știe, nu lua bomboane agricole de la tov. Horodnic. Avea pregătit whisky autentic

scoțian și plăcinte cu brânză de la gospodăria de partid, la care mergeau și cotizațiile milioanei de membri PCR. De ce oare ne lua partidul nostru iubit cotizație? Nu-l iubeam noi destul? Dar derbedeii bețivi de la sindicat ne luau și ei cotizație. Dădeau bilete la munte și la mare, mai ieftine, e adevărat. Dar cele două proprietăți complementare proprietății socialiste, cea sindicală și cea a gospodăriei de partid aveau propria lor industrie și agricultură. Alte proprietăți de grup, nu ale întregului popor, ceea ce contrazicea flagrant ideile marxiste, erau cele ale cooperăției meșteșugărești și de consum, conduse tot de partid.

Dacă ar trebui să dispară străvechiul stadion Arini, să renască stadionul CFR din Ițcani, dacă mai trăiește. Acest vechi cartier, adică Ițcaniul nou, a fost ridicat de austrieci în continuarea, peste apa Sucevei, a celui vechi, care se învecina cu orașul Suceava, pe actuala stradă a Cernăuțului. Poate se supără ucrainenii, mai ales că prin anii Rusiei Kievene a fost întocmită o listă cu sute de orașe rusești, între care și cel al nostru. Însuși Nicolae Iorga a consemnat informația, el venind și cu o explicație cam puerilă privind numele iubitelui nostru oraș, făcând o demonstrație lingvistică de transformare a cuvântului *soci* (adică arbustul) în Sociava – Suciava. În folclorul urban existau două versuri care făceau o legătură între Ștefan cel Mare și o localitate Soci din Muntenia, nu orașul vestit acum din Rusia. În acea localitate Soci ar fi avut loc o luptă cu muntenii: Ștefan cel Mare, în lupta de la Soci/ A prins o turcoaică cu mâna de ..., ca să iasă rima. Poetul popular, după cum știm noi, cei bătrâni, era prezent în infamele closete publice din gări și din orașe. Hindușii, de voie, de nevoie, își fac toate necesitățile fiziologice în râul sfânt Gange, când fac baie în el. Zeul Shiva, dansând cu patru picioare, aprobă totul. Avea și gara din Ițcanii noi, numită „Aron Pumnul” (scrie și acum pe ea), un closet pur și simplu înfundat, cu scaunele lui turcești. Băile cu aburi au fost aduse de turci, se numeau băi turcești. Evreii aveau baia lor, cel puțin în Botoșani, prin 1960, în frumosul oraș al lui Eminescu, la care am fost și eu odată, când se repara cea comunală. În acte, în secolele din urmă, orașele se numeau comune. Până și Bucureștiul avea băi comunale. Despre closetele publice din București, numai de bine. Erau cu plată, începând

din Gara de Nord. Cel din gara Ploieștiului, de lângă restaurantul lui Caragiale și Dobrogeanu-Gherea, numai de rău. Deține recordul negativ absolut în memoria mea tinerească, când iubeam atât de mult călătoria cu trenul Suceava – București. Am fost o singură dată cu personalul, cred că a durat o zi încheiată, după opririle în toate hălțile și garile. Dar astea s-au întâmplat cu sute de ani în urmă. Mai circulă acceleratul Iași – Timișoara? Prin tunelul de la Mestecăniș? Comuniștii tovarășului Nicolae Ceaușescu au dublat calea ferată București – Vatra Dornei, au electrificat-o, au făcut și al doilea tunel la Mestecăniș și ce s-a ales de tot? Ce au furat țișanii? Sârmele de cupru de semnalizare, în primul rând. Șinele de fier încastrate în traverse de beton nu pot fi ușor demontate, ca cele prinse cu șuruburi pe traverse din stejar preparate la fosta uzină de impregnat din Ițcanii noi, care era și proprietara stadionului de care are nevoie primăria Sucevei. Au fost, însă, furate o parte dintre șinele pe beton de pe linia închisă Dornești – Siret. Ce nu fură românul, țișan sau cuman?

Au trecut zilele emoționante când pe gazon, la punct fix, ateriza elicopterul prezidențial. Președintele ieșea primul, apoi tovarășa Ceaușescu și câinele. Atât, fără sepepiști și gorile. Amândoi, adică toți trei, urcau într-un ARO deschis și vizitau fabricile Sucevei. Vizită de lucru. Tovarășul Gârba nu bea atunci nimic două zile. Numai la masa vânătorească de la Pătrăuți era dezlegare la băutură. Ce mai fac oare urșii și urmașii lor din pădurea prezidențială? S-au vândut toate trofee de vânătorești ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu premii internaționale, inventariate la gospodăria de partid? Nu mai știe nimeni nimic. Poporul nostru a dat în orbul găinilor, o expresie pe care a explicat-o pe timpuri lingvistul Al. Graur. Răutăcioșii au făcut o poezioară privind activitatea lingvistico-științifică a bătrânului academician, pe care-l apreciez foarte mult. În emisiunea lui TV, *Cum vorbim*, a spus mârlanilor din presă, de la radio și TV, cum se pronunță apartheid, premiul Nobel, turnul Eiffel, ce înseamnă lucrativ, locație etc. Mârlanii de azi au uitat totul.

Oricum, Suceava noastră frumoasă are nevoie și de sportivi. Unde este epoca de aur a echipelor de divizia I de hochei și de volei? Unde-i eterna echipă de fotbal de divizia B, cu nume diferite? Unde-i maratonistul

care se antrena pe distanța Suceava – Fălticeni și retur? Sau campioana Maricica Puică? A mai rămas o veterană, Cristina Casandra (ce nume antic, dar nu prevestitor de rele, ci de bune!). Poate că trebuie înviată din morți Daciada copiilor sportivi. Unde-i eternul volei din curțile școlilor sau handbalul? A rămas atotputernică Cântarea României, o parodie a folclorului mort în 1962, anul victoriei colhozurilor, al manelelor care-i îmbogățesc pe țigani cu banii publici ai primăriilor. Și inteligenții noștri concetățeni, plini de cultură, fac marșuri pentru a apăra hoții dolarilor poporului muncitor, urmașii robilor dezrobiți de Kogălniceanu, și el mare boier. De fapt, domnitorii și boierii ne-au adus țigani, urmașii iluștri ai indienilor cei filozofi de la râul sfânt Gange.

Ne mai trebuie un stadion în orașul nostru considerat de unii istorici un fel de Termopile al românilor din timpul lui Ștefan cel Mare, dar nu și sfânt, să ne ierte înalții ierarhi sau chiriarhi, cum se numeau pe timpuri. Punct. Au rămas tot informatori ai securității, adică SRI. Așa ne trebuie, vorba lui Sin Leiba Șloim, prietenul meu muncitor din Botoșaniul tinereții trecute, parcă de multe veacuri. Cel de Sus să-i trimită pe chiriarhi direct la talpa iadului, *cruce de aur*, vorba mamei care-l înnobila de frică, seara, pe dracul, dracul pur. *Dracu-i în noi*, ne învăța unchiul Ion, fratele mamei, care citise și el Biblia în întregime, după ce-i arsesse gospodăria și fugea cu copiii și caii de la o văduvă la alta.

*

În des pomenita mea copilărie din anii 1950, folclorul era plin de expresii numite *plastice* de lingviști. Adică pur și simplu frumoase, pline de tâlcuri și învățături sau de umor, care ilustrau bogata limbă populară. *Să te ferească Dumnezeu de bătaia ciungului!* Expresia are puțină cruzime în ea. Nici ologii, adică cei fără sau bolnavi de picioare, nu erau iertați. La ei, expresia se referea la femei, fiind puțin licențioasă. Și piticii se încadrează oarecum în această zicere. În general, oamenii cu unele defecte fizice, ca să nu folosesc actualul neologism dizabilități, mai catifelat, din naștere sau de pe parcurs, își dezvoltă (în acord cu bătrânul Darwin) unele aptitudini, să le spunem așa, în multe cazuri excepționale.

În societatea socialistă multilateral dezvoltată nu existau dizabilități decât în trei cazuri: orbii, surdomuții și nebunii. Orbii și surdomuții lucrau în industria locală sau la Cooperativa „Munca invalizilor” din Rădăuți, la noi în județ. Și alte cooperative din orașe aveau secții pentru orbi și surdomuți. Acești cetățeni bătuți genetic de soartă se descurcau bine, vorba vine, cât de bine se trăia înainte și după epoca de aur, asemănătoare oarecum cu epoca de piatră. Dar și nebunii mai pașnici erau duși la diferite munci, în uniforme lor, evident nevărgate. Comuniștii au menținut de la capitalismul putred și decadent modelul uniformelor vărgate pentru pușcăriași. Iarna primeau câte o pufoaică rusească. Dar în epoca de aur la nebuni ajungeau și oameni sănătoși, cei care criticau în vreun fel aurul epocii. La spitalul de boli nervoase din Costâna s-a spânzurat un asemenea fals nebun. Cei autentici nu se sinucideau. Statisticile mondiale relevă acest fapt. Sinucigași sunt de regulă bolnavii de depresie, care nu e boală psihică, deși e vorba de sistemul nervos.

Sub arme, ca în *Bravul soldat Švejk*, orice nebun mai mic nu era crezut. Era tratat drept simulant și trimis spre vindecare la instrucție în poligon, cu aer, apă și zăpadă curată. Plus forțarea unor râuri. Dar la trageri, unii ofițeri erau atenți și stăteau în spatele celor mai atipici. În serviciul de gardă erau trimiși toți. Unii bolnavi de depresie se mai sinucideau. Alții, perfect sănătoși, împușcau câte un ofițer superior noaptea, pe întuneric, după somații sau nu. Unii comandanți chiar, care se apropiau pe furiș de un post de santinelă, pe întuneric, erau împușcați după somații, foc în aer și la picioare. Soldații primeau recompensă un mic concediu. În cazul alarmelor, mișcările prin poligon și îndeosebi la depozite erau periculoase. Chiar și santinelele de schimb erau uneori împușcate, evident, pe întuneric. Ele trebuiau însoțite de ofițerul comandant al gărzii. Dar armata noastră populară s-a dus. Inamicii noștri au dispărut. Gepizi, avari, tătari, slavi, khazari, vizigoți, otomani, fanarioți etc. Un popor miraculos, conform unor istorici, a rezistat și a trăit aici nu se știe cât. În epoca de aur se vorbea de un trecut de cel puțin 2500 de ani, de la regele dac Burebista. Tovarășul Ceaușescu, după cum s-a spus, a bătut monedele din aur cu dacii, ultrararitate pentru colecționari, care sunt ca bețivii, fumătorii, hoții

sau pescarii: nu se pot lăsa de această pasiune extraprofesională. Le-a vândut pe toate în străinătate. Nici acad. Proca, medicul lui preferat, nu a îndrăznit să-i ceară câte un exemplar. Legea interzicea poporului nostru muncitor să posede aur, în afară de verighete și cercei. Țiganii aveau mult aur, furat de prin toate locurile. L-au predat urgent, încă din timpul lui Gheorghiu-Dej. Altfel înfundau pușcăriile și mâncau și bătaie. În fond, ce-i trebuie poporului nostru aur? Aur au avut clasele exploatoare. Țăranul român nici nu văzuse aur de-a lungul secolelor. Boierii, da. În conacele lor frumoase, o duceau destul de bine până în 1907. Atunci a pus țăranul român furca, toporul și coasa pe spinarea celor care nu au fugit. Ionel Brătianu a cerut, împreună cu M.S. regele Carol I, neamț pur, scoaterea tunurilor și mitralierelor. Armata română a tras în ei ca la Timișoara și București, în 1989.

Prin 1967, tânăr și nefericit cum eram, în anii de liberalizare ai tânărului secretar general al PCR, Nicolae Ceaușescu, propovăduiam prin cârciumi apropierea sfârșitului lumii, cum așteptau mama și vecina Domnica Goian, care preciza: „În Biblie se spune 2000 și...”, într-un fel filozofic. Oricum, era alfabetizată.

Primul nostru președinte comunist, dotat cu sceptru sau buzduhan, ilustrul Nicolae Ceaușescu nu s-a întâlnit în funcție cu Nikita Sergheevici Hrușciiov, care a plecat la pensie în 1964, după un vot perfect democratic în sinistrul Birou politic al PCUS. De câteva ori, în câțiva ani, până în 1962, Nikita Hrușciiov ne-a vizitat frumoasa noastră patrie, mergând mai ales în sectorul agricol. El era obsedat, ca și Hitler și ulterior Ceaușescu, de problema hrănirii populației și de mărirea terenurilor agricole. După Stalin, a reînceput procesul de deștelenire a pământurilor din Kazahstan, cam pe unde este celebrul cosmodrom de la Baikonur. Și acum cosmonauții coboară cu scutul termic rus prin bălăriile din Kazahstan. Rețin și acum pozele din *Scânteia cea bătrână* cu N. S. Hrușciiov, cu câte un purcel sau miel în brațe. Îl însoțea, evident, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej. De aici au și pornit neînțelegerile dintre ei. Vorba vine neînțelegeri, că dacă se supăra Hrușciiov îl schimba urgent pe Gheorghiu-Dej. Fără Armata Roșie. Mai avea încă cominterniști, sau comuniști ilegaliști de altă naționalitate, precum

Gheorghe Apostol, unul dintre organizatorii grevelor de la uzinele Grivița din 1933. Pe tovarășul Gheorghe Apostol, noul secretar general al CC al PCR, Nicolae Ceaușescu, oltean get-beget (după Arghezi, oltenii fiind cei mai autentici români, scoborâtori din daco-romani), l-a trimis cu decret semnat de președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, ambasador în Argentina cea latină, fără urmașii sclavilor negri. Nikita Hrușciiov voia prin 1962 o specializare economică în cadrul CAER. Un economist sovietic, Valev, a semnat în *Pravda cea bătrână* a PCUS un proiect de împărțire a zonelor agricole și industriale din statele socialiste frățești. Pe o hartă, RPR era asociată cu Bulgaria, cu Bărăganul nostru și până în Banat, împreună cu o zonă din țara de la sud de Dunăre, pentru cultivarea de produse agricole. Gheorghiu-Dej, moldovean din Onești, brunet dar nu hindus, a reacționat cu indignare națională. Într-un articol din Scânteia nesemnat, se respingea planul lui Valev, adică al lui Hrușciiov. Cum îi permite cineva să umble cu creionul pe harta țării noastre? era cel mai mare reproș adresat lui Valev. Asta cu șase ani înainte de protestul lui Ceaușescu din august 1968, la invazia trupelor Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia, care voia un comunism cu față umană, visat zeci de ani și de Ion Iliescu, cel de-al doilea președinte al nostru. RDG, Cehoslovacia, părți din Polonia și din URSS erau destinate industrializării comune. Se schița un fel de Uniune Sovietică Europeană. Evident, puteau adera și RFG, Franța, Italia și alte țări capitaliste, unelte ale imperialismului american. Fraza *n-are nimeni dreptul să umble cu creionul pe harta țării noastre* parcă era scrisă de Antonescu, mareșalul, sau de Iorga. Cât a trăit marele Stalin, cine ar fi îndrăznit să scrie așa ceva? Îl mânca Siberia, în cel mai fericit caz. În memoria mea, ea s-a fixat de atunci. Stalin umblase cu creionul pe harta multor țări, împreună cu Churchill și Roosevelt. *Vae victis!* a exclamat cu durere Reichsmarschall-ul Goering la procesul din 1946. Vai de cei învinși ar fi trebuit să strige și regele nostru Decebal, după capitularea necondiționată. De altfel, romanii repetau aidoma ceea ce făcuseră în Canaan israeliții lui Moise. Au trecut totul prin ascuțișul sabiei. Când am citit acea carte, am tresărit puțin, dar am mers mai departe și am reușit să devin adept al hinduismului, unde sfinți sunt râul Gange, vacile, maimuțele,

zeul Shiva dansând etc. După doi ani, Consiliul de Stat al RPR a decretat și semnat prin mâna lui Chivu Stoica decretul de eliberare a deținuților politici. Câți au mai rezistat, în general cei tineri. Ce comentariu a făcut *Scân-teia* pe care am citit-o cu plăcere ca întotdeauna în acele timpuri? În esență, se spunea, prin pana unui cominternist, că socialismul a învins definitiv în RPR, poporul urmează cu devotament politica partidului de construire a socialismului și comunismului, iar PMR, în frunte cu tovarășul Gheorghiu-Dej, a considerat în numele umanismului socialist că foștii dușmani ai poporului au fost educați în locurile de detenție, care au fost, în definitiv, școli de educație revoluționară etc. Pentru asta, acum foștii comandanți de pușcării sunt răsplătiți cu pensii de peste 50 de milioane de lei vechi. Să-și îngrijească bătrânețile, căci lucrul rău nu moare, spune poporul, adică nu crapă.

Vorbind de popor, ne tot gândim la țăranii analfabeți care au trăit secole în bordeie și mizerie. Ei au creat capodoperele folclorice, adică unii, cei geniali. Maria Lătărețu este un caz de geniu analfabet. Îmi vin în minte multe expresii de la petrecerile din satul copilăriei mele. Flăcăii aveau o gamă variată de strigături la joc. Una, aparent banală, îmi vine acum în minte: *nu te da muietului, ca iarba tăietului!* Sunt create două cuvinte noi din verbele a muia și a tăia.

În anul 1967, eu mă luptam cu legea care mă trimitea profesor la țară și, în disperare, așteptam sfârșitul lumii, adică cel nuclear, care era la modă atunci. Cu ani în urmă, același Nikita Hrușciiov amenințase imperialiștii americani și slugile lor din NATO, inclusiv revanșarzii vest-germani, că URSS poate câștiga și un război nuclear, iar Germania Federală, în orice caz, va fi rasă de pe fața pământului. Cel care s-a îngrozit de ideea cataclismului nuclear a fost președintele Kennedy, în 1962, în timpul crizei rachetelor din Cuba. Cel puțin 80% din omenire se aștepta la un război nuclear între SUA și URSS, care ar fi distrus întreaga lume de cel puțin 15 ori, dacă se foloseau toate cele 60000 de focoaase nucleare și termonucleare pe care le aveau cele două țări. În America se construiau adăposturi antiatomice, iar scriitorii, pictorii și cineaștii făceau opere de artă despre sfârșitul nuclear al lumii. Un film se numea *Ultimul țărm* și el

imagina un mic grup de oameni, rămași după cataclism undeva în Australia. De cutremure și alte cataclisme naturale nu se prea temeau oamenii atunci. Ultimul mare bolovan care a căzut, spun savanții, în actualul Mexic a dus la dispariția dinozaurilor și a altor viețuitoare.

Creștinii așteaptă și ei sfârșitul lumii, cum se știe. Ei nu cred în povestea cu dinozaurii, mai ales că au dispărut de peste 60 de milioane de ani. Dacă ar fi dispărut cu 4000 de ani în urmă, mai mergea. Erau făcuți, ar spune ei, de însuși marele Creator, exact cu 5000 de ani în urmă, odată cu cerul și pământul, Cerul era văzut ca o jucărie de Crăciun, cu luminițe, zise stele, pe lângă care treceau îngerii spre Pământ, cea mai mare creație a Atotputernicului, vorba lui Eminescu.

Nikita Hrușciiov a lansat ideea coexistenței pașnice a celor două sisteme politice, economice și sociale, comunismul și capitalismul, plus ideea iluzorie a dezarmării generale și totale, în timp ce cele două superputeri ale lumii de atunci, în fapt, din punct de vedere militar, și de azi, se înarmau frenetic. Sintagma *Războiul Rece* era folosită doar în Occident. Propaganda comunistă condamna această idee a imperialiștilor, care vorbind de *războiul rece* l-ar fi pregătit pe cel *cald*. Agenția de știri sovietică TASS știa totul despre acțiunile imperialiste din lume. Evident, știa totul și despre ce se desfășura în SUA. În timpul războiului din Vietnam, incidentul naval din golful Tonkin, care a dus la votul Congresului pentru escaladarea războiului, a fost dezmințit urgent de agenția TASS, absolut corect. CIA recunoaște acum că a fost o minciună. Agenția TASS știa mai multe decât CIA, datorită accesului mai ușor al spionilor la secrete americane, pe teritoriul SUA. Și ele știa multe despre situația militară a URSS. Existau, evident, și sateliți de spionaj, ani mulți doar ai URSS și SUA. Azi, însă, multe țări și-au trimis sateliți în spațiu. Peste 50 de ani, probabil că cel puțin 20 de țări vor avea arme nucleare, chiar și termonucleare, plus rachete balistice intercontinentale. Procesul nu poate fi oprit, atâta timp cât 7-8 țări au în prezent asemenea arme și nu vor să permită altora să le fabrice. Cei ce-și fac iluzii nu cunosc natura violentă, autodistructivă a omului, ca specie animală. Întrecerea în domeniul înarmărilor atomice era un fel de sport, atât de iubit de americani. Cine este primul? Sovieticii i-au imitat

și la un moment dat, prin 1980, chiar i-au întrecut. Atunci a venit Ronald Reagan cu ideea „războiului stelelor”, adică a instalațiilor antirachetă, care se instalează acum și în țara noastră și în alte părți. Evident că sovieticii și apoi rușii și apoi și chinezii nu au stat cu mâinile în sân. Este greu de crezut că în final, într-un timp de 50-100 de ani, actualele arme nucleare vor fi distruse. Mai degrabă vor fi folosite, cum spuneau filozofii încă prin 1970. Asta-i în firea omului, să folosească tot ce face.

*

Botoșaniul cel frumos și patriarhal, aproape identic cu cel din timpul lui Eminescu (de altfel, pe la 1880 era al doilea oraș al Moldovei după Iași, cum a spus însuși Carol I în memoriile sale), l-am văzut pentru prima oară în luna iulie 1959. Cum nu văzusem decât Suceava, Rădăuțiul, Câmpulungul și Humorul, mi s-a părut, cum am mai spus, un fel de Paris al Moldovei noastre, care a pierdut capitala Principatelor Unite, după 1859. Afară de Kogălniceanu, alți boieri și intelectuali ieșeni nu au uitat ușor această pierdere. Când ajungeau în Bucureștiul cel greco-fanariot, bulgăresc și turcesc, nu se simțeau bine, evident. Ion Ghica, Christian Tell și toți ceilalți unioniști, în frunte cu „bulgăroiul” I. C. Brătianu, l-au trădat și alungat pe Cuza, care ar fi plecat singur, nu peste mult timp. Peste 7 ani a plecat definitiv pe lumea cealaltă a mamei, care aștepta la peste 80 de ani să-l întâlnească pe tata, mort la 30 de ani. *O să mă mai cunoască Vasile al meu?*, spunea mama, care a trăit o adevărată dramă shakesperiană. Eu nu puteam să-i dau un răspuns, fiindcă nu credeam în altă lume. Nu prea credeam nici în această lume, pe infimul nostru Pământ. Până și bunica, când seara, pe un întuneric absolut, cu cerul plin de stele, îmi arăta Calea Laptelui, cum îi spunea ea, Steaua Polară, Carul Mare și Carul Mic, cu oiștile lor, îmi spunea, ca un mic astronom: *Pământul nostru e așa de mic!* De altfel, bunica nu-mi spunea nimic de religie, spre deosebire de mama și de vecina Domnica Goian, care dezbăteau teme din Sfânta Scriptură, pe care vecina noastră o scotea din dulap duminica și o pune pe pervazul ferestrei, care ajunsese la nivelul solului, așa de mult se lăsase vechea ei casă, unde s-au născut vreo opt copii. Dar să nu credeți că tatăl ei, pe nume

Seliuc, era sărac. Avea o șură și un grajd mare, în șură ținea o presă de ulei, avea și fântână la poartă, singura de pe toată ulița noastră lungă, până la fântâna nouă a vecinului Ion Sava Împăratul. Casa lor avea o singură cameră, mare, în care au încăput toți, un dulap boieresc (ziceam noi), compus din două părți, lustruit în culoarea maron, iar în partea de sus cu vitrină, plină cu lucruri rare și frumoase. În pod, într-un geamantan plin cu cărți, am văzut o fotografie a lui Eminescu. Fotografie, nu o reproducere. Semăna cu cele pe care le aveam noi în casă, puse în ramă încă de tata.

În Botoșaniul nefericirii mele, citeam la 20 de ani umiliți și obidiți *Amintiri din subterană* și *Amintiri din casa morților*, după ce am citit în Suceava, la 16 ani, *Crimă și pedeapsă*. Cărțile lui Dostoievski îmi întăreau rezistența existenței mele umilite și obidite. Dar mai citeam, ca un fraier ce eram, și aproape toate revistele de cultură și politică, ceea ce-mi diminuă alocația pentru hrană. Eram, evident, conștient că citesc baliverne, în *Gazeta literară*, *Contemporanul*, *Luceafărul*, *Cronica*, *Tribuna*, *Tomis* etc. Toți corifeii proletcultismului scriau de zor. Dumitru Micu, Silvian Iosifescu, Ovid Crohmălniceanu etc. etc., cominterniști, veniți unii cu tancurile Armatei Roșii, făceau critică literară. Cele mai lungi baliverne pe marginea romanelor lui Nicolae Țic (muncitor), Sergiu Fărcășan, Haralamb Zincă, V. Em. Galan, Alecu Ivan Ghilia (rus lipovan). Prietenul meu Andrei Kondratov, și el rus lipovan, se supăra când auzea că erau numiți „excavator cu barbă”. Întotdeauna ne corecta, învățându-ne să punem accentul pe a doua silabă (Kondrátov). În acte, însă, nu se folosea K. El era Andriușa Condratov, ajuns peste ani medic veterinar și plecat definitiv (după cum mi-au spus ultimii 2-3 colegi rămași în viață).

Botoșaniul era un oraș foarte frumos, pe aproape toate străzile lui, mai puțin zona str. Împăratul Traian, unde locuiau mulți țigani, pe care eu nu i-am văzut timp de cinci ani prin centrul cel magnific, nici ziua, nici seara, cu excepția acordeonistului Costel Moisa și a colegei mele Silvia, despre care am aflat că e țigancă după 20 de ani. Ea era Carmen de Bizet. Casa lui Eminescu era în spatele bisericii Uspenia. N-am mers la ea, după cum n-am mers, cum am mai spus, nici la Ipotești, în cei cinci ani cât am locuit la Botoșani. Practic, în puținul timp liber nu mă săturam de Calea

Națională, din dreptul Băncii de atunci până la palatul Poștei. Trotuarele mi-au intrat în sângele meu fost țărănesc, mie, care n-am iubit satul cu oamenii lui, ci doar câmpul, pădurea, cărările, drumurile, praful, noroiul, ținuturile de gheață, frigul, foamea, bolile întâmplătoare, bunica, sora și mama, iepele unchiului Ion al Hancii, pe care le călăream toamna, cu vărul Ștefan, cel fără mamă, iar eu fără tată. În toate orașele pe unde am trecut și am stat temporar am iubit trotuarele. Strada, pe unde treceau mașinile, se numea atunci caldarâm. Dar prin 1960 nu erau mașini mici în Botoșani, în afara celor două taxiuri, un Moskvici și apoi o Volgă, condusă de cunoscutul șofer Gustov, evreu suedez, unde s-a și dus.

Partidul Muncitoresc Român conducea cu înțelepciune țara noastră iubită. Pe primul plan al politicii partidului se afla omul, cu nevoile și aspirațiile sale. Faptul că eu trăiam ca în subterana lui Dostoievski nu prea conta. Oare de ce i-am spus în vara lui 1964 directorului fabricii „Flamura Roșie” că „aici se lucrează ca în sclavagism”? În curte, cu martori. Eram oare nebun? Ce-au făcut distinșii securiști? M-au căutat la doamna Talpalaru, gazda mea, dar eu eram plecat prin Suceava și ea nu știa nimic. Așa că m-au lăsat în plata domnului. În fond, de ce s-a supărat directorul, fiindcă mi-a desfăcut contractul de muncă cu art. 20 litera i din codul muncii? Asta însemna șase luni de șomaj obligatoriu. Numai hoții, bețivii, poate alți infractori beneficiau de acest articol. Da, dar partidul a aflat, prin 1971, când am semnat adeziunea de intrare în rândul partidului comunist, fără bucurie sau supărare, fiindcă trebuia să merg la ziarul „Zori noi”. Comitetul orășenesc de partid mi-a verificat autobiografia cu rubrici tipărite, unde am pus ani și nume fictive. Asta pentru că am completat formularul la crama „Vânătorul” din centru, azi dispărută, în timp ce așteptam suta de rom. Romul nostru național nu era băubil, vorba bețivilor, precum mastica cea dulce. Te strâmbai la primele două sute de grame, apoi mergea ușor. Deci partidul a aflat ce-am făcut eu pe la „Flamura Roșie”. Directorul din 1964 nu mai era, sau poate că era. Oricum, era maghiar, ca și maestrul Török, un om de o gingășie deosebită.

În zona *Podul de piatră*, deși nu știu de unde venea toponimul, mai era un meșter care ascutea bricele. Exact ca pe vremea lui Eminescu. *Ace*,

brice și carice, striga meșterul uneori. Nu știu ce erau *caricele*, poate un cuvânt pentru rimă. Botoșaniul, al doilea oraș al Moldovei până la 1900 cel puțin, când a fost depășit de Galați, se pare, era un oraș boieresc, cu două mori mari și cu o cărămidărie, până după 1964. Apa era adusă din Siret, de la Bucecea. Erau și multe fântâni, dar totuși aproape tot orașul avea apă la pompă pe stradă. În casele moșierilor s-au mutat instituții, vreo trei școli, dintre care două postliceale, una de tractoriști, fostă medie-tehnică, absolvită de viitorul meu președinte de la Cultură, armeanul Eugen Aron, doctor în teatrologie la Moscova. Tatăl lui fusese birjar, iar unii colegi de-ai mei nemulțumiți îl numeau eronat rabin. Dar asta s-a întâmplat mai târziu, când soarele parcă nu mai răsărea din zona gării, ca în Macondo, ci de la fostul apus, mai jos de statuia soldaților eroi din piața centrală, numită atunci mareșal Rodion Malinovski, cel care a trecut prin centru prin mai 1944, ca Hitler în iunie 1940 prin Paris, la Operă, Domul Invalizilor și, curios, la bazilica Sacré Coeur.

Partidul era peste tot, activiști șefi de raion pe Calea Națională iar de oraș în palatul fostei primării, în piața teatrului, cel clădit pe la 1850, când Bucureștiul, cel plin de fanarioți și țigani trăia în mizeria lui balcanică și orientală. În fond, și Botoșaniul putea fi capitala Principatelor Unite și înainte a Moldovei, Suceava fiind situată pe drumul năvălitorilor turci, leși, unguri și gepizi, poate și avari. Ardeleanul August Treboniu Laurian, cu nume curat latin, după teoria Școlii Ardelene, care poate că nu a greșit, a construit liceul din Botoșani când era ministru? În rest, s-a ocupat cu alt latin curat, Massim, de un dicționar românesc, adică latinizant, aprobat de Aron Pumnul de la Cernăuți. Iorga s-a născut într-o căsuță mică pe bulevard, în apropierea liceului. În memoriile lui, totuși, nu a vorbit mult despre Botoșani. Partidul raional nu funcționa, totuși, în cea mai frumoasă clădire din oraș, una dintre cele mai frumoase, unde era sfatul popular raional, fostă prefectură, azi muzeu.

La sfârșitul tinereții mele dostoevskiene am ieșit puțin din subterană și am lucrat chiar la acest sfat popular raional, condus de tovarășul președinte Ștefan, la care am fost doar când am avut nevoie să-mi semneze transferul. Era pe hol la intrare, la etaj și mi-a spus *bine, măi băiete, du-*

te la birou, și m-am dus și mi-a semnat hârtia. S-a uitat doar la mine, întrebându-mă unde plec, deși scria în cerere, și i-am spus *la Suceava*. *Bine*, a zis el, și am ieșit fără să spun *să trăiești*, ci *bună ziua*, iar el n-a spus nimic. Mobilierul fostei prefecturi era undeva într-o anexă din spatele clădirii, cu alte vechituri, chiar și tablouri. Cred că nu au fost aruncate până prin 1970, când a venit muzeul județean. Am mai descris birourile funcționarilor și directorilor din acei ani. Încă nu apăruseră vestitele scaune curbate, ci erau scaune din lemn simple și niște birouri galbene din placaj sau panel, iar pe pereți erau tablouri cu Lenin și Gheorghiu-Dej. Sigur că unii șefi comuniști au început încă de atunci să-și comande mobilier mai elegant din panel acoperit cu furnir de nuc lustruit manual, iar scaunele cu tapițerie, pentru enormele lor funduri de secretari și președinți și directori. Totul, la funcționari, uneori înghesuiți câte 5-10 într-o cameră mai mare, era sobru, muncitoresc. Șefii de secții purtau cizme și vara.

Teatrul din Botoșani, bombardat de Armata Roșie (ca și cel din București, dar de germani), a fost reparat până în 1957. Era foarte elegant. Mai târziu, s-a băgat în el Cântarea României, cu spectacole și repetiții de amatori. O altă sală nu avea atunci Botoșaniul, cea a Filarmonicii fiind mică. Directorul ei avea nume de mare muzician: Max Weber.

*

Milioanele de cetățeni ai scumpei noastre patrii care au luat-o pe urmele lui Enăchiță Văcărescu, adică în vestul Europei, au suferit, în câțiva ani, o mică mutație genetică, cu excepția indienilor de la fluviul sfânt Gange, a urmașilor lor la a mia generație, adică au devenit mai deștepți decât noi, cei care de la Râm ne tragem, vorba vine, adică a cronicarului. Acest pământ mioritic are și el proprietățile sale: cine-l locuiește e bântuit de fantomele hoției, în primul rând. Locuitorii din Valahia mică, adică Oltenia, plus tot Bărăganul, nu înțeleg fenomenul. Șmecheri cum sunt, au vrut să-i fenteze pe diasporenii noștri, aproape egali în număr cu polonezii sau evreii și alte neamuri care trăiesc și muncesc în orice loc frumos de pe planeta noastră, în timpul alegerilor prezidențiale democratice, deși fetele și nepoții fostului rege așteaptă regatul. S-ar putea

să vină, odată cu cel al lui Iehova, dumnezeul tuturor creștinilor credincioși și necredincioși.

Locuitorii patriei noastre străbune au, din când în când, momente de deșteptare întru deșteptăciune, majoritatea celor din Principatele Unite, Moldova și Valahia, simt încă greutatea jugurilor străine și se mândresc cu realizările socialismului, ajunse acum în vilele noilor boieri și demnitari, în băncile din străinătate, în mașinile de lux pe care le privesc șomerii și pensionarii cu mândrie. Sunt ale noastre, ale poporului, spune câte o babă, când preotul îi transmite ordinul sfânt de a-l vota pe vodă de acum, egal cu marele Cuza. *Vă mai dă doi lei la anul, dar la cutia milei să nu veniți cu atâția. Dragi enoriași, am copii, cinci fete, le fac câte o casă, Dumnezeu primească! Sărut mâna, părinte! Domnul a dat, Domnul a luat!* Pravoslavnică noastră religie ortodoxă ungro-vlahică vine de la daci. Așa a spus un savant, pe timpuri. În timpul împăratului Traian, care ne-a ucis pe toți, cum spune un istoric roman reacționar, s-au scris și Sfintele Scripturi, Evangheliile după cei patru evangheliști pe care nu-i ține nimeni minte. Tovarășul Ceaușescu ne-a spus cinstit că vom ajunge în comunism și am ajuns. Ce dacă suntem șomeri? Să ne exploateze capitaliștii? Cei care s-au dus parcă și-au pierdut mințile. Țiganii care trăiesc în colonii lângă marile orașe, în apropierea marilor gropi de gunoi, precum în filmele lui Kusturica, viețuiesc ca pe malurile fluviului sfânt, în deplină armonie cu civilizația occidentală, folosind ancestrala metodă a întinsului mâinii, cum ne-au insultat la televiziunea franceză, și încă pe un regizor celebru român de altă naționalitate.

Deși nu era oltean, ci român cu origini turco-tătare, președintele dintâi Nicolae Ceaușescu s-a luat cu vorba într-o cuvântare, în 1988, luând la mișto, cum spunem noi toți, doctrina lui Gorbaciov. *Socialismul va dispărea*, a proclamat el surâzând ca niciodată, tovarășa Ceaușescu și ceilalți membri CEPEX râzând cu demnitate, *când o face plopul pere și răchita micșunele*. Perele ca perele, dar micșunelele sunt flori. Țăranul analfabet ancestral a strigat pe câmp această maximă când a văzut el ceva deosebit. Putea spune, tot surâzând, *când o zbură porcul*, dar nu se știe, datorită legii evoluției, sau *când o sta pisica-n coadă și motanu-n vârful*

... Asta era o expresie cam licențioasă, din zona mahalalei marilor orașe. Evident, nu de la școală a auzit președintele prim de genetică. Chiar cu genetica, nu cu evoluția, dacă s-ar împlini aceste expresii populare, și tot socialismul nu va cădea. A avut dreptate. Cine a căzut? El și tovarășa Ceaușescu. Partidul, MAN, guvernul, *secoritatea*, miliția, uteciștii și pionierii, toți activiștii și informatorii, mai puțin unii directori mărunți, toți au construit în continuare socialismul cu față umană, pe care l-a apărât Ceaușescu în 1968. Combinat cu puțin capitalism, atât cât să poată fi furată toată proprietatea sfântă socialistă. A trecut în proprietatea unor grupuri mai mari sau mai mici, asociații familiale.

Celebrele romane *Tunelul* și *Despre eroi și morminte* ale scriitorului argentinian Ernesto Sábato, care merita din plin Premiul Nobel, au prezentat artistic o organizație mondială a orbilor, adică a nevăzătorilor, în genul CIA, KGB, Mossad, MI6 etc. Asta era senzația cititorului, care eram eu. *Eu fur, tu furi, el fură*, spunea un domnitor fanariot unui boier, cu secole în urmă. Ceea ce era adevărat. Numai că de nevăzători la noi se ocupă și unii buni văzători, contabili, șefi de proiecte cu mulți bani, pe care-i văd cum intră în buzunarele lor. Șefii, care sunt nevăzători, semnează actele cu degetele arătătoare, chiar și cu pixul. Un român neoprotestant face minuni în Burundi, Dumnezeu să-l ierte pentru că l-a părăsit pe fericitul patriarh român, cinstit și bun ca pâinea Domnului! Pe urmă, va trece la maimuțe, verișoarele noastre primare. Dar să revin la orbii lui Sábato, care totuși nu puteau fi furați ca cei din România, *plai de dor*, vorba lui Alecsandri, al cărui fost conac este o căsuță mică față de conacele noilor boieri țigani, securiști, activiști, informatori, milițieni și politicieni cu toate neamurile lor, și mai e și o ruină. Blestemații de comuniști i-au ținut casa memorială în bună stare. *Restitutio in integrum* au făcut Iliescu și Năstase, la 10 ani de când îi plimbau pe țărâniști cu tancul, ascunși de furia poporului. *Nu ne vindem țara! O cumpărăm noi.* Și au cumpărat-o.

În Suceava noastră contemporană, plină de bogați și săraci, de foști bolșevici cu pensii de peste 60 de milioane de lei vechi și foști forjori, sudori, sculerci-matrițeri, tâmplari, țesătoare etc. cu pensii de 7-10 milioane de lei vechi. Este evident că personajele politice au furat ca-n codru: au

vile, terenuri, mașini scumpe, aur și pietre prețioase, obiecte de artă etc., mai mult decât vechii boieri sau burghezie reacționară trimisă în pușcării uneori de aceiași bolșevici cu bogățiile de azi. Sigur că așa merge lumea, după cum spune filozoful. Suntem prea mulți, spun malthusienii. Suntem cam câți șobolani viețuiesc pe minuscula noastră planetă. În afară de ceea ce li s-a pus în cârcă, aducerea ciumei negre, e o nedreptate, în fond, să-i tratăm cum îi tratăm. Dacă au venit cu corăbiile, plin de puricii purtători ai bacteriei ucigașe, nu înseamnă că ei sunt vinovați. Mulți asiatici îi mănâncă cu plăcere. Pe lângă toate, după cimpanzei, ciori, gorile, porci și delfini, sunt cel mai aproape de inteligența noastră, adică a celor inteligenți cu adevărat. Câți mai sunt, pe lângă elita savanților. Cu cât merg mai mulți la mormântul răposatului călugăr Arsenie Boca, un nou cioban de la Maglavit, cu atât vedem cât de aproape suntem de ciori, nu de gorile. Așa s-au născut religiile. Simplul mormânt va deveni sfântul mormânt, oasele călugărului vor fi puse în rândul moaștelor și un nou apostol Pavel va putea decreta, peste sute de ani, că dacă nu ar fi înviat părintele Boca, fiindcă în memoria colectivă el va învia peste o sută de ani, atunci în zadar am merge inclusiv la moaștele Sfintei Parascheva, sau la nespusele fericite patriarh, cu oasele lui Dimitrie Bucureșteanul. Sigur că am trăit într-un timp când poți glumi cu poveștile religioase. Musulmanii nu te iartă. Evreii, da. Ei au dat omenirii cei mai mari atei, în frunte cu Spinoza, Einstein, Freud, Marx, chiar David ben Gurion și generalul Dayan, pe care l-am simpatizat în tinerețe, cu „potlogul” lui pus la ochiul lipsă, precum amiralul Nelson.

Tu știi prea multe, mi-a spus cineva, de fapt îți dai cu părerea despre multe, fără să vezi că te așteaptă, ascunsă, cea cu coasa, acasă. Sigur că mă așteaptă acasă. Care e visul tuturor oamenilor bătrâni? Să moară în patul lor. Babele se duc cu plăcere și în altă parte, la mormântul lui Arsenie Boca, la doctori, la spitale, la oasele nu știu cărui sfânt etc. Sora vecinei noastre Domnica Goian, Anuța, când era bolnavă și credea că se apropie cea cu coasa o lua fie spre pădure, fie spre noi, unde avea o bucată de pământ, total neroditor. Mă tem să nu mor acasă, explica ea, după ce trecea și pe la sora ei. Odată a fugit, cu un miel bolnav în brațe, până la ogorul de lângă noi. S-a întors acasă tot fugind și mielul n-a murit. Și ea avea un portret

mare al împăratului nostru Franz Joseph, nu știu dacă pictat sau tipărit, sub sticlă. La noi, cum am mai spus, erau doar icoanele de hârtie, unele fără sticlă, în *casa cea mare*. Nu știu ce era cu ele. Cele din casa de locuit aveau dedesubt un text în limba poloneză, fiind aduse din Galiția cea a tuturor națiunilor, români, evrei, polonezi, armeni, chiar și mulți ucraineni. Nimeni, pe atunci, nu spunea ucrainean, ci rus. Toți cei din jurul nostru erau ruși. Polonezi erau mazurii din Mihoveni și din Șcheia. Din Suceava, au plecat mulți după război.

În parlamentul prezentei noastre României, securiștii specializați în terorizarea și maltratarea poporului român sunt senatori, după ce au scăpat de calibrul 7,62 în 1990, pe care-l așteptau cu groază. I-a salvat Silviu Brucan, acest Karl Marx al timpurilor moderne. *Eu sunt ofițer; eu am fost*, rectifică el, *ofițer de contrainformații, o afirm din nou cu mândrie*. Cine au fost securiștii? *Informatorii noștri, precum Coposu și celelalte elemente reacționare ale regimului burghezo-moșieresc, cărora le-am băgat o frică până în măduva oaselor și în vecii vecilor; și-au iertat, bieții, călăii, chiar unii și-au cerut scuze. Tovarășe comandant, tovarășe general de acum, atunci erați tânăr; să trăiți o sută de ani! Și cei egali în grad și în crime contra umanității precum naziștii stau în vilele dușmanilor de clasă, nimeni nu le revindică, Hristosul mamei lor!*

A venit cu ani în urmă o femeie nebună, promovată de noi, securiștii, de fapt, ca toți liberalii și țărăniștii, morți demult, și a vrut o lege a lustrației, adică să ne scoată din parlament și, eventual, să ne ia casele și moșiile. Biserica mamei ei de curvă, i-am arătat noi ce înseamnă democrație! Băieții de la CNSAS au găsit urgent angajamentul, de fapt fără importanță în munca noastră de atunci. Marii așa-ziși intelectuali de rahat ai țării au condamnat-o, nu noi. Noi am votat respingerea infamei legi. Trebuie să se știe și în viitoarea sută de ani cine va conduce republica noastră. La nevoie, punem și regele, avem acolo un vechi prieten, de altfel.

Și, până la urmă, derbedeii care au părăsit țara noastră, lucrând în occidentul pe care noi, ofițerii de contrainformații, îl uram și îl atacam tot cu vodca rusească, primind ordine stricte să furăm secrete militare și economice, s-au plâns că nu au votat toți. Oricum, țiganii nu au votat

niciunul, erau la cerșit în acea zi blestemată pentru unii, nu pentru noi.

*

De la barda lui Tito la foștii prim-secretari UTC din 1989, care ne conduc astăzi, au trecut peste 50 de ani glorioși, precum fosta academie „Ștefan Gheorghiu”, școala profesională a activiștilor eterni, hoți și informatori cinstiți, mulți cu carnetul de revoluționar al unei revoluții ipotetice. *O țară de rahat*, ar fi spus generalul din *Toamna patriarhului* și despre iubita noastră patrie, cum a spus despre a lui. De altfel, plaiurile mioritice seamănă bine cu ținutul mitic Macondo din celălalt roman celebru, *Un veac de singurătate*. Suntem într-un realism magic, cu hoții pe post de oameni politici de sus până jos, cum spun analiștii politici la televiziunile comerciale. Onor guvernul nu are bani la buget, în timp ce de sus până jos se face o risipă fantastică. Pe lângă enorma birocrăție de stat și de partid, guvernul are 30 de membri, cu sute de adjuncți, consilieri și directori, de meserie șoferi, tinichigii, secretare foste amante, fii și fice de securiști și activiști PCR și UTC. Banii se duc în buzunarele unor afaceriști cu zeci de firme trecute pe numele rudelor. Niciun funcționar public de sus până jos nu trebuie să fi avut sau să aibă o firmă particulară. Bugetarii funcționari trebuie să trăiască numai din banii din salarii. Sigur că ar trebui o lege nouă a administrației centrale și locale. Trebuie reduse la jumătate toate schemele de personal ale primăriilor, consiliilor județene și altor instituții. La nivel central, statul nu trebuie să dea bani pentru imensul personal al parlamentului, care trebuie redus și el la 300 de membri. Uriașa clădire care îl adăpostește trebuie închiriată în proporție de 90%, pentru a aduce bani la buget. În dosul ei, preasfinții ierarhi ai ortodoxiei române, care ne-a ținut și ea în mizeria în care suntem, cu sistemul ei perfect de tembelizare, vorba lui Ion Creangă, construiesc o clădire a popilor cu banii poporului, care bea apă nesfințită ca aceea din Gange și nu dă nicio boală în el, anticorpii fiind beton. Banii pentru această uriașă biserică, care se va vedea din cosmos, să fie tăiați de la buget, ca salariile preoților cu vile și BMW-uri, construite și cumpărate concomitent cu lăcașurile de cult dintre blocurile foste ateiste. Oricum, dumnezeul creștinilor de la noi și-a

luat adio de la iubitul nostru popor demult, de dinaintea invaziei tătare, dar după cea a avarilor, popor care trăiește liniștit în Rusia, lângă sau dincolo de eterna Volgă. Foștii securiști din fostul minister de externe comunist au primit cadou un spor de pensie de peste 3000 de lei. Au muncit împreună cu recent dispărutul Ștefan Andrei, bolșevic închipuit nu știu ce mare diplomat. Un fost bolșevic iugoslav, Djilas, pedepsit de Tito în 1956, a scris despre ce se discuta la comandamentul Armatei Roșii din Iași, în 1944, toamna. Era acolo mareșalul Konev, care ulterior a luat-o spre Polonia, la București venind mareșalul Malinovski, care s-a dus cu armata română peste munți, la Budapesta. Ce spuneau mareșalul, scriitorul Ehrenburg și preaiubitul prieten al poporului nostru, Andrei Ianuarevici Vișinski (patronimicul știindu-l doar Ion Iliescu)? „Iașul e o așezare murdară, urâtă (era și bombardată de Armata Roșie), iar românii sunt corupți și hoți. Ei nici nu sunt un popor, ci o profesie.” Formularea e filozofică. Muntenegreanul Djilas a remarcat că rușii se considerau superiori, românii fiind un fel de popor inferior, cum spunea și Hitler despre slavi. Dar să-l reamintim și pe Simion Dascălul cu explicațiile sale privind originea poporului nostru traco-geto-sirian. Oare la cine se referea Ion Budai-Deleanu când scria Țiganiada? La noi, cei care am rezistat în munți 1000 de ani? Mileniul negru. De milioane de ani trăiesc în munți atâtea animale. Am viețuit împreună cu ele.

Tito cel cu barda însângерată din copilăria mea construia și el socialismul. Precum Stalin, și-a înlăturat, doar prin pușcării, colaboratorii apropiați. Scânteia PMR de atunci vorbea, ca și afișele de pe garduri și de la moară, de clica Tito-Rankovici, vândută imperialismului anglo-american. Deși ridicat la gradul de generalissim de Sovietul Suprem al URSS, Stalin a purtat numai uniforma de mareșal. Nimeni nu știa cum să confecționeze o uniformă de generalissim. Există portretul lui Suvorov, dar el era din secolul al XVIII-lea. E adevărat că în acei ani, adică 1950, existau în lume trei generalissimi. În primul rând, Franco al Spaniei, fascist și făcut zilnic praf de propaganda comunistă. Și el era scund, precum Stalin. Pentru că pierduse războiul civil cu comuniștii lui Mao și fusese zdrobit, cu armata lui, de japonezi, prin 1938-1945, înaltul chinez Ciang Kai-și sau Ciang Kai-

șek ajunsese și el generalissim. Insula lui, pe care a ocupat-o cu resturile armatei învinse de Mao, Taiwanul sau Formosa, nu a putut fi cucerită de comuniști. Stalin nu s-a bucurat că a apărut un mare stat comunist fără sprijinul Armatei Roșii. Și istoria ulterioară i-a dat dreptate. Nici celălalt tiran, Hitler, nu dorea regimuri național-socialiste în alte țări. Cine voia regim nazist trebuia încorporat în Reich-ul german. De aceea legionarii români nu l-au entuziasmat și i-a abandonat în disputa lor cu Antonescu.

Eroicul nostru popor, pizmuit de mulți, după Arghezi olteanul, a trecut și el prin toate epocile istorice, de la maimuță la *homo faber*, edică epocile de piatră, a bronzului și a fierului, conform materialismului dialectic și istoric predat de profesori care acum sunt miniștri, mari capitaliști, dușmani ai poporului muncitor. Ce făceau preoții de la sate, în anii construirii socialismului? Ce făcuseră și în regimul burghezo-moșieresc. Acum erau și informatori ai onorabilei securități. În rest, morți, nunți, botezuri la casa parohială și în general potlogării, mulți fiind afemeiați notorii și urmărind văduvele satului, conform învățăturilor ortodoxe. Asta am mai spus-o. Oricum, copiii preoților aveau permanent mâncare de la toate slujbele și acatistele, de la înmormântări și nunți, de la Crăciun, Bobotează și Paște, când episcopul bisericii umbla cu un cuțit mare de bucătărie și tăia o felie mare din felia cea mai mare de slănină afumată pusă în coș pentru sfințit. Mai lua o pască, ouă și chiar o bucată de unt făcut în casă. Și pe poarta bisericii era Tito cu barda însângărată și butucul de măcelărie. Nimeni nu avea voie să-l ia de acolo. Nici ploaia, nici vântul, era ordin de la însuși Creatorul suprem. Oamenii analfabeți se întrebau uneori cine era Creatorul suprem, Dumnezeu sau Stalin?

Am regretat mereu că nu am fost demn să am dosar la securitate. Nu mi-a dat nimeni nicio atenție. Păcat, poate meritam puțină atenție. *Dar acum nu ai merita oare puțină atenție?*, m-a întrebat cineva. Atenție aș merita doar de la cea cu coasa. Adevărul l-am mai mărturisit cu rușine, pentru anii de libertate a opiniei, înscrisă în sfânta constituție, dar la fel de înscrisă și în constituția materialist-dialectică a lui Nicolae Ceaușescu, autorul absolut al ei. Adevărul este că în 1967 eu aveam mai multă libertate de a mă exprima prin viu grai, la serviciu, în cârciumă, pe drum, adică pe

trotuarele cu ploaie. Atunci nu erau legi ca azi care să-ți interzică să spui orice-ți trece prin minte. Nu puteai să scrii, dar nici acum nu pot scrie, nu vulgar (asta vorbesc mărlandii adolescenți pe stradă și politicienii cu studii la distanță, doctori în științe tâmpite, adică inexistente). Atunci puteai să-l înjuri pe președintele Nixon ca toți cei din SUA, explica Radio Erevan. Dar pe altul? Și pe Rockefeller e voie, explica același post.

Statul sau conducătorii politici actuali, foști uteciști de nădejde, ar avea multe posibilități de a opri scurgerea de bani publici în structuri comuniste de toate categoriile, care trebuiau desființate încă în 1990 de Ion Iliescu, alias Silviu Brucan și Petre Roman, care a făcut o mare reformă: a echivalat diplomele de la școala de partid „Ștefan Gheorghiu” cu studiile de stat, făcându-i pe politrucii semianalfabeți juriști, economiști etc., mai puțin medici. Și așa securiștii și milițienii și activiștii PCR și UTC au ajuns deputați, profesori universitari, avocați, judecători, procurori și înalți magistrați, chiar și ierarhi. În fond, chiar și facultățile de teologie și puținele seminarii studiau de zor operele tov. Nicolae Ceaușescu, documentele de partid și de stat, socialismul științific, economia politică, până și materialismul dialectic și istoric. Așa au ajuns informatorii patrioți și apărătorii poporului muncitor. De fapt, cine a fost informator în comunism este informator și acum al noilor apărători ai poporului, pregătiți profesional de vechii maestri ai iubiților noștri cetățeni ai țării cântate de poeți și de țărani analfabeți. Acum, cel puțin, s-au pus românii, arabii și celelalte naționalități să taie de zor copacii patriei. Și sfinții părinți, și regele au păduri imense.

Fericiți suntem noi, creștinii ortodocși, acum, în anul de grație 2015, când putem spune că nu știm cine a fost făcătorul cerului și pământului, cum scrie în sfânta Biblie. Nu au știut nici Darwin, nici Einstein, nici atâtea alte genii. Bine că nu ne arde pe rug. Educația ateist-științifică a lăsat un popor mai creștin-ortodox decât pe timpul lui Ștefan cel Mare sau a ciobanului de la Maglavit, care a făcut totuși închisoare în anii de democrație populară, fiindcă fusese dus de Antonescu, împreună cu regele (și tratați oarecum egal de mareșal), pe frontul sovietic, pentru a îmbărbăta trupele în lupta pentru cucerirea teritoriilor străbune scitice până la cotul Donului. Acolo

s-a oprit brava armată română, adică în fața Stalingradului. A fost primul și ultimul război purtat împotriva bolșevicilor de la Moscova de armata română. Ceaușescu nu l-a mai făcut pe al doilea.

*

Eu am trăit mulți ani, de fapt cei tineri și repede trecători, în fosta regiune Suceava, care se întindea de la malul Prutului, de la Ripiceni, până la Poiana Stampei, spre Bistrița. Existau o mulțime de raioane, inclusiv Darabani, rămas și acum oraș. Oraș a rămas și Solca noastră, cu celebra fabrică de bere și cu spitalul TBC, acum se pare că mutat. Secretară de partid și primăriță acolo a fost mulți ani tovarășa Hildegard Ionescu. Era nemțoaică, bărbatul ei român fiind cam bețiv. La Solca mergeam pe teren cu bucurie, la casa de cultură, la bibliotecă și, de multe ori, la fabrica de bere, pe care au închis-o, zice-se, cei de la *Timișoreana*, ca să nu îi concureze. Cică au cumpărat-o pe baza legilor date încă de Petre Roman, Nicolae Văcăroiu și alții. Există acolo și o mănăstire veche și un drum frumos, care te duce la Pârteștii de Sus și Cacica, sat locuit demult și de polonezi. Polonia medievală și cea modernă era o mare producătoare de sare. Sare iodată. Curios este faptul că polonezii care trăiesc în satul Mihoveni se numesc mazuri (de la regiunea istorică Mazovia din Polonia) și sufereau în trecut de lipsa iodului, având gușă. Sătenii din Costâna învecinată le spuneau gușați. Regiunea Suceava, constituită prin decret al parlamentului comunist, MAN, avea un singur oraș cu adevărat frumos, în 1959: Botoșanii, întemeiat, se pare, de armeni. Ar fi trebuit să fie capitala regiunii, dar era izolat față de Suceava, situată pe importantul drum numit azi E85. Emil Bodnaraș, care avea o casă și mama în Câmpulung Moldovenesc, a ținut să fixeze acolo capitala noii regiuni. Dar nu a rezistat mult. Orașul era cât Suceava, poate chiar mai frumos prin 1955, dar aici era și multă istorie. Nimeni nu știa și nici nu știe de unde vine numele Sucevei. Am mai amintit că am cunoscut Botoșaniul când era centrul raionului, între 1959-1964. Sfatul popular raional era în clădirea fostei prefecturi, un palat splendid, unde am lucrat și eu puțin timp, prin 1964. Partidul ocupa clădirea de pe Calea Națională, unde acum funcționează biblioteca publică.

Botoșaniul era, din punct de vedere arhitectonic, ca în timpul lui Eminescu. Era o bijuterie, mai ales centrul, care pornea de la curbura Căii Naționale, care venea de la gară, până la Podul de Piatră. Penitenciarul cunoscut era la marginea orașului, spre localitatea Stăuceni, unde era un iaz mare, bun pentru baie vara. Ce făceau comuniștii raionului Botoșani? În primul rând, erau cei din prima generație, luați de la șaibă, cu cizme, haine din piele și șepci. Pălărie, pe atunci, nu purta nici Gheorghiu-Dej. Nici nu erau de vânzare. Erau la modă, pe lângă șepci de iarnă sau de vară, și băștile de 13 lei, proletare, sau cele de 45 de lei, cu căptușeală, cam în genul cum poartă trupele de la anumite arme, sau au purtat „Che” Guevara și Arghezi.

Orașul Suceava, capitala regiunii cu același nume, era urât și fără un profil central arhitectonic. Clădirile primăriei (azi prefecturii), localul actual al muzeului (fosta prefectură), pușcăria și tribunalul, apoi zona cu clădiri din secolul al XIX-lea de pe str. Karl Marx erau cele mai reprezentative. După cum se știe, distrugerea vechiului oraș a făcut-o Traian Gârba, un prim-secretar bețiv și muieratic, vorba lui Gogol, dar și maestrul Ion Siminiceanu, prim-vicepreședinte de consiliu județean. El se adresa tuturor celor pe care-i cunoștea cu apelativul *maestru*. Chiar și mie mi-a spus *maestre*, când era președinte la Cultură. La începutul lui 1960, mai precis vara, a venit în Suceava tovarășul Gheorghiu-Dej, cu țigara *Mărășești* în gură, și a stabilit refacerea centrului, cu arhitectul Porumbescu, stabilindu-se construirea de blocuri cu 4-5 nivele. Pe terenul viran de pe str. N. Bălcescu s-a ridicat hotelul și restaurantul Central, cu bloc de locuințe. A rămas spațiu gol, până în 1970-1971, locul unde s-a construit Casa de Cultură, atunci când a fost distrusă o bijuterie arhitectonică, Casa Națională Română. În Imperiul Austro-Ungar, Suceava era multietnică, românii fiind efectiv o minoritate, dar care aveau totuși ruinele cetății de partea lor. Unde dormeau turiștii veniți în Suceava? Nu prea veneau turiști. Cei ajunși în interes de serviciu aveau o cameră oficială la gospodăria de partid de pe strada cu casa lui Vasile Bumbac, văzută de mine prin 1958. În 1960 s-a construit, în sfârșit, Hotelul Central, azi închis, vândut, întâi cumpărat de un șmecher de informator sau fost activist, apoi revândut la prețul pieței. Așa este la noi, popor crescut odată cu oile lui în munții patriei noastre și

chiar mai la sud, în bejeniile lui permanente. Popor viteaz, demn urmaș al lui Burebista și Decebal, cum a precizat tovarășul Nicolae Ceaușescu. Împărăția austro-ungară a făcut în centru și o canalizare pentru closetele interioare, care mergea până la apa Sucevei cea limpede ca cristalul, pe undeva pe lângă fabrica ultimului călău al Sucevei, hingherul. În tinerețea mea, acesta avea o fată care se plimba cu un elev mai mare de la școala noastră, fost secretar UTM, o instituție comunistă serioasă, care educa tinerii în spiritul învățaturii marxist-leniniste. Eu am primit carnetul în 1957 și l-am rupt în fața tipografiei în 1967, împreună cu repartizarea din oficiu în învățământ. Le-am rupt și m-am întors la barul Central. Păcatul însă m-a lovit la 1 septembrie, în acel an, când mi s-a desfăcut contractul de muncă și am fost trimis la dracu-n praznic.

Tovarășul Ion Siminiceanu, fiul unor țărani analfabeți, a ajuns șef mare în regiunea Suceava (vicepreședinte al sfatului popular regional și, apoi, prim-vicepreședinte al consiliului județean). Pe lângă faptul că pe toți ne apela cu *maestre*, avea permanent și câte un sac cu bancuri. Multe fără perdea, cum spuneau junimiștii despre Creangă. Unul era pe cheia sol, inversând puțin portativul: *la sol, fa...* Cei care ascultau știau ce vrea să spună maestrul cel mare. Știau care *fa* este *la sol*. Do, re, mi, fa, sol, fa, mi, re, do... Recunosc că am făcut puțină muzică, nici măcar un trimestru, la școala de meserii, din păcate... Profesorul Zmău era ca un zmeu din basme, cu o mutră care te înfricoșă, pur și simplu. Nici cei mai curajoși elevi zurbagii n-ar fi îndrăznit să clipească în fața lui. Pur și simplu te hipnotiza, ca un șarpe. Cu profesorul Zmău m-am întâlnit în Suceava prin 1961, când am trecut prin oraș cu o treabă, și m-a recunoscut în stația de autobuz din Piața 23 august de atunci. Acum, acolo este restaurantul McDonalds, iar mai jos era o râpă înfiorătoare până la Cacaina, pârlăiașul care aducea resturi medicale de la vechiul spital. De acolo, din iazul stațiunii agricole, izvora. Numele nu i-a fost întâmplător dat de cei din veacurile trecute. Cum orașul nu avea canalizare peste tot, vidanjorii curățau closetele bogaților și săracilor și le deversau conținutul în pârau de la poalele dealului cetății și a cimitirului nou, adică cel de astăzi.

La școala de meserii, noi, copiii flămânzi, cântam *dor mi-e de fasole*,

mi-e dor etc. Directoare era tov. Mihăescu, necăsătorită. A venit apoi Gheorghe Ionel, care era gras precum tovarășul Gârba de mai târziu. Avea și o nevastă frumoasă ca Gina Lollobrigida, idolul feminin al tineretului de atunci. Noi eram doar adolescenți, nu ne gândeam la fete. Atunci se mai păstra, la toate școlile postelementare, separarea fetelor de băieți. Școlile primare și, apoi, cele de 7 ani erau mixte. Interesant este că elevii de la țară, îndeosebi, care nu terminau cele 4 clase primare, dacă nu le făceau prin 1960 la seral, rămâneau la un loc de muncă de muncitor necalificat cu studii zero, adică erau considerați analfabeți, deși cei care făcuseră 1-2-3 clase știau să scrie și să citească. A fost și cazul regretatei mele surori, lucrătoare după colectivizare la UT Arad (uzinele textile), până la pensia care, fiindcă-i lipseau și câțiva ani, a primit-o la o valoare foarte apropiată de cea din agricultură.

Sindicatele erau cureaua de transmisie a partidului, cu activiști care musteau de băutură și care nu respectau codul eticii și echității socialiste. Dar cine respecta acest cod? Frizerii, având scris pe perete *Nu primim bacșiș*, primeau bucurioși. Îi dureau în cot de lozincă. Bandiții de ospătari care furau bețivii nu aveau nimic scris pe pereți. Notele lor de plată erau făcute după gradul de beție al clienților, *clientul nostru, stăpânul nostru*. După câteva sute de grame de vodcă, orice bețiv făcea pe galantonul, mai ales cu chelnerițele, pe care tovarășul director Nicu Chircă, din sistemul culturii, le pișca cu prima ocazie de fund. Unele se supărau aparent, fiindcă știau că va veni bacșișul, din care adunau toți o sumă fixă pentru șef. Eu, neavând mulți bani, nu dădeam bacșiș atunci când beam singur. Deși îmi plăceau amicii bețivi, erau momente când stăteam singur ore întregi în cârciumi, uneori chiar zile întregi în vacanțe. Mă rog, ale tinereții valuri...

Lucrând la instituții regionale, mergeam și pe teren în orașele din multe raioane. Dorohoiul, întâi de toate, avea un hotel în care erai avertizat că se poate prăbuși. Și s-a prăbușit prin 1971, nu știu dacă avea și clienți atunci. Săveniul, un oraș mai mult agrar, avea un hotel cu o sală mare la parter, cu saltele, perne și păături puse direct pe podeaua neagră ca smoala. Dar nici nu plăteai măcar. Nici în Gura Humorului nu plăteai de regulă, nefiind nimeni la intrare. Și Botoșaniul avea un hotel în centru, într-o clădire

frumoasă, lângă biblioteca publică. Nu am dormit în el, fiindcă aveam gazdele mele: două babe, armeni arhivicioși și unele persoane din înalta societate, la care nu am vrut să stau cu colegul Guluță Tică. Era prea elegant și prea sever pentru mine, obișnuit cu viața de hindus încă din copilărie. În fond, voiam să pot veni din parc la ora 12 noaptea, să dorm în mizerie, să stau în frig etc. etc., la un preț mai mic. În anii 1950, Suceava noastră cea nu prea frumoasă atunci nu avea hotel. Pur și simplu nu avea. Un fost hotel particular al familiei evreiești Schorr, a fost probabil naționalizat și dat unor instituții publice, pentru a fi restituit după 1990. Poșta veche era lângă el, iar mai sus clădirea ce adăpostea casa de cultură și centrul de îndrumare al mișcării artistice populare. Și ce se mai îndrumau pașii tinerilor flăcăi la joc! Se tipărea folclor nou, baliverne la capac etc. Partidul a luat palatul primăriei, iar consiliul popular regional fosta pușcărie, cu o aripă tribunal. Gardul masiv de piatră care înconjură pușcăria a fost demolat în 1958. Tovarășul Ene Țurcanu, prim secretar, vizita permanent șantierul. Un alt posibil hotel, vestitul han Langer, despre care exista mitul că fusese construit cu pietre de la cetate, era dat și el unor întreprinderi socialiste, ultima fiind cea de panificație.

Revin la repartizarea la țară. Ce a urmat, am mai povestit anterior. Noroc cu buletinul, că nu era atunci la mine, fiindcă îl rupeam și pe el. După două săptămâni, auzind directorul Cojocarul că mă învârt tot prin internat, m-a chemat la el și i-am spus totul. Am avut atunci o pornire să-i spun tată, eu, care n-am spus nimănui tată în viață, mulțumită mareșalului Antonescu. Fostul activist PMR, ajuns student la Universitatea muncitorească, coleg cu tovarășa Elena Ceaușescu, a ajuns inginer. Inginer mecanic. Preda lecții de tehnologia construcției de mașini la școală. Cu tovarășul secretar Panaitiu a fost ceva aproape asemănător în alt moment crucial al vieții, pe care eu l-am provocat în deplinătatea facultăților mintale. Și atunci, mă întreb de ce să critici atât comunismul și pe activiști, fiindcă fără ajutorul a 2-3 dintre ei eram bun de fabrică. De mobilă, în care am lucrat în tinerețe. Și ce mobilă se făcea atunci! Furniruită cu nuc și lustruită manual, pentru șefi. Cu plăci de panel și rame de placaj, băiuite maron și lustruite tot manual, pentru proletarii care le cumpărau în rate. Și nu numai proletarii

orașelor noastre socialiste.

Profesorul Ion Siminiceanu, ultimul stâlp al comunismului sucevean, maestrul maștrilor, s-a dus recent la o vârstă înaintată. A ocolit vodca prea multă. Cu whisky-ul e altceva. Are sau avea miros de ploșnițe moarte. Și cum poporul nostru a fost mâncat de ploșnițe secole și milenii, mirosul nu era foarte plăcut. Parcă aș fi preferat mirosul de DDT, *moartea păduchilor*, sau cel de motorină arsă. Mamei îi plăcea mirosul de cărămidă și mânca câte o bucățică din cuptor.

Fosta regiune Suceava n-a fost condusă de Armata Roșie sau de consilieri sovietici. Erau, de fapt, cominterniștii sovietici de altă naționalitate (așa scria în actele personale de atunci, inclusiv în livretul militar sau în cele administrative). Cei de altă naționalitate au venit să se războiască cu legionarii, exploatatorii, dușmanii de clasă, ocupând funcțiile mari din partid, securitate, sindicate, UTM, miliție, procuratură etc. Unele pușcării politice au fost conduse tot de ei, copiii nimănui, născuți poate pe altă planetă, extraterestii făuritori de comunism. Fără ei, Stalin i-ar fi spus iarăși lui Kaganovici: *lasă-i așa cum sunt, Lazar, vezi-ți de treabă!* Dar ei, copiii cosmosului, erau acolo, plini de dorul răzbunării popoarelor exploatate de o clică de burghezi și moșieri, cum a scris însuși Lenin, nu și Marx, care prezisese comunismul în America și Anglia, ceea ce nu este exclus în viitor.

*

Portretele lui Marx și Engels m-au speriat încă din clasa a doua, când le-am văzut pe perete, urmați de Lenin și de Stalin. După moda epocii, erau bărboși, mai mult Marx. Dar barba lui Engels era mai lungă. Învățătorul nostru, Constantin Sofian, ne-a văzut privirile speriate de portretele de pe pereți, mai ales de Marx și Engels, și ne-a spus într-o zi: „tovarășii din tablouri sunt cei patru mari dascăli ai proletariatului. Pe celălalt perete sunt conducătorii partidului și poporului nostru”. Numele lor era scris mare dedesubtul fotografiei. Eu, cel puțin, știam să citesc încă din clasa întâi. Fost simpatizant legionar, atunci, în 1949-1950, învățătorul nostru nu ne spunea mai multe despre iubiții noștri conducători și, mai ales,

despre generalissimul Stalin, corifeu al științei mondiale, după cum scria prin 1951 ziarul Scânteia. N-am înțeles nici atunci prea bine dacă marele conducător al lagărului socialist a fost și savant. Tovarășul Stalin (era voie să spunem așa) lansase planul grandios de transformare a naturii în URSS. A început cu un lucru mai simplu: canalul Volga-Don. Noi începuserăm canalul Dunăre-Marea Neagră.

Bărbosul Marx a trăit în sărăcie la Londra. Cuvântul comunist vine de la substantivul comunitate în manifestul din 1848. Apoi a venit, în 1871, Comuna din Paris, prima revoluție populară din istorie. Marea revoluție franceză de la 1789 a fost, în fond, una burgheză contra nobilimii și clerului. Ideile de desființare a privilegiilor veneau de la moraliștii francezi, în special de la J. J. Rousseau. Despre teroarea iacobină, care mi-a înflăcărat adolescența, am mai vorbit. Robespierre merita un bulevard și o statuie. Nu ghilotinarea regelui și a nobililor i se reproșează lui Robespierre, ci propria lui ghilotinare, ca și cea a altor tovarăși de luptă, cum spunea Lenin. De fapt, cei care-l urăsc pe cel mai celebru „incoruptibil” prerevoluționar sunt preoții și șefii lor catolici și protestanți. Multora le-a tăiat gâtul teroarea iacobină. Una dintre cele mai inspirate titulaturi din acea epocă este aceea a Comitetului Salvării Publice. Cei care l-au tratat pe Ceaușescu cu calibrul 7,62 au format un așa-zis organism revoluționar numit Frontul Salvării Naționale, care a devenit partid ultrademocratic și capitalist roșu, precum Frontul Plugarilor al dr. în drept Petru Groza, mic moșier, devenit iubitor al comunismului.

Dar după Robespierre trebuie pus la capitolul „incoruptibili” însuși V. I. Lenin, cel care a locuit în câteva camere mici ale foștilor servitori din Kremlin. Mai avea și o soră de ținut în trei cămăruțe. Prima, cea celebră, era cea unde scria pe genunchi și primea diverși oameni, inclusiv mujici, cuvânt care a dat la noi pe moșici, schimbarea unei litere definind de fapt mârlandii la superlativul absolut. Nadejda Krupskaja făcea acolo mâncare la lampa cu gaz lampant, adică petrol, cum făcea și mama afară, pe gang, după colectivizare, asta cât mai era cineva la ea, nepoți și strănepoți. Vara era nepractic să strici lemnele puține încălzind plita din camera de locuit. *Casa cea mare* avea o masă lungă folosită eventual la hram sau

pentru priveghiul de trei zile al morților. Și ea a stat ultima acolo. Regii, în principiu, ar trebui ghilotinați din când în când. Popoarele suverane să le dea câte un avertisment, să nu ajungă ca dictatorii vestiți, începând cu Cezar însuși. I-au urmat împărații, unii nebuni, cu tot soiul de defecte genetice necunoscute. Mult lăudatul nostru rege, prim, de altfel, Carol I, ne ducea în alianța cu Germania în război, chiar din 1914. În 1918 am fi rămas tot la nivelul principatelor dunărene, poate că erau chiar dezunite, să ne învățăm minte.

Ce-ar fi fost dacă genialul nostru conducător comunist ultra, N. Ceaușescu, ar fi locuit într-un apartament cu trei camere, eventual în centru? Avea, în fond, 3 copii. Sau la subsolul clădirii fostului și actualului sediu al Poliției fostă Miliție? Ar fi fost frumos, ar fi fost și el un pic „incoruptibil”. Salamul cu soia, cât era, ne-a dat sănătatea și vigoarea națiunii din prezent. Câți pensionari din cei aproape 5 milioane mai trăiau aproape 25 de ani după 1990, dacă nu mâncau cea mai călugărească dietă: salamul cu soia, etichete de pui, *frații Petreuş*, ca la *Radio Erevan*?

Armenii, în țara lor cea mică, păstrată de Lenin, deștepți cum sunt, s-au pus pe axa Moscova-Vladivostok. Stau acolo liniștiți, în siguranță. Mareșalul Antonescu s-a pus pe axa Berlin-Roma-Tokyo și ne-a dus la dezastru. Ceaușescu a vrut să stea numai pe axa București și, în ultima lună de destrămare a lagărului socialist, a apelat la Mihail Gorbaciov să mobilizeze trupele Pactului de la Varșovia, să-l salveze. Pactul nici nu mai exista. Acum suntem pe altă axă. Sute de ani, principatele dunărene, cu capitulațiile lor, au stat pe axa Iași-București-Constantinopol. Kemal Atatürk a schimbat numele orașului bizantin. Nu trebuia, mai ales că era un politician ateu și fără prejudecăți.

Indienii hinduși se roagă nu numai în râul Gange. Au și Brahmaputra și Indusul, toate sfinte. Indienii noștri se bat cu săbii, precum cavalerii medievali. Dar dacă nu au venit din India, ci din ținuturile nordice? Oricum, sunt căliți la frig. În Africa nu merg, gropile de gunoi de pe bătrânul nostru continent pot deveni și ele sfinte, precum în filmul lui Kusturica, *Pisica albă, pisica neagră*. Gropile de gunoi sunt sanctuare ale evoluției darwiniste. Și satul Costâna avea o groapă mare de gunoi,

făcută la marginea imașului încă de stăpânirea austro-ungară, care impunea respectarea măsurilor sanitare în fiecare localitate. „Regățenii” nu prea veneau atunci în fosta provincie străină. Nici nu erau priviți cu mare admirație. Stăpânirea austro-ungară a cam revenit în iubita noastră patrie. Mica Austrie stăpânește petrolul românesc daco-roman și geto-tracic, taie pădurile din munții noștri și nu ne mai cere curățenie și respectarea măsurilor sanitare, ca pe timpul împăratului Franz Joseph.

Peste ani, a venit stăpânirea bolșevică, considerată de eroicul nostru popor drept rusească, ceea ce nu e total adevărat. E adevărat că se spunea, pe bună dreptate, că *Stalin și poporul rus libertate ne-au adus*, asta metaforic, totuși comuniștii instauratori de teroare roșie au fost români de altă naționalitate sau neromâni. Și în Rusia comunismul l-au instaurat nu rușii, urmași ai cneazului vareg Rurik și ai Sfântului Vladimir, ci tot ruși de altă naționalitate, inclusiv Leon Troțki, Kamenev, Zinoviev, Stalin și chiar însuși Lenin. Dar asta e istorie. Și Napoleon era italian din Corsica cumpărată de francezi cu un an înaintea nașterii sale. Am văzut întâmplător o culegere de cântece din 1948. Începea cu penultimul imn al URSS (ultimul e valabil și astăzi) și cuprindea ode adresate lui Stalin, dar și un cântec vechi rusec, cu versuri aranjate de o tovarășă româncă de orice naționalitate, în care era vorba de cumplitul lagăr stalinist de după Cercul Polar de la Voniparka, în Siberia cea de gheață. Pe atunci, prin 1948, lagărul era plin de deținuți, foști luptători ucraineni, cazaci, ruși chiar, tătari, georgieni și alți caucazieni din armata lui Hitler. Unii prizonieri ruși au fost siliți să se înroleze sub amenințarea morții. Dar pe toți cei care s-au retras cu resturile armatei germane și ale unităților SS și au ajuns în zonele occidentale, aliații i-au predat numarați unul și unul lui Stalin, care a umplut Siberia cu ei. Dar și prizonierii români de la Cotul Donului, în special, au ajuns acolo. Prin 1951, a venit din prizonierat, spunea mama, fratele ei, Vasile. A ajuns la noi îmbrăcat cu pufoaica din lagăr și ne-a sărutat pe obraz pe toți, mirosind a celebra mahorcă. Mama, plângând, l-a întrebat de unde vine. Cum de unde, din Siberia, de la Voniparka, a spus el simplu. Am reținut numele acestei localități, fostă și pușcărie țaristă, pe unde ar fi putut trece și Dostoievski. Atunci, acolo, era și scriitorul Aleksandr Soljenîțin.

De la portretele marilor dascăli, ajungem la portretele de la demonstrațiile poporului muncitor fericit de comunism la 1 mai, 23 august și, mult timp, 7 noiembrie. Până prin 1970, erau plimbate la respectivele evenimente și portretele tuturor membrilor biroului politic al partidului, activiști români de diferite naționalități, de la uiguri la pecenegi și avari și chiar, în frunte, turco-tătari, plus unul-doi români veniți direct de pe Columna lui Traian de la Roma. Președintele Ceaușescu nu le-a mai permis mârlanilor din secretariat și din biroul politic să apară în poze pe străzi. Tovarășul Bobu, fostul nostru prim-secretar sucevean nu și-a mai văzut poza nicăieri, deși poate merita. Oare chiar merita? A fost un subaltern loial lui Ceaușescu? Nu cred. De ce nu l-a însoțit la Târgoviște? De ce nu a chemat un avion la Snagov? Era un om practic, în fond. În fine, de ce la acel penibil proces, televizat excesiv pentru prostirea poporului, nu a declarat clar că a crezut în geniul secretarului general și și-a dedicat viața luptei pentru comunism? Ar fi fost împușcat ca Ceaușescu? Evident că nu. S-a purtat lamentabil, și el, și ceilalți falși actori dintr-o falsă piesă. Cât au stat la pușcărie? Un an, doi, trei și vechiul lor coleg prim-secretar și secretar i-a grațiat. Săracii, toți au strigat că au fost oprimați de tovarășa Elena Ceaușescu. Între timp, țara era vândută, milioane de tone de fier vechi luau drumul străinătății și miliarde de dolari intrau în conturile lor, ale celor mai mari comuniști de paie, derbedei și ei, și fiii și nepoții și ginerii lor cu hoteluri, vile, asigurări, bănci, firme de distribuție de medicamente și pământ, pământul țăranilor uciși la 1907. Ce-ar trebui făcut acum, conform Constituției? *Care constituție?*, repet remarca tovarășului secretar Panaitiu, *noi am făcut-o, noi o încălcăm, noi o schimbăm, partidul conduce, ce dracu!*

Până la urmă, am avut doar un portret, al secretarului general al PCR, de fapt două, unul cu o ureche și celălalt cu două. A mai apărut și cel al tovarășei (eu aș zice doamnei) Elena Ceaușescu, soție model, mamă model, chiar și ingineră chimistă, degeaba bătrânii bolșevici capitaliști, hoți la drumul mare, o bârfesc în cărțile lor stupide. Cât se învăța la universitatea muncitorească prin 1960, se învăța și acum la universitățile tehnice. În fond, dacă nu iubea chimia, tovarășa Ceaușescu putea opta pentru fizică sau

matematică, precum cei trei copii ai ei. Fostul meu director de pe timpuri, de la actualul liceu sau colegiu „Samuil Isopescu”, tovarășul Cojocaru, inginer mecanic, a fost coleg cu studenta la zi Elena Ceaușescu. Mi-a spus mie personal, deși eram un tânăr puțin nedisciplinat atunci. De ce mi-a spus mie? Pentru că fusesem muncitor, ca și el, în producție, și nu ne-am dus la Academia „Ștefan Gheorghiu”, ci la școli de stat. În fond, de ce nu a mers tovarășa Elena Ceaușescu, cu trei copii de crescut, la „Ștefan Gheorghiu”, precum ilustrul său soț? Nu-i plăcea politica, deși sună paradoxal acum. După 1980 s-a implicat în conducerea guvernului. Dacă cineva crede că Manea Mănescu sau Constantin Dăscălescu erau mai deștepți ca tovarășa Ceaușescu se înșală. Și dacă tot comunismul trebuia să poarte un nume, el în final s-a numit Ceaușescu, Nicolae și Elena, odioșii de serviciu ai istoriei. Democrația socialistă cea mai avansată din lume, în timpul alegerilor pentru MAN nu pune portretele candidaților mârłani sau nu, mulți chiar nu, specialiști de marcă, pe toate gardurile, ca acum. Acum, din păcate, numai mârłanii candidează și câștigă, bandiții!

*

Când trăia încă marele Stalin, căruia îi dedicau poezii clasicii literaturii curat bolșevice, iar savantul atomist francez Frédéric Joliot Curie, laureat Nobel, primea și premiile Lenin și Stalin, numit „internațional pentru întărirea păcii între popoare”, Pablo Picasso a desenat în câteva secunde un porumbel fără picioare, porumbelul păcii, pentru care a primit și el cele două mari premii sovietice. Erau toți comuniști, inclusiv Charlie Chaplin în America, unde avea un dosar gros la FBI și la comisia anticomunistă a senatorului McCarthy. Dosar avea însuși părintele bombei atomice americane, Robert Oppenheimer, și el membru al partidului comunist din S.U.A., condus decenii întregi de Gus Hall, un partid legal și cinstit, perfect constituțional. Jean Paul Sartre, scriitor francez care a contribuit masiv la demisia a doua, definitivă, a generalului De Gaulle, comunist ultra, a refuzat premiul Lenin, fără să se supere sovieticii (a spus el). Problema e că a refuzat și premiul Nobel, pe care nu-l merita, de altfel, evident, beat fiind. Nu știu însă ce s-a făcut cu banii.

Internaționalismul proletar era religia popoarelor eliberate de Armata Roșie. În acei ani, când încă se desfășura lupta de clasă, chiaburii erau duși în Bărăgan, cel cântat de Panait Istrati și Sadoveanu și apoi de Zaharia Stancu cu *Valea Călmățuiului* și Marin Preda cu *Moromeții*, ca să nu-l trecem în listă și pe părintele Gala Galaction. Acolo mai erau aduși șvabii rămași în Banat, foști membri ai Grupului Etnic German, care a luptat direct în armata germană, cu toată împotrivirea mareșalului. Acolo, în Bărăganul lui Mitrea Cocor, care se lupta și el cu chiaburii (dar nu știu ce chiaburi erau acolo, unde sărăcia era în floare), ȝiganii se ocupau de meseriile lor tradiționale: ursari, căldărari, nomazi, meșteri în aramă, aur și argint etc. Cine fura un șurub de cale ferată era întâi bătut o lună de miliția populară, apoi condamnat la mulți ani. Frica îi ține pe ȝigani în condiția lor de robi eliberați de Kogălniceanu, spunea cineva. Dar în Bărăgan mai trăia și soția mareșalului Antonescu, după un stagiul de pușcărie, totuși nu prea lung. Ea a fost de fapt și judecată pentru gestiunea frauduloasă a Patronajului, organizația ei civilă (azi s-ar numi ONG). La fel a fost judecat și colonelul Teofil Sidorovici, cel din Bucșoia noastră, comandant al Strășii Țării, patronată de majestatea sa regele Carol al II-lea, care s-a sinucis în 1940.

Cum începea un act oficial regal? Am început să uit și eu: „Noi (pluralul majestății în gramatică), regele..., prin voința lui Dumnezeu și grația divină, la cei de față și viitori sănătate! Am decretat și decretăm: ...”. În fond, e o meserie frumoasă cea de rege, poporul te ține în palate, își dă moșii din pământul țării și bucăți mari din munții unde strămoșii noștri au viețuit peste o mie de ani, fără a-i vedea și ști nimeni, afară de fiarele sălbatice, îmblânzite și ele. Unde să fugi să nu te prindă slavii, goții, avarii, hunii, tătarii, pecenegii, cumanii și alanii, ca să nu mai vorbim de alte zeci de seminții cărora li s-au dezlegat limbile la Turnul Babel, cum spune științific Sfânta Scriptură? Altă explicație nu au găsit nici Gustav Weigand, neamțul, nici alți lingviști celebri care au formulat doar ipoteze. Totul ar porni de la limba sanscrită, vorbită de strămoșii indienilor de pretutindeni.

Dar în timpul când duceam eu, elev în clasele V-VII, la Costâna, cu căruța vecinului Ion Sava, cotele de cartofi și porumb la gara din Dărmănești, pentru care primeam o chitanță scrisă cu creion chimic, după

cântărire, și 2,50 lei noi, deci prin 1953, anul morții generalisimului Stalin, adică după stabilizarea monetară secretă din 1952 (căci așa s-a numit, pentru a lovi în banii afaceriștilor din timpul și după foametea din 1947, care la noi n-a prea fost, sau n-am știut eu), deci în acel timp mama și lița Domnica Goian (sau Domnica lui Iftenie) făceau uneori un fel de dezbateri filozofico-religioasă, anterioară celor dintre țărani din Bărăgan din *Moromeții*. „La vremea vremii, spunea mama, când va fi mai rău ca în război și ca acum, când oamenii nu vor mai putea răbda, vor merge la morminte și vor striga morților: *ieșiți voi să intrăm noi!*” „Atunci va fi sfârșitul lumii cu foc”, completa vecina noastră, și ea văduvă de război, cu peste 3 ha de pământ, pe care le ara și ea până la urmă. Avea noroc că un hectar era *Pe Tihăraie*, lângă pădure, cu iarbă. Când o aducea acasă de pe acel deal, umplea imensul ei pod al grajdului din șura cea mare, cu scândurile în general mâncate de cari. Domnul Jean, cumnatul ei de la București, dormea într-un colț, pe fânul din pod. Se urca acolo pe o scară înaltă. Mama era înnebunită după modul în care vorbesc bucureștenii (în fond negramatical), cu *dă* și *pă*, față de *di*-ul și *pi*-ul nostru, pronunțare influențată de limbi slave. Cei cu *dă* și *pă* (prepoziții) erau adevărații domni, după mama. Noi, cei de la coada vacii sau a sapei, eram în principiu proști, după mama. Țăranii sunt proști că n-au ajuns domni, care lucrează cu mintea. În alte condiții, mama ar fi putut ajunge o valoroasă cântăreață sau chiar artistă de teatru. Poate chiar și politician, în vremurile noastre. Avea o prezență de spirit remarcabilă, replici în orice situație, glume, ironie și autoironie, exact ce nu aveam noi, cei doi copii, sora mea și cu mine. Pe sora mea n-o scotea din proastă. La mine s-a abținut când i s-a spus că învăț ușor și bine. „Seamănă cu Vasile al meu (tata – mort la Odessa), prostana asta nu știu cu cine, poate cu mine”. Adevărul este că afectiv a fost mai legată de sora mea și a dus multe bătălii în timpul căsniciei ei nefericite. Eu am fost întotdeauna pe planul al doilea, poate și pentru că m-a văzut că fug de lume, că sunt retras, timid, că suport toate vorbele unor vecini care spuneau că nu-s bun de nimic, că n-o să iasă nimic din mine, ceea ce s-a și întâmplat, de altfel.

Când, peste ani, lucrând la Cultură, la niște spectacole la sate,

Înainte de Cântăria României, am fost într-un fel de juriu în sat, unde dansau directorul școlii cu soția și unii muncitori navetiști, mai tineri, fiindcă flăcăi nu erau la CAP, un vecin i-a spus mamei „uite, tu Savetă, feciorul tău e domn mare, toți îi spuneau *inspector*”, Mama m-a întrebat, când ne-am văzut mai târziu: „Tu te-ai făcut comunist! Tu crezi în Dumnezeu?” Ne-am privit câteva secunde și eu n-am zis nimic. Eram exact ceea ce se temea mama că o să ajung. Dar colhozul a fugărit toți tinerii în fabrici, așa că n-aveam nici eu vreo șansă să fiu colectivist, ci să ajung muncitor necalificat pe șantier, sau într-o fabrică. Oricum, n-aș fi făcut naveta, ar fi fost coșmarul vieții mele să mă supun obiceiurilor satului, care au mai rezistat până azi. Trei meserii am urât total: țăran, muncitor și profesor. Comunismul s-a construit și cu aportul meu kafkian. Oricum, am participat la sute de ședințe de partid, la învățământul politic, am fost la Cultură și secretar al comisiei de răspândire a cunoștințelor ateist-științifice, recomandându-le ceapiștilor și mai ales sectanților, cu înjurătura de rigoare a colonelului Dimitriu, cărți precum *Biblia pentru credincioși și necredincioși* și *Biblia hazlie*. „Asta pentru credincioși merge?”, m-a întrebat un șef. „Merge, e tipărită la Editura Politică”, Eu, evident, nu le-am citit. Am citit într-o iarnă Vechiul și Noul Testament, care m-au dus mai degrabă la hinduism.

„La vremea vremii va veni potopul cu foc”, glăsuia vecina Domnica Goian. „Dar când?”, întreba mama. În anul 2000 și ... Și-ul acelei țărănci alfabetizate era pur filozofic, egal cu teoretizările lui Constantin Noica, fost pușcăriaș numai la comuniști, fiindcă Antonescu nu l-a depistat. E vorba de filozofia în jurul particulei întru, cu nuanță arhaică. „Ana Pauker ne-a adus comunismul”, preciza Domnica Goian. „Ana Pauker și Gheorghe Dej”, admitea mama. „O să vie oare colhozul?” „Ce colhoz? Nu vine colhozul, trebuie mâncare la cazan. Cine s-o facă?” „Aduc bucătărese din Rusia.” „Doamne, unde a murit Vasile al meu!”, începea să plângă mama. „Lângă Odessa, dus de banditul cela de Antonescu, nu i-ar mai putezi ciolanele!” „Dar Vasile al meu a venit când erau aici rușii și l-au luat și l-au dus în Basarabia. Așa mi-a spus Vasile al lui Furchis, care l-a văzut bolnav, după ce a mâncat o lună numai coceni de varză. A murit și el acolo.” Situația bărbatului vecinei noastre era oficial consemnată drept dispărut.

Generalissimul Stalin conducea lagărul socialist și lupta împotriva ațățătorilor la război. Unchii mei, Nicolae și Nicolae (zis Gheorghe) erau la Salva-Vișeu, brigadieri, după ce au fugit de la cursurile de alfabetizare. Erău căliți în cei patru ani de război, îndeosebi de katiușele de la Cotul Donului. Unul a plecat apoi pentru un an și ceva în Cehoslovacia. A revenit îmbrăcat nemțește, de altfel amândoi se îmbrăcau nemțește. Costum popular a purtat la sărbători, peste ani, numai Gheorghe (adică tot Nicolae) Pînzar. Trăiesc amândoi, ca la fluviul Gange, la peste 90 de ani. Sunt imunizați de la Cotul Donului.

Doctorul Polocoșeriu, eminent pentru satul nostru, venit prin 1951 la vechiul dispensar burghezo-moșieresc, nu mergea acasă sâmbătă după-amiaza cu birja la gară, ci pe jos, cu bocancii descheiați vara. Încă nu apăruseră pantofii foști burghezi. Putea umbla și desculț, cum făcea, de altfel, în timpul liber, în grădină sau în atelierul lui de fierărie, de mecanică fină, de fapt. Burlac cam bătrîior, doctorul Polocoșeriu s-a dus probabil după colectivizare în Suceava, unde familia lui avea mai multe case ocupate de statul socialist în numele clasei muncitoare și a Armatei Roșii victorioase. I se lăsaseră, probabil, o cameră-două undeva, dar apoi s-a căsătorit și și-a construit o casă în spatele blocurilor din fața hotelului Bucovina, care azi nu are niciun nume. Doctorul Polocoșeriu Liviu avea un scris caligrafic perfect. L-am remarcat când am primit de la el niște rețete pentru un picior infectat de la o rosătură, deasupra tălpii, care a început să se cangreneze. După ce a certat-o pe mama, m-a operat urgent, cred că pe viu sau cu puțină anestezie locală, căci mama îmi ținea capul iar sora medicală, adică moașa, piciorul. Am rezistat, eram obișnuit cu durerea. Copiii o suportă, în general, mai bine, mai ales atunci. Era ca la război, „Doamne ferește!”, spunea mama. „Vasile al meu – adică tata – putea să vină și fără picioare, adică invalid de război, dar să nu moară în Rusia. Ce-a căutat câinele de Antonescu în Rusia?”, se întreba mama până spre bătrînețe. Auzise ea ceva de *câinele roșu*, porecla mareșalului. Penicilina cumpărată de la imperialiștii englezi se găsea în fiole cu serul aferent, la cooperativă. Plus fașe, tinctură de iod, care te ardea la inimă. Era mai bună decât creolina pe care o avea unchiul Nicolae, cu care a încercat să trateze

rana unei căprioare mușcată de un lup. A murit pe ogorul din fața casei noastre. Bunica se ducea la ea, cât încă trăia.

Dacă satele patriei trăiau în 1950 în general ca în timpul regimului burghezo-moșieresc, cu excepția cotelor și a fricii de mașina neagră, orașul Suceava, mic, cu până la 10000 de locuitori, avea o compoziție etnică la fel ca în Imperiul Austro-Ungar, în momentul când ne-am unit cu regătenii, considerați de țărani bucovineni oameni neserioși. Limbile vorbite pe străzi erau străine. Rar auzai doi români, unii românizați, să vorbească pe înțelesul țăranilor esențialmente proști, de la cozile vacilor și sabelor. Evident, la oraș se vorbea domnește, mai elegant, cu expresii nelicențioase, ca la țară. Pe străzi nu auzai cuvinte vulgare și înjurături, ca acum, perpetuate de pe ulițele satelor de nepoții mârlanilor de țărani care au fugit de colectivizare, ne-au construit fabricile, uzinele și blocurile și au ajuns și ei în apartamente, cu limba lor colorată la maximum. Domnii aveau oală de noapte în casele lor elegante, totuși. Țăranul mergea la miezul nopții, dacă trebuia, în fundul grădinii să-și facă nevoile, cum spune limba literară. Ca și în China, civilizația noastră s-a clădit în lipsa closetelor, cuvânt nemoștenit de la daci.

Așa a început construirea socialismului în fosta Republică Populară Română.

*

Cine-și mai amintește de fostul așa-zis revoluționar din decembrie 1989 Dan Iosif, bișnițar prin epoca de aur cu aprobare de la miliție. El a avut un rol de jucat în pulovăr în noaptea de 21 decembrie 1989, în zona Hotelului Intercontinental. În primul rând, confirma prezența tot în pulovăr a unui viitor prim-ministru. La TV, după dispariția lui, unii colegi din sediul fostului CC al PCR au spus că i-a dus acasă multe obiecte. Pe urmă s-a lipit de Ion Iliescu, îmbrăcat și el în pulovăr și adus la sediul CC și la TV de Bujor Sion, un fiu de ilegaliști. Cineva i-a comparat pe ilegaliștii bolșevici cu revoluționarii falși de după 1989, care-și primesc tainul lunar de la bugetul statului, cu aprobarea tacită a ilustrului nostru popor, deștept ca oaia, vorba țăranului, evident analfabet. Țărăniștii, cu rândurile pline

de securiști și informatori de la refacerea partidului, în ianuarie 1990, au dus un mic război cu Ion Iliescu și minerii lui, care i-au liniștit. Au uitat de tortionari, de procesul comunismului, au uitat totul.

Fostul bișnițar era și el român de naționalitate necunoscută. Cine dintre noi o fi oare urmaș al demult uitaților agatârși, un neam, vorba lui Iorga, dintre cele mai enigmatice care au trecut pe plaiurile noastre mioritice, adică moldovenеști. Încă nu știm de unde vine numele patriei lui Vladimir Voronin, basarabean bolșevic născut dincolo de Nistru. Dar ce căutau moldovenii dincolo de Nistru? Au trecut demult Nistrul, spun istoricii, înaintea ocupării ținutului de țarina Ecaterina a II-a, nemțoaică dar rusofonă, ca și Stalin, de altfel. Ică Antonescu, vicepreședintele cu rol de președinte de consiliu, în timpul războiului antisovietic, a teoretizat, împreună cu mulți istorici, întinderea populației moldo-vlahe departe spre răsărit. Mai bine-și tăia limba, practică de altfel curentă în secolele trecute. Și așa s-a dus Ion Antonescu cu o armată ruptă și șchioapă, ca Peneș Curcanul, flămândă și fără haine de iarnă, tocmai la Cotul Donului. Pe lângă toate, ofițerii îi băteau pe soldați, regulamentar, ca pe hoții de cai. *Căinele roșu*, adică mareșalul, a admis această inumană practică și a vrut să câștige și războiul. *Un sifilitic*, a remarcat Hitler la 23 august 1944. Un sifilitic, precum Mussolini.

Dar să revin la bișnițarii care au făcut revoluția din 1989, cum scrie în toate cărțile lui Ion Iliescu, cel mai deștept activist în anii 1970. Jongleriile de la Hotelul Intercontinental ale celor în pulovere, niciunul nedându-și viața pe celebra baricadă, au continuat și a doua zi, când a apărut încălțat cu tenișii săi vechi însuși marele maestru Silviu Brucan. Cu un pulover mai gros, evident, era iarnă. Niciun terorist tâmpit, inexistent fizic, nu a nimerit vreun exemplar în pulovăr. Parcă aveau veste antiglonț. Un popor flămând și îndobitocit a fost îngenunchiat definitiv.

Teroriștii zisei revoluții din 1989 îmi amintesc de câinii inexistenți pe străzile din Botoșani, în anii de glorie 1959-1964. N-am văzut nici câini, nici hingheri. N-am văzut, doamne ferește, niciun câine legat cu un lanț subțire și plimbat pe stradă. Acest vechi obicei burghez era cu desăvârșire interzis, adică autointerzis. E adevărat că mai târziu a apărut filmul făcut

după nuvela lui Cehov „Doamna cu câțelul”. Asta prin 1970, când tovarășul Ceaușescu nu dăduse încă tezele din iulie 1971. Câini nu prea aveau nici locuitorii cu case și curți, care erau majoritari în orașe. Ce să păzească câinele? Erau hoți în acei luminoși ani, când dictatura proletariatului nu admitea nimic burghez? Avea tovarășul Bobu câine de ținut în casă? Nu. Singurul care avea, precum Hitler, era Nicolae Ceaușescu, și el dictator, chiar tiran. De unde obiceiul conducătorului nostru iubit de a ține un câinelup acasă, pe care-l plimba și pe teren în istoricele lui vizite de lucru? Din ARO-ul deschis, câinele privea fix mulțimea care aplauda lângă marginea trotuarului, cu vigilență revoluționară. Când secretarul general cu soția intrau în sediul comitetului județean de partid erau salutați cu *să trăiți!* de tovarășii prim-secretari, de la Bobu, Miu Dobrescu, Traian Gârba și vestitul viitor țărănist Stoica. *Să trăiți, tovarășe secretar general, să trăiți!* rostea toată lioata de activiști și câinelui, apoi se repezeau la pupat mâna tovarășei Elena Ceaușescu. Alt obicei curat burghez, instituit de marele apărător al viitorului comunism ceaușist, nu marxist-leninist. Cine ar fi îndrăznit să-i pupe mâna vestitei femei comisar, cominternista șefă Ana Pauker? Îl umflau securiștii imediat drept exponent al fostelor clase exploatoare. Dar unde a rămas oare câinele demnitat de partid, cu rang înalt, după plecarea cu elicopterul a stăpânului pe 22 decembrie 1989? O fi avut grijă de el bișnițarul Dan Iosif, cel care cunoștea pocnitorile din jurul CC al PCR, TVR și al unităților militare din țară, în care trăgeau orbește soldații, comandați de ofițeri gen Moș Teacă, de fapt în clădiri nevinovate aflate în apropiere? După cum se știe, comisarul-șef Silviu Brucan își avea sediul la Hotelul Intercontinental, de unde supravegheau totul agenturile străine. Se pare că însuși Ceaușescu știa de ele, dar el le localiza doar la Timișoara. Acolo era, evident, doar o mică diversiune. Deștept cum nu era, Ceaușescu nu s-a prins că agenturile erau la câteva sute de metri de sediul CC, iar unele erau deja infiltrate în acel palat suprem al partidului, unde tot la etajul I era și biroul tovarășului Emil Bobu, secretar cu probleme organizatorice, în mod normal succesorul desemnat prin cutumă al secretarului general mort.

Am explicat altădată cum au reușit să reziste multe mentalități burgheze până târziu în comunism, adică tot comunismul. Este vorba în

special de sărutatul mâinii femeilor, ca și expresia *sărut mâna!* în loc de *bună ziua!* Comuniștii proveniți mulți din rândul mârșanilor țărani, adică cei de la marginea societății unui sat oarecare, nu au găsit decât formula militară *să trăiți!* Cred că și Ana Pauker era salutăată cu *să trăiți!*

Bișnițarii revoluției române, conform studiului profetic al lui Bălcescu, *Mersul revoluției în istoria românilor*, cea din 1989, anul profetic pentru activiștii, securiștii, informatorii, milițienii, procurorii și judecătorii militari, comandanții lagărelor de exterminare din anii 1950, au devenit întâi de toate revoluționari. Toți, evident, au fost informatori ai eternei securități. Ea i-a făcut pe țigani regi și împărați, ea l-a adus pe fostul rege, legal până în decembrie 1947, când a avut loc altă revoluție, comunistă, evident. Carol al II-lea în loc să se nască tâmpit, datorită consangvinității din familiile regale europene, a ajuns un derbedeu foarte inteligent. Totuși, nu foarte. Putea salva România de comunism și război, după toate acordurile economice încheiate cu Hitler, dacă o părăsea pe *Duduia*, blestemul vieții lui, femeia fatală ca în *Toamna patriarhului*. Naziștii îi linișteau și pe legionari și nu avea nevoie de dictatură, ci de un guvern format de Maniu sau de Brătianu. Nimeni nu i-ar fi cerut, cum nu i-a cerut Hitler lui Antonescu, să intre în război, dimpotrivă. Nimeni nu i-a cerut tâmpitului de Antonescu să intre în Pactul Anticomintern sau tripartit sau, culmea, să declare război SUA și statului Haiti, pe lângă alte zece.

Cuvântul *duduie* a dispărut încet din limbă. Prin tinerețea mea se mai folosea, cu sens peiorativ. Această titulatură, semiinstituțională, putea fi atribuită tovarășei Elena Ceaușescu, nu însă și Suzanei Gâdea, Alexandrinei Găinușe și altor activiste superioare de partid. Cum ar fi sunat oare apelativul *duduie Ana Pauker*? Suna direct la pușcărie.

Bișnițarii celebri ai revoluției române de-a lungul veacurilor trecute și viitoare sunt și marii revoluționari fără morminte. Niciun glonț de kalașnikov nu i-a nimerit. Se plimbau grăbiți între Intercontinental, sediul suprem al revoluției, sediul CC al PCR, TVR, Ministerul Apărării și alte ministere. Singurii dispăruți organizat de la sedii și de acasă, care au luat calea băjeniei, cel puțin în luna ianuarie, au fost securiștii. După trei zile în ianuarie, adică odată cu moartea dictatorului, Silviu Brucan a decis:

securității de toate naționalitățile să fie trecuți la viteaza armată română, care în tâmpenia ei a distrus palatul regal și Fundațiunea Carol I, asta în stilul revoluției din 1945.

Bișnițarii revoluției sunt acum mari capitaliști. Funcționari de stat la nivel local, prefecți, președinți de partide și de consilii județene, directori, deputați etc. au în munții patriei pensiuni grandioase, proprietăți, vile în orașul nostru urât, mii de hectare de pământ în jur, toți cu dosare cu NUP date de onorabila justiție română. *Au de toate, nu i-ar primi pământul!* ar fi spus mama mea. Unde-i sfânta lege 18, semnată de fostul președinte MAN, acad. Nicolae Giosan? Precum fluviul Gange, de unde au venit pe jos cu secole în urmă ȣiganii europeni, autonumiți romi, cu lege semnată de Nicolae Văcăroiu, contabil-șef, și Ion Iliescu, directorul României. Așa au ajuns boieri și urmașii vechilor boieri, inițial fiind și ei hoți, bișnițari și derbedei, majoritatea fanarioți sau de alte neamuri, urmași ai agatârșilor. De ce și-au adus un principe străin, cerut de altfel de însuși Napoleon al III-lea, înaintea capitulării de la Sedan, cea mai rușinoasă capitulare a Franței? Și acum, într-un război clasic, ar capitula în două săptămâni. Cuza vodă era imoral și nebun, spunea însuși beiful de Samos, Ion Ghica, cel cu scrisorile lui frumoase, unde găsim expresia: „Bellu belește, Goleescu golește, Manu jupuiește”. Toți, boieri greci, afurisiți de Eminescu, singurul nostru român deștept în două mii de ani.

Dacă Cornelio Coposu n-a pus kalașnikovul pe bătrânii torționari, atunci merită să fie pensionați generali în rezervă, cu o pensie de 100 de milioane de lei vechi. Așa ar fi cinstit, pentru vigilența lor revoluționară, pentru apărarea poporului muncitor, pentru crimele înălțătoare în acordurile marșului partizanilor. Oamenii aceștia și-au scuipat plămânii educându-i pe bandiți, și-au luxat încheieturile, coturile și genunchiurile în orele de rupere a oaselor. Sunt români cinstiți, adică cominterniști, de naționalitate necunoscută, care au fost obligați să locuiască în vile confiscate, cu bone pentru copii, iar la pensionare, în Bucureștiul cel iubit al lui Gică Petrescu, s-au stabilit pe Bulevardul Iadului, adică al Primăverii. În America Latină, la un puci organizat de armată, s-ar fi bombardat întreg bulevardul, fiind ras de pe fața pământului. Doamne ferește! Noi suntem români, Nicolae

Steinhard a scris *Jurnalul fericirii*. Amin!

*

Tinerii activiști de acum 25 de ani, foști șoimi ai patriei, pionieri de frunte, au fost promovați din producție sau, puțini, din rândul păturii intelectuale (după Marx). Primii aveau studii la Ștefan Gheorghiu, personaj necunoscut și în comunism. Doar în Iași, spre mănăstirea Galata, era o căsuță memorială, a unor oameni muncitori de la periferia fostei capitale a Moldovei, care merita să devină capitala Principatelor Unite în 1859. A fost, atunci, un compromis între unioniștii moldoveni și cei munteni. Și au greșit cu toții. Dar tinerii uteciști, puțin speriați în 1990, unii mergând atunci din nou în producție, au ucenicit pe lângă bătrânii activiști care au furat totul mai rău ca fanarioții și au ajuns și ei la putere, iar cu sprijinul părinților membri CEPEX, secretari de toate categoriile, activiști de frunte, au și ei 2, 3, 4 vile, pământ intravilan și extravilan, case de vacanță și pensiuni cât hotelurile. *Eu fur; tu furi, el fură*, spunea pe vremuri un domnitor moldovean.

Dar să revin la capitala Principatelor Unite. Iașul era atunci un oraș mult mai frumos și civilizată față de Bucureștiul cu șalvari otomani, plin de fanarioți și de țigani. Plus că acesta era situat geografic în inima Bărăganului lui Mitrea Cocor și al ciulinilor lui Panait Istrati, grecotei și el. Cum ar arăta azi Iașul drept capitală, cu o dezvoltare în acest sens de peste 150 de ani? În Primul Război Mondial germanii, turcii și bulgarii poate că nu ajungeau în capitala României. La București și-au făcut de cap, spre bucuria lui Ioan Slavici și Tudor Arghezi, germanofili convinși. Mulți i-ar aproba astăzi, având încă o frică ancestrală de ruși, deși *lumina vine de la răsărit*, vorba lui Sadoveanu. Să nu uităm că rușii ne-au dat Dobrogea după Războiul de Independență, realist vorbind, o deschidere la mare de aur pentru noul stat românesc. Sigur că rușii au luat Basarabia, cu acordul forțat al turcilor. Austriecii ne-au luat și ei Bucovina, nu cu mulți ani în urmă. Acum toți plâng soarta Ucrainei vecine și prietene și nu mai vorbesc despre această provincie istorică, pentru a nu se supăra aliații noștri europeni, care au uitat de Kosovo și de bombardarea Serbiei de imperialiștii

americani, e adevărat, fără cei englezi, care au și ei avioanele lor. Există oare vreo deosebire între imperialismul anglo-american din anii 1950 și cel de azi? Există NATO, înființat în 1949.

Românii noștri inteligenți uită ușor și-i plâng pe marii hoți care crapă, adică se sinucid. Unii americani vor un nou război, ei fiind așa-ziși eroi din Vietnam, de unde au fugit fiind învinși militar în singurul război expansionist american. Vietnamul merită toată admirația mea, spre regretul cui? Credeți că onorabilii noștri uteciști conducători de acum îi iubesc pe americani? Toată Europa, sau o parte a ei s-a săturat de ei, cum ne-am săturat noi de Ceaușescu, așteptând eventual intervenția Armatei Roșii.

Iașul, cu colinele sale, ferit de praful și furtunile Bărăganului, ar fi fost capitala ideală a României. Putea fi ales domnitor întâi în Muntenia generalul Gheorghe Magheru, ca să nu vorbim de Ion Ghica, fost fanariot, dar patriot pașoptist, reales la Iași și capitala stabilită în Moldova. Istoria merge înainte. Toți ne critică încă din vechime (călătorii străini) că suntem hoți, leneși, murdari, mincinoși etc. Mă rog, noi suntem, ar fi spus mama, cum ne-a făcut Dumnezeu. *Să nu devii un antihrist ca comuniștii aiștia*, mă tot sfătuia ea. *Să crezi în Cel de Sus!* Eu aș merge mai degrabă la râul sfânt Gange și m-aș face hindus, cu vacile, maimuțele și șerpilor sfinți. În fond, și egiptenii credeau în boul sfânt Apis. De fapt, nouă, românilor de toate naționalitățile, ne-ar trebui religia musulmană și legea sharia. Hoțului să i se taie o mână! Nu ar mai avea cu ce fura. Bine, sunt marii hoți care au furat bănci întregi cu câteva hârtii. Lor, spânzurătoarea! Ortodoxia noastră, dar și celelalte credințe din spațiul carpato-pontic îndeamnă parcă la hoție. Poate că pământul nostru bogat are o substanță chimică din adâncuri care ne modifică codul genetic.

Turcii i-au islamizat, nu forțat, pe albanezi, pe slavi din Bosnia. Noi, cu apostolul Andrei am rămas, adică ne-am născut creștini, cum propovăduia mult prea fericitul patriarh. Exemplul la hoție îl dau și unii subalterni ai fericirii sale. *Iartă-l Doamne!*, ar fi spus mama dacă m-ar fi auzit. *Să ai grijă la cap!*, îmi spunea ea. Dar ea se gândea la boala mea de pe la 5-6 ani (meningită cu puroi în cap), care a fost vindecată de mătușa Anica Ruțucoia, cu descântecele și plantele ei fierte, al căror abur era

trecut prin urechile mele. Doctorul a spus simplu: moare în câteva zile și s-a dus. S-a oprit cam la patru metri de mine și nu m-a atins, parcă aș fi avut răie. *Are puroi la os*, a constatat el, *moare în câteva zile, pregătiți înmormântarea*. Eu mă uitam la el, dar nu am auzit decât de puroiul la os.

Arză-l-ar focul!, a comentat mama mai târziu, *m-a speriat de moarte, Doamne, iartă-mă!* Doctorul era un chirurg cunoscut în Fălticeni, până prin anii 1980. Era căsătorit cu fata *Maioriței* din Costâna și ar fi avut două case mari și mult pământ, dacă nu le-ar fi distrus primarii și secretarii și activiștii suceveni, toți comuniști din prima generație, cam la nivelul parlamentarilor de astăzi. A multora. În fond, acum iar au pătruns în noua mare adunare națională șoferi, mecanici, unele servitoare, țiitoare, vorba mamei. Roata lumii se învârtește.

Iarăși despre regele Carol al II-lea. Legionarii și Antonescu au fost politicieni dezastruoși, mergând pe o alianță cu Germania lui Hitler. Carol al II-lea rămânea neutru: *domnule cancelar, aveți cerealele, petrolul și ce mai găsiți pe la noi. Glorioasa armată germană poate bate singură URSS în două săptămâni, conform planificării dvs. Noi nu avem armată, ne-am pregătit să ne luptăm cu ungurii, dar ați stabilit dvs. la Viena soarta noastră. Noi tăcem din gură. Nu trecem nici Prutul, nu rupem relațiile diplomatice cu deja defuncta URSS*. Cam așa ar fi vorbit regele Carol cu Hitler. Și fuhrerul ar fi fost mulțumit. Trupele germane puteau trece prin teritoriul nostru spre URSS. Apoi, după bătălia de la Kursk, România amărâtă ar fi putut declara război Germaniei, aliniindu-se cu URSS, SUA, Anglia, Canada și ceilalți participanți la război. Sigur că România ar fi fost ocupată și regele, dacă nu ar fi fugit, ar fi fost dus într-un lagăr din Germania, de unde ar fi fost eliberat în 1945 de Armata Roșie. În aceste condiții, cei trei mari, Roosevelt, Stalin și Churchill, la Teheran, Yalta și Potsdam ar fi trebuit să recompenseze România. Îi dădeau toate teritoriile luate din vest, nord și sud, mai puțin Basarabia, pe care Stalin o iubea în mod deosebit. Ce soluție ar fi găsit însuși Stalin? Polonia a fost împinsă de el în Germania, cehii au primit Sudeții, românilor ce le-ar fi dat pentru eroismul lor? Evident, o bucată din Ungaria, aliata lui Hitler. Ne trezeam aproape de Budapesta, unde-am mai fost în 1919. Cam așa ar fi trebuit

raționat și Carol al II-lea era un bun politician, cu toate potlogăriile lui, exagerate de unii. Așa că încercarea lui de a elimina mișcarea legionară poate fi justificată. Carol al II-lea și-a făcut un calcul politic corect. Numai că mișcarea legionară avea o bază de masă, cum spunea Marx. În 1940, regele a fost nevoit să cedeze totul teritorial, a dat totul germanilor, adică petrol și cereale, dar nu avea de gând să intre în război. Ar fi procedat exact ca în 1916. Simțul lui politic excepțional i-a fost distrus însă de legionari și Antonescu.

*

Clasa muncitoare din patria noastră socialistă a dispărut după 1990, în circa 10 ani, în mod masiv, apoi tot mai selectiv pe măsură ce cetățile veșnice ale lui Ceaușescu, fabrici și uzine, erau duse la fier vechi de marii capitaliști români și străini, securiști, activiști, informatori, indivizi iuți de mână, cu „pile”, cetățeni străini mari capitaliști, de multe naționalități etc.

În anii 1950-1960, muncitorii noștri, deși puțini față de țăranii ne colectivizați, erau clasa socială cea mai avansată, conducătoarea republicii populare, prin detașamentul său de avangardă, partidul muncitoresc sau comunist. Jongleria cu detașament de avangardă vine de la Marx și Lenin. Și în capitalismul în putrefacție din Occidentul de atunci erau partide burgheze, detașamente de avangardă ale bandiților exploatare ai omului de către om. Dacă evoluția mamiferelor ar fi creat o altă ființă, care să-l exploateze pe om, era altceva. Eventual să-l vâneze și să-l mănânce. Cine știe cum evoluam noi, urmașii maimuțelor după Darwin, sau niște creaturi ale zeilor, după poveștile biblice.

Să luăm exemplul lui Gheorghiu-Dej, fost pușcăriaș al regimului burghezo-moșieresc, fost căsătorit, ce a avut două fete, care au rămas cu mama lor în anii lui de pușcărie și au devenit artiste sau intelectuale. Tatăl lor, ajuns șef din 1944, e adevărat, mai mic, le-a sprijinit în studiile și cariera lor. Nu le-a cerut să se facă muncitoare, eventual tractoriste sau țesătoare și să facă parte din clasa cea mai progresistă și cea mai evoluată a societății umane. Savanții, doctorii, profesorii și chiar judecătorii erau în urma lor.

Din rândul mârlanilor au fost promovați activiștii de partid, mârłani sută la sută, precum cei din actualul parlament al României capitaliste. Mârłani mai mari sau mai mici, mulți la nivelul activiștilor din anii 1950-1960, care aveau cu o clasă mai mult decât trenul. Apropo de clasele trenului, în Anglia, acum mai bine de 150 de ani, într-o gară un grup de muncitori, adică de proletari, l-au așteptat pe Karl Marx în fața vagoanelor de clasa a treia. Părintele proletariatului a coborât însă de la clasa întâi, elegant ca un burghez ce era.

Lenin, îmbrăcat și el la patru ace, fără hainele rusești tradiționale (pe care le purta, paradoxal, Stalin), nu a avut cel puțin copii, pe care să-i facă proletari. Nici Stalin nu i-a făcut direct. Un fiu, Vasili, a mers pe front, cum se știe, la 20 de ani, și a fost luat prizonier. S-a sinucis în lagăr. Cu fata, Ludmila, a avut numai necazuri: a fugit în America. Alt fiu nu a ajuns șef.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a ocupat de cei trei copii. Au învățat pe bulevardul Primăverii, la o școală specială, apoi, normal, era liceul numit „Zoia Kosmodemianskaia” (mai bine se numea *Katiușa*). Acolo învățau și copiii altor membri ai biroului politic, unii plecați în iad acum, alții derbedei capitaliști. Au avut cu toții o tinerețe de basm, în frunte cu Nicu Ceaușescu. Cei doi soți Ceaușescu și-au îndemnat copiii spre facultăți științifice, doi la fizică iar Zoia (de la Kosmodemianskaia) la matematică. De ce nu și-a trimis ilustrul bolșevic, fost ucenic și vagabond în adolescență, apoi activist în tinerețe, copiii la școli profesionale? Valentin și Nicu să se fi făcut strungari, iar Zoia croitoreasă. Prin anii 1950, fetele lui Gheorghiu-Dej ar fi trebuit să fie tractoriste. Ce frumoasă melodie a compus Edmund Deda, un român de orice naționalitate: *Ilenuța tractorista!* În ultimul an al copilăriei mele la Costâna, apăruse un tractor cu o tractoristă din alt sat. Ara terenul primăriei. Țăranii, când au văzut tractorul, l-au văzut parcă pe dracul. *Fata e frumoasă, dar tractorul mirosea a comunism, mâncare la cantină și femeile la comun*, comenta unul hâtru, cu o nevastă urâtă. *Vrei femei la comun, boșorogul dracului!*, îi răspundea câte o gospodină tânără. De preferință o văduvă, căci pe atunci bărbații erau geloși. Cuvântul nu era folosit, era domnesc, țăranii foloseau vechile expresii *o teme* sau *îl teme*. Limba din străbuni a țăranilor analfabeți. Eu am impresia că bătrânii, de la o

anumită vârstă, devin analfabeți. Se usucă copacii, ar fi spus poetul popular.

Mihai Beniuc, clasic al realismului socialist, bolșevic sută la sută, cu modificarea genetică aferentă, a avut multe clipe de sinceritate, atât în versuri, cât și în cuvântările de partid, adică cu activul de partid. Erau, prin 1950-1960, și chiar mai târziu, sinistrele ședințe de demascare, de critică și autocritică. Unele se lăsau și cu pușcărie. Eu am scris niște rânduri în proză, prin 1968, dintr-un proiectat roman imaginar, anticomunist, care să ajungă în Occident și eu după el, și să primesc premiul Nobel, pe care să-l beau în barurile de pe Champs Elisées. Am publicat ce-a mai rămas după 1990 și nu l-a citit nimeni, evident. Nici eu. Aveam în el un om zeu de mare anvergură (Stalin, cred), sală de ședințe, prelucrări și instrucțiuni, un ins numit *incendiatorul idee*. Ce-aș fi pățit dacă-l găsea draga mea securitate, care a apărut și a vegheat la fericirea mea în anii glorioși ai socialismului! Din 1971, eram deja comunist anticomunist, fără să știe organele în drept. Sigur că nu eram singur. Acum sunt aproape singur.

Tovarășul prim-secretar Gârba Traian era inginer mecanic de meserie. Fiul lui, Cici, era un fel de Nicu Ceaușescu sucevean. Evident că l-a făcut tot intelectual. Și tovarășul secretar Panaitiu, și tovarășii secretari Găină, Iliescu și alții evident că și-au făcut fiii tot ingineri sau chiar ofițeri, mai puțin profesori care să meargă la țară. Cum la țară? La țară locuiau țăranii și compromișii învățători și profesori de la colectivizare.

Nici tovarășul Emil Bobu, fostul nostru prim-secretar iubit, nu și-a făcut fiicele muncitoare la „Zimbrul” sau la fabrica de încălțăminte „Străduința”. Oricum, în câțiva ani ajungeau maiștri, subingineri și apoi directoare. Dar premiera s-a făcut în anii 1950, când cei trei fii ai primului secretar Ene Țurcanu, promovat din meseria de ceferist, au ajuns doi militari și unul inginer, mi se pare. Cu cel mijlociu, Laurențiu, cam de vârsta mea, ne întâlneam la internatul școlii de meserii, pe str. Dragoș vodă 11, vecin cu vila primului secretar. Ar fi fost frumos ca cei trei băieți ai tovarășului Țurcanu să fi făcut școala de meserii din Suceava, sau să fi ajuns ceferiști ca tatăl lor. Atunci ar fi avut mai mari șanse în politică. Paradoxal este că politrucii din acei ani nu se gândeau în mod partinic la viitorul politic al fiilor sau fiicelor lor. Nici Ene Țurcanu, nici Gârba, nici

Miu Dobrescu, nici secretarii județeni nu doreau ca fiii lor să facă carieră politică, promovați din producție, cum cereau documentele de partid și de stat. Inițial, nici familia Ceaușescu nu s-a gândit la viitorul politic al fiilor lor, trimițându-i în pătura intelectuală. Ulterior, secretarul general, în anii de glorie ai epocii de aur, a încălcat propriile opere și hotărârile organelor superioare privind promovarea în funcții de conducere în partid. Nu a început cu Nicu, cu un alt prim-secretar UTC, Mihai Frunteletă, trimis prim-secretar la Craiova. A continuat cu Nicu, la Sibiu. Nu însă cu fetele tovarășilor Miu Dobrescu, Emil Bobu, Ion Dincă, cu fiul celebru al lui Niculescu-Mizil și cu alte odrasle ale aristocrației muncitorești din bulevardul Primăverii și zona TV, fii de activiști, generali securiști, MAN etc. Îndepărtându-se de muncitorime, clasa cea mai înaintată a societății, președintele României comuniste și-a pregătit călătoria spre Snagov cu elicopterul și cea spre Târgoviște în calitate de autostopist, cu soția și cu un însoțitor credincios, se pare că din garda personală, care s-a pierdut pe drum și nu a scos niciun cuvânt până astăzi.

După 1989, detașamentul de avangardă al clasei muncitoare, conform teoriei marxiste, împreună cu securitatea și informatorii lor laici și religioși, au început construirea capitalismului, furând averea iubitului nostru popor, care are mintea netedă, cum spunea un vechi politician, ca la oaie. Așa am fost programați genetic, nu există vinovați. Așa ne trebuie! Numai că vechii-noi capitaliști comuniști și-au promovat fiii în hoții și politică cu o dexteritate superioară stejarului din Scornicești, vorba unui poet mizerabil. Dar și acum niciun fiu de nou capitalist nu ajunge strungar, ci absolvent al facultăților false, cu spălare de bani. Avem doctori în drept și în științe care sunt la nivelul celor patru clase primare ale tov. Nicolae Ceaușescu. Secretarul general a încălcat deci statutul PCR și alte hotărâri ale forumurilor superioare de conducere de a promova în funcție de activiști mari și mici numai muncitori, ajunși într-un fel sau altul în pătura intelectuală. Stagiul de șaibă era de cinci ani fix. Cu fiul lui, Nicu, nu s-a putut abține. Poate a luat modelul lui Kim Ir Sen din Coreea de Nord. Poate, oricum poporul nostru muncitor aștepta să crape bătrânul dictator de cancer și să-i urmeze fiul lui iubit Nicu. Până la urmă, era

bun și tovarășul Bobu și chiar ar fi fost poate mai bun de prin 1980. Emil Bobu, la Suceava, asculta de specialiști. Dacă el era șef suprem în locul lui Ceaușescu, cu siguranță că ar fi fost mai realist. Emil Bobu mai avea o calitate: îi ura și uneori îi persecuta pe activiștii cei mici și răi, unii mai răi ca el. El era intransigent, spunea cineva pe atunci, chiar dacă s-a bătut cu țărani, cu unii de la munte care vindeau ilegal lemne. Lemnul și, mai târziu, vițelii erau valoroase ca aurul în comunism. Ca Kentul și dolarii.

*

Iubiții noștri torționari care au luptat cu cinste pentru instaurarea celei mai drepte societăți, a celei mai avansate democrații, cea populară, devenită socialistă în operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, sunt deranjați puțin. Ce-au făcut ei? Au făcut ca naziștii în lagărele lor? Doamne ferește! E o crimă contra umanității numai să-i compari cu acești constructori ai socialismului, de nădejde și de bază, cu bestiile naziste. *Tovarășul Gheorghiu-Dej a greșit când i-a eliberat pe odioșii dușmani ai poporului în 1964. Noi, câți mai trăim, eram tineri căpitani sau maiori, un tovarăș l-a împușcat chiar pe dictatorul legionar Ion Antonescu, criminalul poporului român, un rasist condamnat de legile internaționale. Noi ce legi internaționale am încălcat? I-am lichidat practic pe dușmanii umanității, agenții imperialismului anglo-american, cum spunea partidul, reprezentanții claselor exploatoare care au supt sângele poporului român. Dacă fostul nostru deținut Corneliu Coposu, ajuns în pușcăria regimului democrat-popular obez și cu șanse mari de alte complicații, devenit până în 1964 un adevărat sportiv de performanță, a recunoscut umanismul de care am dat dovadă, iertându-ne toate micile greșeli, când noi ne-am așteptat la un tratament cu cartușe de calibrul 7,62, atunci ce mai vor nepoții unor colegi de-ai noștri, proprietari de televiziuni? Tocmai la televiziunea tovarășului director de la Crescent să fim atacați? Pentru ce? Am furat noi banii poporului în 1990 din băncile străine? Am cerut noi pensii mari? Cât de mari? Dar noi am avut salarii mari în câmpul muncii. Noi am slujit cu devotament țara și poporul, hristosul mă-sii! Ce se discută despre pensiile noastre? Dacă nu eram noi, colegii noștri*

din alte departamente, care au transformat socialismul în capitalism și au cumpărat fabricile poporului nu existau acum. Țiganii au furat fier vechi, agenturile străine au deschis mall-uri, dumnezeii mamei lor, să ne scuze foști apărători ai socialismului care au cumpărat și ei, cinstit, pământul sfânt de sub fabrici, că noi suntem credincioși, nu toți, e adevărat. Am citit Biblia hazlie *de nevoie. Noi n-am folosit Kalașnikovul în pușcării, că nu admitea regulamentul. Trebuia păzit fiecare cartuș de calibrul 7,62. Nu că nu se putea folosi, în cazuri extreme, dar cum justificăm gloanțele folosite, venea o comisie să verifice. Foloseam răngi, însă.*

Rezolvarea problemei torționarilor a dat-o la TV un fost ministru: metoda Mossad în cazul criminalilor naziști. Îi localizezi și îi lichidezi, conform principiului biblic *ochi pentru ochi, dinte pentru dinte*. Palestinienii care au ucis sportivi israelieni la Olimpiada de la München din 1972 au fost lichidați unul câte unul. S-a făcut și un film documentar despre asta. Soluția e valabilă și în cazul miilor de gardieni, foști subofițeri, în general, care încă mai trăiesc, mulți dintre ei, și ei cu pensii de 2000-3000 de lei, dacă nu mai mult. Subofițeri și chiar unii ofițeri, pe post de gardieni, au crime mai multe pe conștiință decât torționarii-directori. Imediat ar urma, aplicând principiul biblic, judecătorii și procurorii de la tribunalele militare. Și, deasupra tuturor, dar normal încă din 1990, în locații sub doi metri de pământ, tovarășii activiști de partid, care conduceau și aprobau totul. Nu suntem un popor creștin care crede în Vechiul Testament și, evident, în Noul? Suntem. De ce nu aplicăm principiul biblic, și el sfânt, enunțat de domnul fost ministru, azi capitalist: *ochi pentru ochi, dinte pentru dinte*. Să mai învățăm și din justiția altor popoare, că nu degeaba a spus filozoful Țuțea pe patul de moarte: *Am făcut 13 ani de pușcărie pentru un popor tâmpit*. Exact ce a repetat, tot pe atunci, marele maestru Silviu Brucan. Mulți distinși directori torționari ai fostelor lagăre de exterminare comuniste sunt plecați demult pe alte meleaguri și unii mai trăiesc, în liniște, pace și belșug. Lor nu li se poate aplica principiul sfânt din Biblie. În tinerețea mea pierdută, am avut un prieten torționar, plutonier la penitenciarul din Botoșani. Au trecut pe acolo și unii foști dușmani ai poporului muncitor. Era în anii de cruntă represiune împotriva dușmanilor țării: 1960. Avea vreo

30 de ani, iar eu 20. Am vorbit de multe ori și cu profesorul Buciuceanu din Suceava, cum am mai scris, fost câțiva ani director al pușcării din Suceava. Eu îi spuneam *domnule profesor*, avusese și preocupări literare. E adevărat că venea sau revenea din Basarabia, de unde au venit directorii de pușcării de toate naționalitățile, toți iubitori ai gliei străbune. Așa se putea spune în epoca de aur, că atunci era interzis. *Ce glie străbună, mă, tovarășe, hristosu mă-tii?* ar fi spus un securist. Îți dăm noi glie străbună, legionarule! *Dar eram prea tânăr și nu puteam fi legionar*, a spus, martor la un sinistru proces politic, Traian Bodnar, directorul Bibliotecii din Rădăuți, roșu la față ca sfecla, datorită emoției și alcoolului din ultimii 20 de ani și din seara precedentă. Maiorul președinte al onoratei instanțe a zâmbit, ceea ce a uimit sala adusă special, plină cu securiști și cu noi, inspectorii de la cultură. *Dacă nu, ai fi fost*, a comentat zâmbind maiorul. Era vorba de un act cultural, în fond, erau judecați doi poeți, unul fost legionar în tinerețe, apoi director de muzeu în Rădăuți și autor de versuri dedicate partidului, pentru a-l fenta. Totul i s-a tras de la jurnalul scris după actul eroic al lui Ceaușescu din 1968, când a fost pregătit să lupte cu Armata Roșie, aidoma mareșalului Antonescu. Dacă armata română, condusă de secretarul general comandant suprem, ajungea și ea la porțile Moscovei? Brejnev cerea pace sau armistițiu? Nu se va ști niciodată. Era posibil ca Armata Roșie să coboare direct din avioanele Antonov, cu tancuri parașutate, pe aeroportul Băneasa, ca la Praga? Asta a speriat atunci NATO. Tancurile cu tot cu echipaj parașutate din avioane. Și toate au căzut lin pe pistă. Tancurile se numeau T54, nu celebrele T34. Erau noi, modernizate, dar nu mai bune în luptă, se pare. S-a văzut la puciul din Moscova, când Boris Elțin s-a urcat pe unul oprit de cetățeni, parcă era o trotinetă. Cum să oprești un tanc? Tinerii chinezi au ajuns sub șenilele lor la Beijing, în 1989, încercând să le oprească. Erau, de fapt, tot tancuri T54, făcute sub licență. Kalașnikovul e făcut oriunde fără licență, precum vodca. Francezii ne-au interzis, prin 1980, să denumim coniacul nostru de 3 și 5 stele cu această denumire. Nu se plătise licență. Nici nu se acordase. Românii noștri bețivi l-au numit vinars, un cuvânt oribil. Sigur că până la urmă se făcea vinars din esență de vin cu spirit natural. Coniacul nostru

de 3 stele Vrancea era prin 1970 cea mai bună băutură alcoolică. Întrecea chiar vodca rusească. Dar noi atunci beam vodcă poloneză, avea o aromă specifică. Fumam și țigări Aroma, de 4 lei pachetul, pătrat, la cutie. Mai beam mastică cea dulce ca mierea și lichiorul triple-sec, venit din America Latină, ca și romul Jamaica, apoi Cuba Libre, rom cubanez din trestie de zahăr. Dar când durerile sufletești ale tinereții, vorba prietenului Holca, ne copleșeau, beam vodcă Krepkaya de 60 de grade. Pe stomacul gol era un balsam, precum băutura națională mexicană, tequila.

Și, în acest timp, ce făceau torționarii? Erau avansați în grad, iar în 1964 au scăpat de rămășițele dușmanilor poporului, câți n-au fost uciși de bătrânețe la 30-40 de ani, cei din lotul doi, de după 1958, dar și din primul lot. Bătrânii Maniu, Mihalache, Brătianu s-au dus. *Bandiții bandiților; hristosul mamei lor!* Mai este o problemă, aparent minoră: de ce un colonel securist are o pensie mai mare decât un colonel al forțelor armate, care au construit canalul și metroul, Casa Poporului, au rezolvat strângerea recoltelor, plus că mai puteau să se lupte și cu Armata Roșie? Dacă onor apărătorii comunismului îl apărau până la capăt, meritau pensia dată de Ceaușescu și de urmașii lui, egală cu cea a unui activist sau director de fabrică. Dar așa? Ce au apărat? Au trădat epoca de aur, l-au trădat pe comandantul suprem în timpul contrarevoluției din decembrie 1989 și în loc de Kalașnikov au primit pensii egale cu cele ale torționarilor. *Bravos popor!* ar fi spus conu Leonida față cu reacțiunea.

Iubiții noștri torționari puteau fi tratați cu metodele cunoscutului serviciu secret amintit. După o lege veche de 3000 de ani, valabilă și astăzi. Numai că noi iubim câinii și tăiem mieii, oile, vacile, porcii și caii, cu o cruzime înfiorătoare. Mieii plâng de ți se rupe inima când sunt asasinați, porcii știu ce-i așteaptă din seara precedentă (asta a remarcat-o din copilărie vecina noastră Domnica Goian). Și eu am văzut porcul țipând groaznic când era dus să fie ucis de un criminal cu un cuțit cât o baionetă (țăranii îi spuneau *bahnetă*). Noi aveam una în cămară, dar a dispărut cândva. Cineva a luat-o tot pentru tăierea porcilor.

Trebuie să recunosc cu rușine că pe lângă torționarii securiști, activiștii bolșevici, informatorii, revoluționarii, procurorii militari și

judecătorii lor, nu am pic de simpatie pentru câini și pentru bătrâni, în frunte cu mine. Asta vine, poate freudian, din copilărie. Normal ar fi ca toți bărbații și femeile să se pensioneze normal, conform legii, și să nu mai ocupe locul celor tineri, de la președintele scumpei noastre patrii și până la regele țiganilor, care a respectat acest comandament moral. Mai sunt în lume regi, președinți, politicieni, bandiți de bancheri imperialiști care au supt și sug sângele popoarelor la 70-80-90 de ani, hapsâni, răi, parcă nu i-ar aștepta moartea acasă, vorba țăranului român analfabet. Rețin foarte bine cuvintele tovarășului Ion Iliescu, prim-secretar UTC prin 1967, când într-o ședință a propus, spre lauda lui, ca toți activiștii să se pensioneze normal, ca toți oamenii muncii. Legea-i lege chiar dacă e dură pentru boșorogii care o nesocotesc. Dar ucenicul bolșevic al cominternistului Silviu Brucan a prins din nou gustul puterii politice după 1990 și a rămas să fie scos cu picioarele înainte. Dar, chiar de ce oare morții sunt scoși din case, biserici etc. cu picioarele înainte? E o tradiție obscură care vine de la agatârși, un neam care a dispărut de milenii, dar care s-ar putea să revină din locuri neștiute și să spună că asta-i patria lor, noi să ne ducem în Franța, care mai poate hrăni 15 milioane de suflete. Ar ajunge, așa, după sute de ani, cu o populație egală cu cea a secolarului inamic Germania, care de la Napoleon încoace nu a pierdut niciun război cu Franța. Și nu l-ar pierde nici pe cel viitor, dacă peste o mie de ani toate țările europene nu ar ajunge din nou ca în Evul Mediu cel întunecat. Până atunci, poate că evoluția va dezvolta o altă ființă pe Pământ, care să ne fie superioară și eventual să ne consume la cină, *poftă bună!*, vorba generalului din *Toamna patriarhului*.

*

Ceea ce nu a preluat regimul capitalist actual de la socialismul multilateral-dezvoltat din trecutul neglorios al patriei noastre sunt celebrele universități populare. E adevărat că atunci ele funcționau pe lângă case de cultură, fără personal plătit. În București, sediul central era la Sala Dalles, pe bulevardul N. Bălcescu. Eram sătul profesional de universitatea noastră populară din Suceava, de care m-am ocupat și eu un timp, înaintea epocii de aur, când animatorii erau bătrânii profesori

Orest Tofan, nord-bucovinean, și cunoscutul pe atunci *bădița* Filip, care jucaseră teatru și în vremea lui Carol al II-lea, regele culturii, inventatorul Cântării României.

Sala Mică a Casei de Cultură a Sindicatelor avea planificată în fiecare luni, la ora 18, câte o conferință. Veneau refugiați bucovineni de la Cernăuți, îndeosebi. Profesorul Iacobescu și doctorul Ioan Iețcu erau conferențieri permanenți. Suceava trecea prin epoca de aur cu noi și noi blocuri, unul mai urât ca altul. Cementul și fierul se furau de pe șantiere ca în codru. Aleile erau făcute din beton, adică din puțin beton, iar după un an se dezlipseau pietricelele din balastrul adus din apa râului nostru atât de frumos și de curat prin 1956-1960 și mai înainte. La conferințe erau prezenți cei din vechea generație de intelectuali ai Sucevei, care umpleau Sala Mică. Prostimea din fabrici și uzine, vajnica clasă muncitoare, depășea zi de zi sarcinile de plan. Planul era făcut științific, pentru a fi depășit neștiințific. Partidul avea grijă de sufletul proletarilor obosiți și flămânzi, care ieșeau din primul schimb, pe la ora 14, mulți fiind navetiști care ajungeau în satele lor cu înfiorătoare autobuze făcute la uzina bucureșteană „Autobuzul”. Cine n-a mers în acele sicrie hodorogite, într-o înghesuială de nu puteai respira, nu știe ce înseamnă comunism plus epoca de aur.

Universitățile populare de pe timpuri, dar mai ales Academia „Ștefan Gheorghiu”, sunt continuate acum de universitățile particulare, unde nu se rămâne repetent decât dacă nu ai bani mai mulți decât taxa. Doctoratele se iau ca diplomele de evidențiat în întrecerea socialistă, singura pe care am luat-o și eu, prin tinerețe.

Marele maestru Silviu Brucan, aflat în iad deocamdată, a spus profetic precum Nostradamus că românii sunt stupizi, adică proști, și se vor deștepta peste 20 de ani. Putea pune, ca la procesul lui Ceaușescu, 20 de secole, până la un nou Decebal, părintele nostru pe care l-am moștenit mai puțin. Bătrânul ghicitor se referea, de fapt, la românii de alte naționalități. Țăranii români analfabeți și alfabetizați spuneau cu gura lor, în deplinătatea facultăților mintale, că sunt proști și de asta stau la coada vacii, la plug, la prășit și la cosit etc. Domnii erau deștepți, ei lucrau cu capul. Mare eroare pentru țăranii noștri! Domnii cu școală sunt mulți mai tâmpiți decât ei.

Omul nou visat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, iubitul nostru secretar general și prim președinte al RSR, era construit de marii și micii pupincuriști activiști și artiști, scriitori realist-socialiști de tip II, precum Popescu-Dumnezeu și Adrian Păunescu, canalii cea mai respingătoare a comunismului. Un om nou din București, fost maistru bolșevic, ajuns primar, i-a confecționat un bust din bronz celui scuipat în decembrie 1989 de mulți bucureșteni, care trebuia legat de un stâlp și scuipat până la moarte, amplasat în Grădina Icoanei. Evident, așa ne trebuie, dacă nu l-am votat, noi, românii, pe Corneliu Coposu sau pe Ion Rațiu în 1990 și 1992. Ultrabolșevicul Ion Iliescu era noul zeu al românilor noștri loviți în cap cu leuca, vorba țaranului român analfabet sau nu. Dar propaganda ateist-științifică, făcută de activiști de partid, de artiști și lucrători în cultură, precum am fost și eu (recunosc în deplinătatea facultăților mintale proprii), nu a reușit decât să facă un singur ateu. Recomandam țăranilor și muncitorilor să citească *Biblia hazlie*, *Biblia pentru credincioși și necredincioși*, *Povestiri biblice și evanghelice* etc., în timp ce eu îl citeam pe Spinoza, marele filozof ateu, pe marii moraliști francezi etc. Sigur că Darwin este părintele ateismului, de mai bine de un secol și jumătate. Dacă nici Popescu-Dumnezeu nu e ateu, atunci cine? Ar trebui înființată, în România noastră capitalistă, măcar o societate a ateilor, dacă nu cel puțin două. În Suedia, 70% dintre locuitori se declară ateii. Bine cel puțin că toți activiștii și foștii securiști sunt credincioși. Evident, mulți fiind de alte naționalități, cu ani în urmă nu erau creștini ortodocși sau catolici. E adevărat că au fost mozaici, protestanți de toate felurile, dar nu și hinduși. Această religie indiană, cu fluviul sfânt Gange, cu vacile, maimuțele și elefanții sfinți, mă fascinează mai mult chiar decât budismul. Reîncarnarea e o iluzie și ea. Oricum, ei nu au făcut dintr-un simplu om o ființă supranaturală. Omul a apărut din strămoșii noștri încă necunoscuți de aproape un milion de ani. Dar se pare că viața pe Pământ a existat cu miliarde de ani în urmă. Suntem aici, la porțile Orientului, cum spun cronicarii, un mic popor care se tot micșorează, deși țiganii au trecut masiv în tabăra noastră.

Vechi activiști de partid, care tunau și fulgerau împotriva

misticismului religios, sunt azi din nou credincioși pioși, închinându-se Domnului și banului. Dumitru Popescu-Dumnezeu scrie în continuare romane, poate și o autobiografie sau memorii în care să condamne epoca de aur. Mulți își tipăresc din bani publici culegeri de texte pentru brigăzi artistice. Celebrele brigăzi artistice, începute cu melodia *Marinică, Marinică, cel leneș*, cântată în 1950-1960 de Dorina Drăghici. Cominternistul de altă naționalitate Matei Socor (nume conspirativ) era marele compozitor al epocii anteaaurifere. El a compus și melodia *Ilenița tractorista*. Trist e faptul că, fiind șef la Uniunea Compozitorilor, îi cam persecuta pe muzicienii mari care trăiseră în regimul burghezo-moșieresc. Dar Matei Socor s-a dus dincolo de iad și ne-a lăsat pe noi pradă tuturor vitregiilor sorții.

Propaganda comunistă n-a funcționat în van, după cum toate sectele religioase create de mari șarlatani, imorali, unii bolnavi psihic, au „prins” în ultimele două secole, mai ales. Oamenii cred minciunile. Cu cât sunt mai mari, cu atât sunt mai bine crezute. Deci propaganda comunistă a fost o sectă oarecare. Egală, aș zice, cu cea creată de un infractor sexual înrăit, MISA lui Gregorian Bivolaru, armean de neamul lui, zic unii. Sau Biserica Scientologică din SUA, interzisă în multe țări. De-a lungul secolelor, mari infractori religioși au fost desemnați sfinți. Oamenii totuși așteaptă minuni, în necazurile lor zilnice.

Misticismul nu a putut fi înfrânt. Aici a suferit propaganda comunistă un mare eșec, pe lângă celelalte. Universitățile populare au triumfat însă, iar profesorii de marxism-leninism sunt acum miniștri. Halal națiune, vorba lui Caragiale!

Regina Angliei, adică a Marii Britanii și a Irlandei de Nord, a îmbătrânit în domnie. Nu înțeleg de ce nu cedează Irlandei acea bucată de pământ, cu o soartă asemănătoare cu a Kosovo-lui, pentru irlandezi. Imperialiștii englezi din copilăria mea nu mai au cea mai mare parte din imperiu, dar tot le-a mai rămas câte ceva. Insulele Malvine trebuie date Argentinei, Gibraltarul Spaniei, iar insula Sf. Elena, unde a murit Napoleon, Franței. S-ar face o dreptate istorică. Și totuși, singurul șef de stat român care a mers în caleașca regală rămâne, pentru încă un secol, președintele

RSR, Nicolae Ceaușescu. În locul bustului celui mai celebru pupincurist poet logoreic, Adrian Păunescu, se putea pune în Grădina Icoanei (tocmai acolo!) cel al fostului președinte al României socialiste.

*

Aristocrația muncitorească a dispărut din 1990. Nimeni nu mai tresare când trece pe lângă el un fost tovarăș activist, secretar, prim-secretar, deputat MAN, membru CC al PCR etc. Nu trăiau, majoritatea, în bogăția de azi, dar nici chiar la blocuri, chiar dacă n-aveau voie să-și facă case proprietate personală, evident din ordinul tiranului, vorba tovarășului Emil Bobu, care a vorbit la o televiziune a unui mărunț activist de partid și de stat, ce tremura pe timpuri numai când vedea mașina lui. Problema principală a aristocrației activiștilor ținea de statutul lor sacrosanct de conducători ai partidului, care, la rândul lui, conducea totul. Activiștii aristocrați se uitau la ceilalți membri simpli de partid ca la niște gunoaie, dacă se uitau, fiindcă în ședințe, în general, priveau pe deasupra tuturor din amvoanele comuniste – prezidiile. Așezate mult deasupra poporului muncitor din săli ale fabricilor și uzinelor, ale sindicatelor și culturii, prezidiile dădeau indicații, instrucțiuni, transmiteau ordinele de sus de la CC. Eu am scris o cârtică în tinerețe, prin 1968-1970, pe care am tipărit-o după 1990, iar manuscrisul l-am păstrat într-un dosar peste 30 de ani. Evocam în ea o sală de instrucțiuni, directive și prelucrări, un om zeu de mare anvergură, tabloul marelui Stalin care a căzut de pe perete etc. Dacă atunci sau mai târziu onorabila securitate a poporului îl citea, aduna câteva referate de la informatori și le trimitea tribunalului militar de la Iași, care aparținea de Ministerul Apărării Naționale? De ce nu de interne? Nu știu cum ar fi fost mai bine. Sigur că în general procesul se judeca ca acela al tiranului, doar fără vizita medicală. În fond, tovarășului tiran i se putea face și o analiză a sângelui, în care era inclusă și reacția Wassermann, care dacă era pozitivă indica sifilisul.

Între altele fie spus, comuniștii activiști au menținut un vechi obicei burghez: sărutatul mâinilor tuturor tovarășelor, tinere sau bătrâne. Dovadă însăși tovarășa Ceaușescu, căreia toți mârlandii din CEPEX îi pupau mâinile.

Ea avea un statut neoficial de regină. Regină roșie, după I. M. Pacepa, *un brav pui de cominternist care a trădat poporul român, banditul dracului!* Evident, trebuia spânzurat, nu împușcat, dacă era prins.

Activiștii aristocrați, când mergeau în fabrici și uzine, în școli și spitale, nu dădeau bună ziua. Erau așteptați la intrare de directori, secretari BOB, președinți de sindicat etc., care strigau când erau cam la 5 metri de ei un răsunător *să trăiți tovarășe prim-secretar!* sau *secretar*, sau șef de secție, sau chiar *activist* simplu. Cel în cauză nu spunea, evident, nimic, trecând direct la subiect. Intrau în săli în care publicul se ridica în picioare și erau conduși la prezidii. Unii, precum tov. Ion Siminiceanu, mai glumeau, mai spuneau chiar câte o vorbă de duh. Dar dacă venea tov. Bobu era o liniște mormântală. Și tov. Panaitiu, în funcție de starea psihică, mai făcea glume. Mai multe la sfârșit. Când începea analiza era dezastru. Toți cei din sală se temeau să nu fie ridicat în picioare vreunul dintre ei și să fie pus să raporteze. Asta la munca politică și cultură.

Ei, dar epoca aristocrației muncitorești a trecut. Bine că a trecut. *Nu ne lăsa tiranul cel bătrân să ne facem o căsuță cu două camere undeva acasă la părinții noștri, că în apropierea pădurilor era interzis orice. Totul era proprietatea statului, dar statul eram noi, activiști, informatori, securiști, directori, șefi de peste tot. Noi eram statul, condus de partid. Deși ne-au condus cum ne-au condus, acum s-a schimbat totul. Noi le-am permis să valorifice avuția națională. Au venit cu «sărut mâna, vrem și noi vechile hoteluri, vrem și noi o parte din bănci, am fost membri CEPEX, CC al PCR, MAN etc. Nu pentru noi, pentru copiii noștri». Dacă eram lacomi, îi lăsam să crape de foame, deși tot noi am cerut să li se mărească pensiile, exact în timp ce regretatul fost dușman al poporului Ion Diaconescu conducea partidul țărănist. Emil a fost trimis de și mai regretatul Coposu, dușmanul declarat al comunismului și al nostru. Am luptat cinstit cu el. L-ați auzit acuzându-ne de ceva? A stat în închisoare trimis de Ana Pauker, cu prietenii ei de la Moscova. Emil a declarat că a fost învins de securitate. Care securitate? Securitatea a dispărut împreună cu Ceaușescu. Noi am servit poporul.*

Actualii milionari și miliardari în euro ai republicii noastre au căutat

și au găsit alte forme substitut ale aristocrației: societățile mondiale secrete. Grupul Bilderberg, Comisia Trilaterală, Iluminații, care au alimentat excesiv teoriile conspirației, dar și francmasoneria, Clubul Rotary etc. Se adună, vorbesc, pun la cale metode noi de îmbogățire. Unii mai crapă, din când în când, vorba mamei mele, repausată în 1993, o mare credincioasă. Pronia cerească s-o odihnească. Eu n-am moștenit-o. Uneori aștept întâlnirea Pământului cu un pietroi mai mare din centura de asteroizi din interiorul sistemului nostru solar. Lăsând toate enigmele la o parte, mă gândesc doar la mișcarea de revoluție a Pământului, cu circa 29 km/s. Spui unu și ai parcurs 25 de km pe o orbită exactă, cel puțin până în prezent.

Bogații noștri sunt în fond niște personaje asemănătoare lui Aristoteles Onassis, grecul cel mai bogat din tinerețea mea, care a pornit de la zero, cu pantalonii ruși, prin Argentina. Tot de acolo a pornit și mult mai celebrul Che Guevara. Capitaliștii noștri locuiesc în adevărate palate în București, cumpărate cinstit de la unii moștenitori ai vechilor clase exploatare. Exploatarea omului de către om avea un fel de semnificație biblică, când am auzit prima dată de așa ceva. Conform teoriei darwiniste, ar trebui să existe o altă specie, care să-i vâneze pe toți oamenii.

Un număr de cetățeni români de alte naționalități sau cu naționalitate dublă, cum nu se admitea în epoca de aur, fac în scumpa noastră țară afaceri, critică, dau sfaturi, se jură că iubesc poporul român. Aiurea, sau pe dracu', după cunoscutele expresii populare. Când se emigra înainte de și în epoca de aur toți renunțau la tribunal la cetățenia română, iar unii mimau plânsul când renunțau la sfântul carnet roșu de partid.

Trecem peste aristocrația muncitorească a lui Lenin (critică de el), care s-a dus în parte în unele organizații secrete fără nicio valoare aparentă, dar unde se fac sau se pregătesc afaceri. În comunism, după apariția romanului *Scrinul negru* de G. Călinescu, în 1960, pe care l-am citit cu plăcere, deși autorul a plantat și un ilegalist prin țesătura intrigii, care totuși nu s-a salvat la timp, scriitori și istorici au vorbit despre existența sau inexistența unei aristocrații autentice românești. Unii au contestat cu vehemență existența ei, evident, proletcultiștii. Domnitorii greci fanarioți au lăsat mulți urmași, care s-au numit prinți, chiar până în ziua de azi. Prinții

Caragea, Ghica, Mavrocordat, Mavrogheni, dar și unii socotiți pământeni, precum Sturza, Știrbei, Brâncoveanu, Suțu, Bibescu, Lambrino etc. Un personaj important al romanului *Scrinul negru* era prințesa Hangerliu. Evident, trăia în mizerie, pe atunci, în 1950, vânzându-și operele de artă la talciocuri organizate în Obor, când încă se făceau *zilele moșilor* sau *Târgul de moși*, unde a cântat și Maria Tănase, bucureșteancă get-beget. Prințesa Hangerliu a dat o sentință artistică care a fost reluată de profesorul meu de limbă română contemporană mai târziu, la exemple diverse de superlativ absolut: *un Césanne e un Césanne*. În realitate, genialul pictor impresionist s-a impus greu, ca toate geniile. Profesorul meu a mai dat un exemplu, pe care-l folosea și mama: și ea, nu frumoasă! evident, cu o intonație specială. Toți prinții, atunci, erau dușmanii poporului, nici nu mai trebuie pomenit. Majoritatea celor care nu erau la pușcărie au fost mutați în camerele servitorilor din vilele lor, în care s-au mutat activiști, securiști, directori etc., generația mârlanilor cu cizme și o clasă mai mult ca trenul, vorba poporului.

Dar cei care sunt noii capitaliști de azi, care știm ce meserie au avut în comunism, sunt acum membri în societățile și cluburile elitiste, secrete. Mulți fac parte din organizații religioase pe ai căror membri i-au ciomăgit în comunismul nostru fără față umană. De prin anul 2000 a fost descoperit fostul rege cu cele cinci fete și cu un ginere din Iașiul nostru cel frumos.

Drace! s-au bătut peste frunte membri marcanți ai noii burghezii române, încă cu pielea și năravuri roșii, membri în societățile vechi capitaliste secrete, *dar de ce n-am fi și noi baroni, sau marchizi, sau conți și, în final, chiar prinți? De ce numai bancherul ultrareacționar Rothschild să fie baron? Adică au fost, câteva generații... Avem un fost rege, avem omul nostru acolo, poate domni cu titlul de prinț consort, sau Radu cel Frumos al doilea. Avem o constituție care interzice schimbarea sfintei republici, voința poporului, votată de două ori. Au făcut-o niște bolșevici. Seniorul Coposu al nostru a cerut încă de atunci monarhie constituțională. Mulți activiști și chiar informatori de-ai noștri s-au temut să nu le pună pielea pe băț Corneliu Coposu. Pielea noastră nu intra în joc. Am scăpat de-un nou canal și chiar de AKM, cerute de derbedeii noștri din Piața Universității,*

când am dat foc sediului ministerului pentru a arde hârtiile cu studenții arestați după contrarevoluția din Ungaria, semnate de primul secretar al CC al UTM. Chiorul cu barca, scrisă pe carton la un sediu vechi, și ținută la gât de un boschetar beat, se dă la regele nostru. Cică constituția e sfântă. Sigur că vom face totul legal: adunare constituantă, o nouă constituție, cum a spus și stimatul nostru președinte, singura modalitate absolut legală de a o face. În fond, fostul președinte Ceaușescu a murit la timp, scutindu-ne de atâtea necazuri, tiranul, pe care dracul l-a iubit, a spus de atâtea ori că el a făcut constituția și el o modifică sau face alta, ceea ce era adevărat. La noi, maestrul Panaitiu remarca acest lucru simplu: noi am făcut-o, noi o schimbăm, tovarășe Ciobanu. Atenție la propaganda vizuală!

*

Nicolae Ceaușescu vorbea, în fond, foarte frumos și corect despre cetățenii patriei noastre. Nu rostea, ca azi, cuvântul *români* la orice manifestare politică. Și partidul comunist organiza alegeri și le număra ca astăzi. Unde ajungeau toate hârtiile și buletinele? Ultimele la DCA, una dintre instituțiile fundamentale ale statului, unde se recuperau toate resturile posibile. Erau și multe expresii de genul „ești bun de dat la DCA”. Dar ce însemna acest acronim? Direcția de colectare a ambalajelor. Atât. Hoții nu se apropiiau cu capace de canal, ca acum, sau cu fierul furat din scheletele uzinelor noastre, care trebuiau să fie adevăratele monumente ale comunismului, peste o mie de ani. La DCA erau trimiși ca directori și funcționari unii tovarăși activiști, milițieni sau alți membri de partid cu vot de blam. În ultimii 20 de ani ai regimului comunist, instituția era amplasată lângă apa Sucevei, adică lângă groapa de gunoi a orașului și lângă atelierul fostului hingher, botezat *călau* de suceveni. Fiind condusă direct de activiști, era într-o situație materială lamentabilă, bună de dat toată la... DCA. A venit, apoi, un tânăr director, după ce DCA-ul a fost mutat pe la Ițcani și a renovat totul, pentru o întreprindere de prelucrare a pieilor de animale, având valoarea aurului în contextul plății datoriilor externe, când țăranii nu aveau voie să taie niciun animal, cu excepția porcilor. Adevărul este că, în copilăria mea, vițeei nu erau tăiați niciodată,

ca în India. Vitele aveau un fel de statut sacru. Numai statul avea monopolul pieilor crude, ținute în saramură și expediate în țările CAER sau în lumea a treia. A patra nu exista. La noi, din păcate, țiganii nu și-au făcut palate cu multe turnulețe, ca strămoșii lor hinduși. Asta s-a întâmplat în Valahia și Oltenia, sau *România mică*, cum o numea Carol I, unde ei sunt majoritari, ca secuii în Harghita și Covasna. Despre piei de animale nu mai vorbește nimeni. Au ele drumul lor ascuns. Ostap Bender, eroul romanului *Vițelul de aur*, în timpul NEP-ului leninist, a înființat o întreprindere de colectare de coarne și copite...

Unde sunt macaralele șantierelor socialismului? La Galați, la miliardarul indian Mittal, unde Nicolae Ceaușescu a terminat cel mai mare combinat siderurgic din sud-estul Europei. Au indienii miliardari, avem și noi români de naționalitate indiană miliardari. Așa ne trebuie. Toți membrii PCR am jurat și am semnat cu propria noastră mână dreaptă și în deplinătatea facultăților noastre mintale că vom apăra cu prețul vieții patria socialistă și pe conducătorul ei. În comunism, mai ales prin 1950-1965, era interzis să scrii cu mâna stângă. Devenai dușman al poporului. La țară, bravii țărani urmăreau copii de mici dacă vreunul o ia razna cu stânga. Nu-i dureau capul că ar fi scris cu stânga, ci se gândeau cum va cosi cu acea mână. Invers? Sau cum ar fi ținut furca și sapa, doamne ferește? Cu înjurături și pedepse adecvate părinții îi corectau pe cei care puteau deveni stângaci. Dar și învățătorii urmăreau acest fenomen. Dacă un muncitor ajuns în uzină era stângaci? Inversa fluxul tehnologic, ca în filmul lui Chaplin. Ce-ar fi zis poporul muncitor dacă l-ar fi văzut pe conducătorul iubit că semnează cu toată autoritatea și competența un decret cu mâna stângă? Pușchea pe limbă! zicea mama. Oricum n-ar fi putut face semnul clasic al extragerii rădăcinii pătrate. Dar de unde știa tovarășul Ceaușescu să facă semnul grafic al extragerii rădăcinii pătrate dintr-un număr? La școală, până în clasa a IV-a, încă nu se învăța. A făcut liceul, după academia militară „Frunze” de la Moscova, la fără frecvență, evident, ca și cele două facultăți, de la „Ștefan Gheorghiu” și ASE. Diplomele sunt și acum pe undeva. Dacă le-au furat revoluționarii, se găsesc, cu siguranță, în actele instituțiilor amintite. Cele de la „Ștefan Gheorghiu” puteau fi auncate la DCA. Tânăr fiind și

iubind orașul cu străzi și trotuare, fără noroiul celebru al copilăriei mele, râvneam la un post de funcționar la DCA. Drumul în pantă spre lunca Sucevei, pe lângă frumoasa biserică a Mirăuților, era romantic și parcă ajungeai în Suceava lui Ștefan cel Mare.

Gheorghe Gheorghiu-Dej, despre care nu mai vorbește nimeni din cei care l-au cunoscut, vorbea, în general, citind texte scrise de politrucii lui, cu un ușor accent moldovenesc, fiind născut la Onești, unde a început să amplaseze uzine chimice. A uitat lumea și de uzinele chimice de la Borzești și, mai ales, de la Săvinești, în județele Bacău și Neamț. Atunci a început fabricarea fibrelor sintetice. Săvineștiul avea o bună echipă de handbal, Relonul. Peste ani, adică în 1970, am văzut la TV, la un cămin cultural, un meci din finala campionatului mondial de fotbal, câștigat de echipa republicii noastre socialiste. Gațu, Stângă și alți celebri handbaliști campioni mondiali. La rugby aveam un jucător celebru: Enciu. Eram, neoficial, a șasea națiune la acest sport, Africa de Sud fiind suspendată din cauza apartheidului. Președintele Republicii Sud-Africane, dr. Vervoerd, explica de ce e necesară trăirea separată, în bune raporturi între albi și negri. A rezolva totul, după 1990, Nelson Mandela, eliberat din pușcărie după 27 de ani. Există o compensație naturală. Deși și-a pierdut mulți ani în pușcărie, a trăit până la o vârstă înaintată.

Partidul promova în rândul activiștilor UTM mulți tineri învățători. Profesorii nu erau agreați de activiști. La țară, ani în șir, învățătorii conduceau școli cu mulți profesori licențiați. Învățătorul, îndeosebi, a stat la temelia colectivizării, trecând zilnic din poartă în poartă. S-au scris romane despre învățători, compozitorii au compus cântece pe versuri scrise de poeți tot învățători. Și Marin Preda, un romancier ce a dat o carte excelentă despre țărani, a fost tot învățător, trăind și sorbind vodcă prin casele de creație ale scriitorilor devotați partidului. Numai bătrânii măștri ai realismului socialist stăteau singuri în case date de partid, mai puțin Arghezi, care avea casa lui, proprietate personală. Profesorii erau directori la licee în orașe. Chiar și unii care veneau din regimul burghez, dar n-au fost legionari, adică membri ai tuturor partidelor burgheze, inclusiv a celor antilegionare. Învățătorii puteau fi doar directori de școli cu clasele I-VIII.

Activiștii bătrâni și tineri, de atunci și până acum nu știu decât de legionari. Le-au adus aminte, corectându-i după 1990, Coposu, Rațiu și Câmpeanu, care erau țărăniști și liberali. Era până și un bătrân social-democrat, care a stat în pușcărie, urmașii lui unindu-se, ca în 1944 Ștefan Voitec cel cu barbă admisă de partid, cu vechii bolșevici și securiști. Social democratul era Sergiu Cunesco. Prin 1960, pe lângă legionari, cei mai mari dușmani ai poporului au fost social-democrații, care și ei veneau de la Marx.

În 1971, după tezele din iulie ale bietului secretar general, care gândea pentru toți, tovarășul Panaitiu s-a trezit la ziarul *Zori noi* cu foști legionari sau asimilați cu aceștia: George Sidorovici, Ion (Onu) Cazan, Mihai Bâdea (fost judecător la Dorna) și viitorul contabil șef de la CLDC, Ștefan Stroe. *Unde a fost vigilența noastră, ce dracu, să vină iar să ne spună tovarășul Ceaușescu că n-am selecționat atent oamenii la propagandă? Oamenii au fost, însă, serioși. Sidorovici a mai băut, a fost și bolnav, dar au scris și au cântat patria și partidul. De dosare nu m-am ocupat eu, n-am destule pe cap, tovarăși? Peste toate, a mai venit și securitatea, tâmpiții ăia care mă bat la cap, și au trimis în judecată doi poeți, unul a cântat în Zori noi patria și partidul mulți ani, banditul dracului, și unul care scrie mai de acum, n-a fost legionar. Și-au venit la mine să le dau oameni din cultură, care să analizeze probele lor. A scăzut vigilența, tovarăși, spuse secretarul, uitându-se drept la șeful de secție. Voi ce dracu 'faceți? Trimiteți-i dracului la mine pe scriitorii ăștia de căcat. Bețivii dracului, să scrie ei!*

Prin 1950-1953, mama spunea că lumea va fi condusă în viitor de oamenii galbeni. Eu deja știam că e vorba de chinezi. Ea știa mai multe decât lăsa să se înțeleagă, glumind: *am făcut șapte ani în clasa întâi*. Nu cred. Sora mea a făcut șapte ani pentru trei clase neterminate, sau mai curând cinci, fiindcă la 17 ani a fost măritată de unchiul meu, Vasile Medvichi. Mama mai știa să numere până la 10 pe nemțește și, la fel, pe țigănește. Asta a rămas o enigmă pentru mine. Și eu am avut un an doi colegi țigani, în clasa I, dar au rămas repetenți. Altfel, socialismul se construia, toamna duceam cotele obligatorii la gară la Dărmănești, satul trăia ca în timpuri imemorabile. Îmi aduc aminte de tovarășul președinte al consiliului popular, tovarășa profesoară Vatui, tovarășul profesor eminent

Ignătescu. Directorul cu mustață se chema Lateș.

Și tot am construit comunismul până în 1990, iar apoi am ajuns în ghearele capitalismului monopolist, condus de informatori, securiști, copiii lor, nepoți, activiști, copiii lor, frați, cumnate, fini etc., urmașii pecenegilor și avarilor, aduși în ținuturile stepelor carpato-danubiene din ținutul sciților. Problema o putea rezolva Ceaușescu, dacă rezista gloanțelor, punând apoi mitraliera, vorba lui Antonescu, pe trădători și agenturile străine. Asta și dacă venea la conducerea URSS, în 1984, tovarășul Victor Grișin, prim-secretar la Leningrad.

Dacă stau și mă gândesc bine, adică mai mult gândesc decât stau, comunismul, pe care-l regretă mulți, parcă era mai potrivit nouă, cetățenilor acestei patrii, de felurite neamuri, urmași ai urmașilor nu știu cui, după cum spun feluriți istorici. Genetic, suntem precum a conchis Cioran prin 1933, adică suntem tâmpiți. Sigur că există diverse grade de mărginire sau prostie. Așa e și la celelalte viețuitoare. Bravul nostru popor a fost supus, de-a lungul secolelor, tuturor regatelor și imperiilor din jur: turcesc, rusesc, maghiar, polonez. Numai cu bulgarii am format în sudul, poate și în nordul Dunării, un imperiu, al fraților Ioniță și Asan, români curați scoborâtori din vechii traci și romani, cu legiunile lor. Nu-i nicio tragedie, și alții au pățit așa ceva. Numai Coreea de nord rezistă, prima pe axa răului a lui George W. Bush, și asta datorită bombei ei nucleare.

Poporul nostru muncitor votează de dinainte de comunism. Tinerii, spre cinstea lor, nu merg la vot, pe ei îi doare în cot de democrația burgheză. Nici eu n-am votat în comunismul tinereții mele. Bătăliile pe care le purtam cu soarta mea prezisă de mama nu-mi lăsau timp de mers la vot și la 1 mai, 23 august și 7 noiembrie. Am mai fost criticat, dar m-au lăsat toți în pace. Mai târziu, cum am mai spus, după ce ne prelucra tovarășul secretar cu organizatoricul, în prezența însuși tovarășului prim Gârba, și pe noi, cei din cultura socialistă, ne trimitea cât mai departe în fundul județului. Votul era ca acum: egal, direct și secret, absolut democratic. Am spus cândva că cineva putea să-l înjure pe un buletin pe cel mai iubit fiu al poporului român, înnebunind subit, că nu s-ar fi aflat, nu le mai citea nimeni. Nu, mi-a spus cineva care a participat mai serios la deschiderea urnelor, se făceau sondaje

printre buletine, depinde de timpul avut și de starea de beție a membrilor comisiei de votare. Cum pe aproape era și un securist, și el beat, dar în deplinătatea facultăților mintale, dacă se găsea un buletin cu scris pe el se anunța securistul. Ei, și de aici începeau cercetările. Se luau mostre de scris, grafologii comparau și lucrau până ce amărâtul om al muncii, înnebunit subit, era trimis la Socola, în Iași, la spitalul de nebuni. Asta știa toată lumea din Moldova noastră cea frumoasă. Acum, în odiosul capitalism, după predicțiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, votează în proporție de sută la sută, încă de dimineață, bătrânii pensionari. Se trezesc, își potrivesc oasele, iau pastilele, cârjele dacă e nevoie, și cu o vioiciune tinerească se duc doi câte doi sau unul câte unul să voteze contra unui dușman al poporului care le-a luat o bucăciță de pensie, *chiorul dracului*, să-l voteze pe Iliescu, omul nostru cel iubit de peste 20 de ani. După vot se întorc și, cu o altă drăcească plăcere, se așază în fața televizorului în culori și caută Antena III, liturghia vieții lor, oficiată seara de un tânăr spilcuit, aflat în slujba unui capitalist autentic și cinstit, român de altă naționalitate. Dacă ar fi știut bătrânul Ceaușescu... Copiii lui de suflet, membrii proeminenți ai detașamentului de avangardă al partidului, activiștii promovați din rândul clasei muncitoare, cea mai revoluționară a societății (din păcate nu toți), au întinat valorile fundamentale ale comunismului, teoretizate de cele 36 de volume de opere complete, pe care le-a scris cu mâna lui, cu truda și sudoarea frunții lui, și l-au împușcat ca pe un câine, vorba lui Gorbaciov. Oare el ar fi meritat să se trezească în fața a 8 sau 10 soldați, care au depus jurământul militar, dar care au tras la foc automat cele 30 de cartușe de calibru 7,62 din arma făcută de noi după modelul sovietic Kalașnikov. În loc să-i judece pe trădătorii care au dat prima lovitură de stat a socialismului, activiștii și securiștii au trecut rapid la distrugerea întregii opere a genialului conducător, adică au furat totul. Dar despre lovituri de stat să mai menționăm că însuși domnitorul Unirii, eroul nostru național, alături de Iancu și Bălcescu, a dat prima lovitură de stat în 1864, lovitură de stat revoluționară, pentru împrăștierea țăranilor, apoi, după 2 ani, au dat a doua lovitură de stat toți tovarășii săi de luptă de la 1848, în afară de Kogălniceanu și alți moldoveni. În fond, era vorba de „toată greco-

bulgăria” din Valahia pe care ar fi trebuit s-o anexeze definitiv Ștefan cel Mare. Ion Ghica, I. C. Brătianu, Christian Tell, mai puțin generalul Magheru, coloneii Haralambie și Solomon, de origine necunoscută, iată câțiva dintre autorii celei de-a doua lovituri de stat a României moderne. Apoi a venit regele Carol al II-lea, altfel mai deștept decât toți politicienii, cu dictatura lui, a treia. A patra au dat-o la 5 septembrie 1940 legionarii, împreună cu generalul Antonescu. În 30 decembrie 1947, tovarășii Petru Groza și Gheorghiu-Dej, cu pistoale Makarov în buzunare, încărcate și cu piedica trasă, l-au obligat pe tânărul rege Mihai, care trăiește de două veacuri, să abdice definitiv și irevocabil, pentru el și urmașii săi, ceea ce unii au uitat, gândindu-se că românii oricum nu se pot conduce singuri. Dacă ar veni pe tronul României prințul englez Charles, cu toată bucuria l-ar vota poporul român, căci altfel mama lui, regina Elisabeta a II-a va mai domni încă 20 de ani și va fi atunci bun de rege prințul William.

A șasea lovitură de stat au dat-o urmașii nomenclaturiştilor din anii 1950, în frunte cu marele maestru al combinațiilor, știm noi cine. Așa a apărut în fruntea țării un comunist de omenie, fiu de ilegalist, cu două mame, ceea ce pare a modifica puțin legile naturii.

A șaptea lovitură de stat a început sub conducerea unui român de altă naționalitate, negustorul produselor gospodăriei de partid la export, om școlit, bogat nevoie-mare, cu celebrul post TV de spălare a creierelor intrate în descompunere a pensionarilor noștri, caree ne-au construit cetățile furate și duse la fier vechi de o specie rară de rozători, care au făcut bănci și le-au furat și au tot furat. Pe mulți îi va bate Cel de Sus, adică bacteriile. Amin! Ultima lovitură a eșuat cu tot votul bravilor noștri concetățeni, cu salarii tăiate. Ceaușescu mai adăuga, din când în când, câte o sută de lei.

*

Rotația cadrelor, o idee a secretarului general al PCR Nicolae Ceaușescu, a început prin 1975. Epoca neagră a Anei Pauker și a lui Gheorghiu-Dej, până prin 1962, asigura o carieră aproape pe viață a marilor activiști, cu excepția cazului epurării deviaționiștilor de dreapta din 1952. Primii secretari ai regiunilor, raioanelor, secretarii de partid

de toate felurile stăteau pe funcții liniștiți, chiar dacă făceau potlogării. Pentru critica vigilentă din ședințe, ei foloseau antidotul: autocritica. *Da, tovarăși, am greșit față de partid, față de încrederea acordată de tovarășii din conducerea partidului!* Și rămâneau pe funcții. Unii, care acționau în disprețul moralei proletare, cum a făcut la Suceava secretarul de partid al regiunii Martologlu, care a procedat incalificabil, transformând biroul din sediul sfânt al regionalei de partid în loc de plăceri sexuale, erau, evident, trimiși la o muncă mai de jos. Dar, în general, activiștii potlogari și imorali, la orașe și la sate, foloseau instituțiile de partid sau culturale pentru potlogăriile lor. Tinerile activiste UTM, apoi cele UTC, erau convocate la conducerile superioare pentru analiza activității, după care se consumau mari cantități de alcool și se făceau potlogării. Asta a durat până în 1989 și, probabil, chiar și după. Tovarășul Nicu Ceaușescu dădea tonul tineresc în această direcție, care încălca grav codul eticii și echității socialiste.

După 1946 și apoi 1948, total și definitiv, pentru aproape o mie de ani, comunismul românesc avea cadrele de conducere ale partidului, guvernului și statului formate la Moscova, din români de altă naționalitate, dar și din urmași ai traco-dacilor, care au început construirea socialismului biruitor vindecând întâi rănila războiului, cu ajutorul neprecupețit al URSS, care luase, în prima fază, ca pradă de război, până în septembrie 1944, fabrici, uzine și alte bogății ale solului și subsolului din zonele ocupate. Apoi, după Conferința de Pace de la Paris, România a fost considerată țară care a capitulat necondiționat, cu tot avionul jucărie, plus ordinul *Victoria* dat regelui și cu tot războiul până în munții Tatra. URSS ne-a dat grâne în timpul secetei din 1946-1947, scria Silviu Brucan în *Scânteia cea bătrână, aiurea*, spunea un fost prizonier la sovietici, *canci*, repeta al doilea, unchiul mei care au acum 90 de ani, analfabeți, luptători la Stalingrad, Kursk și până după Prut, aproape de linia Maginot a lui Antonescu, Focșani-Nămoloasa-Galați. Ce avea acea linie în afară de tranșee nu prea știe nimeni. Fugeau românii când auzeau *katiușele*, știind după fâsâitul lor cam unde trebuiau să cadă, calculând acest lucru în creierile lor care nu știau tabla înmulțirii cei doi unchi ai mei și încă unul și atâția bravi români. După naționalizarea mijloacelor de producție, în 11 iunie 1948, zi seminațională, partidul

cominterniştilor a pus noi cadre de conducere. Vechii patroni care n-au fugit erau deja la Aiud sau la Sighet sau chiar în Suceava noastră care ne adăposteşte, vii şi morţi. Evident, primii directori erau foşti ceaprazari, frizeri, croitori, harabagii, măcelari şi alţi oamenii ai muncii comunişti din ilegalitate, colegi cu Bernath Andrei, Donca Simo, Nicos Beloianis, Vasile Roaită şi alţi membri ilegalişti ai partidului muncitoresc român. În oraşul nostru drag, prim secretari erau îndeosebi muncitori ceferişti, începând cu altcineva înainte de Ene Țurcanu, care a „domnit” până prin 1972. Şefii miliţiei populare, procurorii şi organele de securitate erau atât muncitori de orice naţionalitate sau fii de muncitori sau ţărani săraci. Cum Suceava nu avea atunci, prin 1950, fabrici şi uzine, singura fabrica de zahăr din Iţcani fiind luată pradă de război de armata sovietică eliberatoare, era vorba mai mult de ultimul caz. Biblioteca publică regională, de fapt numită *centrală*, înfiinţată în 1950, avea director un muncitor tipograf, pe care l-am revăzut la tipografie după mulţi ani. Era zeţar. Bineînţeles, cărţile vechii biblioteci publice particulare, care n-au fost arse în Palatul Cultural Român, zăceau prin beciuri, unde echipe de securişti şi activişti constituiau acele fonduri secrete de mai târziu. După 1956, directorii au fost absolvenţi de studii superioare. În domeniul culturii se mai făceau unele modificări în rândul directorilor. Dar regula generală era continuitatea. Un director numit după 1955 sau după 1960 era practic numit pe viaţă. Tovarăşul Pentelescu a slujit tipografia din Suceava ca director, stând permanent la poartă, până la pensie, care a fost puţin forţată, întrucât s-a zis că a înstrăinat nişte vopsea tipografică. Era „omul cu şase degete”, aşa spuneau salariaţii. După 1970 sau 1980 a fost bătut în birou, unde venise din neatenţie de la poartă, de un muncitor huligan. Tovarăşul Panaitiu a comentat: *Poate nu strică puţină bătaie din când în când, să simtă şi ei dictatura proletariatului, dumnezeii lui de huligan!* Directorii de la marile combinate din lunca Sucevei erau inginerii Turtureanu şi Sava (la CPL), care a condus unitatea şi după 1990. Au trecut netulburaţi şi prin epoca de aur, când secretarul general al PCR rotea cadrele de activişti, nu şi directorii marilor lui fabrici şi uzine. Nici nu se putea altfel, din moment ce unităţile lor depăşeau planul de producţie an după an, unii chiar făcând modernizări

esențiale. Prim-secretarii Bobu, Miu Dobrescu sau Traian Gârba nici nu i-ar fi putut schimba ușor. Unii erau membri în biroul județean PCR, unii în Comitetul Central, alții deputați. Tovarășa ing. Otilia Popescu, secretar de partid mulți ani la CCH, a fost membră în CC al PCR. Un director cu mulți ani de conducere la Combinatul minier Gura Humorului, unde era sediul întreprinderii, ing. Catargiu, a trecut cu bine și el de momentul 1989, ajungând chiar adjunct de ministru sub președinția bolșevicului pur-sânge Ion Iliescu, al doilea președinte al scumpei noastre patrii. El i-a menținut în noul SRI pe toți foștii securiști, cu jumătate de normă cei bătrâni, iar cei tineri sută la sută, apelând la vastele lor cunoștințe despre menținerea poporului român vigilent, chiar cu pușcării, case de nebuni, bătaii rupte din rai, în interesul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate. Un alt director etern a fost cel de la IRE, tovarășul Mustață, un specialist autentic, ca toți ceilalți, de altfel. A ajuns și el după 1989 șef la București, iar mulți dintre salariații săi mari revoluționari. Un fost cititor de contoare (avea pe timpuri scriitorul bețiv comunist Ion Băieșu, Antonescu în certificatul de naștere, o piesă de teatru cu acest nume) a ajuns la mari demnități în fruntea județului în anii capitalismului. Tovarășul Bobu l-ar fi lăsat cititor de contoare până la pensie. Tovarășul Panaitiu l-ar fi trimis, eventual, în județul lui, unde a ajuns și a murit și el.

Și în domeniul învățământului au existat directori numiți pe viață, uneori la mai multe școli. La liceul „Ștefan cel Mare” ani și ani, până la pensie, a fost director prof. Obadă, de modă veche, intransigent precum cerea partidul. Un director de dinainte și după 1989, din tinerețe și până la pensie, a fost și prof. Einhorn. Prof. Duceac a început direcțiunea prin 1965 și s-a retras de la fostul Grup Școlar profesional și tehnic în 1989. Dar cine-și mai amintește, oare, de ing. Nemțișor, care se identifica cu fabrica lui, IMUS, de lângă CPL, precum vechiul Malaxa din capitalism? Lumea spunea că merge *la Nemțișor*, nu la fabrica cu o reușită fațadă decorată artistic, în curte cu o statuie. Sigur că acum pe acolo sunt capitalistele magazine universale numite moluri (fonetic). Și ceea ce e curios e că sucevenii și cei din județ și de aiurea sunt zilnic prezenți la cumpărături acolo, deși sunt săraci lipiți pământului, după cum îi plâng politicienii

cu câte 3 hoteluri, 4 case, 5 mașini și milioane de euro în bănci. Director de profesie a fost Ion Cuciureanu de la fostul Grup Școlar de chimie, prelucrarea lemnului și celuloză, militar de carieră până la gradul de maior, apoi scos din rândurile armatei de onor generalul maior Nicolae Ceaușescu, fostul lui coleg la Academia Militară „Frunze” din Moscova. Președintele Ceaușescu, la începutul epocii de aur, și-a amintit că cei care studiau la Moscova erau racolați de KGB pentru spionaj, nu în RSR, ci, eventual, în Occidentul de atunci. Profesorul Cuciureanu a făcut ordine militărească la o școală cu peste 1000 de elevi, mulți adevărați huligani, care au și bătut-o pe fosta directoare. Maiorul în rezervă, profesor de limba rusă, făcea militarie și cu profesorii. La câțiva ani după 1990 s-a dus la bacteriile veșnice. Dragostea pentru vodcă l-a răpit și pe el, și pe profesorul poet Vasile Rusu, veșnicul lui subaltern și conviv.

Un director pentru eternitate a fost și inginerul agronom Cristea, pus în funcție de însuși tovarășul Emil Bobu, cu recomandări bune, e adevărat. Cadrele din comunism făceau totuși și o treabă bună. Verificau precum securiștii trecutul fiecărui candidat la funcții de conducere. Până și la intrarea în partid se făcea o verificare serioasă a autobiografiei depuse de candidați. Cum eu am dat multe date fictive, luând în glumă chestiunea, am fost admonestat, firește, dar primit.

Am mai amintit de vestitul director de la fostul IGO Suceava, întreprinderea de gospodărire orășenească, condusă zeci de ani de Bilius Mandache, instalat cu încredere de același Emil Bobu, deși pe acolo se aciuseră mulți sectanți sau *pocăiți*, care nu lucrau sâmbăta. Șeful lor, comunist autentic, nu prea respecta normele ateismului științific și Emil Bobu, cu toată intransigența lui, tolera asta. Secretarul cu propaganda tăcea și el, șeful e șef, trebuie ascultat fără murmur, iar securiștii erau specializați în sectanții care cereau reunificarea familiilor în Occident și, deși nu aveau în acele locuri nicio rudă de gradul patru, erau totuși frați legitimi de credință sau necredință cu cei de acolo. Și acum așa-zișii *pocăiți* se reunesc ușor în țările capitaliste cu frații lor într-o credință.

Gândurile îmi sar la MISA și la infractorul pedofil, violator de minore, conform presei românești și Parchetului, care a fugit și este apărât

de ateii fără Dumnezeu din Suedia. Derbedeii lui din țară se reunesc periodic de te miri ce dracul îi leagă în afară de pornirile sexuale care încalcă și acum principiile eticii și echității capitaliste.

*

Si totuși, bravul nostru popor a uitat definitiv epoca de aur. După cum am mai spus, un primar din București, fost maistru în unele uzine falnice ale socialismului, a făcut din bani publici un bust pentru cel mai oribil cântător al cultului personalității lui Ceaușescu. Am mai vorbit despre acel gunoi al propagandei comuniste. Bălcescu are o statuie în București? Ștefan cel Mare are? Prostia e o boală fără leac, cum ar fi spus tovarășul Emil Bobu. El a sprijinit de la București realizarea statuii ecvestre a lui Ștefan cel Mare, amplasată greșit de la început. Nu știu cine a luat decizia finală. Cine era prim secretar? Ori ing. Iliescu, care a onorat funcția un an, ori bănățeanul Traian Gârba, cel atât de iubitor de mâncare, de băutură și nu numai... Actualii primari ai Sucevei, măcar înaintea alegerilor, nu se avântă să aducă statuia lângă Curtea Domnească, care trebuie finalizată ca sit arheologic. Iubitorii de câini vagabonzi, care bântuie fosta Curte Domnească și nu numai, ar trebui mușcați, în mod organizat, de un câine turbat și lăsați să turbeze. Măcar unul, și apoi toți se vindecă. Numai dacă nu-i vorba de prostie... Cineva a propus realizarea unei telegondole, care să meargă de pe Zamca la cetate. În copilărie, mama știa că există un tunel care ducea de la cetate până pe Zamca. Eu n-am văzut ruinele cetății până în 1957, la o aniversare a viteazului domnitor al Moldovei, pe care a onorat-o tovarășul prim-secretar Ene Țurcanu. Așadar, se poate face mai bine un tunel, care poate trece și prin Ițcani și Burdujeni, și să ajungă prin Șcheia pe deal.

Din când în când, creierul meu cu tot mai puțini neuroni are câte o tresărire, adică îmi pică fisa, cum spune folclorul orășenesc. *Drace!*, am exclamat eu ca un faimos personaj literar, *cum am fost orb atâția ani?* În neagra epocă de aur, televiziunea română a fost folosită de personajul odios amintit mai sus, cu emisiuni precum *Antena vă aparține* sau spectacole de cenaclu, în care însuși Nicolae Ceaușescu era slăvit fără încetare. Tot

atunci, la televiziune era și un personaj feminin care prezenta o emisiune ultrabolșevică de cântare a comunismului victorios. Cine credeți că a fost desemnată de onor echipa activiștilor și securiștilor, după 1989, în frunte cu ing. Iliescu Ion, să prezinte emisiunea *Memorialul durerii* despre crimele bolșevicilor din anii de început ai socialismului? O doamnă, cu o poză marțială și un glas de apostol al creștinismului, vorbind despre Sighet, Bărăgan, canalul cunoscut, delta și pușcării din toată țara, inclusiv cea din Suceava. În estimp, băieții deștepți făceau bănci și le falimentau, cumpărau fabricile cu două salarii și vindeau vapoare întregi de fier vechi etc. etc. Doamna lua interviuri torționarilor, care declarau cinstit că sunt ateți și și-au făcut datoria, ba chiar făceau eforturi mari să cultive legume pentru onorabilii deținuți, foști prim-miniștri, miniștri, generali, academicieni, profesori, avocați și alți dușmani ai poporului. S-au pensionat cinstit, chiar în epoca de aur, cu gradul maxim: colonel plin cu pensie de peste 5000 de lei, plus alte avantaje pentru bătrânețea lor de fii cinstiți ai poporului român, indiferent de naționalitate. *Memorialul durerii* a fost o operă ingenioasă a securității vechi și noi de a prosti un popor deja prost din naștere. Foștii conducători-călăi de pușcării politice se confesează oricând sunt întrebați: *am slujit patria, erau judecați de tribunale militare, de ce nu-i întrebați și pe ei?* O întrebare foarte legitimă. De ce numai ei sunt călăi și nu și procurorii și judecătorii militari? *Dacă le dădeau doar câteva luni de pușcărie, noi îi eliberam la timp cu bucurie. Nu ne bucura faptul că erau condamnați pe viață, la muncă silnică, unii tineri, dar cei mai mulți bătrâni. Cine conducea țara? Partidul Muncitoresc Român. Dumnezeuastră vedeți câți foști pușcăriași tineri de atunci ating azi 90 de ani? Noi, cei criminali acum, ne-am dus majoritatea la 60 de ani, datorită ficatului. Ne-am consumat la serviciu, am consumat și multe țării care să ne țină în viață. Și am rămas și acum ateți.* Frumos spus. Realizatoarea a înregistrat totul. Securiștii au rezolvat totul cinstit, democratic, aplicând constituția. Constituția RPR o aplicau atunci, prin 1960, cu ranga și cu bâta, după un sens al acestei expresii venit de la capitaliști. Care tot așa procedau, mai puțin cu activiștii de partid ilegaliști. S-a plâns vreodată tovarășul Gheorghiu-Dej că a fost bătut la pușcărie, inclusiv la Doftana?

L-a atins cineva cu o palmă, cu un pumn? Nu, nu s-a plâns nici în procesul de la Craiova, din 1933, unde ca martori ai apărării erau prof. univ. Iorgu Iordan și viitorul genial, copilul Nicolae Ceaușescu, dus acasă odată din post în post. Metoda a supraviețuit și după 1950, până prin 1960. Expresia era curentă în satul meu Costâna și au fost aduși din post în post câțiva elevi de liceu, prin 1949. Adică prin Șcheia și Mihoveni.

Și acum stau și mă întreb, oare ce fisă îmi va mai cădea? Cum am putut fi atât de tâmpit peste 20 de ani, fără să mă prind? Mai sunt multe secrete. Când au fost adoptate de parlament și publicate în M.O. legile cu pensiile speciale ale militarilor, atât a celor *Moș Teacă* care, totuși, au stat cu soldații la canal, la metrou, în agricultură, dar și a coloneilor care păzeau patria de dușmani interni și externi, cu mintea și ficatul, adică băutura? Munca de la om la om cu informatorii era o povară. Când era prins unul că spune minciuni, o pățea.

O altă manevră genială, ca acelea cu înmormântarea PNȚCD, bustul lui Coposu, înfrângerea lui Constantinescu, cu o *Alianță Civică* colcăind de informatori, majoritatea și revoluționari, eroi ai revoluției române. Și noi, care, într-o neagră imbecilitate, credeam că tovarășul Ceaușescu nu selectează bine oamenii. Cum adică? E vreun parlamentar actual superior politic tovarășilor Bobu și Panaitiu? Să dăm timpul înapoi și să vedem ce mici gunoaie erau, cu tot aportul lor la apărarea cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii. În fond, revoluția din 23 august 1944 a fost făcută de armată, la ordinele generalului Sănătescu. Singurul participant comunist a fost Emil Bodnaraș, bucovinean și el. Carol al II-lea, un rege controversat, cu pasiunea lui pentru o femeie de altă naționalitate, de fapt și el fiind român de altă naționalitate, a strâns mulți bani pentru o așa-zisă dotare a armatei. A cheltuit mult pe cazematele de la granița cu Ungaria, rămase nefolosite până când Armata Roșie le-a aruncat în aer. Nu a făcut cazemate pe Nistru, pentru a se împotrivi, eventual, lui Stalin. Dacă rămânea la putere și neutru, nu primea Basarabia, ci poate Bucovina de nord și Ardealul întreg. Și i-ar fi oprit pe cominterniștii bolșevici să vină în România și să facă comunism. România putea fi guvernată, până la tratatul de pace, de Armata Roșie. Dar, în cazul acesta, ce-ar fi făcut tovarășii Dej, Bodnaraș,

Apostol, Ceaușescu și câțiva de altă naționalitate, care au rămas aici, dar nu la pușcărie? Ce-ar fi făcut, oare, în acest caz, însuși tovarășul Bobu? Rămânea țaran la Văculești sau lucra la CFR, dacă-l primeau capitaliștii. Tovarășul Panaitiu se descurca. El a lucrat, în fond, în panificație, făcea pâine probabil. Curat, cu halat alb, eu chiar l-aș fi invidiat când îmbrăcam salopetele mele de cosmonaut, la școala de meserii, date gratuit de statul socialist. Ca și pufoaicele.

Marea jonglerie cu *Memorialul durerii* la TVR1 m-a păcălit mult timp, deci. Așa-mi trebuie, așa ne trebuie! O misiune importantă au primit-o de la popor și avocații care i-au apărât pe Nicu Ceaușescu și lotul CEPEX și au făcut-o decent și bine, dar a mai apărât și mari hoți și infractori ai României capitaliste. Asta e meseria avocatului. Cei puțin mai în vârstă ca ei au făcut pușcărie între 1950 și 1964, cu tot salutul lor celebru: *cu toată stima!* În comunism, avocații erau precum cel ce l-a apărât pe Nicolae Ceaușescu, conducătorul poporului român aproape 25 de ani. Dar mai există vreun post în slujba statului, sau vreun patron mai mare sau mai mic care să nu se fi tras de sub „mantaua” securității, precum în celebra povestire a lui Gogol? Dar câți oare îl mai citesc pe Gogol? Toți foștii informatori, acum politicieni, sunt doctori în drept, profesori universitari, au birouri de avocatură și cunosc legile cum le cunosc și foștii milițieni, azi bravi judecători la curți de justiție. Ce le trebuie lor Gogol?

Ar cam trebui o nouă reformă a gramaticii limbii noastre străbune. Să dispară normele limbii literare, cacofonia cea blestemată de care se tem ca de dracu semidoctiei, iar prenumele să fie pronume. *Cu curu cu cu, Paloma*, un celebru cântec din Caraibe, cântat de bătrânul de azi Harry Belafonte, era un fel de imn în tinerețea noastră. Versurile lui Octavian Goga, fiu de preot: *Că noi bem de șapte zile/ Cu crâșmarul, umflă-l zmeii/ Bem părinte ca la nunta/ De la Cana Galileii*. Goga, poet foarte talentat, om politic mediocru, a mai scris versuri memorabile: *De ce m-ați dus de lângă voi/ De ce m-ați dus de-acasă/ Să fi rămas fecior la plug/ Să fi rămas la coasă...* Numai că el era fiu de preot. Versurile mi se potrivesc mie și generațiilor trecute de fii de țărani care umblau desculți din martie până în noiembrie. Pâraiele erau forțate ca în armată, cu apa la genunchi,

încă plină de sloiuri de gheață, ploile erau ceva normal pe câmp, ba chiar te mai puteau și trăsnii norii cei fumurii.

Și, în estimp, ce făceau avocații? În capitalism erau toți doctori în drept, dar doctori-doctori. În comunism, cum am spus, au umplut pușcăriile patriei, apoi partidul, după 1964, i-a făcut jurisconsulți la întreprinderile socialiste care, paradoxal, se judecau și ele, deși totul era planificat științific. *Partidul conduce, tovarășe, ce mama mă-sii, nu-mi spuneți că nu se poate*, preciza tovarășul secretar Ștefan Panaitiu. În noul capitalism, avocații mari sunt foști cinstiți informatori ai securității, care nu vor să recunoască asta în ruptul capului. Neagă totul. A fost și un ministru al justiției repartizat de securitate în acest post și mârlandii neatenți de la CNSAS i-au găsit dosarul adus din locul lor sigur, la ordinul celui mai mare dușman al poporului, *chiorul dracului*.

Și dacă i s-a făcut o statuie lui A. P., de ce Bucureștiul nu s-ar împodobi și cu măestrrii realismului socialist, începând cu Sadoveanu, A. Toma, Maria Banuș, Veronica Porumbacu, Nina Cassian, Victor Tulbure și alți români de altă naționalitate? Maestrul Sadoveanu era român geto-daco-iliro-cumano-romano-pontic. De ce nu Nichita Stănescu, Marin Preda și Eugen Barbu, și ei vânduți, dar cu două romane memorabile? Nichita Stănescu e poetul care a traversat comunismul cu marele lui talent, în cârciumi. Unde sunt statuile acad. ultraproletcultist, istoric între istorici, Mihail Roller, român de naționalitate necunoscută? În locul statuii lui Lenin, operă de artă autentică, care ar fi trebuit să rămână acolo, s-o punem cel puțin pe Ana Pauker, de naționalitate cunoscută. Alexandru Moghioroș, bolșevic între bolșevicii cominterniști, fără naționalitate, cel puțin își are și el o piață cu numele lui autentic în București. La fel și generalul luat de la șaibă, cu o clasă mai mult ca trenul, Leontin Sălăjan, care are și el o stradă sau un bulevard, chiar. Românii noștri deștepți ca oaia, vorba elevilor din tinerețea mea, uită ușor. Își odihnesc neuronii, câți mai sunt de la mama natură. Au trecut atâția barbari peste noi, că până la urmă ne-au lăsat urme și pe creier. Revoluționarii, foști informatori, au distrus bustul din Cișmigiu al unui om de autentică cultură, Constantin Dobrogeanu-Gherea, cel care s-a luptat cu țarismul, la noi l-a apreciat pe Eminescu și a

fost social-democrat, adică narodnic, dar nu comunist. Gherea e al nostru, evident. Apropo de elevii din tinerețea mea, ei îi spuneau unui paznic *Tata oii*. Și să mai zică occidentalii că nu suntem inteligenți din cauza brânzei de oaie. Am rezistat cu oile pe dealuri și prin munți peste o mie de ani, spun istoricii. De aici balada *Miorița*, pe care azi nu o iubesc mulți, deși e din șirul poeziilor și cântecelor cu motivul *cum și-a pierdut ciobanul oile*. Eu am cunoscut ciobani clasici, cu cămeși și izmene de cânepă, tratate cu un fel de catran și făcute negre și impermeabile. Ei dormeau într-un fel de cort, tot impermeabil, alături de oi și de câini. Baciul, adică șeful, mergea seara acasă după ce închidea stâna propriu-zisă, o mică construcție din scânduri cu acoperiș de șindrilă, unde se ținea pe plasă cașul adunat din cazanul mare de aramă, unde laptele era tratat cu cheag din stomacul mieilor tăiați la câteva zile. *La oi cu voi!*, strigau unii țărani altora, care erau bătuți sau căzuți în cap și făceau gălăgie. Oile fac parte din poporul român. De pe un mal pe altul al Dunării, ciobanii au plimbat oile în munți și pe câmpii și, sub influența puternică a limbilor slave, au biruit, asimilând cuvinte și trecându-le în vocabularul nostru. *Vascrisenia mă-ti!*, spunea bunica nervoasă oilor care fugeau.

Revenind la operele propagandistice ale capitalismului, trebuie să recunosc că tovarășul Panaitiu este bătut definitiv.

*

Ce mai fac foștii uteciști care demonstau pe stadioane și străzi pentru secretarul general Nicolae Ceaușescu? Mulți sunt în țările străine din toate colțurile lumii, mai puțini în SUA, țară prietenă care primește mai greu tineri de-ai noștri. Singurii admiși cu mult drag sunt fiii foștilor și actualilor activiști și securiști. E un adevăr evident. Imperialismul american, din 1950 până astăzi a ramas oarecum la fel pentru mine, un individ îndoctrinat de munca politică (?). Eu m-am educat în spiritul dragostei pentru partid și popor, pentru conducătorul inimitabil al țării de atunci? Am devenit un om nou, oare? Aveam toate premisele, cum am mai spus. Prin ianuarie 1990, în deplinătatea facultăților mintale și nesilit de nimeni am stat și am judecat nu prea mult și am conchis că

poporul nostru, care a răbdat de frig, de foame și de atâtea altele, ceea ce s-a întâmplat și în istoria lui veche, va aduna cadrele de răspundere, activiști de meserie, securiști și alți torționari, și-i va duce la un nou canal, cum cereau chiar la TVR liberă mulți cetățeni ai Bucureștiului, sau în minele de cărbuni ale patriei, urmând a fi mutate mai târziu în apartamentele confort III, construite la ordinul secretarului general, care punea deja bazele diferențierilor capitaliste de mai târziu. Uteciștii de ieri, cetățenii de vârstă medie de azi, fiecare cu norocul lui, cu tatăl lui, cu tupeul lui, cu mârălănia lui, cu goana lui după îmbogățire, care, de fapt, se întâlnește și la alte viețuitoare ale Pământului nostru, pe care îl va nimeri un meteorit, evident, într-o bună zi. Timpul este relativ, după cum știm. România noastră capitalistă trebuia pusă pe picioare de Corneliu Coposu, nu de venerabilul Ion Iliescu, bolșevic născut, nu făcut.

Uteciștii tinereții mele, adică activiștii pe care i-am cunoscut, îndeosebi pe teren, prin cârciumi, erau simpatici. Mulți așteptau să promoveze în rândurile activiștilor de partid. Și ajungeau. Secretarii și prim-secretarii erau gravi și serioși. Mă gândesc la tovarășul Mihai Hanganu, trimis de partid la Piatra Neamț și rămas acolo în capitalism. Ședințele lor erau serioase, grave, mai ales că uneori participau și activiști de partid sau de la CC al UTC, condus mulți ani de însuși Nicu Ceaușescu.

Sigur că pe tinerii activiști UTC îi cam durea în cot de codul eticii și echității socialiste, elaborat de genialul conducător al PCR și al poporului, cu contribuția distinsei secții de propagandă a CC și a secretarului Popescu-Dumnezeu. Tovarășul Panaitiu, care cunoștea înaintarea supremă în gradul maxim și inalienabil de Dumnezeu, făcută de diverși oameni ai muncii din domeniul culturii și artei, a tovarășului Dumitru Popescu, șeful lui, era supărat. Nu putea da un ordin să interzică în județul nostru folosirea numelui Creatorului suprem, cum spunea *Biblia hazlie*, mai ales că el însuși, fost conferențiar la școala centrală de partid „Jdanov” (ulterior „Ștefan Gheorghiu”), folosea numele mistic al concepțiilor burgheze despre lume și viață drept înjurătură cotidiană, când critica ajungea la punctul maxim. *Dumnezeii lor de bețivi, toate lichelele care trebuie trimise la gura minelor; să facă muncă de la om la om, vorbesc vrute și nevrute!* Directorul Chircă,

fost securist, procuror militar și civil, președinte de cultură raională, director de instituții județene, în ipoteticul rol al tovarășului secretar județean, ar fi spus ca în cazul muzeului: *sunteți prea mulți, pun eu p... pe voi!* Era temporar și vicepreședinte de comitet de cultură. Expresia era plastică, sintetică, un pic licențioasă, dar exprima exact una dintre metodele de conducere ale cadrelor de partid și de stat.

Prin 1969, undeva într-un sat de lângă Săveni, Hănești mi se pare, m-am reîntâlnit cu un fost coleg de la școala de meserii din Suceava. Era deja căpitan de securitate, la nici 28 de ani, eu fiind puțin mai mic. Eram amândoi pe teren, eu la cultură, el la nobila instituție. Și cum pe acolo se găsea un vin bun, am cam băut din el, el un tânăr de bun simț și politicos, cred că așa a rămas, eu pornit împotriva comunismului de pe la 8 ani, împreună cu mama. Întâi i-am amintit de romanul *Pădurea spânzuraților*, unde un coleg îl arestează pe celălalt care a dezertat la români. *Vrei să mă arestezi și tu, care te-ai vândut comunismului?*, l-am parafrazat pe contabilul Berлага din romanul *Vișelul de aur* de Ilf și Petrov. Eu tot am continuat, el tot a tăcut, până a spus: *gata, nu te mai ascult, n-am auzit nimic, la revedere!* Și s-a dus și nu l-am mai revăzut. Stăteam zilnic pe digul unui iaz plin de pește, care după un an a cedat în urma ploilor. În apropiere, era un sat numit Ghilia, unde era născut un scriitor comunist clasic în viață, Alecu Ivan Ghilia. Era rus lipovan. Romanul lui realist-socialist *Nunta* i-a adus premiul de stat și accesul în casele de odihnă și creație ale scriitorilor bolșevici sau bolșevizați, majoritatea români de altă naționalitate, vorba lui Ceaușescu. Mulți, cominterniști sadea. Tot pe acolo s-a născut și un alt scriitor, Demostene Botez, atunci mai în vârstă, bolșevizat după ce l-a cântat și pe Carol al II-lea, fost și președinte al Uniunii Scriitorilor. Au scris în acei ani mii și mii de cărți bune de șters undeva, vorba țaranului român analfabet. Azi avem analfabeți cu 7-8 clase elementare. E o greșeală să vrei să școlarizezi toți cetățenii acestei țări. După 3-4 ani, ar trebui eliminați definitiv cei cu mintea mai greoaie la învățat. La muncă nu e nevoie de multă carte. Poeții realismului socialist, vorba vine, numai de realism nu era vorba. Ar trebui folosită expresia poeziei minciunii comuniste. Dacă cineva scria în 1950 un roman realist-socialist ajungea,

evident, la pușcărie, pentru mulți ani, ca dușman al poporului, uneltitor la distrugerea orânduirii socialiste etc.

Maestrul Silviu Brucan a fost ambasador al RPR în SUA. Imperialiștii americani, pe care îi demasca în *Scânteia* nu cu mulți ani în urmă, s-au făcut că nu știu nimic. Sigur că nu se știe pe cine servea el ca ambasador al RPR. Generalul Eisenhower tocmai se pregătea de plecare, după ce a trimis asasini la Fidel Castro. El l-a continuat pe Roosevelt în privința destrămării colonialismului, întâlnindu-se în acest domeniu cu inamicul numărul unu, Uniunea Sovietică, fostul aliat de nădejde. Noi, în RPR, construim socialismul, cu tinerii în frunte. UTM-ul era rezerva de cadre a partidului, spunea Gheorghiu-Dej. Pe atunci, aproape toți erau *veniți de la șaibă*, adică din producție, cu 4 și 7 clase primare, cu școli profesionale unii, tineri flăcăi țărani mai puțin. Clasa muncitoare conducea țara, în fond. Era un fel de revoluție culturală maoistă. Pătura intelectuală care scăpase de pușcărie (medici, profesori, învățători, funcționari), formați în regimul burghezo-moșieresc, cu dosar politic curat, își făceau înaintea treaba. De o deosebită atenție din partea partidului se bucurau învățătorii. În profesori, partidul nu avea încredere, mai ales după toate necazurile cu studenții din 1945–1956 inclusiv. Și legionarii au pornit de la studenți. Avocații erau iremediabil dușmani ai poporului. Nu mi-am explicat nici până acum de ce toți, sau aproape toți, au fost stigmatizați. Dar magistrați erau mulți și români de altă naționalitate, ei însă erau trecuți la comuniști ilegaliști. Apoi, tot din rândul lor au fost făcuți procurori, judecători, șefi de pușcării etc. Doctorii erau doctori, cu unele excepții, cum a fost cea a lui Vasile Voiculescu, cu dosar negru de scriitor. Precum în antice obiceiuri orientale, erau pedepsiți oamenii pentru faptele strămoșilor lor. Cine a fost bunicul lui? Moșier? La pușcărie! Simplu, marxist-leninist, militărește. Așa a procedat și generalissimul Stalin. *Așa ne trebuie*, spunea prietenul meu din Botoșani, orașul nefericirii mele de la douăzeci și doi de ani. Și totuși, din când în când, atunci mâncam câte o mică și elegantă cutie de sardine în ulei, venită tocmai din Portugalia. Un timp îndelungat m-am uitat la roțile mari de cașcaval din vitrinele unui magazin și nu știam că se mănâncă. Am văzut apoi și șvaițerul, adus din Elveția.

Activiștii UTM de prin 1950 sunt acum bătrâni, sau nu mai sunt deloc, vorba lui Malraux, pe care-l cita Monica Lovinescu, cu soțul ei, la *Europa liberă*, la emisiunea în care analizau cultura bolșevică cu pricepere și dreptate. Au fost și ei naivi, în cazul unor preinși opozanți prin operă ai regimului postrealist-socialist. Cei care, cu aprobarea partidului și securității, aveau și o misiune patriotică. Nu aprobau partidul și securitatea plecarea tuturor derbedeilor în afară. După 1952, odată cu înlăturarea grupului fracționist antipartinic, chiar deviaționist de dreapta, condus de o tovarășă născută în Buhuși, de altă naționalitate, partidul nu a mai fost condus de securitate. Eminescu, în *Doina*, cum se știe, blestemându-i pe străini (dar toate popoarele sunt străine), îi amintea și pe amărății de uiguri, un neam din Siberia rusească și chiar din China, trecut demult la mahomedanism. Tocmai pe ei îi apostrofa marele poet, căci nimeni nu a văzut picior de uigur dincoace de Urali! Dar Eminescu folosea licențe poetice. Aprobările de plecare în străinătate în diverse epoci comuniste porneau de jos, de la organizația de bază, apoi ierarhic, la partid. Dacă toți aprobau, se puteau opune securiștii? Eu cred că puteau doar în cazul în care cel în cauză refuza să colaboreze. Situația inversă era oarecum normală, dar nu se prea aplica, deși primul secretar era comandantul suprem al armatei și al securității în teritoriu, cum s-a văzut în 1989. De unde a auzit Eminescu de neamul calmucilor din vechea Rusie? Pentru rimă, s-a potrivit perfect în frumoasa *Doină*: Și tătare și calmuce/ Și nici dracul nu-i mai duce. Asta era o metaforă. N-au ajuns calmucii pe pământul patriei noastre.

Eminescu nu amintește de Lev Nicolaevici Tolstoi, ofițer al armatei țariste care a participat la Războiul Crimeei, inclusiv în cele două principate, numite dunărene de turci și de austriecii care voiau să le alipească imperiului lor. Lev Nicolaevici a fost un tânăr dedat desfrâului, după cum mărturisește el în *Jurnal*. Se autocondamnă, ajuns la bătrânețe un înțelept total. Lenin l-a numit, nu cu răutate, „moșierul scrântit întru Hristos”. Dacă s-ar fi întâlnit, s-ar fi înțeles în multe. Cum Tolstoi cerea împărțirea pământului moșierilor către mujici, adică țărani, ar fi aprobat decretul lui Lenin asupra pământului. Ceaușescul nostru, în a doua revoluție agrară, după 1980, a naționalizat și el tot pământul, inclusiv cel de la munte.

Să revin la Eminescu. Undeva, într-o strofă, amintește până și de avari. Avarii au fost un neam migrator care pe ce puneau mâna nu lăsau, erau zgârciți și negri sub limbă, ca la câinii răi. Numele lor a ajuns substantiv comun. Molière a scris o comedie, *Avarul*, pe care am văzut-o cândva. Uneori, în tinerețe, mă întrebam ce-aș fi făcut dacă eram fiul lui Rockefeller. Asta în a doua tinerețe. În prima, cu frigul, foamea și mizeria, umilit și obidit, nu mă mai gândeam la Rockefeller. Îmi aniversam douăzeci de ani lângă difuzorul armeanului vicios Lișman, în Botoșaniul fără pereche, ascultând melodia „Am douăzeci de primăveri”, *drace, am și eu douăzeci de ani!* Tocmai venisem de la fabrica *Flamura roșie* și nici nu mă gândeam la mâncare. Trăiam și trei zile doar cu apă. Nu m-au bucurat cei douăzeci de ani. Nu m-au bucurat deloc. Eram lucid, priveam la pompa de pe str. Kogălniceanu și la fata popei, cea neserioasă, care mergea în sus, spre centru. Nu ne uitam unul la altul, eram două gângănii diferite. În general, nu mă uitam la oameni pe stradă. Mă retrăgeam în parc cu revistele mele bolșevice, pe care le citeam în totalitate. Cronici literare și teatrale, fragmente de proză, mai puțin poeziile. Autorii erau nomenclaturiştii clasici pe atunci, precum Ion Vitner, Vicu Mândra, Mihail Petrovici, Ovid Crohmălniceanu, toți critici literari. Mai semnau și bolșevicii noștri, urmași ai daco-geților, ilirilor și carpilor etc., adică Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, chiar și George Călinescu, care și el era un copil abandonat, fără naționalitate, vorba bucovineanului Leca Morariu. Așadar, la 20 de ani eram trist. Nu foamea, nu frigul, nu mizeria, nu umilitul și obiditul dostoevskian, nu domnul Lișman erau de vină. Nu. Eu eram trist pentru că îplineam douăzeci de ani. Eram trist că am ajuns până la ei. Nu mă întrebam ca Hamlet *a fi sau a nu fi*, știam despre el și despre *Romeo și Julieta*, și despre *Richard al III-lea* și despre *Othello* și despre altele. Dar nu din cauza lecturilor trecute și viitoare eram trist. Eram trist că exist pe treptele casei domnului Lișman, combinație între Marmeladov și Svitrigailov, pe care-i întrecea în rele. Pe mine nu m-a supărat cu nimic, trebuie să recunosc. Am amintit undeva că odată, simțind el că nu am mâncat vreo două zile nimic altceva decât pâine neagră, precum genialul Vincent, mi-a dat o cutie de conserve, spălată probabil, cu apă cu flori de

tei deasupra și un mic reșou, să-mi fac un ceai. Mi-a adus pe o bucată de hârtie și puțin zahăr. Am fiert ceaiul și l-am băut. A doua zi nu am mai văzut reșoul, dar am fost martorul unei tragedii cumplite, electrocutarea familiei surorii sale, datorită sârmei neprotejate cu cauciuc ce ducea la closetul din fundul grădinii, unde era instalat un bec. Modern, ca la oraș. Numai că antena, și ea neprotejată, a radioului surorii sale, trecea din colțul grădinii pe deasupra sârmei cu electricitate. La o furtună, antena s-a rupt, în spatele casei surorii domnului Lișman, și s-a electrocutat întreaga familie: mama, tata și doi copii. Am dormit o noapte de groază în întuneric, singur în casa blestemată. A trebuit și să merg la closetul blestemat, pe lângă gardul unde, cu 7-8 ore în urmă, muriseră cei patru. Am astat eu în parc până pe la ora 12 noaptea, dar am venit înapoi, nu voiam să dorm pe o bancă. Cu o rană la picior, gazda mea a stat în spital câteva zile, apoi a revenit și nu m-a mai găsit, dar m-am întors după un timp înapoi, pentru a pleca definitiv când am aflat că-mi folosea uneori camera drept casă de toleranță, cât lipseam eu. Toate s-au petrecut când aveam douăzeci de ani. Și câte altele... Poate că de aceea eram trist. S-ar putea să fi uitat definitiv când am împlinit 20 de ani. Eram într-un loc și într-un timp nepotrivit. Nici nu fumam la 20 de ani. Aveam niște principii morale care l-au derutat pe celălalt armean vicios, nenea Poenaru. Mai târziu, le-am abandonat definitiv, spre rușinea mea, care visam încă la Romeo și Julieta. Ulterior, am abandonat totul, foarte lucid fiind, coborând în subteranele dostoievskiene. Și asta în timp ce construiam socialismul, având și carnet de utemist încă de la 16 ani. Construiam socialismul neîndrumat de tinerii activiști UTM. Pe unul chiar l-am cunoscut în peregrinările mele de mai târziu printr-un oraș atât de frumos atunci. O fostă colegă m-a întrebat acum, după două secole, ca în *Toamna patriarhului*, de ce n-am fost numit eu șeful clasei de dirigintele Iovănișeanu, care nu ne preda serios limba rusă, altfel o învățam. L-am crezut lipovan, dar el era armean, evident armean serios.

Piața centrală a Botoșaniului, păstrată parțial și astăzi, mă refer la clădirile din jur, se numea *Mareșal Malinovski*. El a comandat Frontul Ucrainean de Sud, care s-a dus cu noi în Ungaria și apoi la stația terminus pentru oastea română, salvată ca prin miracol la Cotul Donului, unde

au supraviețuit și cei doi unchi ai mei care vor trăi până la o sută de ani. Stația terminus erau Munții Tatra. În Germania au intrat trupe ruse, nu sovietice, care trădaseră scumpa patrie sovietică de la începutul războiului. Un conducător de partizani a trecut atunci de partea cealaltă, în trupele SS, cu misiune de spionaj. Și a reușit, după ani a fost făcut și un film. Prin 1960, rula filmul sovietic *Căderea Berlinului*, alături de alte filme de război. Pe primul loc în ierarhia filmelor artistice la nivel mondial se situa *Crucișătorul Potemkin* de Eisenstein, făcut prin 1927. Ulterior, primul loc a fost preluat de filmul lui Orson Welles, *Cetățeanul Kane*. Cronicarii noștri de film erau mulți, la diverse reviste culturale. În frunte se situa Ecaterina Oproiu, o femeie foarte frumoasă, prezentă permanent la festivalul de la Cannes, dar nu în SUA, la premiile Oscar. Securitatea nu aproba vizitarea țării imperialiste, ațățătoare la război, mai ales în perioada lui John Foster Dulles, un secretar de stat anticomunist sută la sută. Dar nici în timpul lui Kennedy, Johnson sau Nixon.

*

Noua Cântare a României a cuprins toate cotloanele țării. Orașe și sate în mizerie, primari hoți și corupți, activiști culturali foști uteciști și școliți la academia semidocță „Ștefan Gheorghiu” (mai bine zis semianalfabetă) organizează spectacole țigănești, chiciuri (transcriere fonetică), zile ale localităților, cheltuind sume imense din banii publici. Fel de fel de afoni analfabeți cântă folclorul fals, zi de zi, oră de oră, pe unde se poate, plătiți cu bani grei. Nu mai există niciun cântăreț tânăr de muzică populară, fiindcă folclorul a murit din 1962.

O babă țărăncă a fost prinsă cu o cantitate oarecare de sămânță de cânepă, declarată substanță halucinogenă interzisă de niște specialiști tâmpiți din Europa (fiindcă și Europa e plină de tâmpiți, nu doar România). Cânepa a fost timp de milenii, aș zice, baza existenței țăranului român, îmbrăcându-l și dându-i și de mâncare. Am mâncat zeci de kilograme de semințe de cânepă, plus superba *jufă* din copturi, am mirosit ore în șir mirosul fantastic al cânepii coapte, am mâncat semințe de mac în cantități industriale și nu am fost drogat, nu m-a luat dracul, vorba vecinului Ion

Sava Împăratul.

Țigănia a invadat România. Manelele țigănești sunt prezente peste tot, televiziunile particulare sunt pline de fiii și fiicele maneliștilor, de parcă ar fi prinții Angliei. Ei vor fi peste 50 de ani prinții și stăpânii acestei țări, deja țigănite atunci. Ne va trebui doar un nou Gange. Îl vor găsi ei. Până una-alta, pe lângă palate, țiganii au și gropile de gunoi din toată Europa. Există o atracție deosebită între așa-zișii români și țigani. Nimeni nu știe ai cui urmași suntem, cu excepția istoricilor vechi și noi, cu minciunile lor daco-romane. Dar nici nu mai contează. Trebuie să recunoaștem că suntem țigani, cum spun toți europenii, romii fiind urmașii demni ai vechilor indieni de la râul sfânt Gange. Cântarea României este opera lor și câștigă bani mulți de la bugetul statului, înmânați de diverși primari. E un fel de boală, ca ebola, această frenezie a primarilor de a face așa-zise manifestări culturale, în loc de drumuri, podețe, apă potabilă etc., la sate și orașe. Simbolul turistic emblematic al capitalei noastre dragi din inima Bărrăganului este cartierul Ferentari, cu blocurile lui și cu ceea ce este în jurul lor. Acolo trebuie organizate restaurante, locuri de reflecție pentru turiștii străini, care se vor întoarce la aeroport goi, cum i-au născut mamele lor, vorba regretatului Marquez.

Manelizarea unui surogat de folclor, mort și răsmort demult, continuă cu banii statului nostru, așa cum este. El nu are nume, ca însuși Creatorul suprem, care trimite sfinții și arhanghelii pe Pământ cu viteza luminii. Evident că vor ajunge după multe miliarde de ani, când aici va exista ipotetica materie și energie neagră, misterioasă ca tot universul. Babele care merg la oasele sfinților ipotetici evident că nu așteaptă moartea, ele vor sănătate după truda de-o viață. Face și asta parte din noua Cântare a României. Noii activiști culturali au șefi la fel ca în timpul comunismului. Mulți, majoritatea foști activiști UTC cu studii clasice la infama academie bolșevică. Fac și acum planuri de muncă, propagandă politică și culturală, mai puțin ateist-științifică, doamne ferește! Nivelul prostiei iubitului nostru popor crește parcă din an în an.

Munca de la om la om se face tot pentru educație politică. Și noi, vechii activiști culturali, acționăm sub îndrumarea tovarășilor secretari cu

propaganda, la noi mult timp regretatul Ștefan Panaitiu, mort în Botoșaniul tinereții mele, unde tovarășul Bobu l-a rotit după indicațiile președintelui țării, ajunsă pe al treilea loc în lozinca Partidul, Ceaușescu, România. Partidul era, evident, primul, el hotăra dacă avem sau nu țară. Și aveam o țară independentă sută la sută, Armata Roșie era oprită la graniță de laserul cel uriaș care putea distruge lumea. Spaima de Armata Roșie este prezentă și azi în toată Europa și chiar în America, care face războaie numai cu aviația, eventual fără piloți, și cu armate particulare. Treaba lor unde merg și ce fac, noi nu-i controlăm, spune Pentagonul cel lovit de avionul lui Bin Laden, împușcat în propria locuință, în fața familiei.

Istoria se repetă. Imperialiștii anglo-americani amenință iar cu războiul, ca în 1950, evident cel nuclear. Adevărul este că oamenii, animalele cele mai ucigașe în categoria interspecii, s-au cam săturat de viață. Vine o vreme când trebuie să moară nu 50 de milioane, ca în ultimul război, ci 3-4 miliarde, conform teoriei lui Malthus. Nu ne mai suportă nici pământul, așa de răi suntem, spunea mama uneori. Creștinii botezați de preoți puțin cam lacomi și uneori imorali spun cu liniște sufletească: trebuie să vină sfârșitul lumii. Unii sectanți – *biserica mamei lor*, spunea invariabil colonelul Dimitriu, parcă mângâindu-i – văd un război final în nordul Israelului, între generalul Hristos, cu o oaste numeroasă, și toți regii lumii, cu armatele lor. Regi sunt puțini pe pământul nostru și doar o singură monarhie, Anglia, are arme nucleare. În fine, mai durează până atunci.

Dar Cântarea României noastre continuă. N-o oprește nici apele, n-o va opri nici potopul, care va fi cu foc, după cum spunea tot mama, care parcă presimțea lovitura dată Pământului de un mare bolovan cosmic, din centura de asteroizi din apropierea planetei Jupiter, care-i atrage pe cei care o iau la vale în cosmosul cel nemărginit. Cântarea României continuă. Omul nou, făurit de partidul comunist, este. El poate spune, ca Creatorul suprem: eu sunt. Așa i-a precizat lui Moise, care-i cerea unele detalii, mai ales că nici nu-l vedea decât ca un norișor de foc. Tăblițele de piatră cu cele 10 porunci le-a scris acolo, pe munte, însuși Moise, cel mai filozof conducător de triburi. A prins prima furtună și a coborât la tribul lui nedisciplinat. Asta spunea *Biblia hazlie*, tipărită prin 1965 și oferită propagandiștilor pentru

educația ateist-științifică. Cântarea României a lui Ceaușescu se ocupa mai mult de zeul dac Zamolxe. Aici toți activiștii deveneau mistici, vorba lor. Am avut cu 2500 de ani în urmă un zeu, noi românii, popor harnic și viteaz. După el, cu 2000 de ani în urmă ne-am trezit creștini, în urma unei mutații genetice, zic eu. Nu, spuneau activiștii împreună cu patriarhul cu grad de general-maior: ne-a creștinat sfântul ucenic al lui Iisus, Andrei, contemporan cu Saul din Tars. Și când ne era lumea mai dragă, veneau pocăiții cu cereri aprobate de partid să plece la rudele lor în America, să sprijine acordarea statutului de națiune favorizată, împreună cu rabinul-șef. Doi senatori, Jackson și Vanik au obținut adoptarea de către Congres a unui amendament, adresat mai ales URSS, care nu permitea emigrarea nimănui. *Ați vrut comunism, aici stați*, ar fi spus Leonid Brejnev cuiva. *Sancțiunile ne dor în cot*, comenta mareșalul Ustinov, când era treaz. *Mai băgăm în RDG 10000 de tancuri, să avem 40000*. Și au avut. Nici nu se știe pe unde le țineau.

Sancțiuni aplică și acum americanii fostei URSS, adică Federației Ruse. *Să fie acolo, să sădăm și acolo democrația noastră, de la marii părinți fondatori, precum în Libia, Irak, Afganistan și pe unde am mai bombardat. Ce să faci cu atâta muniție*, se întreabă uneori generalii Pentagonului. *O dăm la prieteni, dar europenii s-o plătească, că prea s-au îngrășat de bine. Numai Anglia mai vine la război, Franța pacifică triburile ei africane de 100 de ani*.

Toată lumea râde, cântă și dansează era o comedie sovietică, regizată de Grigori Alexandrov, prin anii 1930, în vremea marelui Stalin. Iosif Vissarionovici citea cam toate manuscrisele scriitorilor și scenariile de film. A citit și manuscrisul romanului *Cevengur* de Platonov, de altfel aliniat total comunismului. I-a spus cuiva, nu lui Jdanov: *Platonov e talentat, dar e un porc*.

Cântarea României se face în fiecare cătun, fiecare instituție și de fiecare activist UTC, dintre care unii au ajuns miniștri, ceea ce nici nu visa președintele Ceaușescu. Activiștii UTC erau promovați la partid și UTC, nu în alte funcții de stat, doar să fi făcut studii la stat, ca fiii lui, cu excepția lui Nicu, care, deși profesor de fizică, a fost, normal, șeful studenților

comuniști, al CC al UTC și apoi dus spre maturizare la partid la Sibiu, unde și-a încheiat cariera și ulterior și viața.

*

În discursul politicianilor de azi, redactat în general la nivelul activiștilor din 1950, cu 4 clase primare obligatorii, se folosesc frecvent expresii precum: „ne adresăm românilor”, „românii trebuie să știe”, *adică să nu știe cum am furat noi iubita noastră țară*. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, după formula de început, „stimați tovarăși și pretini” (așa spunea el, *pretini*, în grai oltenesc), continua cu expresii precum „eroicul nostru popor”, „cetățenii patriei noastre”. N-o să găsiți, în seria de *Opere* în 36 de volume expresii de genul „românii eroici au depășit planul cincinal”. Sigur că a fost frumos când s-a realizat un plan cincinal în patru ani și jumătate. S-au scris poezii, romane, opere muzicale etc. Dar tovarășul Ceaușescu, deși considerat naționalist, nu era chiar așa. Neamul lui, cu origini turco-tătare, era oricum românizat demult. Dar nu era oltean de-al lui Brâncuși, Bălcescu și Arghezi. Încăpățânarea lui a dus la construirea canalului, drumurilor, metroului, blocurilor, Casei Poporului, la electrificarea căilor ferate etc. Oltenii noștri, o spun ca un cetățean care-i consideră străini de provincia lui, sunt vorbăreți, e adevărat, le place să fie, au fost și sunt șefi, dar în general s-au dovedit mai puțin viteji decât le merge gura. Dacă Ceaușescu era oltean sută la sută, nu făcea nimic în scumpa noastră patrie. Nu construia nimic, îl durea în cot de poporul român, cu toate naționalitățile lui conlocuitoare care sunt, precum noi urmașii dacilor, și ele țigani Europei.

După cum se știe, preasfințiții (de cine?) ierarhi ortodocși și de alte confesiuni (mai puțin) au fost în general ofițeri sub acoperire, iar unii mai mici, stareți, preoți, călugări, au fost simpli informatori ai partidului și organelor care apărau poporul de dușmanii externi și interni, până în 1990, chiar și când secretarul general a stabilit că dușmanii externi nu sunt bandiții imperialiști, ci KGB și alte oficine din unele țări frățеști. În interior, numai un nebun poate nega sau critica partidul și societatea socialistă multilateral dezvoltată. Și au fost mai mulți asemenea falși nebuni, pe doi i-a cunoscut

mama mea la spitalul de psihiatrie din Costâna, în epoca de aur, cum am mai spus. Ofițerii sub acoperire aveau grade militare în rezervă și primeau solda aferentă. Misiunile lor erau peste hotare, unde CIA finanța posturile de radio anticomuniste *Europa liberă*, *Vocea Americii* și altele. Departamentele lor românești erau conduse de români de altă naționalitate, care părăsiseră ilegal scumpa lor țară, lăsând aici carnetele roșii de membri de partid. Unii chiar plângeau în ședințele organizației de bază care le aprobau retragerea din partid. Era, evident, ceva ultraspecial. Din partid erai ori exclus, ori plecai cu picioarele înainte. Au fost și câteva puține cazuri de demisii, în general retrase apoi, ale unor scriitori bolșevici care se certau cu criticii lor bolșevici. Toată organigrama ierarhiei credinței noastre străbune era pe masa securității. Simpaticul Tudor Postelnicu, șef politic al securității în 1989, a fost cel mai sincer și mai șmecher pușcăriaș, spunând colegilor lui procurori și judecători militari: *am fost un dobitoc*. Mai bine rămânea la strung și făcea doi ani de armată, ca tot cetățeanul patriei. Înalții ierarhi de după 1989 au procedat în fond creștinește, ca înainte. Dar cine a fost înainte, este și acum. Poporul iubește biserica și, la fel de mult, organele noi de informații, adică de securitate, care apără poporul muncitor de teroriști, proxeneți, trafic de arme și de droguri etc. O muncă cinstită, ca în SUA, patria visurilor părinților noștri și chiar a noastră. Eu, dacă reușeam să plec în excursie în Turcia, prin 1965, visam să ajung la Paris și, eventual, să fiu angajat la *Europa liberă*. Nici nu știam că ei emiteau de la München, la revanșarzii vest-germani, încă numiți așa de URSS pe atunci, până la Willy Brandt, în 1969, care a stat în genunchi în fostele lagăre naziste, mai puțin la statuia lui Stalin, care nu mai era. Mai era doar una mică lângă zidul Kremlinului, unde bolșevicii și-au făcut cimitir. Erau îngropați ca sfinții din interiorul bisericii, anticriștii!

Mama le spunea *antihriști* comuniștilor locali, care munceau la sfatul popular. Ei fixau cotele obligatorii. Măcar dacă ar fi venit statul comunist cu căruțe sau camioane Molotov să ia de la mai mulți țărani cantitățile de cartofi și porumb și să le ducă la gara din Dărmănești! Grâul era luat de la arie. Cota din orzul pe care-l semăna mama pe 20 de prăjini era dusă doar la primărie. Bunica pregătea tinda casei pentru a bate orzul,

câte 2-3 snopi, cu o botă sau bătă specială, apoi mama îl ducea la moară, la măcinat, câte o traistă (sau *tăfuiată*, popular), iar din făină bunica făcea mămăligă albă, specială, evident. Mai bine făcea pâine, sau turte. Orzul era copt pe la sfârșitul lunii iunie. Și, ca totul să mărească și mai mult necazurile mamei, ea era șeful familiei, la ea venea, la câteva luni, omul care strângea birul, adică impozitul pe clădiri, animale și agricol. De unde bani? Mama muncea cu ziua, ca o servitoare, pentru 15 lei, pentru a strânge banii. De unde de altundeva? Grâul nu era copt, porumbul și cartofii la fel, lapte de vacă nu ducea la vândut, nici găini și pui, iar oile erau la stână. *Mult mai bine s-a trăit în timpul războiului*, spunea bunica, până la refugiul din primăvara lui 1944, când tot ce era în casă și pe afară a fost furat de hoți din comuna Costâna. Mai târziu, mama a văzut la cineva niște unelte agricole și scule de tâmplărie ale tatei. Copilăria mea, cu ținuturile de gheață pe post de bomboane... Cam așa a început nefastul comunism. Problema e că n-aveam bocanci iarna, uneori umblam desculț până la Crăciun, dacă nu ninge tare. Dacă aș fi rezistat, aș fi mers desculț toată iarna. Dacă aș fi avut tenișii albaștri de 40 de lei, îmi ajungeau mai mulți ani. Tenișii au fost visul nerealizat al copilăriei mele. Nici nu m-aș fi gândit să-i port vara. Erau pentru iarnă, cu ciorapi de lână, pe care mi-i împletea sora mea. N-am avut și gata, vorba lui Creangă. Și, în acei ani, cum am mai spus, tovarășul Nicolae Ceaușescu studia la Moscova, promovat cu certificatul de patru clase primare direct la Academia Militară „Frunze”. Acolo a învățat să folosească armele de vânatoare, precum aristocrații, o blasfemie a comunismului. Nici Lenin, nici Stalin, nu au vânat. Doar Nikita Hrușciiov, un om politic excentric, care amenința că va distruge definitiv Germania, dacă se înarmează cu NATO. După părerea mea, Germania ar fi trebuit menținută sub ocupație încă o mie de ani, când era planificat să se termine imperiul lui Hitler.

Aproape 7 miliarde de oameni sunt cam mulți, spun unii savanți, pe urmele lui Malthus. Nu cred că nu s-ar descurca și 10 miliarde, sau chiar 20, dacă vor fi mâncate toate celelalte ființe, despre care cărțile sfinte spun că au fost create de marele arhitect pentru hrana oamenilor. Mai puțin porcii și șerpii. Dar porcii sunt cei mai mâncați, de vreo 5 miliarde de

ființe umane, locuitori ai Pământului. În final, vor fi mâncate toate vietățile, apoi va veni canibalismul. Evoluția merge implacabil înainte, orice ar zice preoții la lecțiile lor de religie. Eu n-am făcut nicio oră de religie și mama nu s-a supărat. Mă puneă ea în genunchi, să mă rog. Pe la 5-6 ani, știam Tatăl Nostu și Crezul. Sora mea, chiar dacă a tot rămas repetentă, până în clasa a treia, m-a învățat totuși să citesc înainte de a merge la școală. În clasa întâi, citeam în abecedar, ca în *Toamna patriarhului*, Ana are mere. Apoi, în clasa a doua, am învățat poezia *Ariciul*. Dar, la școală, mă uitam mai mult pe peretele stâng, acolo unde erau portretele celor patru mari dascăli ai proletariatuului, Marx, Engels, Lenin, Stalin. Și, în acest timp, tinerii locotenenți torționari de la Aiud și de pretutindeni conduceau cu fermitate închisorile cu dușmanii poporului, așa tineri cum erau. Ministru de interne era tovarășul Teohari Georgescu, curat cominternist, un mare iubitor al poporului muncitor exploatat efectiv până la 11 iunie 1948, când s-a făcut naționalizarea principalelor mijloace de producție, a bogățiilor solului și subsolului. Mulți au uitat de 11 iunie 1948. În București era o stradă *11 iunie*, în toate orașele la fel. Nici Suceava nu a fost scutită. În București mai este și astăzi, în apropierea pieței Moghioroș. Ne-a scăpat de ei, adică de *deviaționiști*, marele Stalin, care atunci aproba orice acțiune de demascare a dușmanului de clasă, cocoțat în vârful partidului. Asta în toate țările frățești de democrație populară. La moartea lui, profesorii plâneau în cancelarie, în frunte cu directorul Lateș. În clasă a venit plângând profesoara Vatu, de română, și ne-a spus că a murit I. V. Stalin. Dacă ar fi venit profesorul de rusă sau cel de geografie ne-ar fi spus: *plângeți și voi, boilor!* Cred că eminentul profesor de istorie Constantin Ignătescu râdea pe ascuns în camera lui, unde stătea în gazdă la fostul învățător Vasile Cocârlă, chiabur, cu o casă frumoasă, cu șură mare, căruță cu doi cai, vaci și porci. Cât a fost suspendat din învățământ (de fapt tot timpul), lucra singur tot pământul. Arat, semănat, prășit, cules, adus acasă în șură și în podul grajdului. Doamna Galina nu era vinovată că soțul ei era chiabur și mergea la școală normal. Și cine conducea organizația de bază PMR? Potlogarul Nicuță Butnar, care fusese îngrijitor la sfatul popular, apoi responsabil cu stațiunea de montă și, din nou, om de serviciu la școală și

la căminul cultural.

Poporul nostru minunat, daco-român, cum spun istoricii noștri patrioți, iubitori de neam, cei din trecut și cei din comunismul de după 1945, a trecut prin mari încercări. Mama spunea: *capul plecat, sabia nu-l taie*. Ar fi fost bine să fie așa. Mama era o țărancă mioritică uneori, alteori îi blestema pe cei morți și pe cei vii: *crăpa-i-ar rânza!*, *dar-ar ciuma în el, să nu-i putrezească ciolanele!* (ceea ce se mai și întâmplă), *nu l-ar primi pământul!* (ceea ce nu se întâmplă). Mama i-a urât pe comuniști, activiști și cei cu mașina neagră până a reprimut pensia de văduvă de război, în 1966. Pe urmă s-a mai domolit. Se mulțumea cu lotul ajutor, lucra aproape pe gratis la CAP, era chiar bucuroasă că nu mai trebuie să are tot pământul, cum făcea prin 1950. După 1990, n-a interesat-o deloc fostul pământ. Nici vorbă să meargă să-l vadă. De altfel, a mai trăit doar trei ani.

Vechii activiști care-și tot fac firme capitaliste sunt supărați pe mine că nu laud comunismul și mai ales Cântarea României, un gen de artizanat cultural-artistic și folcloric, care s-a amplificat în prezent. Poeții bolșevici sunt acum, chiar la bătrânețe, existențialiști și dadaști, au uitat de iubitul partid, scriu în continuare și-și publică opere complete, ca maestrul bolșevic Mihail Sadoveanu. Criticii ziși literari de câteva parale turcești glorifică false glorii din trecutul școlii de literatură condusă de Mihai Novicov, un mare critic cominternist realist-socialist. Parlamentarii, care cu toții sunt de nu știu câte parale, jumătate au doctorate aprobate de miniștri absolvenți ai Academiei „Ștefan Gheorghiu”. Universitățile din toată țara, de stat și particulare, dau și titluri de *doctor honoris causa*. Pentru doamna Ceaușescu, bancul vremii spunea că i s-a dat titlul de *doctor honoris pausa*. *Gura lumii n-o închide decât moartea*, conchidea aceeași unică mamă a mea, așteptând ca Dumnezeu ei s-o reînvie la sfârșitul lumii, în iad sau în rai.

*

În anul de grație 2014 România noastră trăiește în baza teoriei lui Darwin privind originea și evoluția speciilor. Așa cum e de mii de ani, cu sclavi și stăpâni de sclavi, cu bogați și săraci, cu războaie tribale

începute cu pietre și continuate periodic de-a lungul secolelor. Precum unele specii de furnici, doar oamenii seucid reciproc în războaie. În rest, sunt ucigași născuți, sunt ucigași accidentali, sunt oameni harnici și leneși, bătrâni și tineri etc. Inițiativa particulară capitalistă înseamnă luptă pentru existență. Indivizii dotați psihic și fizic, în general fără complexe morale, cu mai puțină sau mai multă învățătură, iau decizii proprii. Comunismul lua decizii eronate în numele tuturor. Dar nu e obligatoriu. Comuniștii din China fac economie capitalistă și nu se întoarce în mausoleu Mao, care a ținut țara unită, e adevărat, dar în mizerie neagră. Era poet. Și alți dictatori au fost artiști, începând cu însuși Nero cel atât de hulit.

Noi, Nicu Chircă, directorul..., așa începea un act, o decizie a unui șef chiar în comunism, folosind pluralul majestății, numit așa de gramatica limbii române. Președintele Nicolae Ceaușescu nu l-a folosit, poate că nu s-a predat în clasele I-IV, obligatorii și în timpul lui, și în copilăria mea.

Economiștii din comunism și de după, cei tineri, știu contabilitate cât Nicolae Văcăroiu, care controlează executarea bugetului și găsește încălcări enorme ale legilor financiare, dar nu vine cu pușcăria după el, sau nu cere, cum făcea controlul financiar intern al consiliilor județene comuniste, pentru ca a doua zi să depui suma stabilită, pierdută sau delapidată. Oricum, dosarul mergea întâi la miliția economică, apoi la procuratură. Gheorghiu-Dej și chiar Ceaușescu au trimis în fața kalașnikovului mari delapidatori. Teoretic, aveai dreptul să contești un proces verbal, dar după ce plăteai pierderea. Te scoteau din casă cu tot cu copii, în numele umanismului socialist. *Cei leneși plece unde vor*, asta ar fi vrut ei, cei hoți la pușcărie în cea mai umană și superioară orânduire socială – comunismul. Ultima. Mai departe nu putea evolua omenirea. Se putea aștepta cel puțin sfârșitul lumii, un mare bolovan din cosmos sau inversarea mișcării Pământului în jurul axei sale, ceea ce n-ar fi fost prea grav. Din punct de vedere al gospodăririi bugetului, comuniștii aveau legi și contabili buni, pe care îi înjura uneori tovarășul Panaitiu, când auzea că nu se pot da bani din cauză că s-ar încălca legea. *Cine să plătească? Să găsească soluții legale*, conchidea el, *să lase ochelarii de cal!* Cam așa erau priviți de directori contabilii, ca ființe cu ochelari de cal. Unele principii financiare au rămas

și după 1990 la nivelul unităților mici, școli, biblioteci, muzee, fără bani de protocol și fără premii.

Dar Curtea sau Camera de Conturi a tovarășului Nicolae Văcăroiu merge în gol, cheltuind și ea mari sume de bani inutil. Care minister, adică care ministru, secretar de stat, director general, director financiar etc. plătește banii aruncați pe apa sâmbetei, conform expresiei populare care ne trimite în trecutul țaranului român de naționalitate română?

Avem în prezent grupuri mai mari sau mai mici de români de altă naționalitate: trei italieni, 2 ruteni numiți de români în trecut în general ruși, mulți ucraineni ce-și spun huțuli, în rest aproape toate neamurile pământului, în frunte fiind urmașii hindușilor sau ȝigani, apoi maghiarii, cu secuii lor, urmașii lui Gheorghe Doja cel viteaz. Toți sunt bine primiți, mai ales că primesc bani de la buget. Așa, ca să trăiască mai bine câțiva reprezentanți de-ai lor, pentru a-și conserva cultura și obiceiurile. Bani mulți, adunați la un loc, cât să mărești pensiile cele mici, ale celor care au lucrat câte 40 de ani în comunism, cu salarii tot mici. La ei se aplică strict principiul contributivității.

Acești șmecheri care papă banii bugetului în numele etniilor lor trebuie puși la muncă și lăsați fără bani. Și banii de la buget alocați de derbedei din așa-zisul parlament tuturor partidelor, în numele democrației, trebuie tăiați. Vor partide, să plătească totul, inclusiv campaniile electorale, sediile cu prețul pieței etc. S-a creat o nouă clasă superpusă, vorba lui Eminescu, cu privilegii contrare sfintei constituții, copiată de niște oameni slabi de minte, vorba țaranului de origine română sau chiar de altă naționalitate. Toate teatrele și alte instituții de spectacole nu trebuie să primească niciun leu de la stat. Toți vagabonzii, actorii, cântăreții și maneliștii și alte categorii de așa-ziși oameni de cultură, făcuți în universitățile particulare, dar și în cele de stat, răsărite ca ciupercile după 1989. Ce să facem cu așa mulți tineri așa-ziși studenți, care sunt la nivelul a opt clase, după obținerea licenței la *Mihail Kogălniceanu* sau *Spiru Haret* sau Ștefan Gheorghiu? În America cea bogată statul nu dă un dolar celebrelor lor universități, inclusiv celor de stat. Au un sistem de atragere a fondurilor care constituie cam un buget anual.

Onor securiștii și mercenarii lor TV, unde se vorbește de funie în casa spânzuratului analizează acum acțiunile eroice din trecut în lupta cu dușmanii poporului de la *Europa liberă*, ale cărei emisiuni, ascultate și aflate de organe, te duceau cel puțin la spitale de nebuni. Acum însă o fac plângând pe umerii unor foști redactori, care nu se știe dacă erau cu dublă cetățenie, cum au avut polonezii ani buni. Săracul popor român, terorizat de cei care apărau doar țara și ființa lui națională, care calomniau realizările eroice ale socialismului. Desigur, totul este regizat de un fost informator. Mă întreb dacă nu cumva informatorii erau mai importanți decât înșiși securiștii, care își pierdeau timpul prin cârciumi, iar când venea tovarășul Nicolae Ceaușescu, dormeau cu o seară înainte în copacii de la *Brădet*, în apropierea *Casei de Oaspeți* a președinției din iubitul nostru municipiu. Ceaușescu spunea *municipiu*. Sunt plânși, culmea ipocriziei, culmea culmilor, cei care au luptat împotriva regimului tocmai de cei care pe atunci slujeau cu devotament comunismul românesc. Redactorii eroi de la *Europa liberă* evident că nu știu sau nu le pasă în fața cui se spovedesc. Le spun eu: în fața diavolului, a Tălpii Iadului, vorba mamei. Și așa în Sfânta Scriptură scrie, după cum spun unele secte religioase, că Pământul nostru cel cosmic atât de albastru este condus de diavol, dușmanul de moarte al înșuși Creatorului, care deocamdată are alte probleme de rezolvat.

Dar să uit de vechile mele amintiri din anii de demult și să văd de unde trebuie luați banii poporului. După românii de toate naționalitățile, potlogari toți unul și unul, inclusiv cei de naționalitate română, evident, în frunte, după partidele politice, după zișii *revoluționari*, după pensiile organelor de partid și de stat din epoca de aur, care trebuie aduse la 700 de lei noi, urmează sfintele biserici de toate felurile. Fără lefuri de preoți și arhimandriți, până la preafericitul uns de Cel de Sus să călăuzească poporul deștept ca oaia spre lumea de dincolo, contra banilor donați la sfânta cutie a milei, pe talgerul de la terminarea slujbelor, *Doamne iartă-i, iartă-le toate păcatele, să ne rugăm pentru sănătatea conducătorilor iubitei noastre patrii, primari, deputați, miniștri etc., care ne dau bani să facem cât mai multe lăcașe de cult! Să ne răzbunăm pe Cuza Vodă, nu pe domnii Gheorghiu-Dej și Nicolae Ceaușescu, oameni credincioși și demni care*

ne-au oferit onoarea supremă de informatori ai securității. Un fulger de la Domnul cel sfânt să ardă dosarele păstrate din neatenție de securitate! Altfel nu primeau salariu, Doamne iartă-i!

Administrația centrală și locală din prezentul republicii noastre consumă sume astronomice de la buget, pe care cetățenii patriei îl alimentează cu fel și fel de biruri. O birocrație înfiorătoare! Miniștri cu mii de salariați inutili, șefi cu zeci de consilieri (asta înseamnă că sunt tâmpiți, tovarășul Ceaușescu nu avea niciun consilier), constituția la fel de catastrofală care a menținut vechile consilii populare județene comuniste, unde au crescut uriașii hoți – baronii locali – și a reînființat și prefecturile regimului burghezo-moșieresc, care vin încă de la Cuza. Legea administrației publice locale trebuie ruptă și scuipată, vorba dictatorului fascist Mussolini, numărul consilierilor redus la circa 10 oameni, care să vină la ședințe voluntar. La orașe și la țară acești consilieri trântori trebuie alungați cu parul, vorba țăranului român de naționalitate română. Consiliile județene trebuie desființate fără niciun preaviz. Să meargă birocrații să culeagă căpșuni în Spania sau să îngrijească bătrâni în Italia cea soră latină, adică să fie angajați servitori, cum aveau boierii pe timpuri. Primăriile din orașele mari să aibă până la 50 de funcționari, prevăzuți într-o nouă lege a administrației locale. La țară și în orașele mici să se caute statele de funcțiuni din timpul epocii de aur. Când se vor face regiunile, poate dispărea jumătate din personalul prefecturilor, care să nu depășească numărul de 50 de indivizi. Sarcinile bugetare vor fi luate de acestea de la fostele consilii județene, desființate. Miliția populară trebuie redusă corespunzător, ca și toate instituțiile descentralizate (așa numite de șmecheri), moștenite de la comuniști, dar care și-au mărit personalul de zeci de ori. Universitățile înființate după modelul Ștefan Gheorghiu, aproape în fiecare județ, care produc șomeri cu diplome fără valoare, să nu mai primească niciun ban de la stat, să trăiască precum cele particulare, plătind și chirie pentru baza materială care aparține statului, adică poporului muncitor. Teatre, filarmonici, ansambluri fals folclorice de *cântice țigănești*, vorba lui M. R. Paraschivescu, pot foarte bine să trăiască din încasări. Inclusiv teatrele naționale, unde o șleahță de dinozauri bolșevici, considerați actori de

geniu, care l-au pupat știu ei unde pe Nicolae Ceaușescu, să stea acasă și să aștepte moartea ca orice pensionar. Mama și-a pregătit de la 60 de ani totul pentru înmormântare, care a venit mai târziu.

Adevărul este că aceste reforme trebuiau făcute, și altele ce privesc prezentul marilor hoți comuniști fără Dumnezeu și țară, în 1990.

*

S-a stins tovarășul Emil Bobu. Repet că a fost cel mai bun prim-secretar al organizației regionale, scurt timp și județene, de partid. Mulți ani a fost președinte al Consiliului popular regional. A fost un activist intransigent, în primul rând, cu bețivii, potlogarii și imoralii din subordine. Se certa și cu țărani care cărau lemne, uneori cu incidente.

Tânăr neliniștit cum eram, prin 1965 s-a nimerit să fiu concediat (cuvânt burghez atunci), adică să fiu dat afară de la fostul Grup Școlar și Tehnic nr. 4 Suceava. Emil Bobu a vizitat școala exact în sâmbăta când copiii se duceau în vacanță. Mulți își luaseră valizele cu ei și plecau chiar de la ore, dacă aveau mijloace de transport. Era o mică dezordine, infimă față de cele pe care le fac azi elevii din școli, care au amenajat loc de fumat. În plin comunism victorios, încă se foloseau metodele contondente, precum în armata mareșalului Antonescu. Bătaia era cerută de părinți, imperios chiar. Eu am scăpat până la urmă, neavând în acea zi program, dar mai ales fiindcă directorul Cojocar, fost activist și absolvent al universității muncitorești, coleg cu Elena Ceaușescu, m-a iertat și m-a reintegrat după două zile, spre nemulțumirea secretarei școlii, care mă dorea șomer cu orice preț.

Emil Bobu, comunist convins, deși la procesul din 1990 ar fi trebuit să spună deschis asta (Ceaușescu a murit cântând *Internaționala*, spre cinstea lui), el, de frica gloanțelor calibru 7,62, l-a făcut pe secretarul general *tiran*, ceea ce puteau spune cei ce căutau mâncare în epoca de aur, mai rău ca în timpul războiului. Tovarășul Emil Bobu n-a răbdât de frig și de foame în anii luminoși ai socialismului. Poate doar în copilărie și adolescență, ca mine, de altfel. El venea, totuși, din perioada interbelică, chiar copil fiind.

Tovarășul Emil Bobu nu mai este. Cei care-l urau cel mai mult erau activiștii bețivi, corupți, muieratici și potlogari, vorba lui Gogol, dar, evident, și țăranii care au scris cu mâna sau cu degetul muiat în cerneală numele lor strămoșești pe cererile de intrare în gospodăriile agricole colective. Bobu era atunci președinte al sfatului regional. Prim-secretar, cel cu prima răspundere, era eroul actual al satului Adâncata, Ene Țurcanu, fiu al comunei Văculești din fostul județ Dorohoi, raion după 1950. Emil Bobu a făcut cursul scurt de procurori și a profesat cât a profesat, fiind promovat de tânăr în administrația comunistă.

Episodul cu caii țăranilor luați de colhozuri l-am relatat altădată. Să punem totul în seama lui Ene Țurcanu. Partidul conducea totul, inclusiv pușcăria politică și de drept comun din Suceava.

Tovarășul Emil Bobu era un om serios și, mai ales, explica întocmai preceptele moralei proletare, înconjurat fiind de mari potlogari imorali. A avut o familie model, asemenea celei a secretarului general Nicolae Ceaușescu. Aici se apropiau cel mai mult. Nu am auzit, cel puțin cât am putut eu afla, s-o fi condamnat în vreun fel pe Elena Ceaușescu, mai ales că amândoi colaboraseră la sectorul organizatoric, cel cu cadrele. Normal ar fi fost ca după moartea fostului tiran (aici l-am scuzat pe Emil Bobu, se temea pur și simplu de gloanțele Kalașnikovului, doar mai avea de trăit, în fond, 24 de ani), dacă Ceaușescu murea până în 22 decembrie 1989, cum aștepta toată lumea, fostul prim-secretar al organizației regionale Suceava să-i fi urmat la conducerea partidului. Sunt sigur că dacă comunismul mai trăia, secretarul general Emil Bobu ar fi dat cele două miliarde de dolari la consum, să mănânce poporul flămând. Era totuși mai realist decât visătorul și poetul amator Nicolae Ceaușescu, cel dotat cu o ambiție teribilă, datorită originii sale tătarăști, ceea ce face cinste acestei etnii, ai cărei membri au traversat toată Siberia până în Dobrogea noastră. Hoarda de Aur din Crimeea a stat mult timp în peninsula. Țăranul român rememora cunoștințe istorice ancestrale, când spunea atunci când te vedea speriat sau fugind: *ce, vine hantatar?*

După cum a procedat în Suceava, dacă era secretar general în locul lui Ceaușescu, Emil Bobu n-ar fi făcut nici vizita în China și Coreea

de Nord. Ceaușescu se putea prăbuși cu un avion, cum s-a prăbușit pe aeroportul Vnukovo, unde a murit ministrul de externe Grigore Preoteasa (Casa de cultură a studenților bucureșteni îi mai poartă numele?) și a fost rănit Chivu Stoica. Ceaușescu stătea prudent în coada avionului. Sigur că pentru binele poporului nostru muncitor era mai bine dacă avionul ar fi avut o cădere mai puternică și ajungeau la autopsie în Moscova toți foștii pasageri români. Gheorghiu-Dej a murit de ciroză din cauza băuturii, fumatului și aventurilor cu artiste celebre. Era, în fond, burlac, lăsat de nevastă după ce a ajuns la închisoare. Condamnat la vreo 10 ani, a divorțat legal de soția cu care avea două fete, ea probabil recăsătorindu-se. Nu s-a supărat pe ea, probabil. Și el era un dictator realist.

Este cert, după mine, că Emil Bobu președinte nu dăruia biserici, nu făcea Casa poporului, nici metrou, nici canal. Românii noștri, urmași ai agatârșilor, nu fac nimic fără un dictator care să pună biciul pe ei.

În Suceava, el a lăsat și a doua sinagogă, de la ieșirea spre fosta stradă Ilie Pintilie (azi Cernăuților) de pe strada Petru Rareș, e adevărat, devenită ulterior atelier de reparat roți de mașină. De-abia mai târziu, tovarășii Gârba și Siminiceanu, motivând că toate clădirile vechi evreiești din secolul al XIX-lea erau pline de șobolani și urâte, igrasioase, deși ele erau simboluri arhitectonice ale târgului nostru, chiar foarte frumoase, cu balcoanele lor din fier forjat și alte decorațiuni la etaj, le-au distrus la începutul lui 1980, construind peste beciurile medievale ale armenilor blocurile hidoase de azi.

Emil Bobu, ajuns la București, s-a transformat într-un activist total, fidel tiranului Nicolae Ceaușescu. Sunt sigur că credea, ca majoritatea activiștilor și a membrilor de partid, în genialitatea lui. Sigur că după 1971, repetând aceleași baliverne, secretarul general părea lovit de Alzheimer, ceea ce nu era cazul. El era un tiran tipic oriental, noi, naivi, crezând că este un oltean bun de gură, superficial și puțin mincinos, cum a spus însuși Arghezi.

În acei ani, în orașul nostru conducea un adevărat clan al dorohoienilor, activiști, directori, șefi prin toate părțile, toți aduși de Bobu, cum zicea lumea activiștilor bețivi de la Centrul de Îndrumare a Creației Populare, organism kafkian, ca și partidul comunist, de altfel. Ce

puteau îndruma ei era folclorul nou, ieșit din inima țaranului colectivist. După *Ilenuța tractorista*, era greu ca un metodist profesor de muzică să mai compună o piesă asemănătoare, culeasă de fapt de pe la munte. Și totuși, în frumoasele cârciumi ale Sucevei sau ale județului, muzicienii, scriitorii, artiștii plastici mai puțin, culegeau folclor nou, curat socialist. Țăranul român, rămas fără nimic, își exprima, cum spuneau criticii literari, în ziarul *Zori noi*, condus de romancierul zero Platon Pardău, dragostea față de partid și popor. Partidul avea nevoie de dragoste, altfel le stăteau în gât activiștilor fripturile cât capacul closetului, vorba inspectorului general Eugen Pleșca. Plus *scrijelele* și *tocineii* de la felul șapte, pe care le mâncau în neștire, beți turtă, cu mâna pe picioarele ospătăreselor sau a activistelor utemiste, apoi uteciste. Morala proletară era la pământ în acei ani ai intransigenței primilor secretari de după Emil Bobu. El a menținut frica în potlogari, cât s-a putut, că totul era *mormânt*, opera legea *omertă*, ca la sicilienii. Perioada de glorie a potlogarilor activiști a început cu tovarășul prim-secretar Vasile Potop (*după noi, potopul*, ziceau unii), predecesorul lui Emil Bobu, care, după cum se știe neoficial, încălca grav morala proletară cu o activistă nu se știe de unde. În cârciumi, pictorul unguresc István Vigh, încălțat cu cizme militare și vara, își bea banii înjurând totul pe românește și ungurește, în final, când era dus pe sus spre casă. Și a venit apoi prim-secretar tovarășul Bobu. În 1966, noul secretar general Nicolae Ceaușescu a venit în vechea Suceavă, modernizată în centru, dar cu măsură, de arhitectul Nicolae Porumbescu. Sucevenii, fericiți, mai ales cei care locuiau la bloc, în apartamente cu apă caldă și caloriferele fierbinți ca plita încinsă, că trebuia să ții deasupra o cutie metalică cu apă rece, sau geamurile deschise în mijocul iernii, cum făceam noi la internatul unde ajungeam beți după ce copiii adormiseră demult, unde dimineața ne puneam pe picioare cu câte o cană de smântână de la magazia magazionerului Carp, urmaș și el al carpilei liberi, daci hoinari, deci sucevenii fericiți aruncau cu flori peste capota mașinii viitorului președinte. *Drace*, au spus mai târziu securiștii, *dacă un buchet de flori ascunde o bombă? De unde bombe, tovarăși?* replica în ședință Popescu-Dumnezeu, *că poporul îl iubește la nebunie pe tovarășul secretar-general*. Securiștii tăceau, dar între ei își spuneau: *asta-i*,

că-l iubesc la nebunie, deci poate fi un nebun, să interzicem florile și să-l punem pe tovarășul într-un Aro înalt! În față mai stătea și câinele lui lup, dresat să sară la beregata unui eventual iubitor la nebunie. Erau ani ca în localitatea imaginară Macondo a genialului scriitor columbian Marquez, care a trăit și a murit în orașul Mexico City. A fost egalul din secolul XX al rușilor Tolstoi și Dostoievski.

Emil Bobu s-a dus și cu el s-a dus definitiv Suceava tinereții mele din anii 1964-1970. Mai trăiesc câțiva bătrâni rechini activiști de sub conducerea lui Bobu, cu o bătrânețe liniștită, cu pensii mari, poporul nostru educat de ei este recunoscător. Niciunul nu spune că a crezut sincer și deplin în comunism. Nu-și amintesc de vremurile glorioase când făceau parte din aristocrația muncitorească, conducători absoluți ai poporului muncitor. Fiii și fiicele tuturor șopârlelor bolșevice au acum terenuri intravilane, 2-4 vile, 4-5 mașini, opere de artă, ceasuri de lux etc. Cei peste 4 milioane de lighioane umane care au în medie 700 de lei pensie cred cu mintea lor de oaie, vorba cuiva, în fostul comunism și în noul capitalism, votându-l de dimineața, o dată la 4 ani, pe Ion Iliescu. *Noi suntem români*, spune cântecul ardelenilor, dar oare nu suntem urmașii agatârșilor, care i-au găsit prin munți pe câțiva dintre înaintașii noștri, în *mileniul negru*. *Despre morți, numai de rău*, ar trebui, evident, schimbată lozinca veche creștină. Pe plăcile uriașe de marmură din cimitire ar trebui scris: *aici se află hoitul unui bandit, unui hoț, unui mincinos, unui criminal, unui violator, unui om de nimic* etc. etc., evident după caz. Țăranii nu scriau nimic pe crucea de brad care putrezea mai repede decât cei 7 ani legali de păstrare a mormântului. *Bine că a crăpat bețivul dracului!* comentau mama cu vecina Domnica Goian. *Doamne, iartă-ne!* se căiau ele apoi. Evident că pe crucile sau plăcile de marmură, piatră, beton etc. din cimitire se scrie doar numele și anii vieții. Milioane de tone de beton s-au turnat în cimitirele patriei. Și când te gândești că Mozart și Bălcescul nostru au fost aruncați în gropi comune. *Să nu vorbești de funie în casa spânzuratului*, spune un enunț genial al țăranului român analfabet.

Am pornit de la tovarășul Bobu, scoborător din tribul carpilor, daci liberi, plecat într-un cimitir. Dacă se continuă cu fierul-beton din cimitire,

în câteva sute de ani ele vor ocupa un milion de hectare de pământ arabil în România noastră, d-apoi în toată lumea creștină! Europa și America vor fi imense cimitire peste o sută de mii de ani, dacă nu ne lovește pietroiul care ne va nimeri într-o zi în imensitatea spațiului, chiar dacă suntem un punct minuscul în Univers. Dacă mai trăia tovarășul Ceaușescu și Emil Bobu, gospodar cum era, îi raporta că se ocupă teren agricol cu cimitirele, plus fier-beton, marmură și altele consumate, genialul strateg ar fi interzis totul și ar fi înființat vechile gropi comune din civilizația medievală europeană și chiar modernă, după istorici. *Să terminăm, tovarăși, cu înmormântările activiștilor morți din cauza beției, cu camioane și atâtea coroane de flori, și să nu-i mai plimbe prin fața sediului partidului, dumnezeii mă-sii, că nu mai scăpăm de misticism! Ce fac tovarășii de la propaganda ateist-științifică?* spunea tovarășul Panaitiu, secretarul cu propaganda.